Thalia Mușat

Cupidon

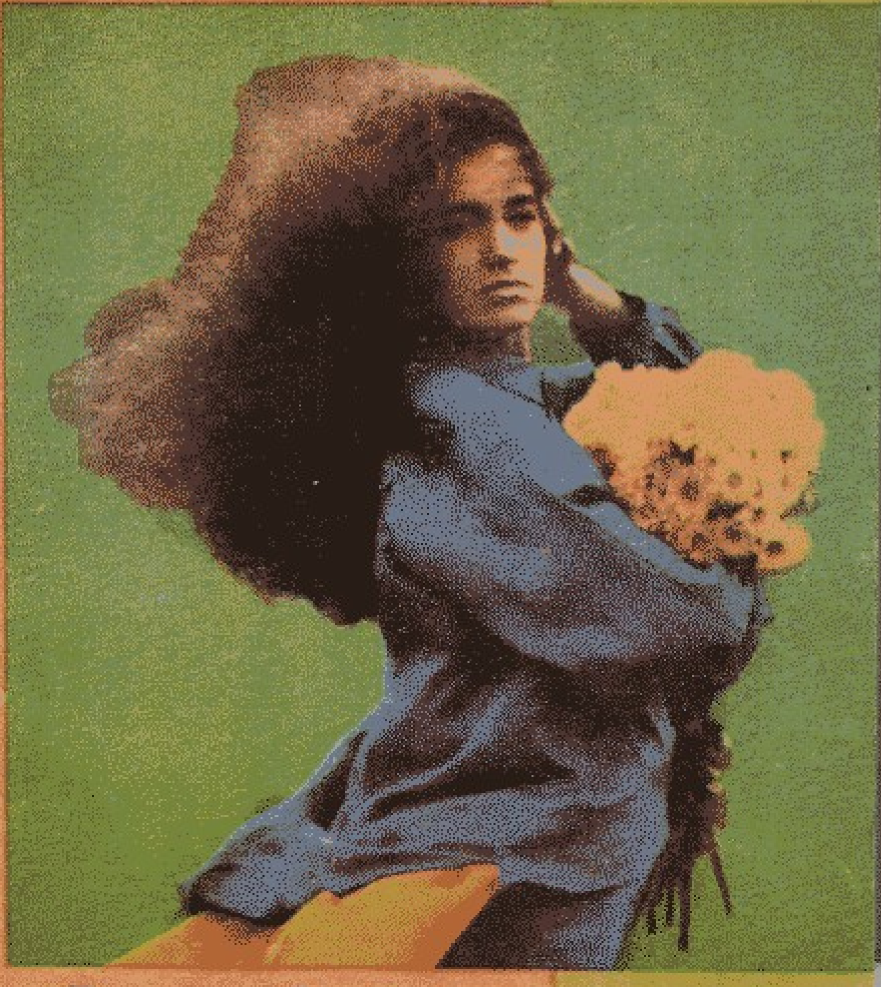

Jurnalul unei adolescente

EDITURA PORTO FRANCO

THALIA MUSAT

JURNALUL UNEI ADOLESCENTE

1

N-am să încep acest jurnal până nu vă povestesc, foarte pe scurt, câteva din avatarurile prin care am trecut până a mă decide să fac, totuşi, treaba asta năstruşnică. A fost o întreagă halima, să nu mă întrebaţi…

De când am luat, acum un an, examenul de ’treapta a doua, la liceul din @ orăşelul în care locuieşte familia noastră, tata nu-mi mai dă pace, se ţine scai de capul meu să mă apuc numaidecât de scris. A venit vremea să te apuci serios de literatură. Nu mai încape nicio amânare, se agită el. Şi că e bine să începi cu un „jurnal literar”, dintr-o mie de motive, dintre care aici nu voi consemna decât faptul, invocat de dânsul, că la ora actuală specia e la modă, că prezentul şi viitorul literaturii, dacă nu cumva esenţa artei dintotdeauna, este ficţiunea în spiritul realităţii…

— Sau, dacă vrei, continuă tata agitând ambele braţe, realitatea ridicată la rangul ficţiunii. Caci, să ştii, draga mea, fără realitate nimic nu e, măcar că uneori imaginarul e mai real decât însăşi realitatea. Nu ştiu dacă mă-nielegi… Iar jiirnalul, că literatură, fii atentă, are suprema posibilitate de a proiecta cea mai precisă realitate în – ca să mă exprim poetic – transcendenţa cea cu strai de purpură şi aur…

— De data asta, te-ai depăşit, iubitule… Ar mai trebui aplauze furtunoase, prelungite… Eu, fiind singurul auditor, nu pot decât să-mi exprim adeziunea şi sentimentul de înaltă preţuire…

— Lasă, rogu-te, glumele astea puerile, ca să nu zic altfel, şi bagă bine Ia tărtăcuţă ceea ce ţi-am spus 1

Tatei i-a intrat. În cap’că am talent, şi pace I încă de prin clasa întâi, a observat că am „vocaţie11, nu ştiu ce l-o fi condus către o asemenea convingere. Mai întâi, în glumă a invocat faptul cS stat aiurită. Apoi, mai serios, a făcut aprecieri ditirambice la

adresa compunerilor mele şcolare; Mi-a venit să zâmbeso a râde când mi-am amintit, citind nu ştiu unde, că unul foarte prost la compoziţie a ajuns scriitor celebru, chiar din această pricină. Argumentul decisiv a fost, însă, ereditatea. De altfel, şi despre surorile mele, Calliope şi Melpomene, crede că au. Ceva" înnăscut. Dar la destinul lor literar a fost obligat sS renunţe deocamdată, datorită împrejurărilor vitrege, care se vor vedea pe parcursul acestor confesiuni mai mult *impuse* decât *la alegere., Se* pare, totuşi, că, într-un punct oarecare s-au mtâlnit cele două coordonate: îmboldirea şi. Harul" inconştient. Slova de foc, oho…

Ce să mai lungesc vorba. M-am împotrivit eu o vreme, dar n-am puttut scăpa nici în raptul capului de insistenţele. Bătrânului „. Ca în faţa unei fatalităţi, a trebuit să cedez şi de curând m-am apucat de treabă: să scriu acest jurnal… Nu mai spun că Mecena m-a dotat cu o puzderie! De. Documente", cu jurnale, cu teoria jurnalului, cu cărţi, reviste, literatură subiectivă „,. Literatură de frontieră", ehe, mai bine aş scrie un studiu în materie, dacă nu mi-ar fi luat-o atâţia înainte…

În vacanţa de vară, am reuşit să-l fentez pe papa, mai ales că am beneficiat de sprijinnf bunicii i

— Lasă fata-n pace! Ce, ai cătţţiat de băutură? M-aţi omorât cu fumurile astea ale voastre. Doamne, ce belea pe capul meu, o viaţă-ntreagă… Mi-au toat apărarea şi mama şi surorile şi chiar mătuşa Catrina, sora tatei. Spun. Chiar*, pentru că şi ea are apucături din astea. Nu fiindcă scrie, ci că ar fi vrut să scrie, dar, fiind semianalfabetă, a scăpat biata hârtie de încă o ameninţare. A rămas tanti cu un soi de bovarism dacă recită toată ziua, bună-ziua, din Alecsan- dri, Topârceanu, Eminescu şi din poeţii cei mai reprezentativi din judeţ, pe care i-a cunoscut de la sutele de „întâlniri cu cititorii". Despre unul cu ochii verzi şi arzoi, cu tenul măsliniu şi cu versuri de inspiraţie rurală, are cele mai palpitante amintiri. În primul rând, cărţile lui cu autograf şi cu poze pe copertă. Nea Lefter, soţul ei, e de-o gelozie bolnăvicioasă, deşi ea l-a luat din dragoste tocmai fiindcă seamănă, sau, mă rog, aduce la fason cu bardul judeţean. Numai că, din nefaricire, Lefterică n-are cu literatura nici în clin, nici în mânecă. Ba s-ar putea spune că are doar silă şi dispreţ. I se pare un nonsens să citeşti ori – horribije *dictu* – să scrii literatură, când există atâtea lucruri serioase de făcut pe lumea

asta. Dintre arte, nu suportă decât mu- zic a (populară, romanţe, cântece de pabar, inflexiuni gitane, orientale). Are un caselofon, numai cu de astea se delectează toată ziua:» Dă-i cu şpriţul pân’ la ziuă/e şoseaua gâtului", „Gucul şi cu pupăza*, un cântec tragic din care eu nu deţin decât refrenul:

Te-am iubit, *tetito,*
Şi **fu bi***-ai distras.*
Şi-o să te blesteme *Dumnezeu* ***de*** **sus.**

Tanti Gatrina şi-a pus toate speranţele în fiu-său Ste- râca. Ghiocel îi *zice,* fiind un nume mai poetic. Tânărul prezint, ! Deja semne bune: doarme enorm. Ehei, visul romantic, onirismul... Soră-mea Calliope i-a şi compus un catren i Visul poate, cum se ştie, /Să producă poezie; /Dumnealui se conformează: /Doarme, doarme şi semnează! “Ba mai mult decât alit, Ghiocel a rămas repetent de două sau de trei ori, nefimd un caz singular În istoria liaeraturii române şi universale

Cum se vede şi cum mereu spune tata, din familie ni se trage. Mai precis, de la bunicul, dacă nu cumva şi mai demult Se zice că străbunicul, tatăl lui tata, era artist get-beget Nu compusese producţii artistice (un fel de Monsieut Jourdain), dar avea manifestări ieşite din comun. Cum ara spune noi astăzi, creaţia la el se confunda cu existenţa, deşi unii înţelepţi susţin că a crea înseamnă a te snstracje a- tracţiej existenţei. Străbunicul, îmi şopteşte bunica, de la- o vârstă, a luat-o razna, se urca în dud şi începea să cânţi cât îl ţinea gura, zicând că-i „cuc şi altă pasăre”, ce-o mai fi şt asta-

Bunicul, însă, a fost un adevărat rapsod al satului. Nu numai că doinea din fhrier şi din nai (acum. De când cu a- paratele de radio, nu mai are nicio trecere, a şi îmbătrânit de tot), dar improviza la hore, la nunţi, la chiolhanuri, sau unde se nimerea, versnri cu nemiluita. - Care s-au pierdut în negura timpului. Doar nişte pluguşoare mai deocheate s-au păstrat. Se spun în cercuri restrânse şi mai mult între bărbaţi. Noi, copiii, n-avem voie să accedem la aceste comori folclorice...

Dar-ce spun eu de bunicul... Sora lui, mama Lină a a- juns de pomină, ca să nu zic aftfel. Lumea o crede trăsnită. Nici vorbă I Bună matna Lina e în toate minţile. Numai că vorbeşte tot timpul în versuri.’ „Bună ziua, maraS Lină! *

R

„Mulţumesc, dragă vecină” «Unde mergi aşa grăbită?" „Mi s-a

idl<icil o vită". Sau. Alleori, fără să fie nevoie s-o provoci. O Mne numai în rime. Am putut să reţin doar un fragment, debitat în vara asta. Gătre bunicul şi bunica: „Dinule, bătrânule, să te ţină zilele, că s-au cam rupt filele i iar tu, dragă Măriuţă, nu te lăsa de căruţă, că te văd cam sărăcuţă".

M-am decis* să-i iau un interviu acestui fenomen poetic în expansiune.

— Mamă Lină, de ce vorbeşti matale în versuri?

— Ce zici, fată, că vorbesc? Că nu prea mă dumiresc.

— Adică potriveşti cuvintele, de seamănă între ele…

— Aaa! Aşa îmi vine mie, draga mamei băbătie. Dar de la o vreme-ncoâce, treaba asta nu-mi mai place. Însă, vezi tu, n-am ce face, că păcatu’ nu-mi dă pace…

A urmat o întreagă epopee. Păcat că n-am avut un mag şu o înregistrez. Casetofonul Philips, bucuria familiei noastre, mi l-a smucit din mână un pieton negricios în gară la Ploieşti, când să cobor din tren. A fost o adevărată dramă. O lună de zile n-am mai putut asculta muzică după casete şi nici ştiri, de la „Europa liberă”. Mai pe urmă, mama a luat un aparat „Gloria”, dar ăsta nu înregistrează. De fapt, pe ea n-o interesa decât „Şopârliţa “. Nu ştiu ce fenomen tehnic sau parapsihologic se petrece, că, lot ţinând-o pe un singur post, se aude de la Miinchen mai bine decât de la Bucureşti. L-o fi vrăjit mama şi cu soră-mea Calliope, că ■’ niciun bruiaj din lume nu poate stăvili cursul liber a) informaţiei, spre disperarea tătânfe-meu care, ca profesor de filosofie, a fost sfătuit la şedinţe şi la consfătuiri că e jale mare pentru cine apleacă urechea la. Oficină*, de unde exală numai minciuni, calomnii, instigaţii, otrăvuri. Nici dracul nu fuge de tămâie. Cum o ia lăiruţul la goană când o dăm pe unde scurte. El se informează masiv din cărţile lui ile socialism ştiinţific, din magistralele cuvântări, din „măreaţa operă”, din presa multilateral subdezvoltată… Şi. Cu toate astea, ce om de aur e tata, seamănă cu epoca, probabil, o să vedeţi, şi ce talent scriitoricesc are, vă veţi convinge… Nu exagerez cu nimic, din subiectivism, când afirm că din întreg arborele nostru genealogic el se află pe piscul cel mai înalt, unde sălăşluiesc cele nouă muze, în graţiile lor…

Treaba cu jurnalul e foarte serioasă. A dezlănţuit controverse. Pasiuni… Se vede că nu mai există nicio scăpare.

Şi, ca să fiu sinceră. De undeva-cumva, îmi place situaţia. Mai

ales că eu sânt'măru] discordiei, personajul principal. Mai mult, îmi surâde chestia cu jurnalul. O iau ca un fel de joacă... Am citit recent o carte despre „jocul poeziei”, mai aflasem şi de prin alte părţi despre esenţa ludică a artei, despre gratuitate, despre ceva în legătură cu „fericirea*, nu mai ţin minte cum anume... Dar asta e treaba creatorilor. Nu înseamnă că toţi jucăuşii sunt automat şi artişti, doamne iartă-mă. Însă e clar că toţi marii creatori au avut în sângele lor microbul jocului. Stau numai şi mă întreb: oare l-au avut şi când au fost, în viaţă, nefericiţi sau când au scris tragedii? Îmi vine să cred că da. Argl că imagină chiar moartea ca pe un joc viclean, al tuturora – . Şi fiecare îl joacă bine”! Într-un loc, poetul dă drumul Linei mărturisiri aparent ciudate: „N-am făcut altceva nimic. M-am jucat”. Să ne jucăm, deci... Fiecare cum îl ţin mre- lele... Eu ştiu una şi bună, că fleacurile mele „scriptice mă incintă numai ca mod de a mă juca... Şi totuşi...

Mă trag dintr-un neam jucăuş. Chiar şi tata, cart *-a nimerii mai pe alături, are. În sobrietatea lui cam caraghioasă, un nu ştiu ce ludic. Cea mai bună comparaţie e cu Don Quijote. Dar unul mai apatic. N-are simplul realităţii nici cât negru sub unghie. Aerian. Şi lipsit de maleabilitate. Nu scorţos. – Timorat. Dă impresia de supuşenie şi fondul e de frondă, zici că-i mototol şi, în realitate, nu stă rău cu inteligenţa. Se înţelege, nici nu străluceşte. Nu, nu poate fi suspectat de ipocrizie. Poate e numai speriat şi concesiv, dintr-un sfânt impuls al supravieţuirii. Face eforturi să se acomodeze, uneori mergând până la compromis. Paradoxal e faptul că, în ciuda oricăror străduienţe, rămâne mereu în contratimp. Un inadaptat, în ultimă instanţă. Iată că se poale să fii anacronic trăind în aceste vremuri viteziste. Pluteşte undeva între pornirea obscură a conservării şi insatisfacţia care macină lent, între calcul şi inocenţă, între umilinţă şi orgoliu, între credinţă şi tăgadă. Prudenţa lui nu-i mama înţelepciunii, ci mama incapacităţii de decizie. Categoric nu-i disimularea moromeţiană, dar o stranie dedublare: ascunde ceea ce crede şi dă pe faţă. Fără să vrea, ceea ce nu este... Şi totuşi, repet, nu-i făţarnic... încurcate sunt căile Domnului Muşat! ... Cine poate să-i dea de fir? Ca peştele viu îţi alunecă printre degete. E, în felul lui, un complicat şi probabil de aceoa pare interesant, ca orice „enigmă neex- pli. Cală”. Ce se poale pipăi în spaţiul dintre utopie şi stoi- cism? O astfel de fire **du**

intră oare ia domeniul Inefabil al jocului? Dar cea mai bună dovadă a fondului sau lud ic e însuşi şi faptul că mă pistonează cu jurnalul şi că şi-a asumat rolul de povăţuilor estetic. Ge să mai spun despre firea lui de arttst născut şi făcut—

Şi de la mama moştenesc tentaţia jocului. Ea însăşi ne spune că „l-a luat* pe padredin joacă. N-avea nici nouăsprezece ani când l-a văzut „aşa prăpădit" şi i-a spus să vină la ea să citească împreună nişte cursuri de economie politică. Şi nu i-a mai dat drumul. Nici el n-a mai vrut să plece… I-a plăcut joaca, şi au creat-o pe Melpomene, apoi pe Thalia (pe mine, adică), pe Galliope. Şi, zice mama, dacă o mai ţinea aşa, îi oferea pe toate cele nouă tnuze, sii-i fie pe măsura insaţiabilităţii lui artistice…

Şi astăzi tot mama pune la cale jocul. Un consiliu de familie unde să se lămurească, „o dată pentru totdeauna, ce înseamnă bazaconia asta cu jurnalul” … Se discuta cu multă aprindere. Regulile Jocului: toţi au cuviut, toţi au drept de vot. De *veto,* numai mama. Tata a fost, în cazul ie faţă, cu iniţiativa, cauza cauzelor, impulsul primordial ca să zic aşa. Una dintre rarele excepţii. Acum, însă, depinde în cea mai mare măsură de ea. Pretinde că nu se cuvine să fac un efort în plus tocmai acum când mă aflu în pragul bacalaureatului şi al examenului de admitere:

— Vrei cu tot dinadinsul să ratăm şi acest examen? Facem feţe-feţe. Fiindcă aluzia e la Melpomene. Pe care, din cauza a două eşecuri la admitere, o compătimim şi o iubim cel mai mult… Încurcat, tata face eforturi titanice să. Nu piardă mica poziţie câştigată până acum.

— În ’ contextul **pregătirii** sale pentru filoloqie, acesta esic* un exerciţiu foarte eficient™.

— Să lăsăm sloganurile, U întrerupe mamă. Fata trebuie să pună mâna pe cărţi şi să le tocească, asta e!

Tata rămâne blocat, eu de asemenea.

— Cum a… adică, se bâlbâie el, să toceşti pentru admiterea la filologie? Şi cu nn curaj care ne zguduie: Ge asta e biologie? Noi pufnim. Mama, profă de biologie, tnghite găluşca Observ că tata are şi accese de amor, la nn secol o dats. Mama nu se lasă, deşi pare că-i slăbeşte cerbicia.

Bine. Bine, s3 admitem că-i un exerciţiu util, cum spui, că nu-mi cade bine cu vin tul „eficient11… atunci da unde timp? O scuteşti tta de practică agricolă î

Tata încremeneşte... Gângiie, promite că încearcă să facă tot ce-i stă în putinţă. Mama îşi exprimă neîncrederea.. Tata îşi ia inima în dinţi şi declară că va vorbi cu doctorul Gârneaţă, tatăl elevei sale, colega mea, Magy (Magdalena). Mama insistă asupra acestei clauze. 11 determină pe tala şo jure...

Se supune la vot destinul jurnalului meu. Comisia de numărătoare a voturilor găseşte, patru voturi „pentru” şi o abţinere. Mama nu mai uzează de prerogativele sale. Soarta mea a fost pecetluită, definitiv şi irevocabil.

Începe (de fapt, continuă) şi jocul diplomaţiei. Ca să mă introducă în „atmosferă”, tata mă invită la deschiderea cenaclului de la Casa Tineretului, după vacanţa de vară... Pe drum, nu scap de dădăceală. Şi asta n-ar fi nimic, dacă n-ar fi făcut nişte gafe... Mai întâi, o ia pe departe şi apoi loveşte la ţintă, e drept, cu destule eufemisme, să-mi menajeze susceptibilitatea pe care a bănuit-o de la bun început.

— Ai văzut cu câtă pricepere am determinat-o pe mai- câ-ta să fie de acord. Eram sigur de victorie, mai cu seamă că obţinusem, oarecum, acceptul tău_ A fost ca să spun aşa, pusă asupra faptului împlinit. Asta e o lovitură de maestru^. Acum nu-ţi mai rămâne decât să acorzi zilnic măcar o oră™ Nimeni nu o să-şi bage nasul În caietul tău. Nici eu. Decât doar cu sfaturi de ordin generaL Notezi ce şi cum crezi de cuviinţă... Numai cu chestiile astea politice să fii atentă— e pericol mare... am auzit că l-au prins pe unul cu un jurnal politic şi l-au făcut harcea-parcea— Ai atâtea lapte şi fenomene de observat., nu-i bine să-l zgândări pe zoon *politâkon...* mare pericol... tu mai tragi cu urechea pe unde nu trebuie... maică-ta nu-şi ţine gura, nici Mirică, nici Gane. Nici Bălea vin şi discută politică la noi parcă e la cafenea... Maică-ta îi stimulează... Mai lăsaţi naibii prostiile alea de pe unde scurte, o fi acolo muzică mai multă şi mai bună pentru voi, dar ăia mai vorbesc şi— fii atentăm, eu te învăţ de bine... Ehei, câte subiecte nu ai la discreţie.» adolescenţa, şcoala, natura, chiar iubirea...

— Cum poţi să vorbeşti aşa? Mă dezamăgeşti... Dacă îi spun mamei...

— Nu. Nu, fii cuminte, las-o pe maică-ta... eu îţi vreau binele... tu procedezi cum crezi, cum ştii...

— Într-adevăr, „nimeni pace nu-ţi dă dacă ai nevoi* de dădacă” ... Cel puţin magistratul Boileau le spunea mai ci tâl-c:

„iubiţi deci raţiunea…”, „alege-ţi bine tonul, scrieţi terna ideală”, „daţi lectorului ce-i face lui plăcere”, alege-ţi pe eroul cer de popor iubit’*…

Cum se vede, cenaclul a început încă de pe stradă.

Puţini, dar cei mai de soi creatori băştinaşi, au venii U.. Deschidere „: conducătorul cenaclului B. B. Deleanu, poetul octogenar Mihalache Zubaşcu, romancierul şi folcloristul Nicolae Goga, criticul Gheorghe Bălea, poeta Nadia Miloin, poetul Vasile Pârşescu, epigramiştii Petruş Luncaşu, Nico- lae Milescu, Gh. Ispăşoiu. Au mai trecut pe aici secretarul Oprea, care a plecat imediat la o consfătuire, şi Ilie Băneşti, care s-a retras după ce a supt trei sferturi din provizia de Hectar, mângâindu-ne cu câteva voroave de rezonanţă villo- nescă. B. B/îşi mângâie barba de patriarh, înspicată, îşi tot împinge ochelarii cu dioptrii puternice, să nu-i cadă de pe nasul mic şi strâmb, apoi bălmăjeşte o poveste lungă, între* ruptă des de gifâituri şi fornăituri. Gă a venit.. Prinţişorul” i-a Casa Tineretului şi a stat mai mult de trei minute, că avea costum aşa. Maşină aşa. Că-a promis ajutor mare pen- try „casă”, că… Povestea deviază în improvizaţie şi fantastic. Apoi, fără să-l întrebe nimeni şi fără să aibă vreo legătură cu literatură (în afară de fantezia ieşită din matca ei), ne spune cum a fost el în Deltă şi cum a prins atâta peşte încât a trebuit să sature jumătate din oraş pentru a nu se strica… î] opreşte Lae Goga care spune ceva despre Agnita, despfe Sibiu, cum s-a întâlnit cu scriitorimea de acolo, că Mirel Graba şi Marcel Tro’tuş vor neapărat să publice o pagină-două de literatură a cenacliştilor noştri Ln revista si- biană, că a cules atâta folclor în vara asta de n-a putut să scrie niciun rând la cele şapte romane ale sale aflate pe masa de lucru, deşi n-are masă. Prolificul romancier are însă, un umor irezistibil. E-o frumuseţe de bărbat, scurt, înde**sat, Ci***oată i* se spune, cu picioarele vânjoase şi palmele sub formă de baros. Face glume în lanţ, de ne cutremurăm de râs… Domnul Mihalache Zubaşcu recită, ca întotdeauna, opt-zece poezii emoţionante, semănătoriste, cu cai, ogoare şi oase de străbuni. Are o memorie formidabilă la cei optzeci şi doi de ani al săi. Clipeşte des din ochi, după ochelari şi turuie sacadat până se satură şi zice: „Mă opresc aici “. Nadia citeşte o singură poezie, un catren, iar Vasile Pârşescu – tot o poezie scurtă, din care reţin versul: „Primăvara îşi dă poalele peste cap ca o târfă”. Tata prezintă în cinci minute comunicarea

sa „Existenţialismul bacovian” pe care o va susţine la simpozionul de la Bacău. Domnul Constantin Telu (Pascalopol), profesorul meu de literatură, vor- beşte despre... jurnalul că literatură, cu siguranţă rugat îq prealabil de mo*n pere, c*are, acum, se preface că e surprins. De fapt, domnul Telu rezumă, cum recunoaşte, un ’studiu al lui Jean Rousset. În tot acest timp, muzeograful O. Nilă (Ovidiu Nilă, Onilă, O’Neil) schiţează de zor portretele unor cenaclişti. În final, cere îngăduinţa să mai citească numai câteva pagini dintr-o carte a sa, în manuscris. Toată lumea se înfioară, fiindcă are obiceiul să citescă obositor de multt cu vocea lui monotonă, ce abia se strecoară prin gura-i încleştată... Nu i se dă voie, fiind amânat pentru următoarea şedinţă a cenaclului. Cu precizarea maliţioasă a lui Pa*sca-* Jopoi că atunci când On*ilă p*une mâna pe condei să nu-şi mai dea în petic. Lae Gogu i-a spus-o o dată de-a dreptul i

— Maestre, nu prea le bungheşti mătăluţă cu scrisul... Domnul O. Nilă nu se supără niciodată. Surâde galeş cu guriţa lui care se întinde pe o mare suprafaţă a feţei şi ameninţă, moale că nu ne va acorda spaţiu în „Almanahul” pe care îl pregăteşte, de la cutremur încoace,. Pentru o ed i tuia foarte ospitalieră... Fiecare cu păsărică lui... Îi privesc cu mare simpatie şi respfect. Deşi oameni în toată legea, uneori se comportă ca noi, elevii. Îşi dau porecle, „pseudonime”, se tachinează, măcar că se adresează unul altuia cu „maestre”,. Ilustre’, „ilustrissime “, „sire*, „monşer”, „coane", „magistre". Avem şi o deviză, după modelul Junimii: „Cu virtute şi servitute, tot înainte!" A fost propusă de domnul Gheorghe Bălea, omul care nu scrie şi nu citeşte în cenaclu. El vine aici numai din prietenie. Să asiste, să audă şi să vadă. Şi, în final, *pout la bonne boci*e, să participe? La oficierea slujbei întru cinstirea zeului Dionysos. Cum se m- tâmplă şi acum. Domnul Bălea, *Corbul* – păr negru grizo- uat, ten tuciuriu, ochelari fumurii cu ramă neaţjră, costum negru, pardesiu negru, pantofi negri, cerul gurii negru, suflet blând, conştiinţa imaculată – are şi rolul unui maesiru de ceremonii. Invită pe scriitori la partea festivă, în acompaniament de epigrame... Tata se eschivează, pretextând cii mă conduce acasă. Eu însă bănuiesc că se sustrage de la o „activitate" unde resursele inspiratoare ripzloaqă prea mult limbile...

Doini ore s-au scurs fără să băgăm de seamă... Nefiind uimit la televizor, continuu să citesc până la miezul nopţii. Melpomene

şi Galliope demult cochetează cu Morfeu.

Tata a plecat la Bacău. Fericit nevoie mare că domnul Tase l-3 băgat şi anul acesta în seamă. Nu mai avea nici! O speranţă, dar tot s-ar fi dus, chiar aşa pe cost propriu» Calâiope s-a îndrăgostit şi ea. Mai bine zis, s-a îndrăgostit Sorin de ea. E o întreagă poveste, o spun puţin mai târziu, că merită… Acum a primit bilet de voie pentru a merge la Întâlnire. De obicei, când e cald, se duo la. Fântâna cu Cireşi*. Se întâlnesc în faţa Poştei 1. Salut*,. Salut „ „Ai venit?” „Da*. „Ce mai faci?’1 „Bine”. „Mergem?” „Da”. Şi pornesc agale, cam ţepeni, păstrând între ei o distantă de zece-douăzeci d® centimetri, O iau. Prin spate*, pe o străduţă unde locuiesc doctorii Elizar şi Precup, şeful de sindicat de la şcoala noastră, Theodor Torian, şi familia Rafailă, prietena familiei noastre… De aici încolo, el o apucă de mână, ea vrea să şi-o retragă, dar nu cu prea multă convingere. Nu scot nicio vorbă. Ba, de la un timp, gârigurese monosilabic… în dreptul Lacului, unde e şi’restaurantul numit. Lac* îşi desprind nuinile şi nu şi- le mai cuprind decât în muchia dealului, cam pe unde locuieşte domnul profesor Sile Scurta. Când ajung la „Fântâna cu Gâreşi”, el o întreabă invariabil: „Luăm câte o sticlă de lămâiţă?” „Nu, n-are niciun gust”. „Luăm seminţe?” „Nu, mă ustură limba’*. „Dacă ar fi îngheţată… **. Tăcere. „Dacă ar fi vată din zahăr… *. Tăcere. Apqi, el o dă în toate leagănele, cu toate că nu au voie decât copiii până la 12 ani. Dar ea e mică şi se confundă…

Mama şi cu Melpomene s-au instalat din zori la coadă. Se aude că se va aduce peşte congelat. Sunt informată că e „omor de om’1. Peştele congelat e o raritate, o delicatesă mult râvnită. Vorba cântecului:*. Valurile vâlureşte, |Malurile mâlureşte, |Salcia încet şopteşte|Nicio masă lără* peyfe*.

Eu sunt ocrotită. Trebuie să învăţ pentru bacalaureat şi admitere. Conspectez din literatura veche. Renaşterea şi Cronicarii. Pun la punct vocabularul, apoi trec Ia lecturi. Particulare": *Numele trandafirului* de Umberto» Eco… Mti-nebunesc, maman 1… De la *Un veac de singurătaie* a-an mai simţit o asemenea inciotare… Dacă m-ar vedea mama. Ar spune să las „prostiile", să studiez ’ce se cere. Dar eu am.

Citit toate operele prevăzute de programă şi încă pe deasupra. Ba mint, n-am citit *Păsările* de Ivasiuc… Nu-mi scapă. Am auzit că are o tramă interesantă, ceva cu un ingjner arestat

de pomană, care face pârnaie grea şi nu-şj mai revine nici măcar printr-o dragoste mare.

Dragoste... Eterna dragoste... * Universala dragoste... Căci unde nu e dragoste, nimica nu e... Tot Marin Preda spunea, în altă împrejurare, că există în noi, între 15 şi 20 de ani, un sentiment divin, când ai impresia că istoria (o obsesie a sciilorului acesta) vine ca un fluviu din urmă şi că în capul acestui fluviu te afli tu, că ţi-a venit ţie rândul să faci istorie, s-o duci mai departe. Într-adevăr, simţi pe umeri această imensă răspundere pe care o s-o porţi plin de un neasemuit orgoliu... Stau şi mă gândesc – mi se întâmpla şi asta! — La adolescenţă noastră agresată, mai mult ca oricând, de istorie. Dacă ţăranul român n-a boicotat istoria (a fost o discuţie pe această temă), noi o boicotăm. Căci aco- lescenţa este eternă ca şi dragostea. Platon a găsât-c splendid:. Iubirea este, pentru oameni şi zei, o măreaţă şi minunată divinitate (din mai multe motive, dar mai ales pentru că este divinitatea cea mai veche". Filosoful se vede treaba, avea, pe lângă *doxa* şi *anamnesiS,* şi *anomotos* >i *hedonai.* Negreşit, apa e făcută să curgă, ’soarele să strălucească, copiii să se joace şi tinerii să se iubească...

Iacăt-o şi pe gigâlicea de Calliope. Abia a împlinit 15 ani şi se duce „la întâlnire”. M-aş face o muscă s-o văd „în exerciţiul funcţiunii”. Dar ce zic eu de ea 1 Eu m-am îndrăgostit în clasa a opla. Că ceea ce simţeam eu pentru colegul meu Mircea, începând încă de prin clasa a doua. Numai dragoste ou se numeşte. Şi-apoi câţi.. Iubiţi" de aceştia n-am avut. _ în toate clasele câte unul. Ba chiar cile doi sau mai mulţi. Abia în clasa a opta m-am ’ândrăgostit lulea de Bogdan (tot un nume de domnitor, probabil că şi acest fapt a avut un cuvânt de spus). Şi-a durat prietenia noastră trei ani încheiaţi. Dacă aş povesti-o ar ieşi un roman la concurentă cu *Paul* şi *Virginia.* Acum n-am să spun decât a’ât» am tinul enorm la el, în primul rând, pentru că el mă adoră. Iubirea nu admite nici unui iubit să nu-i răspundă cu iubire *Şi vis amari, ama!*

Calliope vine îmbujorată, se aşază, în hol, în faţa linei oglinzi mari. De te vezi întreagă. E obiectul cel mai de preţ pe care îl avem noi în casă. Eu trag cu ochiul prin uşa întredeschisă. Îşi pipăie puloverul âlb, pufos, cu guler, rulat»

Îi qăseşte o poziţie mai convenabilă, ca şi cum până mai adineauri ar fi stat pe altă fiinţă, îşi netezeşte fuşio de bl ugi pe

şoldurile înguste şi apoi o priveşte intens pe cea di xi oglindă. I se pare că nasul are o lacună şi-l freacă nervos. Cu obrajii, pesemne, se împacă, fiindcă şi-i mângfie uşor… O şuviţă i-a căzut pe frunte şi ea o cârlionţează pe degetul arătător, potrivind-o exact deasupra nasului… Tuşesc şi fac zgomot, ca să o chem la spovedanie, măcar că ştiu cS de obicei nu prea se destăinuie. De maimuţăritul în oqlindă nu se sinchiseşte. Acum tresare, Am luat-o prin surprindere? Nu cred.» Ea ştia că-s în cameră, şi că o văd. Încerc strategia ocolişului i

— E frig afară?

— Nu. E chiar cald.

— Mie nu mi se pare.

— Dacă stai într-un loe…

— Voi v-aţi plimbat?

— Bineînţeles.

— Până la „Fântâna cu Cireşi*?

— Nu, pe Bulevard.

— Şi n-aţi stat în părculeţ?

Se prinde că o trag de limbă şi devine suspicioasă;

— Tu vrei să ştii amănunte, ea să ai ce notă în Jurnalul tău. Ai nevoie de personaje, de situaţii… Nu pupi ^sa ceva de la mine.;. Poate nu ştii că şi eu ţin jurnal, nu literar, ca tine, ci, pur şi simplu, notez numai pentru mine. Dar n-ai să-l vezi În vecii vecilor. Amin… Aproape toate colegele mele au ba un Jurnal, ba un caiet cu „amintiri*. Faa ochii mari şi surâd imperceptibil unui gând diabolic. Voi să- vârşi un sacrilegiu, chiar de-ar fi să fiu pedepsit de zel. Nu se poate să nu-i găsesc ascunzişul în vastele noastre apartamente. E mai bime de o mie de ori să-i văd Jurnalul, decât să-mi povestească. Jubilez.

— Fii liniştită, am eu subiecte pentru cinci jurnale îl pentru cinci romane, plus o nuvelă… Dar să ştii că eram curioasă aşa, la modul gratuit, fără vreun interes nedemn. (O cum de pot să mint eu atâta senimătate!). Şi să mai >ţii, drăguţo, că adevărata dragoste nti e ascunzi ca pe o nelegiuire.

— Bar aiei s-o răspândeşti în cele patru vânturi ca pe pleavă…

— Oho, aombaţi tare… Dar ia ascultă şi ce spun oamenii mai mari, care ştiu câte-n lună şi-n stele i Iubirea cea mai tăinuită Iasă să-i scape unele semne ale secretului eL Racine. E bine?

— În ce mă priveşte, nici nu e vorba de iubire, ci numai de prietenie, de, cum să-ţi spun, de afecţiune…

O iau doctoral:

— Ei, vezi, că nici pe asta n-o ştii… (Declamând): O iu- bire nemărginită este mai obişnuită decât o prietenie perfectă. Un chip plăcut, un zâmbet – gata iubirea! Pe câtă vreme, prietenia se formează anevoie, printr-o lungă frecventare şi presupune spirit, bunătate, devotament, servicii.

— Că multe mai ştii dumneata, surioară. Dacă ţi-ar fi şi inima aşa de dotată… Loveşte tare puştoaica, dar nici eu nu mă dau bătută:

— De ce nu mi-ar fi inima dotată?

— Pentru că e de bănuit că cine ştie prea multe despre dragoste simte mai puţin. Teoria acoperă practica. Ce, nu ai aflat cum e cu *Educaţia sentimentală,* apud Gustave Flaubert? Dragostea se învaţă din cărţi? M-a luat tare. Dar nu pune problema bine. Îi dau replica:

— Hai că eşti isteaţă! Nu am timp eu acum să-ţi explic de ce o minte bine pusă la punct nu păgubeşte inima. Câtă luciditate, atâta putere a sentimentului. Numai clasicii puneau în discordie raţiunea şi pasiunea. N-ai auzit de pasiunea ideilor? Dar ca să-ţi fie ceva mai clar (sunt dură!) citeşte *Patul lui Procust* şi-ai să împuşti doi iepuri dintr-un foc: mai adaugi şi tu o lectură la cele foarte multe pe care le ai şi ai să găseşti acolo un personaj, pe nume doamna T. Şi atunci mai stăm de vorbă.

Mă prefac foarte categorică, superioară în maturitatea mea, şi mă retrag cu nasul în teancul de cărţi şi caiele. Dar nu fac ’âltceva decât să mă gândesc la această discuţie… Ajung la concluzia că sunt cazuri şi cazuri. Galliope e mai ascunsă. Nepermis de discretă. În schimb, Ana Rebu. Prietena mea, se situează pe ţărmul dimpotrivă. Ea nu ezită să-mi spună tot-tot ce are pe suflet, chiar şi unele lucruri care ar trebui să fie strict personale. Mi se încredinţează mie mai mult decât ei însăşi, ca unui confesor care iscodeşte cele mai secrete tainiţe ale sufletului, pe care tu însăţi te abţii să le răscoleşti.

Tata ne povesteşte despre simpozionul la care a luat parte. E tot un truc, pentru a mă ţine în priză. Se strădu-

C-da *9»* Boala 2

Ieşte să fie cât mai captivant, insistă asupra unor murunţi- furi cărora vrea să le dea un aer nostim. Tata şi umorul! Totuşi străduinţele lui sunt demne de apreciat. Realmente (intern cucerite.

Începe cu un *lamento.* Se putea altfel? Că acum câţiva ani în urmă erau simpozioane, colocvii şi festivaluri straşnice. Acum au rămas doar eu numele. Nu se mai acordă fonduri pentru astfel de iniţiative... Puţini şi săraci şi inimoşi au rămas pe baricade. De la anul, însă, şi puţinul acesta se va suprima. Au şi anunţat că din „lipsă de fonduri” anul acesta e ultimul în care se mai organizează tradiţionala întâlmre... Toţi cei puţini (dar mai ales tată care e, orice s-ar spune, un tolerat, graţie prietenului său, fostul coleg Tase Găliman care îi cunoaşte pasiunea literară), toţi, indiferent de grad, sex şi rasă, şi-au plătit transportul, cazarea, masa... Tata stăruie asupra unor amănunte mai picante, pentru a-şi ascunde dezamăgirea de fond şi pentru a ne ţine treaz interesul. Noi, cum spun. Îl ascultăm extaziate... Dacă tata ar avea şi talent narativ...

— La Ploieşti, acceleratul de 14,37 întârzie numai o oră, venind dinspre Bucureşti. <5ând soseşte, în sfârşit, mă urc şi umblu de colo-colo, doar voi găsi vreun loc, măcar pentru o vreme. Gând să traversez vagonul de clasa I. Pe cine credeţi că văd? Pe domnul profesor Rogoz, care merge şi dânsul la simpozion... Ne cunoaştem tot de pe la colocvii de acestea şi, dacă mai’ţineţi minte, a fost şi la C. În inspccţie de grad... Şi dânsul înţelege încotro mă îndrept, îi spun că n-am loc, mă pofteşte să stau în compartiment cu dumnealui. „Cum să stau, dom’ profesor, după ce că la simpozion sunt un fel de intrus, mai merg şi clandestin?” „Stai, domnule, îmi zice, că doar n-o pieri lumea... Sunt focuri libere...” Nu ne-a deranjat nimeni. Celelalte două persoane, bărbaţi, sforăie non-stop. Discutăm ba de una, ba de alta, ce este, ce va să fie... îmi spune că i-au plăcut totdeauna comunicările mele, că abia aşteaptă s-o audieze şi pe aceasta, interesant cu existenţialismul dacă măta eşti filosof, aşa m-a numit... A făcut-o ori ca să mă ironizeze, ori ca să desfiinţeze, indirect, pe altcineva cu care mă compară. Cu alte cuvinte, dacă eu sunt mai bun decât respectivul, cât de jos poate să fie acesta! De altfel îl şi numeşte nulitate patentată.. Îmi laudă eseul din SLAST. Unde l-ani citat de şase ori. Şi-mi recomandă să adun tot ce am scris până acum, că

l-

18

Mă ajuta di-nsul sil public o carte, frai vorbeşte frumos de Emil Botta, Eugen Jebeleanu, Mihai Beaiuc...

— Nu l-ai contrazis în legătură cu Beniuc? Îl întrerup eu, ştiind că n-a îndrăznit tata aşa ceva.

— N-a fost cazul, a vorbit singur, avea şi bună dispoziţie… I-am dat satisfacţie… Apoi, e un semn de civilizaţie să nu întrerupi discursul unui om, n-aţi văzut cum procedează eoglezii? Nu ca la noi, se bat turcii la gura celor care poartă un dialog, vorbesc amândoi deodată, nu se ascultă reciproc… De altfel, nu a fost nevoie să-i dau en prilej de a-şi exprima nemulţumirile. A făcut harcea-parcea ce] puţin douăzeci de nume foarte cunoscute, mie mi-e şi jenă să vă spun, fiindcă mulţi au trecut în lumea umbrelor, iar cei care trăiesc sunt oameni de mare ispravă… Nu, nn insistaţi, că nu dau nume dintre acestea pe rare domnul profesor Rogoz le-a zdrobit…

De la Focşani încolo plouă tot timpul… Se face întuneric. Lumină în tren nu este. Ne distrăm copios, pe tema toamnei bacoviene. „N-a plouat, domnule, toată vara. Un strop n-a picat, şi plouă acum când trebuie adunate -recoltele de pe câmp… “În gară, când coborâm, ne întâmpină doi domni simpatici, nu-i ştiţi voi, degeaba vi-i spun, domnii Neagu şi Piticaru. Cu o maşină, străbăteam bezna serii până la hoielul „Moldova”. La recepţie, aflăm că deja sin- tem repartizaţi la etajul al nouălea. „Suntem în al nouălea cer, domnule!” Dânsul la 901, eu la 907 cu (voi afla puţin mai târziu) criticul Liviu Gristescu… Vi-l descriu când ţi vine rândul, că deocamdată nu-i „acâsăV îmi las bagajul în cameră şi încerc să dau de vreun cunoscut. Aud gălăgie în camera de alături, la 908. Gioc! Gioc! Intru şi dau cu ochii de prietenul Adin Sergam, mi-e prieten dar nu f-am întrebat niciodată ce naţie este. Că român nu-i la obârşii, nu-l arată nici numele, nici chipul. Are o figură arabică, păr creţ-ondulal sub formă de târtan, nas acvilin, ochi mari, negri, focoşi, tenul ciocolatiu şi o mustaţă cât un pui de cioară sub nas… Un bărbat în adevăratul sens al cuvântului. Citeşti pe faţa lui voinţă, forţă, virilitate… Momentan, na se vede din cauza unor damigenuţe şi sticle aduse de prin xona nord-estică a ţării. Saddam – că aşa îi spun eu –, surprinzător, mă vede. Reuşeşte să se ridice, mă îmbrăţişează şi mă pupă apssat şi zgomotos. Parcă mi-ar fi trecui o perle de sârmS pe fă|ă.. Ce faci, bătrâne? Bine cS ai ve-ait! Oedeam că Tase nu te-a Invitat, tocai ai pe tine. Un- bră veche. Rămâi aici cu noi, nu mai încape vorbă… Hai treci la coniac! Ce coniac… esen (ă de coniac… mai oun de-o mie de ori

deciit *vizichi…* Jur că este esenţă… Gusta… bea. Uite-aşa… “Şi-mi bagă pe gât un păhăruţ de 250 de grame cu esenţă de coniac. Nu-mi dau seama dacă-i cu adevărat esenţă, dar e tare… arde gura, gâtul, pieptul. Şi curg lacrimi.» Ce-ai făcut? Te-ai înecat? J… Ai slăbit, bătrâne… Dă-l tot pe gât şi nu mai simţi nimic „… Pe cele două paturi, întinşi, recunosc pe poeţii Rădescu şi Scurlureanu. Dar mai e şi o femeie I Chipeşă, cu păr bogat, răspândit pe umeri, cu năsuc mic şi obraznic şi cu o privire galeşă… Pare interesată de prezenţa mea. Mă cercetează cu o curiozitate care mă cutremură. Mă cuprinde o dorinţă vinovată de a o vedea în picioare, să-i admir boiul. Dar domniţa stă întinsă leneşă pe pat, cu un picior atârnând dezordonat… Are pantaloni, pulover larg, lejer, care nu îngăduie să i se deseneze formele… Dau să-i sărut mâna, şi-o retrage brusc, mă priveşte surprinsă, alarmată.. Stimate domnule Muşat, mă numesc Liviu Prundu, medic şi, ca tot românul, poet”. „E doctor, bătrâne, ce naiba, ai început să faci confuziuni, per- versule, şi n-ai băut decât un păhărel… “

În după-amiaza aceasta a avut loc în sala Teatrului o deschidere festivă, la care, se-nţelege, n-am putut să particip, din cauza întârzierii acceleratului cu mai mult de două ore.. Lasă, bătrâne, că n-ai avut ce pierde… nici noi nu ne-am dus, după cum bagi mata de seamă… E mai bine aici, nu-i aşa? Ce stai, maestre, ca o curcă plouată… ia şi bea şi fă giubea. Că şi tata a beut şi nimica n-a făcut… ha, ha. Ha I Păi ce crezi că-i acolo? Clămpăneşte primarul despre. Condiţiile create „, desigur ciripeşte şi Belaliu de la Bucureşti, eventual Drăguşin de la Iaşi…” „Cred c-au terminat acum, intervine apolinicul doctor-poet. E vremea să mergem şi noi la masă, acolo se adună mai mulţi…” „Ce ai păţit, copile? Se agită Saddam, ridicând o butelcuţă în sus, ca pe un stindard. Aici e de noi. De azi şi până mai apoi… La cantină e sărăcie mare şi mai dai şi lovele”. Îl convingem să meargă, eu trebuie să mă întâlnesc cu domnul Tase Căliman, ceilalţi vor să fie măcar acum, pentru prima zi, „în plen “…

La ora 21 suntem deja* la cantina unei şcoli, nu mai ţin mirile care. Într-adevăr, gazdele au făcut mari eforturi pentru a organiza acest concert de… lebădă… Ehei, ce era pe vremuri, îmi aduc aminte în ’81 la centenarul naşterii lui

Bacovia, ce de lume bună, ce de manifestări… a fost atunci şi

Agatha Grigorescu, soţia poetului, după aceea s-a prăpădit. *Tempus irreparabile tugitl…* Acum e subţirică treaba… Dar ca la orice ultimă zvlenire, se străduiesG cu toţii să fie bine şi de data aceasta… Se zâmbeşte mult, se vorbeşte tare, se râde zgomotos. O nonşalanţă eam trasă de păi. Se simte, ca un fluid, cum izvorăsc dia adâncuri, neliniştea, insatisfacţia, o teamă vagă de o iminentă ameninţare.

— Nu înţeleg de ce…

Domnul (săliman se bucură sincer când mă vede, mă înlănţuieşte cu aceeaşi efuziune simulat-protocolară, un feâ de teatralitate intimă şi de un haz discret… Voi două l-aţi văzut, numai Calliope nu-l ştie, aşa că H voi creiona pe scurt. E un domn înalt, subţiratic, aşa ca mine, numai că el e brunet, nu negricios ca Saddam sau ca domnul Bălea, ci brunet, cu tenul deschis, cu părul negru arhiabundent şi cu ochii cum îi culoarea castanei. E un bărbat adorabil. Fireşte că are un succes enorm, nu numai la femei. Poetesele se dau în vânt să le asculte versurile, să le aprecieze şi să le publice în revistă. Şi el e generos ca un nabab, şi ele se topesc. Soţia lui, Emy, are de ce să fie geloasă dar şi mia- dră… Natura a fost aşa de darnică, de mărinimoasă. Cu el.-

Am făcut această paranteză, să ne întoarcem acum în sala aceea sărăcăcioasă, dar atât de primitoare… Saddam e cel mai proaspăt dintre toţi. Nimeni nu scapă neîmbrăţişat şi nepupat. Abia într-un târziu se aşază în stingă mea şi aţipeşte… la dreapta, Lucian Dealu – critic şi memorialist, un veteran cu păr coliliu, vioi ca o zvârlugă – vorbeşte asurzitor despre (Soşbuc şi despre femei, li face curte prea frumoasei soţii a poetului şi criticului Valeriu Tăşulă. Printre picături, le ciupeşte pe fetele care ne servesc la masă. Eleve la o şcoală de ospătăriţe, după câte am înţeles… În faţa noastră, poetul Iancu Ardeleanu, cu alura unui misionar samaritean. Faţă prelungă, nas ascuţit, privire străpungătoare. Vorbeşte puţin, încet, blând, cu. Fraţii mei", „glia noastră strămoşească", „întru credinţă şi pace", „adâncul sufletului nostru mistuit". El a venit de pe „câmpia română", unde, cu o grupă de enoriaşi, culege „roadele acestui pământ dumnezeiesc". Şi se va întoarce numaidecât la „datorie". Între timp, se înfruptă ca un călugăr benedictin, repede cu sfinţenie şi umilinţă, din bucăţele sărăcăcioase care n-au nici pe departe atingere cu mană cerească…

Se lin scurte discursuri. Dratr-un coif, se aude o voce incertă care mulţumeşte pentru această nouă dovadă a preţuirii faţă de marele poet, distinsul meu tată, mulţumeşte organizatorilor, urează viaţă lungă şi opere valoroase… Va- leriu Turda, cel mai mare poet din Iaşi, spune ceva'foarte subtil, la modul eliptic:. Suntem aici… genii! Tofi, genii… Eu vorbesc în numele meu… Nu oficial… Genii şi numai genii… * Şi se aşază tare nemulţumit… îşi cere permisiunea să cuvânteze şi criticul Grigore Turcu. Cei mai mulţi îl a- plaudă furtunos, cu ovaţii prelungite, semn că atâta aşteptau… Nu prea înţeleg că vorbeşte cam încâlcit şi e Întrerupt la fiecare propoziţie cu adeziuni şi imbolduri zgomotoase. Deduc că este extrem de indignat faţă de toţi şi de toate, cu deosebire faţă de. Veleitari şi nulităţi", care s-au cocoţat în frunte precum paraziţii. Şi dă nume de prestigii* ale literaturii române contemporane şi arată cu degetul. Câţiva se distrează, îl aţiţă. Insă ceilalţi se simt stingheriţi şi chiar se revoltă când Turcu strigă „Ge caută aici acest individ care nu scrie?" şi îşi îndreaptă arătătorul către un tovarăş de la. Cultură. „Păi dacă nu eram eu, nici dumneata nu erai acum aici", se supără omul… Spiritele se Încing, atmosfera e pe cale să explodeze. Întrunirea se destramă. Era şi timpul. Câte unul, câte doi sau În grupuleţe, părăsim spaţiul acesta atât de ospitalier.. Stranierii*, care n-au fost invitaţi în alte locuri, ne îndreptăm către hotel…

…Iar soneria noastră sună strident. Vine omul de serviciu de la şcoală, că n-avem telefon, şi-l anunţă pe tata că e chemat de urgenţă la şedinţă de partid fulger. Ne iasă cu buzele umflate, dar cu promisiunea că va continua istorisirea. Când va avea timp.

Mentorul iar inii ţine o lecţie plictisitoare de estetică. Deşi sunt lucruri noi pentru miue. Din păcale nu pot fi şi interesante. Tot mi se pare că seamănă a clişee, a predică insipidă, că miroase a lozincă. Le cam spune ciceronele ex c*athedra.* Na că m-am molipsit şi eu de savantlâcuri în exprimare. Cel puţin, am o scuză, ba două: vârsta fragedă îmbie îndeobşte Ia preţiozităţi, fără a fi, sper, ridicole, apoi, nu peste mult timp, vor *da* la facultate, ehe, Ia Filologie, „umanioare”, cum Ie zice dumnealui, sper că aţi înţeles ci- n§. Cuci tot Maria să. A decis. Şi limbă străină: latina. „E mama limbii noastre, ni-a «tras atenţia,

mândru ţi ameninţător. Nimeni n-o mai bagă în seamă... Şi când te gindeştl că ungurii, cehii, polonesii o u indusă Io programa şcolara» * Pledoaria sa pentru învăţarea limbii de obtişie ca* pată accente patetice şi ţine minute în şir. În această privinţă, no mă **sfiesG** să afirm, tata are dreptate şi, de aceea, nu-l suspectez deloc de conservatorism. Şi tot din această pricină, am acceptat cu plăcere şi cu înverşunare să faa lecţii de latină, în particular, cu excelentul profesor Mari- nescu, aflat acum Ia pensie...

Uite. M-am luat cu vorba, dar n-am pierdut din vedere că acum suntem la „lecţia* de estetică, nici nu ştiu cum s-o numesc. O adevărată harababură. Or fi avtnd acestea schepsisul lor, nu zic nu? Oricum, nu poate să-mi scoată nimeni din cap credinţa că literatură nu se face cu tot felul de principii, scheme, calapoade, doctrine...

— Păi nu e vorba de aşa ceva, măi urito... Ideea e că literatura mare nu-i cu putinţă fără a avea conştiinţa acesteia. *Ars sine scieniia nâhil est.* Numai cântecul privighetorii ţişneşte din instinctul pur... nu ştiu cine a spus asta. Trebuie să-ţi intre bine fă cap că semnul cel mai distinctiv al literaturii moderne este luciditatea, simţul critic, reflexivitatea. S-a zis cu estetica romantică a creatorului „inocent*. Ai înţeles?

— Yes, sir!

— Aşa deci...

— Şi prin urmare...

— Te roq... Mai bine fii atentă...

— Şi bagă de seamă, vorba bunicului...

— Gata. Să revenim la oile noastre... Deci, în locul vechiului *ingenium,* azi tronează forţele cerebrale.. Un poem trebuie să fie o serbare a intelectului’1, spunea Valery. Mă priveşte triumfător. Gu ochii mari. Cu un zâmbet şăgalnic, cu degetul arătător de Ia mâna stângă ridicat în sus.

— Dar parcă Andre Breton tocmai credea că uo poem trebuie să fie prăbuşirea intelectului™.

— Hai că astea sunt excese. Dacă ai citit cu atenţie pe Huoo Frednch bănuiesc că ştii despre ce e vorba. Dacă nu. Îţi torn eu altă bibliografie, să n-o poţi scoate la capăt nici la Pastele Cailor. Aşa că învaţă, fetiţă, notează-ţi tot 1

O fac pe sspărata. Numai aşa, ca să-l şicanez:

— Cred că te-ai prins cât mi-e de lehamite de -toată această

Cel puţm Ela I? «ea pe Ştefan CbwqH- din, alte relaţii, alte condiţii, mă rog, filosofie adânru, fără notiţe…

— Uite, îţi mai spun câleva lucruri şi apoi te las să citeşti şi să conspectezi şi, bineînţeles, să scrii în jurnal. Ţi-am promis de mai multe ori că nu voi controla şi cenzura ceea ce notezi. În schimb, Îmi rezerv dreptul să-ţi mai ţin câte o propovedanie sau, dacă vrei, să purtăm câte un dialog… Nu trebuie să ai ambiţia atotcuprinderii. Spiritul de selecţie e mai important. Nu mai ţin minte cine spunea că o carte, pentru a cuceri, trebuie scrisă eu o treime din foiţele, din cunoştinţele pe care le ai despre subiectul ales. Asta nu înseamnă că trebuie neglijate detaliile, ele fac dovada scriitorului adevărat, adică vederea lor. Ai auzit de spiritualitatea vederii? ©red că e un lucru fundamental să vezi chiar dacă ceea ce vezi seamănă a bagatele. Ţi-am mai vorbit eu o dată de. Fantasticul banalităţii", ştii ce voga are acum cotidianul. (Siteşte toată proza această tânără. Dar ce zic eu proză tânără, că încă de pe vremea autenti- cismului interbelic, nu-i aşa, obişnuitul, anodinul, derizoriul, insignifiantul capătă drept de cetăţenie literară. Mai ţii minte chestia cu „felia de viaţă", cu oglinda pe care o treci nu şt<u cum. Dar „viaţa ca o pradă"? Viaţa, realitatea, realismul magic… (Sălăuzul şi demiurgul meu se ambalează dând cu pumnul într-un obiect care nu se vede. Atitudinea e discordantă cu temperamentul şi înfăţişarea lui. De ascek mai rleyrabă. Tata e deşirat, palid, blond, cu ochelari bogaţi În *u (<ptrii. E sfios ca fată mare şi blajin de obicei… Cred că are dreptate, măcar că nu e prea clar, dar mă împinge Mititelul să-l contrazic, ştiind că-i p. Ace:

— Banalitatea ucide arta. Asta am citit-o chiar într-un eseu de-al tău pe care nu ţi l-a publicat *România literară.*

— Ei, n-ai înţeles nimic! Una e banalitatea, materia primă a diletanţilor, alta e perceperea, să mă exprim aşa. A generalului în particular. Asta e o chestie de filosofie, mă rog. Dar fă analogia cu ghindă şi pădurea, cu picătura de apă şi oceanul. Să nu confundăm ceea ce este familiar, comun, cotidian, aparent prozaic, cu platitudinea, locul comun, placiditatea, monotonia. Sunt aici nişte nuanţe. Numai că pentru capul tău de rousculiţă e mai greu de priceput.

— Bine, bine, asta am înţeles, nu*s chiar aşa de încuiaţii, mai ales de când m-ai pus la muncă silnică şi zilnică. Numai că nu-mi dau seama cum se împacă detaliile astea.

Care sunt materialele, cu ideile, cu pasiunea reflexivităţii despre care spui **mereu ca reptezmla consemnul** cel **mai** clar al literaturii moderne şi, în definitiv, al valorii.

— Ţi-am mai făcut teoria asta, dar dacă eşti uituca… Totul se rezumă la adevărul potrivit căruia între lucruri şi vigoarea mintală nu-i nicio discordie.

— Că bine le mai zici, soro. Dar pentru asta îţi trebuie experienţă… şi eu… vai de capul meu…

— În primul rând, bibicule, mai ai puţin şi împlineşti optusprezece ani, vreo cinci luni mai sunt, parcă… În al doilea rând, se cunosc multe cazuri de precocitate artistică…

— Şi diletantistică! … Eu am o părere mai puţin bună despre mine… Ai văzut, m-ai purtat pe la atâtea cenacluri şi n-am reuşit să public decât câteva „poezii” în reviste şcolare… Despre pace, despre copilăria noastră fericită… Ba conducătorul cenaclului de la Casa Tineretului, mister-B. B., mă îndemna să scriu şi despre Tovarăşul şi despre Tovarăşa./

Pygmalion, când aude acestea, zâmbeşte subţire, mă mângâie şi-mi repetă. — Pentru a câta oară? — Că am spirit critic ceea ce e încă o dovadă a aptitudinilor mele literare.

— Şi-încă ceva, să nu uit: scriind jurnal te formezi (pronunţă apăsat şi silabisit.. Te formezi") ca scriitor. E un exerciţiu mai serios.

— E cam devreme, dar n-am ce face. Vrei. Nu vrei. Bei Grigore aghiazmă

— Ba îţi **ş:** formezi mâna pentru examenele de bacalaureat şi de admitere la facultate. E un argument strivitor.

— Aha, împăcăm şi capra şi varza. Folclor. M/scere *utile dulcis.* Horaţiu.

— Vezi că te pricepi?

— Ehei, şi încă n-am pus totul la bătaie. Sărmanul padre nu ştie că noi, cei de vârsta mea. Ne punem întrebări deslul de delicate: Care este sensul vieţii? Care este soarta tineretului azi, în aceste împrejurări dramatice? Poate fi el fericit? Poate iubi? Se poate afirma că fiinţă umană, cu aspiraţiile sale? … Nu mai ştiu unde am citit astea… Dar ne punem astfel de întrebări. Lui tata nu-i împărtăşesc „secretul”. Ar însemna să mă declare numaidecât genială şi nu-mi convine postura asta. Prefer să trec drept neserioasă, cu o vervă cam îndoielnică. Pentru el şi acestea sunt calităţi ale… inteligenţei creatoare! Acum se

lansează într-un discurs utopic şi înfierhântat; *

— Mai ai puţin şi înveţi şi ta ce-l mfncarea asta care se numeşte jurnal. Atunci ai sS-ţi dai seama cS trebuie şi nu sameni cu nimeai. De altfel, În cazai jurnalului aşa ceva vine de la sine. Gum sS imiţi ca oaia, să zfcem pe Virginia Woolf, că-i damă, când altă este experienţa, altele circumstanţele, altul scopul… Aşa că, vrând-nevrând, ceea ce v «face tu, scumpete mică, e ceva unic, nemaivăzut…

— Da, să Închizi ochii şi să fugi… Unică şi nemaivăzută poate fi şi o catastrofă…

— Hai să n-o luăm razna. Singular nu înseamnă neapărat că va fi şi o minunăţie care să pună în umbră atâtea şi atâtea nume celebre. Doamne fereşte… Am eu motivele mele să cred că va fi ceva interesant, în sensul bun al cu- vântului. Mai ales că ai un călăuz aşa de…

— Ei, tocmai aici e baiul. Nu voi face nimic bun ptnS nu mă emancipez de tutelă.

— Şi libertatea are nevoie de stăpân, grăit-a Schiller I Se amuză copios, nu ştiu de ce, apoi începe să recite teatral 1

„Dacă (i-i dorul olil,* dacă râvno aşa mare fi-e-n *suflet.

Ca să străball ale Stixului băl {i şi. De două ori, negrul Tartar să-l vezi, dacă-fl place să-n- cerci o nebună ispravă, lată ce e** de **lăcut mal întâi…"

Tata, exaltat?

Nu prea i se potriveşte. El e un timid, de o pudoare deloc masculină. Poate că „excesele” lui vin tot din ireală, incredibila, inacceptabila sfiiciune, în mod sigur, actele sale de cutezanţă aduc a donquijotism. Gât despre momentele expansive, ele par mai degrabă bizarerii şi sunt cu totul întâmplătoare. De pildă, acum, pentru a mă impulsiona pe mine… Nici nu poate fi suspectat de histrionism. Tn lume, şi chiar faţă de mama, trăieşte într-o vizibilă nelinişte. Parcă tot îi este frică de ceva. Se simte mereu ameninţat. Niciun fel de fibră de luptător. Mie, iaca, niciodată nu mi-l frică de Qimic. Gel mult poate să-mi fie silă, oroare. În privinţa asta, nu seamttn de fel cu dânsul. Nici cu mama car* seam&nă mai mult ea Doamna Ohiajaa, cu Doamna Clară, cu Vidra, numai personaje* istorice… şi ve» I Eu cred că-l moştenesc pe unchiul Alexandru, om dintr-o bucată, dar jucăuş şi plin de umor. Un spirit practic altoit pe un fond, totuşi, artistic. Soră-mea Caliope e bucăţică tăiată din *padie.* Ea a împins, însă,

inocenţa până la naivitate, sfioşe- nia până la o maladivă retractilitate. Despre Melpomene, sora cea mare, nici n-am cuvinte… E o frumuseţe, nu se a- semuieşte cu nimeni din familia noastră. Poate, cumva, cu bunica de la P., mama mamei. 6a temperament, urmează linia maternă. De aceea, sireaca, n-a avut noroc cu admiterea la medicină, nici anul trecut, nici anul acesta. Poate are baftă cu Mihai Lăpuşneanu, fiul directorului adjunct, student la mate. Ea i-a sucit lui capul, el… mai bine să tac…

Dar m-am luat' cu vorba şi am uitat personajul principal… Cum să-l uit? Mi-e necaz tare că omul ăsta trăieşte ca un osândit. E ca un poet simbolist, dintre aceia blestemaţi… Aş crede că-i un laş, dacă n-aş şti că-i numai un suflet hărţuit. Ga un erou kafkian… Şi totuşi, nu-i nici aşa, de vreme ce ţine cu tot dinadinsul să se integreze, să intre în voia lumii, să facă ceva… Cel mai mult îi lipseşte umorul… Doamne, şi ce impresie proastă are despre umor! Spune că e „caz de frivolitate”.

— Să fii mai serioasă, s-a zborşit de curând la mine. Cu ghiduşitle tale n-ajungi departe. Giumbuşlucurile sunt bune pentru măscărici…

— M-am enervat şi i-am replicat tăios:

— Înţeleg să nu ai umor, dar să nu fii împotriva umorului…

— Hopa, că mi-ai zis-o! Prin urmare, *homo stupidus* et *solemnis…*

— Ei, nici chiar aşa… Mai bine întrerupem discuţia.

— De ce? Să stăm de vorbă, să vorbim, să spunem cuvinte lungi, sticloase… Observi că am şi eu umor? Dar matale probabil că nu ştii – să-ţi dau numai un exemplu – că Dante. – Care o fi avut şi el umor. Mai mult decât mine, a cam privit ponciş comicul. Uite, ca să nu pierzi prea mult, timp, citeşte din *Istoria literaturii italiene* de Francesco de Sanctis. Paginile 238—240.

— Poate nu ştii – şi există o mie de exemple – că rî- sul face casă foarte bună cu literatură şi cu organismul uman. Iar Dante. Pe care îl invoci, a numit râsul „lumină de fulqer a bucuriei sufleteşti”. Am citit acum câteva zile în urmă că medicii sunt convinşi, în unanimitate, de puterea terapeutică a unei bunei dispoziţii. Râsul, afirmă, slujitorii lui. Ă, şkle;

Pios, exteriorizează stări de spirit pozitive, mijloceşte abcesul spre adâncurile personalităţii, sau, daci vrei, ale per* sonalităţii. Şi chiar spre adâncurile cifrului genetic etc. Et*. Poftim de mai zi

ceva! ...

— Mai spun că sunt, acum, atâtea motive de îngrijorare, de amărăciune şi de indignare, că nici caricatura, nici ironia nu se potrivesc. Poate „sarcasm’;! ...

— O chiar că mă sperii ’ Inti: de toate, n-am eu atât* umor cât s-ar cuveni. Mai puţin decât strictul necesar, da, de acord. Apoi, cel puţin deocamdată, n-am treabă cu me-’ tafizica şi cu tărâmurile abisale... Tristeţea, suferinţa, mânia, indignarea, groaza... o, e infernal... La lecţiile de socialism ştiinţific parcă altfel ne. Înveţi... Hai nu te jena. Spun din simpatie. Şi-apoi ce ne facem cu „entuziasmul vibrant”, eu „voinţa noastră fermă”, cu „prezentul luminos şi viitorul de aur’*? ...

— Mai bine să ne-mpăcăm, că eşti şugubeaţă rău...

— O.K. 1 Şi-ţi promit solemn că mă voi strădui să fiu mai sobră... 8a o cobră... Iar acum, să mergem falnic către vastele noastre garderobe, să ne pregătim vechea armură şi harnaşamentul că mâine începe marele asediu.

— Hai, lasă, c-ai sărit peste cal...

Şi dacă tot mi-am propus să numă feresc de livresc, ba din contră, să-l provoc, îmi face plăcere să înregistrez cl- teva citate: *Jurnalul* personal, cum i se spune, e cel mai bun dascăl al cititorului care doreşte să scrie. HI îl învaţă, pe încetul; să se rotunjească, să caute şi să descopere cuvintele trebuincioase, mai bune decât altele, mai puţin corespunzătoare cu gtndul, să mlădieze fraza, să poată porni şi să poată sfârşi o povestire" (T. Arghezi). Şi pentru că tot s-au împlinit, acum 88 de ani de la naşterea lui Julien Green. Neapărat să-i spunem la mulţi ani şi să-i împrumutăm câteva propoziţii! „Acest jurnal este o oglindă în care mS văd „;.. Există un adevăr la care trebuie să ajungem cu orice preţ, cel aflat în Inima oricărui om care vine pe lumea asta”, • „împotriva omului cafe sunt va protesta întotdeauna omul care aş fi vrut să fiu” i „Nu sunt, niciodată s-am fost omul jurnalului pe* care îl scriu... Sunt mai bun sau mai rău decât am lăsat să se Înţeleagă, dar totdeauna am vrut să fiu adevărat”. Stendhal spunea că „dacă s-ar tntâmpla ca această carte să cadă vreodată în mâinile unui cititor din anul 2000 sau 2020, ce-ar putea vedea el într-însa. Şi ce mi-aş reproşa că n-am spus? “– întrebare pe care şi-o pune şi Julien Creen în 10 a VITI-a, 1941. Răspunsul ar Îi simplu, crede el. A, îi na om. Un om din’. O’deauna, oe ieri că şi de mâine, care îşi judecă existenţa în

ideea desă- virşirii sale".

2

Azi, joi 15 septembrie, e festivitatea de deschidere a şcolilor. Cei care încă n-au plecat în practica agricolă, la
1 septembrie, mergem în ţinută de gală, nouă sau îndelung reconsiderată, la acest eveniment emoţionant.

Din tribul nostru numai Melpomene rămâne acasă, cu poruncă „de la centru” de a se aşeza la coadă, în Big, poate c ă până pe înserate să facem rost de un pui sau de nişte tu*erlucius.*

— Să prinzi rând şi la pâine, Mely.

— Da, mamă, se înnegurează domniţa, de parcă ar tri— mile-o la ghilotină. Păi nu e glumă să stai la două cozi ore în şir, zece-cincisprezece, şi să te pomeneşti că „nu mai este „! Şi mie mi s-a-ntâmplat să pierd o groază de timp la coadă, să iau ce „se dă” şi. După o babilonie de câteva ore, cu înjurături, ţipete, bătăi, strivituri. Să aud apocaliptica stricare: „Nu mai e nimic! S-a terminat! * Da, repede se isprăvesc „adidaşii", acele picioruşe miraculoase de purceluş, cu o cromatică ademenitoare: alb-vânăt-qălbui. Gred că nimeni n-a scăpat să vadă, măcar o dată, doar o dată în viaţa lui. Copitele. Dacă reuşeşti să obţii opt-zece bucăţi, ţi-a pus Dumnezeu mâna pe cap. Gospodina le dă unghiile jos cu satirul sau numai le curăţă bine, că nu-s otrăvitoare, le pârleşte la flacără, pentru a le depila, le secţionează în două sau în patru părţi şi face două feluri de mâncare tradiţională. Delicioase: o oală zdravănă de borş şi mai multe porţii de piftie. Ginta trăieşte două-trei zile de îmbuibare, dacă mai poate face rost şi de pâine. Până acum a fost ceva mai rău cu plinea noastră cea de toate zilele. Stăteai la erzi monstruoase şi riscai să răniţi cu buzele umflate. Acum, de cânrl cu cartelele, în cel mult o oră îţi iei raţia şi qala – om eşti…

Dar ce-mi veni mie cu povestea asta nu prea veselă? Are dreptate sfetnicul meu literar când mă avertizează: „Digresiunea o să te mănânce, gură spartă”. Şi totuşi, mă surprinde, pentru că de regulă are un cuH al detaliului, ai ’Spontaneităţii, care nu se împacă nicidecum cu densitatea. „Stai, drăguţă, că le cam confunzi. Nu-i tot una s-o iei razna, să te împiedici de toate fleacurile, şi să baţi cinipii cu graţie ca Odobescu…” Şi ca să fie tacâmul complot îmi recită şi o lozincă

faimoasă: „Atenţie la amănunte, că de ele depinde perfecţiunea, iar perfecţiunea nu este un amănunt” …

Deci plecam noi, cei patru cărturari, spre orizonturile **noastte.** Mama, profă de biologie, e navetiştii, într-o localitate limitrofă, la maximum 50 de kilometri. Într-o oră şi ceva, dacă **nu** e defect autobuzul şi dacă se poate procura benzină, e în satul M.r la o şcoală cam dărăpănată, dar cu avantajul că majoritatea elevilor sunt cam bronzaţi şi n-au niciun chef **de** lumina învăţăturii. Frecvenţa lor le îngăduie dascălilor să respire cât mai îndelung… Ta la, eu şi Calliope suntem, fiecare cu rostul lui, la cel mai de soi liceu din orăşel. E şi cel mai vechi, de prin 1919, în curând **vom** sărbători 70 de ani **de** la înfiinţare… înir-o vreme, s-a numit „Barbu Ştirbei”, apoi şi-a preschimbat numele în „Nicolae Grigorescu”. Iar mai încoace îi zice mai poetic. Liceul Industrial **nr.** 5 „. Căci **mai sunt** patru licee, de unde” şi zvonul că în C. Se află **cei mai mulţi intelectuali pe** cap de locuitor, din ţară. O **fi** liceul nostru **industrial, dar** are şi două **clase** de matematică-fizică, în **treaptă înlâi,** ca în treaptă a doua să rămână una şi bună. La astfel de clase ne-am rătăcit şi noi, Calliope într-a zecea, eu într-a douăsprezecea. Începând cu_această zi de 15 septembrie. Se înţe**lege că** respectivele clase de elită se află în atenţia întregii urbe. Suntem sau ne considerăm ca nişte vedete. Eu, însă, am nimerit aici ca musca-n lapte, pentru că drumul meu are altă predestinaţie… în tot cazul, nu ne ajunge nimeni cu prăjină la nas, de unde rezultă şi alte pocinoc*un. De aici apar performerii oraşului la examenele de admitere la facultăţi. Bunăoară, în vara asta, din 36 de absolvenţi cu brio, au intrat 13 în învăţământul superior. Ceilalţi vor încerca la anul, ori la anul celălalt, ca biata Melpomene, ori se vor încadra în cimpoi muncii, alătari de absolvenţii de la clasele de obşte. Mulţi ajung În viaţi mai bine decât cei care intţă în gratiiile lui Akademos. *Non seholae, şed vitae disc. Imiis!* Cum să nu, dacă o spun strămoşii noştri! Cei mai mul (i intră ia comerţ, alţii se *tac* activişti, securiştt, miliţieni… Cea mai mare satisfacţie a lor e să prindă) a înghesuială un fost dascăl de-al lor. Măcar să-i stropească o dată cu *Dacia,* pe stradă, când plouă, virând printr-o băltoaca…

.. Serbarea" are loc în curtea şcolii… Emoţii… Mari e-

111 oţii Totuşi mai bine era dacă începeam cursurile de luni, că e săptămâna mai mare, vorbea bunicii. Dar dacă aşa glă-

şuieşte tradiţia…

Cerul, înnourat, slă gata-gata să ne acompanieze bucuria începutului de an şcolar. Pentru colegii mei şi pentra mine. Emoţiile sunt şi mai copleşitoare, fiind ultimul nostru an de liceu. Ne trezim cântând cu foc i

Ani de liceu
Cu emoţii la română;
Ani de liceu
Când la mate dai de grea;
Ani de liceu
Când se-ntimplă-o tragedie,
Când te văd la un lilm cu alt băiat.
Ani de liceu
Când te crezi înaripat Prometeu…

Colegii mei s-au prezentat toţi la datorie. Dan Tănase, Ana Bebu, Mugurei Vargă, Simona Hauer, Corina Florea, Mihaela Gavrilă, Sorin Voinea, Decebal Brad, Remus Băiaş, Tiberiu Marinescu, Andy Târlufcea, Magy Gârneaţă, Gina Pârtoacă, Ady Popleacă, Aurel Bumbăcea, Mihaela Cosmin, Dan petru… Toţi, în carne şi oase şi uniforme. Că doar n-o să sirig acum catalogul…

Deocamdată, e întuneric. Nu ţinem seama de peisaj. Atmosfera din sufletele noastre contează. Simţim cum ne trepidează inimile. Mare animaţie peste tot. Profesorii şi diriginţii ne adună, cu dificultate, într-un careu din jurul **UDei** mese lungi acoperite cu pânză roşie, instalată pe un promontoriu… Directoare Bărzoi, Raţa (oh, prostul obicei al elevilor de a porecli pe profesori şi pe colegi <) se agită, biata de ea. Parcă-i apucată de sancă:

— Sălbatişilor, unde-j bunul simţ, vezi, tovarăşe Gane şe-i cu balamucul de-acolo, drajii mei, se debandadă, oi, oi, oi ş-avem oaspeţi de la judeţ şi de la minister… Ochii i se bulbucă, obrajii i se conqeslinează, guşiţele îi fâlfiie în vânt. Pântecele îi tresaltă spasmodic. Profesorii ne înconţoa- că – gardieni delicaţi, şuieră printre dinţi chemări la ordine. Liţă Brezol II înghiontesc pe unul de-a noua, tata stăi aplecat, dezolat, parcă îi vine să plângă, Sile Scurtu mormăie ceva, probabil vreo înjurătură, şi se scarpină în spate, directorul adjunct Lăjşuş stă ţeapăn ca o mumie, aruncând priviri feroce în gol… Profesorii de fizică, Mircea Birzu şi Radu Corbea, fac eforturi disperate pentru a pune în funcţiune staţia de amplificare. Măgăoaia nu face altceva decât să behăie

de două ore.

— Oi, oi, drajii mei, se zdrăngăneaki, mai lăsaţi-o dracu, o să cuvântăm fără panarama asta, ducă-se pe pustii… Mihalache Buligă, secretar de partid în şcoală, profesor de educaţie fizică, *Hipopotamul,* care îşi poartă legat cu uu şnur de gât,. Tot timpul, materialul didactic, un fluier, scoate sunete stridente, urlă în microfonul mut. Agită braţele rotofeie cu violenţă… îndrumătoarea utece, Veronica Pleşcan, o duduiţă foarte finuţă, s-a înveneţit de neputinţă şi nu face altceva decât să emane sunete ascuţite, care nu se aud Je- cât în conştiinţa ei ultragiată.

Rumoare deodată, linişte deplină. Într-adevăr, flancat de tovarăşa Bene de la eultură şi de preşedintele comitetului de părinţi pe şcoală, înaintează ţanţoş, cu o atitudine cezaric ă *(Aut Cesar, aut nihil I)* inspectorul şcolar judeţean:

— To'arăşul Gristea… to'arăşul Cristea… inspectorul şef… Vestea se răspândeşte «subversiv, cu iuţeala fulgerului, producând o impresie covârşitoare. Un fior electrizant… Şeful de la minister nu e. Nu ne dă nouă nimeni socoteală, nici nu ne interesează, ba chiar ne face plăcere, nu ştiu din ce pornire diabolică…

Directoarea Bărzoi începe, gâfâind, un imn de slavă închinat genialului conducător, eroului între eroi, celui mai iubit fiu al poporului, precum şi tovarăşei academician doctor inginer, savant de renume mondial, care au ridicat în- vâţământul românesc pe cele mai înalte trepte… grija părintească… contribuţia fundamentală…

Şi câte n-ar mai fi spus vorbitoarea, cuvinte înălţătoare, care an de an ne mângâie sufletele şi ne înaripează… dacă nu începea o previzibilă şi iresponsabilă ploaie. Şi torenţială. Potop, nu altceva. Că dacă n-ar fi fost aşa, am fi înfruntat opreliştea şi n-am fi luat-o la qoană care încotro, ca potârnichile. Dar cum să te opui canonadei şi diluviului…

Cu calm, cu măiestrie didactică, suntem coordonaţi către clasele dinainte hărăzite, fiecare colectiv cu dirigintele lui în frunte. Noi cu Miron Viju, proful de mate. Nu i-am pus poreclă, pentru că numele său e de-ajuns. Îi spuneam scurt; Viju. Rareori: dirigui.

N-am să mai zăbovesc, fiindcă nu s-a mai întâmplat mare lucru. Am stat multă vreme încartiruiţi, din cauza ploii care nu binevoieşte să se potolească, dimpotrivă. E cu fulgere şi

trăsnete... Şi din cauza magistralei^ cuvântări a genialului, care se transmite la difuzor şi pe care trebuie să o ascultăm cu sfinţenie, fiindcă în ea se cuprinde toată esenţa învăţământului... Nu s-aude prea bine, din pricina prăpădeniei de-afară. E drept că şi noi – elevule, numele tău e ingratitudine I – preferăm să ne povestim întâmplări de astă vară, din practică, de la demonstraţia de 23 August, de la pregătirea pentru acest eveniment, din tabăra pefeape. Ne admirăm bluzele de la uniforme, cerceii... Viju ne controlează dacă avem bentiţe care să ne strângă părul de pe tâmple şi de pe frunte, dacă avem unghii mari lăcuite, bre- toane, inele, uşoare urme de rimei şi alte abţibilduri. La băieţi de coafură, dacă sunt tunşi raşi şi frizaţi. Toată lumea, indiferent de sex, să aibă matricolă. Fără această emblemă, e ca şi cum n-ai exista pe lumea asta. Prusacii erau nimic pe lângă noi: *Link gehen, Rechts tahten* – *Veibotenl* Vorbă lui Moş Teacă\ „diciuplina”. Ghiar aşa: ce s-ar face şcoala fără disciplină, sincer vorbind? Aşa că nu ne mirăm când secretarul Buligă şi cu îndrumătoarea utece intră ca o vijelie în clasă ne mustră rău, ne ameninţă jupiterian *(Tonans*!) că nu ascultăm magistrala cuvântare, descoperă câteva fiinţe „neregulamentare*1. Le expediază la retuşări şi reparaţii capitale. Ni se face o imensă jenă. Unii. S-au albit de frică. Afară urgia continuă...

— Mâine, strigă Buligă din uşă. Ja ora opt fix, toată lumea la şcoală I O să vedeţi voi... Gredeţi c-aşa merge treaba?.

...Ploaia s-a mai potolit, a luat-o mocăneşte. Nu mai scapără, nu mai bubuie. Loc destul pentru neajutorata mamă de a prelua ea aceste iniţiative. Se bat turcii la aura ei, blestemă, ocărăşte, vrea să arunce televizorul pe re- reastră, În stradă, în timp ce Grandiosul Conducător subliniază „realizărili” măreţe ale învăţământului românesc de la măreţul Congres al IX-lea... Să-mi fie cu iertare, mama este excesiv de dură cu Genialul Couducăttfr şi cu savanta

C-da 8j coala 3

De renume mondial, ţi gratulează cu nişte termeni de le a-pucă groază:. Idioţii*,. Nenorociţii „, damblagii mintali*, ■demenţii”,. Criminalii’,. Paranoicul”,. Pigmeul-, „limbricul", „piticania", „putoarea", „toanta"... Nu, hârtia nu mai suportă... Ne opunem expulzării nevinovatului televizor, pentru a putea urmări emisiunea muzicală, nocturnă, la bulgari...

Mama a venit murată, deteriorată. La plecare', dimineaţă, a fost cum a fost: autobuzul n-a întârziat decât o oră. Între timp, s-a declanşat furia firamentului. La întoarcere, a trebuit să meargă pe jos, prin ploaie şi noroi, apoi s-a Îndurat un nene de le*a luat (mai- era o colegă navetistă) cu camionul... Îl învinuieşte pe tata că n-are niciun pic de trecere la Inspectorat, că e un papă-lapte, în fiecare an pierde de pomană săptămâni întregi la transferări, detaşări, rătăcit în puzderia de prăpădiţi, în loc să aranjeze în prealabil, bărbăteşte... Că o să se ducă ea la Inspectorat şi-o să-i ia de gât şi-o să recurgă şi la alte metode de convingere, ajunge până la Minister, la Sonsiliul de Stat, la CG... Mama turuie şi plânge. Tata o şterge englezeşte în noapte. Se duce, nefericitul, • la prietenul Ghiţă Dalea, burlac, cu două „sâmbre", dotat cu diverse licori bahice şi cu *tiutiun.* Vor veni aici, negreşit, alţi dascăli, mai mult sau mai puţin 'opresaţi în familie, să schimbe impresii despre prima zi de şcoală. George Ciucă, zis *Thales,* Alexandru Detcu, zis *Tataie,* Lae Gogu, zis *Grăsime,* fraţii Iuliu şi Narcis Cosmin... Toată floarea cea vestită a corpului didactic din G.

Mely a luat un pui de te apucă râsu' – plânsu', anemia, numai gât, plisc şi ghiarele de el.

— Pe ăştia îi sacrifică după ce mor de foame sau de boală, constată mama, aruncând altă suită de invective.

Pâinea e tare ca piatra, poate fi folosită ca armă albă, deşi e neagră ca pământul. Noroc că, fiind tare şi neagră, e spornică...

Plouă şi azi, mai decent. La şcoală ni se dau manuale, pe gratis, preluate de la foştii colegi de-a douăsprezecea. Manualele transmisibile de Ia un an la altul. Unele sunt „recondiţionate", însă cele mai multe arată de parcă au făcut războiul, aşa că cei mai cu stare şi cu pile vor lua manuale noi de Ia librărie, contra cost. Ne amuzăm de mustăţile, bărbile, ochelarii, şi de alte adaosuri ale portretelor, inclusiv portretul cel mai mare, mai în faţă şi mai luminos. Tot telul de inscripţii, unele hazoase, altele aşa de licenţioase, că ne faG să roşim noi, fetele. Răsfoim manualele şi aducem, fiecare după posibilităţi, contribuţii substanţiale la grafică şi texte...

Grindină... Am încurcat-o cu nouă revoluţie agrară. „Comandamentul'1 pregăteşte, într-un iureş ameţitor, plecarea noastră în practica agricolă, clasa noastră la ferma viticolă

Leapşa, clasa Calliope! La smuls sfeclă, între Băneşti şi Paralelă. Sunt aproape, aşa că seara se vor întoarce a- casă, se vor spăla, dar nu vor mânca struguri pe ruptele, vom sta la Leapşa două săptămâni sau cât va fi nevoie, ; în cantonament” neîntrerupt. Sunt confecţionate caiete-tabele, cu fiecare grupă în parte, având câte un responsabil din rân- dul profesorilor noştri... Organizare, nu glumă f Băieţii din clasa noastră îl au ca şef pe dirigu, iar fetele pe *Lad*y Mary, profa de engleză... Unii părinţi se arată îngrijoraţi că noi. Cei din clasa a douăsprezecea nu suntem lăsaţi să ne pregătim pentru cele două mari examene care ne aşteaptă. În vară. Cu toată avalanşa de şedinţe, de activităţi politico- ideologice, cu toată practica industrială, care ocupă o lună din trei pe trimestru, tot am mai fi* găsit ceva timp şi pentru învăţătură. Dar aşa.. Eu ce mă fac la latină, cu gramatica, cu istoria literaturii române? Chiar că-ţi piere che-’ ful de glume şi te încearcă un fel de tremurici... Şi profesorii sunt cătrăniţi din cauza asta, inclusiv tată care de o- bicei nu se opune acestei legături strânse cu activitatea productivă, dar anul acesta, de hatârul meu, pare a fi convins că mai normal e să ne ocupăm cu învăţătura dacă tot suntem. Elevi. Şi-apoi, tata mai are un năduf. Direefcunea l-a pricopsit cu dirigenţia la clasa cea mai. Problemă", a. IX-a J, profil construcţie, toate ciurucurile, zice el, acei care la examentul de admitere au obţinut medii între 1 şi 4. Sânb destui care ţin de resortul psihiatriei. 6um să se descurce el cu copii predestinaţi pentru şcoli speciale? Ce, el e Ma- karenco? Omul suferă cumplit şi mă doare sufletul văzându-l.

Azi, urmează o nouă încercare, de fapt două, de o ciudăţenie ieşită din comun. E un paradox pe care ou-l pot înţelege cu niciun chip. Dar, vorba ceea: nu cerceta aceste legi, că eşti nebun de le-ntelegi...

Iată, suntem confruntaţi cu o mulţime de situaţii de un puritanism exagerat, pe de o parte. De pretutindeni răsufla o morală rigoristă şi severă la sânge. NU mai spun că puţinele filme pe care le jnai putem vedea sunt cenzurate, tăiate nemilos, să nu apară nicio scenă din care să înveţi cum viaţa preţ să aibă... Se zice că to’arăşa savantă a dai ordin să uu mai apară balerine pe micul ecran (ca şi cum numai de asta ducem lipsă în cele două ore de emisiune în care apar doar cei doi eroi). Sau auziţi tărăşenie: dansatoarele să se îmbrace cu fuste lungi

(că şi aşa e gheţărie prin sălile de spectacole). Nu cu pantaloni care să pună în evidenţă formele şi liniile, marcarea unor elemente erogene. Cărţile sunt „croşetate”, iar revistele publică în proporţie de optzeci la sută discursuri şi ode…

Dar mai catolice decât Papa sunt urmaşele domnişoarei Cucu. Încercarea de care pomeneam mai sus tocmai la asta se referă. Directoarea, îndrumătoarea u/e ce (Scorpena!) şi Încă patru doamne diriginte adună fetele în amfiteatru (băieţii sunt îndreptaţi către sala de sport, un hangar) şi începe „ed ucaţia”.

— Drajile mele, am primit indicaţii să organizăm această întâlnire pentru a vă aduşe ia cunoştinţă o serie de lucruri foarte, cum să le spun. Jingaşe. S-a băgat de samă de către forurile superioare şi de către noi cadrele didaclişe că destrăbălarea creş) te de la o zi la alta. Noi, şcoala trebe să veghem la bună conduilă a tinerei jeneraţii… Ţinuta şi comportarea voastră, în şcoală şi În afara şcolii, lasă foarte mult de dorit…

— Nu se încadrează calităţii de utecist, de tâniir educat 111 spiritul moralei comuniste, intervine *Scorpena…* Afară plouă, noi simţim nori negri deasupra noastră… Unde vor să ajungă?

— Aşa-i, drajile mele, eu am să mă leg de ţinută, iar tovarăşa îndrumătoare se va axa asupra comportamentului… Iaca, arunc eu o privire către voi şi nu-mi plaşe deloc cum arătaţi. Tu, fato, de colo, ridicăie-n pişioare, ia uitaţi-vă la dumneaei cum arată, parcă-i o paparudă… „Fata” se face roşie ca racul fiert, se fâstâceşte… De se n-ai făcut sarafanul mai scurt, încai s-arăţi tot se mai ai ascuns? V-am spus de-atâtea ori că uniforma să fie cu o palmă de la je- nunchi în jos, nu cu trei palme în sus! (Râsete înfundate). Ia spune, matale ai venit la şcoală să înveţi, ori să suceşti minţile băieţilor? Uitaţi-vă, drajile mele, şi la şealaltu de dincolo… Tu, fato, te-ai sulemenit c-o Întreagă drogherie. Mămica ta nu te vede cum te-ai văpsât? … No, ia priviţi-o pe Gina Pir toacă, se pieptănătură are, parcă-i o pupăză zburătăşită, iar sarafanul e tot de-o şchioapă… V-am spus să purtaţi pantofi fără toc şi unele dintre voi veniţi la şcoală pe catalije… Aişea nu-i şire, drajile mele! Nu mai zifl cum umblaţi pe stradă, ca la ştrand sau, pardon, ca la casele de tolerantă. Poate o să vină ziua când să ajunjeţi în costumul Evei şi să faşeţi nudism pe strada prinşipală…

Izbucnim în râsete dezlănţuite. Râde şi directoarea cn-

tremurându-şi sânii voluminoşi, se distrează şi cele patru diriginte. Numai *Scorpena* nu schiţează un surâs. Se încruntă ameninţător şi ne apostrofează:

— ’Sinteţi inconştiente! Nu ştiţi ce vă aşteaptă… Neruşinarea. Depravarea, prostituţia… Gunoaştem cazuri când fqgt puse la cale adevărate orgii. Şi ce-i mai trist e că desfrâul are loc sub privirile îngăduitoare ale părinţilor I Cunoaşteţi, de asemenea, cazul elevei de la şcoala noastră care s-a dus la un. Ceai" cu patru huligani… Ştiţi despre cea care a fost maltratată, batjocorită şi aruncată de la e- taj… Anul acesta am fost nevoiţi să transferăm la seral douăsprece eleve care au călcat pe bec… Numai în judeţul nostru şi numai de la începutul anului s-a înregistrat o proporţie alarmantă. 17 la sută, de astfel de triste întâmplări…

Şi tovarăşa îndrumătoare *utece* tşi continuă discursul, cu exemple concrete, cu reprezentări ale Gheene!. Ne-a pierit orice poftă de distracţie. Personal, mă gândesc la Mel- pomene care… cu Mihăiţă al ei… ăla e coţcar, ea – pe cât de frumoasă, pe atât de…

Şi încă ar mai fi ipers ce-ar mai fi mers, dacă n-ar fi urmat partea a doua a reprezentaţiei, pe care n-o mai descriu în amănunte, ci o **reproduG** la rezumat… După’ ce ne-au zugrăvii acest tablou apocaliptic, ni se face un control medical, cu atenţie specială pentru zona mediană.. Apoi doamna doctor şi cu o juristă, mai ales această din urmă, ne spua cu totul altceva. Aiuritor I… Au pornit de la un decret de prin 1966. Cu privire la creşterea natalităţii, la interzicerea Întreruperii sarcinii potrivit indicaţiilor aceluiaşi strălucit gânditor. Că, în consecinţă, nu trebuie să ne **ferim** ’de a procrea, chiar dacă suntem eleve şi, fireşte, necăsătorite. Ni se promite că nu vom avea **de** suferit niciun **pre**judiciu pe’ linie şcolară. Se recomandă, cu deosebire la această vârstă, să devenim mame, pentru sănătatea progeni- tarilor şi a noastră. Statul şi partidul, personal tovarăşul cu pricina, se îngrijesc special pentru a asigura condiţii optime… (Da, condiţii optime 1 Nu mai e un secret pentru nimeni că plozii mor cu miile În maternităţi, în incubatoare, din lipsă de căldură, hrană, medicamente… Gatastrofă!) Să nu ne ferim, deci, să dăm frâu liber sentimentelor. În veacul nostru, după revoluţia freudiană, s-a produs o liberalizare a moravurilor şi a luat o nouă întorsătură problema sexualităţii. E drept că s-au înmulţit şi

deviaţiile, perversiunile, violurile, incestul, sadismul, masochismul, voaieris- mul, dar noi trebuie să alegem calfea raporturilor fireşti, care să conducă la patriotica înmulţire a neamului românesc…

Ieşim năucite. Diavolii de băieţi, care fuseseră şi ei instruiţi cam tot pe această temă, ie răsar în cale cântând o melodie foarte răspândită la petreceri:

Lasă şcoala, să tugtm,
Şl-amindol să* ne *iubim
Până* ne *căsătorim…

N*am dispoziţie să „meditez profund şi solemn” în legătură cu cele întâmplate în prima parte a zilei. De altfel, nici nu mă pricep. Recunosc, însă, sunt mai frapată decât mă aşteptam şi decât merită. De aceea îmi permit nişte întrebări care bănuiesc că se asortează ca nuca-n perete. Oricum, *to be, or not to be, that îs the* guestion. Sau mai pe româneşte: *Alea iada est I* Chiar să nu mai aibă niciun sens marile poveşti de dragoste, Orfeu şi Euridike, Sakun- tala şi Duşanta, Dante şi Beatrice, Petrarca şi Laura, Paolo Malatesta şi Francesca da Rimini, Tristan şi Izolda, Romeo şi Julieta? … Să fie, acum, preferate exclusiv acele „story* colcăind de erotism? Oare a învins cu desăvârşire „naturismul" *(Homo sum, humani nâhil a me alienum put o)?* Într-adevăr, sexologii să fi ajuns personajele principale în ziua fle azi? Am nimerit, oare, la „râpa Uvedenrode"? Nu se mai potriveşte: „A iubi – aceasta vine/Tare de de- parte-n mine"? O rochie mai scurtă sau mai decoltată să însemne un atentat la bunele moravuri? Luciditatea face imposibilă feminitatea? Sunt incompatibile gingăşia şi isteţimea? Cum adică, să aibă dreptate Freud et comp. Că toate facultăţile noastre stau sub seninul libidoului? Să fi a- juns castitatea un viciu, în vremurile noastre? Nu-i mai bine, la vârsta aceasta, să lăsăm fiorii să se instaleze după cum le dictează. Raţiunea* instinctului şi noi să ne concentrăm mai mult asupra „Galaxiei Gutenberg*? …

M

Chiar acum am făcut rost de cartea lui Denis de Rou- gemont, *Iubirea şi occidentul,* şi de cartea lui Jean Burgos, *Pentru o poetică a imaginarului.* De care să mă apuc mai întâi? Ca să fiu echitabilă, le citesc în paralel: o oră Rou- gemont, o oră Burgos. Ambii mă interesează, dar mă ispiteşte mai mult primul. Păi, nu-i normal să aflăm şi noi cum e cu amorul pe’ la capitalişti? …

Păi, vorba Calliopei (şi a altora}, iubirea se cuvine trăită, nu citită... Mă întrebam dacă poveştile de dragoste mai pot avea acum vreun sens. Cum să nu! M-am supărat degeaba, fiindcă dragostea na cunoaşte, oprelişti, fie ce-o fi. Trece ea prin momente de cumpănă, poate acum şi aici mai mult decât oricând şi oriunde, dar mpreu e biruitoare... Ba chiar s-ar putea spune că pătimirea o îndârjeşte. *L'amor,. Chi* move *îl. Sole e altre slelle!* Şi suntem atât de singuri/şi atât de fericiţi... Du-mă, fericire, în sus, şi izbeşte-mi *I* tâmpla de stele...

— Sau o fi, mai curând, un lung prilej pentru durere, o jale-adâncă... lu- biţi-vă pe tunuri I E de preferat o oază, un crâng, o poieniţă... Acolo-n ochi de pădure, /Lângă trestia cea lină/Şi sub bolta cea senină *j* Vom şedea în foi de mure... Dar iar mo-ntorc şi zic: nicio iubire pe lumea asta n-a fost o continuă idilă. Doar în unele scrieri nechioabe. Altminteri, mai toată literatura mare (ca să nu mai vorbesc de viaţa însăşi) e plină de exemple ale iubirilor înnobilate (sau degradate) de durere. Eros şi Thanatos...

Să zic şi eu că în debutul romanului *Tristan et Iseult:* „Cinstite feţe, v-ar plăcea să ascultaţi o poveste minunată de iubire şi de moarte? ...

— O, ce grozav ar fi. Sau, poate, numai a umbla ou'luminarea după succes, a zgândări gusturile nărăviţilor de melodrame... Dar cum poate fi – decât întâmplător asociată iubirea cu moartea? Dacă nu m-aş teme de pedanterie, aş arăta cât de strtos legate între ele şţnt acestea. Marile iubiri sunt fatale. Iubirea însoţită de suferinţă. Adică de pasiune mistuitoare şi ajungând mai totdeauna în moarte, pare a fi starea firească • existenţei: Orfea p Euridike, Francesca da Rimini şi Paolo Malatesta, Antonio şi Cleopatra, Romeo şi Julieta... Dar Damă ca camelii.

Ernma Bovary, Anna Karenina... Iubirea-pasiune, crede De- ui. V de Rougemont, e o eternă logodnă; argheziana zicere – Logodnică de-a pururi, soţie niciodată...

Nu-i cazul să rezum sau să recenzez *Iubirea şi occidentul.* Ci, dacă vreau să dezleg acest mister, dragostea, trebuie să mai treacă apă pe Dunăre... Şi tot nu-l voi dezlega... Eu cu lumina mea sporesc a lumii taină/şi tot ce-i ne-nţeles/se schimbă-n ne-nţelesuri şi mai mari... Dacă m-ar auzi Blaga... Nu ştiu ce m-a apucat. Era vorba că iubirea trebuie trăită...

N-am să pot, totuşi, concepe că această putere universală,

iubirea, să ardă tot ce este „altceva”. Nici chiar la vârsta noastră. Căci iată ce mi-a fost dat să aud:. Oare cine mă va ajuta să-mi regăsesc zborul? Nu mi-a mai rămas decât pisnsul. Caut dragostea şi numai dragostea întruchipată înti-un băiat căutător al aceleaşi comori. La mine o va găsi cu siguranţă. Vino, necunoscutule, să primeşti darurile celei mai bogate fiinţe din Univers, stăptna împărăţiei care s-a format din iubire şi adevăr, din puritate şi frumos! „; Anii mei sună a cântec, dar trec pe lângă ei cu dragostea în mină şi am rămas cu ea întinsă, ca a regelui Lear. De ce m-am îndrăgostit, nu ştiu. Tot ce ştiu e că fiecare fibră a fiinţei mele pulsează pentru el. Şi l-am pierdut. Nenorocirea vieţii mele. El nu m-a iubit. M-am gtndit la moarte. Cred că totul s-a sfârşit. Sufăr cumplit. Doream atâtea şi n-am avut nimic. Nu cred că voi mai iubi vreodată. Mi-am pierdut toată încrederea în mine. Încerc să mă vindec, nu Teuşesc. Mă gândesc numai la el. El are pe alta. Parcă nu trăiesc în prezent. Plânq şi sufăr cumplit. Jur că n^o să mai iubesc niciodată*;. Încă îl mai iubesc. Mi-e ruşine s-o spun, mi-e ciudă că-i adevărat, dar asta-i realitatea. Aş dori să pot uita totul, chiar am început să uit. Simt că sufletul meu moare. Şi lacrimile de ce curg? Mi-e frig şi mi-e dor, dor, dor de el, de dragostea lui. Simt nevoia de dragoste. Am un gol imens în suflet. Vreau să pot revărsa asupra cuiva toată iubirea strânsă în mine. Nu ştiu ctt de repede se va ivi El ca să-mi schimbe viaţa*,. Îl iubesc şi sunt şi eu iubită. Cunosc fericirea mai puternic decât orieând. Dacă-l pierd, înseamnă că nu merită. Şi totuşi, sunt sigură de sentimentele lui. 6red ca o nebună În cuvintele lui şi crede că un nebun în cuvintele mele. I-am dat tot şi nu-mi pare rău. Sunt fericită, mă-nţelegi? Nimic *altceva* nu contează. Viaţa ne aparţine. Am şi uitat că am fost cândva disperată. Dar poate mai bine c-a fost aşa, fiindcă acum viaţa are pentru mine altă dimensiune” Zică unii oameni înţelegători, gene-, roşi din cale-afară, că nebunia adolescentei este sublimă, că nebunia aparţine adolescenţei. „Nebunie, ce frumoşi sunt anii tăi!” exclamă un îndrăgit om de spirit... Să fie, totuşi, „nebunia” „apanajul” adolescenţei? Atunci cum se explică faptul să tanti Cecilia, care are aproape patruzeci de ani, fi spunea deunăzi lui tata: „Ce ştiu alţii ce-i aia dragoste ne- bnnă? Nici tu, Tache, nu cred că ai iubit la nebunie, cum

II iubesc eu pe Lae “.

Fel de fel. Crâmpeie nesemnificative. Întâmplări mai lungi, mai scurte, cu prietenii din curte… Nu cred să intereseze nici măcar pe cei mai apropiaţi mie. Doar pe tata, sigur, numai că nici el nu are cale de acces către acest text… ezoteric. Care e finalitatea? Care va fi, totuşi, finalul dacă voi ajunge până acolo? Am şi început să am o stare de incertitudine amestecată cu lehamite… Motivele ţinerii acestui jurnal le-am înţeles parţial, dar sentimentul de inutilitate devine tot mai apăsător. Altceva se înţelege, de bună seamă prin gratuitatea… în artă. Aici e chiar un imperativ: „noble inutilite” … Într-un eseu am citit despre feluritele motive ale consemnăriloj diurne. „Scriu pentru că sunt singur” (A- miel). Eu nu-s singură, ba prea multă companie… E drept că simt nevoia să vorbesc cu mine însămi. Şi cu mine însămi! … Cel mai mult mă apropii de explicaţia lui Jules Renard i scriu ca să mă amuz. Se înţelege că nu totdeauna am pretexte de amuzament. Dreptate au şi Cămil Petrescu şi Roland Barthes când cred că jurnalul este o cronică a banalităţilor dreptate au şi acei care cred că depinde de calitatea nataţiei, de adâncimea observaţiei, de volumul adevărului. Uu reputat critic al nostru (pe care am avut onoarea so-l văd şi să-l ascult) afirmă clar: „Scriem un jurnal că să spunem adevărul integral despre noi şi despre alţii. Această iluzie a adevărului, a sincerităţii totale mi se pare hotărltoare. Jurnalul este spaţiul în care. Rupţi de convenţiile sociale, trăim sub ochiul adevărului, gândim liberi şi scriem fără nicio oprelişte ceea ce gândim. Nu mai ştiu cine a spus că, în vremuri în care libertatea individului este reprimată. Jurnalul este un spaţiu al libertăţii şi. Aş adăuga, un martor tăinuit al adevărului”. Cel mai mult m-au îneântat afirmaţiile lui Amiel şi Musil: jurnalul e „o pernă a trân- dăvieiV o formulă comodă. Da, comoditatea, sfânla lene cS- reia **du** mai ţin minte cine li făcea un elogiu patetic şi… lenevos… Dar clte temeiuri ale jurnalului nu stnt… Oamenii importanţi consemnează fiindcă au lucruri importante de comunicat sau „să-şi comunice". Marii scriitori îşi mărturisesc, uneori, tribulaţiile scrierii unor opere de-ale lor. În multe cazuri, aceste jurnale de creaţie au ajuns ele Însele creaţii de sine stătătoare… Cum să nu, bat câmpii fără graţie…

Frânturi, crâmpeie neînsemnate, harababură… Fraqmen-ţarismul, iată una din primejdiile (sau poate avantajele!)

jurnalului. Nu, după opinia mea, e un beteşuq, nu mai Încape vorbă. Al jurnalului „literar”, „că literatură”, cu destinatar. Dar şi despre fragmente am citit undeva cuvinte foarte frumoase. Îmi pare rău că nu mi-am notat. Reţin numai că Mircea Eliade a scris un *Fragmentarium* şi *Frag- ments d’un journaî...* Asta e condiţia jurnalului, caracteristica lui definitorie. Viaţa, ideile n-au o cursivitate în ’frapt, ci una rânduita aposteriori.

La şcoală mergeam numai, grupele de elevi constituite pentru a orna clasele, pentru a aranja laboratoarele şi cabinetele. Ceilalţi rămm acasă ca să se pregătească în vederea colosalei campanii agricole... Trebuie să exploatăm timpul nemilos, că şi el e neîndurător cu noi..

Minigrupa noastră acţionează în cabinetul de literatură. Suntem prompţi, eficienţi şi inventivi. De fapt, nu prea a- vem ce inventa, fiindcă există prevederi clare în leqăturS cu ce trebuie să cuprindă fiecare cabinet. Pentru cine nu ştie, cabinetul e o sală de clasă obişnuită. Aşa e porunca i să fie cabinete. E na mijloc modern de instruire şi de educare. Mai greu de Înţeles e de ce profită numai o singură clasă de asemenea sursă generoasă instructiv-educativă. Căci în acest cabinet, de literatură, să spunem, se instalează un „colectiv” de elevi, par exemplu profilul „prelucrători prin aşchiere”, şi nu-i mai urmeşte de aici nimeni, un an Întreg». Dar să trecem peste acest amănunt... Pe vremuri, Ministerul şi Inspectoratul şcolar contribuiau din belşug la dotare. Acum lotul s-a simplificat piuă aproape de zero. Se bănuieşte că din motive de economie. Numai ce se poate face prin autodotate...

Pentrn cabinetul de Kteraturi stat câteva planşe confecţionate cv tfapol de cltre elevi (carenţe literare, geniul literare, viaţa ţi opera wti icrimorji dosi Titrine ea revi» -

’tt le de cultură, aranjate în aşa fel încât să se vadă chipiA zâmbitor de pe prima pagină. Obligatorie este vilriiiu specială care conţine numai „documente” ale eroului şi despre erou. Tronează un mamut intitulat *Omagiu.* Impunătoare sunt şi celelalte volume literare închinate conducătorului mult iubit. S-a primit ordin „de sus” ca portretele scriitorilor clasici să nu mai fie spânzurate – acesta a fost cuvântul – pe pereţi. „Ce au elevii de învăţat privind chipul scriitorului?” a întrebat retoric anul trecut un tovarăş.. Un singur portret trebuie să rămână, ca un

simbol, ca o mărturie… în definitiv, asta-i legea, şi-i bună, nu se discută! “

Operaţiunea de amenajare a cabinetului se axează cu deosebire asupra curăţeniei: măturat, răşluit băncile cu lama, briceagul, geam spart, şters praful şi ferestrele, spălat totul. Am adus detergenţi de acasă, clrpe, ziare, mături. Apă fiartă luăm de la o vecină a şcolii, special angajală pentru această afacere. Şi treaba merge strună, cabinetul’ iese lună. Proful de română, Constantin Telu, zis *Pascalopol,* ne priveşte cu o inexplicabilă compătimire, zâmbeşte moale parcă l-ar durea ceva, ne felicită şi ne urează practică u- şoarŞ. Mai murmură câteva cuvinte neînţelese, dintre care eu desluşesc doar atât i „Vae victis”.

Grupele celelalte ne invidiază pentru operativitate. Închipuiţi-vă cât au de lucru cei de la cabinetul de ştiinţe sociale. Însă cel mai mujt se oftică muncitorii de pe culoare unde pavoazarea este de o monotonie strivitoare. O singură temă. Mai mult ni şi c fărâmă…

Cadrele didactice rămân la şcoală toată ziua, că au o şedinţă *pecete, o* restanţă învăţământ politic, un consiliu profesoral şi o şedinţă de catedră.

Doamna Mirică, vecina, năvăleşte în bucătărie, unde tre-băluieşte mama, şi-i comunică o veste senzaţională:

— Doamna Muşat, haideţi repede, că aduce pui, în spate la ABG! …

Femeia gifâie de parcă ar fi alergat la maraton. Se a- şează câteva secunde pe un scaun, să-şi tragă sufletul. „Subţirica din vecini”, aşa o numeşte mama pe doamna Mirică. Şi pe bună dreptate, căci, deşi are doi copii, e suplă, trestie, ca să nu spun slăbuţă. ’Trage adânc are în piept, îşi aranjează fustă care şi-a schimbat poziţia normală şi se lansează spre uşă, în atac.

— Thalia, îmbracă-te repede şi hai să prindem rând…

Strâmb din nas, dar n-am ce face. Mely nu-i acasă, iar toalliopQ nu se simte bine. Mama singură nu face nicio tsrânză, fiindcă „se dă “numai câte un pui de persoană. S-ar ■putea nici să nu fie pui, ci doar tacâmuri, ghiare adică. Şi din astea „dau” numai o pungă…

Coborâm vijelios şi ne instalăm la coadă care deja a căpătat dimensiuni alarmante. O prind pe mama de braţ. Mă simt mai în siguranţă… Timpul se scurge implacabil, răspindând şi el, nesimţitorul, o stare de neastâmpăr. Îmi tremură picioarele, mi

se face greaţă...

— Stai şi tu mai la margine, mai la aer, îmi zice mama.

Un zgomot, agitaţie, busculadă. Vine hudubaia, o maşină mare. Lângă mine apare un moşneag. Se bagă în sufletul meu... Lăzile sunt descărcate anevoie, nu se mai termină. Stau prea înghesuită, strivită..

— Nu mai pot, nu mai pot. Încep să strig. Vreau să ies, nu mai stau...

— Fii liniştită, îmi zice doamna Mirică. Rămâi aici! Ai aşteptat atâta... înţeleg că are dreptate şi mă resemnez. Mama intervine!

— Thalia, ţi-e rău? De ce nu face cineva ordine?

Ei râd cu răutate. Au feţele schimonosite... Trebuie să ne organizeze cineva... lini vine să ţip... Şi, deodată, Încep să cresc, să mă înalţ deasupra tuturor... Oamenii rămân ca nişte păpuşi mecanice. Eu, Gulliver în ţara piticilor... Mă urc pe dubă aceea şi dau ordine. Aşez frumos păpuşile, urlu, dau din mâini. Aşez jucăriile într-o rânduială perfectă...

În faţa mea văd capul unui om turtit între ceilalţi. El nu vrea să asculte... Şi acum sunt aşa de mică, Încât mă pierd printre picioarele lor, ca un Tom DegeţeL Văd fiecare pantof, fiecare pantalon, fiecare rochie sau fustă... Toate au fost cumpărate, pentru fiecare lucru ei au trebuit să holă- raşca. Ridic ochii şi văd capul bărbatului acesta. Ce om simpatic I Are ochi albaştri şi blajini. E foarte mic de statură şi se uită cu îngăduuaţă în sus. Lângă el, o fetiţă îl tot întreabă i

— Tată, tată se e asta? L

Omul se pierde în mulţime, de-abia i se mai văd ochii strălucind albastru. Atunci mama mă ia în braţe şi mă leagănă: „Puiul mamei, puiul mamei...*

— Lăsaţi femeia asta în faţă, are un copil mic în braţe...

Eu mS zbat în scutece. MS sufoc de călduri... Rup scutecele, sar din braţele mamei şi mă reped în fată cu amin- două mâinile întinse...

Am ’dormit ca un prunc fără crampe. Tun. Să tai lemne la capul meu. De obicei, mă mai frământ, mă mai tre- ■ zesc, mai visez, mai răscolesc pelincuţele... Acum sunt *fraâche,* cu bună dispoziţie şi cu poftă de mâncare... E duminică. Nu mai plouă. Aş vrea să fac o baie şi nu curge apă caldă. Nu mai curge de astă primăvară. I un, cum fac mereu, pe a- răgaz, o oală mare

cu apă şi peste o oră-două se va încălzi. Gazele ies foarte alene, fac o flacără cât un sâmbure de mac…

— Tu, păpuşică, ai avut febră, mă informează mama. Doamne, ce-a fost cu tine? …

Sunt surprinsă. Ştiu că nu m-am simţit bine în flagelul de aseară, dar… *Padre* mă scrutează, pufăie a nemulţumire, a satisfacţie, nici nu-mi dau seama. Trage cu sete diatr-o ţigară „Garpaţi”. Are o figură chinuită, palidă, şi cearcăne. Mormăie ca un bondar. Apoi se plânge În gura mare că n-a închis un ochi toată noaptea din cauza nuntaşilor de la. Grădină*, care au chefuit până către ziuă;

— Dar ce hal de petrecere, desfrâu. Dezlănţuire de instincte primitive… „Muzica” … o teroare. Şi urlau de se cutremurau baierele lumii:

Noi de-aicea nu piccăm,

Nu plecăm acasă.

***Până nu ne Îmbătăm Şi cădem sub* masă –** Dar ce credeţi că tămbălăul s-a încheiat după ce s-au făcut pulbere? …

Tata e hipersensibil, simte enorm şi vede monsiruos. De aceea exagerează… Sau mai ştii?

— Dacă nu eşti rupt de oboseală… să vezi ce ai dormi, ca mieluşelul, după o navetă ca a mea, i-o reteză mama în timp ce, cu iuţeală de viespe, ne pregăteşte o gustare: magiun făcut de bunica şi margarina… Unt n-am mai mvncat de-un secol, ceai n-am mai băut de-o lună I

— Te plângi domnia ta, om în toată legea, şi la bielele fele nici nu te gândeşti. De egoism n-ai dus niciodată lipsă, ’ te cunosc eu după atâta amar de ani… Trebuia să te! Aci luntre şi punte şi să le absolvi de practică, să le scoţi certificat medical. Nu vezi cti a nnouă sunt bolnave?

Tata sare ca ars:.

— Cum să le scutesc?! Nu ştii ce vorbeşti. Dacă noi, cadrele didactice, recurgem la asemenea mijloace pentru a ne sustrage de la sarcini, ce face restul lumii? … Ni s-a a- tras hotărât atenţia şi în consiliu şi la şedinţe pecere că na se admite nicio scutire! Gei care se eschivează vor fi aspru pedepsiţi, mergând până la exmatriculare!

— Doamne, Dumnezeule, eşti ca şi eir nu mai spun cum… datorie, sarcini, şedinţă, pedeapsă aspră, ni s-a atras hotărât atenţia, auzi, hotăiât…

Mama e supărată foc. Lasă impresia că e gata să se repeadă la tata, să-l sfâşie. Altminteri, nu mai încape vorbă, ea îl iubeşte, s-au luat din dragoste, cum repetă ei, mai în giumă, mai în serios. Şi se şi vede, chiar dacă la vârsta lor,

* patruzeci, au un fel de pudoare a sentimentelor.

— Nici într-un caz Calliope nu poate să meargă! N-o vezi cum arată? Eu îi scot scutire I Fata o să stea acasă şi o să se întremeze I

— Cine îţi dă scutire, că medicii au ordin să nu acorde niciun…

— Ia mai lăsaţi-mă şi mai lăsaţi-ne în pace cu ordinele voastre! Ce-i ţara asta cazarmă stăpânită de o juntă militară? Ordin, regulament, uniformă, instruire, comandant, comandament, tabără, grupă, detaşament, brigadă, campanie, revoluţie… şi nu mai ştiu ce mitdcănii de astea cazone… Îţi demonstrez eu că merg la doctorul Grădinaru şi obţin trei certificate…

Tata, ca să aplaneze conflictul, o dă în glumă:

— Tu, da… doctorul, ehei, ştim noi… sau nu ştim tot…

Mama dă din mâini în semn de silă şi, după ce tata mai aduce câteva argumente mai serioase, se ajunge la concluzia că e normal să rămână acasă Calliope, ptnă se pune zdravăn pe picioare, şi că eu voi merge.la datorie", chil că prin asta, ca şi colegii mei, fac un sacrificiu stupid, acum când sunt în ultima clasă de liceu.

Ne pregătim frenetic în vederea educaţiei prin munci, pentru muncă. Răscolim toate cotloanele s3 dibuim hain* de toate soiurile, corespunzătoare diverselor nuanţe ale timpului tomnatic. Capriciile acestei. Doamne" sunt cunoscute şi recunoscute de unde şi variatele diapazoane: „A venit toaaamnaa… “,» E toamnă iar. *, *,. Îţi mai aduci amift- te, Doamnă…’, „Spaima florilor şi Doamtia/Cucurbitacee- k>r", „Şi plouă şi ninge, /Şi ninge şi plouă"… Vara care a trecut a fost caniculară şi secetoasă. Toamna asta văd că a început cu ploi şi cu frig…

Tata crede că ar fi bine să avem cizme de cauciuc, dar noi nici măcar ghete nu ne-am învrednicit să procurăm.

— Eşti cu capul în nori, dom’le, ţi atrage atenţia mama. Nu ţi-ai făcut rost de-o căciulă, de-un hanorac, de-o şubă. Crezi că ai rezolvat-o cu pălăria aia de flaşnetar… Şi cum să te duci în haină, doar nu mergi la Sindrofie (îi întoarce atacul) … sau mai

ştii… Ia-ţi puloverul de lină, ce dacă ţi-a rămas mic. Cu ăsta doar m-ai cucerit… Să nu uiţi ranţipliul, ştii că ai plămânii În pioneze…

Pe mine m-a dotat ca pentru o expediţie la Polul Nord. Găciuliţe de lină, pijamale vătuite, pulovere groase, bluze de piele chinezeşti, şosete flauşate, scurtă de fiş, pantaloni matlasaţi, vestă din lină, tot pentru dormit noaptea, nişte mănuşi mai vechi din PNA, roşii, de când eram în clasa a cincea, să nu-mi îngheţe mâinile la cules… Numai cu încălţările stăm mai prost, n-am decât o pereche de adidaşi din înlocuitori de piele, arhaici, prin care sigur va pătrunde apa…

— Poate ne dai şi câte o plapomă, o tachinez eu.

— Şi crezi că ar strica? … Să nu vă uitaţi fularele şi ciorapii de bumbac…

Încă de ieri ne-am înţeles câteva „perechi” să mergem azi la filmul *Piedone în Africa.* La ora 14,30 trecute fix suntem deja în sala unicului cinematograf din oraş. O sală sub formă de amfiteatru, cu un sistem ingenios de iluminat, după modelul luminilor ascunse, cu lambriuri care se vor antifonice… Ar putea fi cochetă, dacă majoritatea spectatorilor n-ar fi constituită din persoane cam suspecte, care, în procesul contactului cu fenomenul artistic ajung la reacţii cel puţin bizare: zgâriie băncile, scuipă, mănâncă seminţe, vorbesc, fluieră. Noroc că domnul Stoia, n, şeful, e mână de fier şi intervine adeseori decisiv. Cam suferă fluenta spectacolului, dar şmecherii sunt puşi temporar la punct. Nimeni însă nu-i poate stăpâni să consume „bomboane agricole” şi sS fluiere la scene mai „picante”. Aceasta e o reacţie de anvergură naţională… Ronţăitul seminţelor este, pentrudomnul Stoian Antohi, silenţios, aşa că numai intervenţia fina-

ÎS a măturii rezolvă situaţia în chip fericit… Alţii vin numai pentru a avea un loc de şezut şi întunericul prielnia manifestărilor tandre sau de-a dreptul erotice. Vorbă cuiva: „Am văzut aci-ntr-o noapte nişte fapte care m-au scanda lizat”! Ce s-a întâmplat acum o săptămână, aici, şi altă- da ta, e de râsul lumii… N-aş vrea s-o fac pe mpralista, totuşi rămân la convingerea că exhibarea instinctelor e penibilă Nu libertinajul în sensul rău al cuvântului, ci un libertin aj decent, dacă se poate spune aşa. Şi cred că se poate. _ N-aş spune că

mângâierile sau chiar pupăturile ar fi un capăt de ţară. Rămâne numai de stabilit dacă se mai poate considera că ai fost la un spectacol sau în altă parte unde, negreşit, ar fi fost mai nimerit.

L'iby, prietenul meu, mă ţine doar de mână şi pot vedea filmul în bună pace. Ce se fac, însă, cu educaţia artistică, de exemplu, Trică Iufea, zis *Biontozaurul,* şi cu dolofana V>aly? Aceştia, deşi persoane. Cu greutate", s-au contopit înir-o singură fiinţă...

După ce ne delectăm cu loviturile ca de buzdugan ale lui Piedone, pentru că e încă devreme, ne hotărâm *în cot- porc* să facem o plimbare pe Bulevard. Doi câte doi şi toţi laola'tă.

Castanii străjuiesc calmi şi maiestuoşi traseul nostru. An început să cadă frunze galben-aurii şi roşiatice. Ciudat, strada este foarte îngustă, dar trotuarele au fost concepute mai spaţioase. Pe aici şi-au purtat paşii generaţii de-a rândul, cu amintirile, cu gândurile. Cu bucuriile şi tristeţile lor. Cu melancolie sau exuberanţă juvenilă, cu umerii apăsaţi de povara anilor, cu cărucioare din care strălucesc ochi nevinovaţi... Şi toţi îi spun simplu sau pretenţios: „Bulevardul”.» „Hai la o plimbare pe Bulevard!” – Mie mi-i drag şi de aceea sunt încercată de ademenirile poeziei când mă gândesc la Bulevard sau mă plimb pe el. B ca un scurt arc de cerc. Cu punctul de plecare la Bancă, o clădire de un cenuşiu cald. Şi cu capătul la „grădina” „Bulevard”. Cunoscută mai mult sub numele de „(Soţul Donului-, Artera (auzi. Artera ’) nu are mai mult de 300 m, dar nouS ni se pare nesfârşilă. Pe această distanţă, ea înlănţuie ca o centură marginea de sud-vest a oraşului, dincolo de care se deschide o privelişte magnifică: o pantă abruptă, cu copaci drepţi şi falnici înlănţuiţi de liane şi invadaţi de iarbă, care coboară pin a la l’nia ferată, de unde iarăşi se înalţă un deal impozant. Împădurit, Piţigaia. În punctul de unde se vede această privelişte au fost presărate de către edilii oraşului băncuţe cochete, străjuite de un gărduţ de fier forjat. Şi asfaltul a fost recondiţionat, dar, nu se ştie din ce motive, a trecut o echipă înfuriată de sfredelitori, lăsând în urma lor răni deschise ca nişte *black holes.* Unii spun că se lucrează la canalizare, alţii susţin că se vor introduce conducte de gaze. Cert este că aceste tranşee, gropi şi gropiţe au rămas şi acum neastupate.

În partea locuibilă a Bulevardului se mai află sediul Miliţiei biblioteca orăşenească – o vecinătate destul dev glumeaţă –, un cabinet dentar unde cârmuieşte celebru! Doctor Minu, falnica şi

străvechea clădire a petroliştilor, cu faţadă a la Versailles. Câteva case sistem vilă. Chipoase şi solide, construite demult, un bloc mai nou, ogârjit, schilodit de seismul din ’77… La o sinuozitate a braţului pe a. Re îl face Bulevardul există un părcujeţ, dacă e propriu să numeşti aşa un spaţiu de câţiva metri, cu trei copaci, d. Ouă bănci deşelate şi nu scrânciob ca o arătare extraterestră… Ne oprim aici pentru câteva momente. Băieţii ne dau, pe rând, în leagăn, arătând o afecţiune copleşitoare faţă de noi. Chiuim de plăcere… Pe o bancă, Trică Iurea zis Brontozau- rul. O smotoceşte pe dolofana Valy. Pe cealaltă bancă. Ti- by nu-şi permite decât să mă sărute pe gât. Mai jos de lobul urechii stângi, în linişte şi îndelung…

Trecem şi pe la „grădina” „Bulevard”, un ţarc minuscul, în faţa unei dughene. Cândva aici se înghesuia lumea la mici şi bere, dar de la o vreme locul e pustiu. Din când în când mai apare în cadrul chioşcului câte o figură adormită cu câteva sticle de suc leşios. Şi mai rar, grătarul împrăştie fum ca un furnal nervos, stopând înaintarea plimbăreţilor de pe Bulevard, Sunt pârpoliţi nişte „rimaţi” suspecţi, înfăşuraţi în plastic… Ne înghesuim la mesele cu vopseaua scorojită, pe nişte scaune şchioape şi reci ca gheaţa. Motiv pentru noi, fetele, să ne instalăm pe genunchii prietenilor noştri. Dan Petru *(Don Pedro)* se preface nemulţumit, a- poi face glume pe seama căldurii ce o degajă Magy. Numai Laurenţiu Gavrea şi cu Roxy nu aud şi nu văd nimic, plutesc în altă lume, îmbătaţi ca de haşiş. Trică ne priveşte cu condescendenţă, ca şi cum ar spune: Sunteţi nişte copii nepricepuţi". Se hotărăşte să plece, cu Valy, nu înainte de a ne arunca replica lui preferată şi uzata:

— Pe noi alte măreţe idealuri ne animă! Scena de via- £1 adevărată, ca-n *Decameronul!*

6-da 85 coala 4

Văd"y niciodată du protestează- Dimpotrivă, chiţcăie de în c în tare.

S-a Inseiat. Plecăm şi moi agate, într-o tăcere ds-ncepnt de ieat.

Tata încă mai Lucrează ta bagaje. Mama ne prăjeşte cei doi pui. Mety e ptecată la Mflaăiţă, să Înveţe împreună.» (să- Iliope se uită pe geam, prin seara cenuşie, la clădirile de*

Colorate şi inegale, apoi Îţi nuxfeâ fmvirea pe crăpătura din poete cămaşă’ de la cotresnir „urmărind păianjenul care a-

leargă în jurul admciturii din perete..

Soneria sună lung, strident Intră vijelios domnul Miri c&

— Vecine, sară bună, am o sticloanţă clasa una…

— Ia locr coane, şi să consultăm marfa.

Prin uşa întredeschisă văd da ar burta vecinului proeminentă!. Care se armonizează: cu înfăţişarea Ini robustă, de gigent. Cu toată înălţimea lui, fasta pare pe lângă domnul Mirică, prnrărit. Se aude sărind dopul de Ia sticlă, o cheamă şi pe mama de la bucătărie, îşi toarnă în pahare:

— Hai noroc şi sănătate, Dumneaeu să dea de toate, bucurie şi bucate!

Fetelor nu vreţi şi voi? Ne strigă vecinul.

— Doar ştiţi-că ele nu beau, îi aminteşte mama.

— Ştiu, dar mi-am făcut datoria.» Nu vă speriaţi, nu stau mult. Mâine plecaţi la practică… Ce chestie I Auzi, dum’le, să pună copiii la muncă, în loc să-i lase să înveţe…

— Muncă neplătită, precizează. Mama şi se retrage „la cratiţă”.

— Exploatează şi copiii, nemernicii…

Văzând că tata dă semne de nelinişte, domnul Mirică îl încurajează, mutându-se cu scaunul mai aproape de el. A- cum îl văd foarte bine.

— Fiţi liniştit» dom’ Muşat… Eu nu mă tem de **nimeni,** absolut de nimeni, ce dracu… Lăsaţi să audă şi fetele, că nu stau mult, termin sticloanţa, *şi* la culcare, fată mare… Să audă cine-o vrea… închipuic-ţâ. Dăm/Ie, să-mi fuie mie roata de rezervă… hoţi, dom/le, peste tot numai hoţi—

Loveşte eu pumnul în masă’, gâfiie, clipeşte des. Ca orbit. Mâinile-i enorme sunt făcute parcă dintr-o scoarţă noduroasă, gata să gâtuie.

— Nu las eu lucrurile aşa». Oi să aibă. Ei de ce să-şi muşte mâinile… Ia mai ia un păhărel, să ne veselim niţel l’

Şi, înir-adevăir. VeoL» &] *se* mai înveseleşte. I se ascute şi simţul critic.

— Da, dom’le, noi mergem la muncă, prin ploaie, irig, noroi, ţi *ei* acum se ptinbt la căldariră., prin Africa. S-^au dus acok>, *că Jumea* civilizată nu-i mai primeşte— Nu mai e ca attă dată, să-l ia taţi În braţe— ce-or fi găsit la eL.. Aţi auzit, dom’ Muşat, n» T» au trecui unii Dunărea înoi Fug săracii cum pot-. Grănicerii trag în ei. _ <5ine scapă, ori e trimis înapoi, ori ajunge În occident şi

acolo oe crezi că umblă clinii cu colacii în coadă? *Să* nu mai vorbim... Vai de ei şi vai de noi! ... Auzi, dom-le, să ajungi să mori de foame într-o ţară cu atâtea resurse naturale... Şi *ei* trăiesa ca *bimbaşa* şi ţin cuvântări că nu mai putem noi de bine... să plătim noi fondul social, că ne dau ei banii la Sfintu-Aşteaptă.. Hoţi, jaf, mafioţi...

— Dă-i încolo, vecine, încearcă tata să-l potolească. Mai bine să vorbim despre ceva frumos^.

— Da, dom’le. Aşa e_ Să vă spun una bună. Ştiţi ce-i comunismul? Nu ştiţi? Vă răspund eu. Comunismul e societatea caje face binele cu de-a silă

Domnul Mirică se prăpădeşte de râs. Mai dă o duşcă pe gât şi continuă plin de vervă:

— Ascultaţi una şi mai bună. *Ei*. — . Cum se simte poporul român?" „Excelent, Măria Ta". „Să se reducă veniturile la jumătate!" „Ei, ce mai zice popo’ul?’ „Bine, înălţimea Ta, aplaudă”. „Să *ss* reducă raţia Ia nn sfert 1” „Ce mai zice naţiunea”. „Fericită, prea fericită, Erouie*. „Să vină toţi în faţa mea*. Vin, doaa’le, „Să fie spânzaraţi din zece în zece 1 Are cineva ceva de spus Nimeni nu obiectează. „Cum nimeni nu are de întrebat ceva? “Atunci unul măă curajos iese totuşi în fată şi întrebă: „• Frânghia şi săpunuri le aducem de acasă*?* “

Torente de râs până ia sufocare. Tata îndrăzneşte să-i atragă atenţia că asia n<u-i de râs. Domnul Mirică e de a- oord, închină ultimul pahar şi promite că, Ia întoarcerea noastră din practică, o să visă cn-o sumedenie de bancuri trăsnete, să se mai însenineze şi tata. Că nu prea arată tone. ***Ln*** plecare £1 Îmbrăţişează, ţi sărută, ae strigă ***„bo*** Mi, fetelor*, „sănii raioa, doamnă*, „nu-i Aas *eu* aţa, să-ş< facă de cap. Cu mine au încuxcat-o “ „.

A «eaift şi *Metj,* Ne pregătim de culcare, faaâste «le a siiage itwmii>rt. «a Irec În furnal aoes*t* „ausaait *poetic” cm* terţ, peatau eonoaie de «palia: „H. Amb giadilar. *J* 13, fulgerul descătuşării/El. Marele demiurg > El, numele nos- trxi cucerii/Emblema noastră de glorie” (C. P.); „Mai înain» ţe de-al alege, i atria/şi poporul să-i dea cârma, /Dumneavoastră v-aţi încredinţat cea dintâi/viaţa, acestui Bărbat//Astăzi sinte (i ca şi patria, /patria-i ca Dumneavoastră, *t* poporul, şi el – în seama aceluiaşi/Om! U (I. G.); „Şi drept ciiezaş al fericirii noastre/Pe el îl vrem, pe marele Bărbat/Sub falduri roşii, galbene şi-albastre

–/Ales între aleşi la Comunistul sfat" (V. V.), ■ „Într-o zi pe înserat *t* M-am apucat de furat/Am furat un portofel, /Repede m-au prins cu el/Portofele, portofele, /Voi sunteţi zilele mele, /Voi mi-aţi distrus liniştea / A mea şi-a lui maică-mea!" (Folclor orăşenesc).

Ascult o emisine la *Tinerama,* unde centrul de gravitaţie a discuţiilor este această „esenţă unicău: dragostea. Poate e numai o pătimire a adolescenţei. Ştiu că nicio fiinţă nu scapă de „foc". Dar, hotărât lucru, zburătorii au predilecţie pentru vârsta fragedă... O tânără recită cu pathos i „Dragostea e hrana mea, e cerul meu, e respiraţia mea". Seamănă cu ceea ce-mi spune mereu Ana, nedespărţita-mi prietenă: „îmi dau şi viaţa pentru el, prinţul meu, regele meu! “Sau cum am citit într-un roman de trei parale: „Tu eşti începutul şi sfârşitul vieţii mele". Sau la *Tinerama* cu pricină: „S-ar putea spune că iubesc fără şansă, deoarece, cu toate că mă cunoaşte, el nu ştie că-l iubesc şi nici nu am puterea necesară să-mi’-înfrâng timiditatea şi să-i spun" r „Am reuşit, în sfârşit, să cuceresc inima de gheaţă a fermecătoarei fete pe care o iubesc"; „Nu ştiu dacă la vârsta mea ar trebui să mă preocupe sentimentele. De fapt, nu pot să spun că mă preocupă, dar... m-am îndrăgostit. Când. Mi-a spus că mă iubeşte, nu l-am crezut. Gred că l-am jignit, că s-a supărat pe mine. €e să fao? Nu vreau să am duşman!" i „Sunt un ghinionist total. E o situaţie cam tâmpită. Sunt mai bine de trei ani de când mă zbat să pot înfiripa- o legătură de prietenie cu cineva, lucru care a avut de fiecare dată câte un eşec strălucit: Nu sunt un handicapat, cum se vede, nici fizic, nici psihic, nici urât, nici rău. Şi atunci care-i cauza?”

În emisiunea asia, sânl şi alte probleme arzătoare ale primăverilor puţine. Tinerii vorbesc de visuri, de întrebările vârstei, de puterea de a gândi mai bin£, „Cum aţi vrea să fie cărţile care să reflecte viaţa tinerilor 1 “îi întreabă reporterul, redactorul emisiunii. „Să nu ofere soluţii”. „Să ne facă să cugetăm, să ne facă să simţim că trăim”. „Nici într-un caz să <nu fie didactice, conformiste, să vehiculeze adevăruri de suprafaţă”. „Aş vrea să fie ca o cameră invizibilă care să ne surprindă fără să ştim”. „Viaţa să fie văzută în toată cruzimea ei, chiar dacă nu ne place. E de preferat un contact dur cu realitatea, decât o imagine idilizată*. „Deşi ne place autenticitatea, ba chiar umblăm, uneori, ahtiaţi, după

(originalitate), ne plac modelele’1. „Adolescentul e fistichiu, sucit, trăsnit, pidosnic,. Dar şi timid, sfielnia, retractil. În ambele situaţii, îi place să imite”. „Aş vrea să am o prietenie cu o persoană mai în vârstă, căreia să-i mărturisesc tot ce am pe suflet „. „E vârsta cea mai plină de ttăiri”.. Literatura sau filmul trebuie să surprindă conf**liG- tele** cu noi înşine". „Şi conflictele între generaţii". „Am remarcat o rezistenţă a adulţilor în faţa **visu**rilor adolescentine. Nu ne înţeleg". „E ceva care îmi ţine sufletul încătuşat", „în familie, oriunde, adolescentul simte aevoia acută de tandreţe şi înţelegere’1...

După încheierea emisiunii, caut cărţi despre adolescenţă în biblioteca noastră destul de dotată. Vreau să-mi desluşesc mai bine „tema11. Poate că nu e de ajuns că mă străduiesc să o observ direct Golegii mei îmi stau, la dispoziţie, eu însumi îmi sunt... cobai. Dar şi din cărţi pot culege multe învăţături pentru a putea încerca mai priincio’s să mă înfrupt din fructul enigmei... Din păcate, mi se pare că nu prea am acces cu judecată pe acest tărâm alunecos. Cred că sunt capricioasă. „Naivitate „, mi-a spus profesoara mea de engleză, *Lad*y *Mary.*. Tu eşti prea ironică şi de fel sent1- mentală”, mă apostrofează Ana Rebu. Ba bine că nu. Dar nu să plâng. Caragiale numea lacrimile „balele melancoliei” şi nu se sfia să plângă. Iar ironicul Topârceanu era de-a dreptul un emotiv. Se zice că marii ironici sunt hipersensibili... Nu, nu-i a bine cu mine. Am căzut pradă panseurilor copilăreşti. Nicio scofală I

Şi totuşi, trebuie să lămuresc o situaţie. Ana, buna mea prietenă^ este un fel de *altei ego* al meu. În definitiv, sunt tot eu într-o altă ipostază. Când ne-am cunoscut mai bine, în vara aceasta, parcă m-am regăsit pe mine însămi după o absenţă. E din oraşul nostru, a stat o vreme la Ploieşti. Acum s-a întors la matcă, acasă. Deci ea a existat *aici* şi s-a întors *aici.* Printr-un transfer, s-ar putea zice că m-am rgipt de naime ţi m-aiw re-îipit „dacă (şf admit cât teati conving^EeaJ că ea este reversul nrtabti, fafa itevssutS a lunii. „Tu e$li prietena nea, i-ffl» spn, în senswî dat dte Zoiom, cu**b» er**a Efesfim cu Akiaulni cel Mare; Castor faţă ca Poltaux-.1 „. A sbâns di**n un**eiL rO fi, dacă zici fu”. „Nu-i ex**clus ca** «o să fii partea me*a c***e**a mm *p***u**ră, mai an-temtică” ’. „Am impresia că te complici*. „Ka, ts eşiff mefan-coffia mea asconsâ. Şi, ca s3 **giwesc,** ce-i as**e bu**s... aferă se **ve**de „_. Jlau cai exagerai, ca să» **ă am**eţeşti”. „În schimb tu

vorfceşii limpede, (abia-eţelese, pfise de**-®ţelestirî>. PO**-vesteştie-rai despre adolescenţa noastră F “

Şi Ama îmi spune toi timpul aceeaşi poveste r de dragoste…

Ama Relow locuieşte cu brinscri ei chiar te spartele bfo- cumin raostins, într-o casă particulară, veche, *ew o* mică grada nă amte sirot trei butuci de vie şi osci pomi fructiferi Nici struguri, irici fructe. Doar nncn? Ce mai produce multă umbră şi câteva nuci. Părinţii Anei locuiesc *fă* Becnreşti, eî imtitar, e® fumeţionară nu ştiu pe nude. Vin rar *s-o* vadă pe fotă ş [, în vacanţe, cifre- o datlă, se duce şi Ana Ia Bucureşti. Duntir-ai pricină toarte neclară, an orientat-o pe prietena *mea* la du alt liceu din Ploieşti, Sa clasa a XI-a, pentru ca s-o readucă ia baştină acum, în clasa a Xli-a. A stei biata1 fată un an la snheiriiat, de era să^şi piardă minfile; Sufletul yi l-a păstrat intact, 6* seosol că mu şi l-a pervertit. Fireşte, el, sufle tul, a evoluat **îi®** ftocţie de virslă…

Nu ştiu cum să caracterizez eu fata **asta». Suntem firi** deosebite **şi totuşi ne înţelegem aşa1 de bine… Probabil ci** ne completăm **reciproc. Ea e mai naivă ffecât mine. Nici** nu mai **încape vorbă. Eu îs nai „băiefoasă*, ea, poete, prea fe**minină. **Eu, mai complicaţi, ea mai directă; eu mai mult iscodind, ea mai mult simţimdf ea *mm* veselă, ea mai sobră}** eu **am memoria faptelor şi evenimentelor, ea a stărilor şi sentimentelor; eu văd chipurile, ea sufletnrl. – Ea este. Cum se spune, o introvertită care. Însă, paradoxali, simte nevoia ne* contenite) mărturisiri^ ea ssn4** o **extravertită case încearcă să se exprime a5amzmdu. — Se de cete mai nalte ori. Pairmle- lismul (două paralele care se întâlnesc tot timpul) poate continua ta: nesfârşit_ Să mai spoD dosi că eu sunt cam prozaică,. Ea visătoare; pocfico-raaaotidL Ea «fă» ** firui m patru, eu aihuaec mai repede pe şa prefaţa lucrărilor, tmtre-** văd iasă, din zi to zi, traiectorii ciudate:. Plutirea ei are o direcţie dnijdtS de «tracta nam T3eeapicioarele mele înfipte în pisetnt snat tot mai nralt impulsul desprindem, doimi Oevâtaţâei. Nuaaai şi numai paradoxuri…

Ca în ffafizMH, îmi deapănă o poveste hangă-tungă, pe c*re «început-o tacă de «stă-var2 şi irn se ştie când o vă termin. De fapt, episoade snflefteşti, ieşite în viaţa cea de toarte «ileie. De-o inocenţa înduioşătoare. De--o banalitate stranie. Atosouut

nimic meroaârărnt, nemaiauzit. Aş zice chiar că simplismul poveştilor le poale lesne descalifica în fata vnor poftâdmjşi <de întiraiplări mai colorate.

— Anim o să-ţi amintesc, în treacăt, despre acel tânăr, Cornel, mai ţii minte... îocfcâgnieşte-’ţî, era pentru prima dată când cineva îmi aducea flori. Nu-ţi mai spun ce se petrecea în sufletul meu. Dar ce] mai mult resimţeam diferenţa de vârstă, care mi se părea enormă, deşi nn era decât de cinci ani. Dai aşa e ia şaisprezece ani şi jumătate, o persoană fre • d’oraotecî şi dos de ani ţi se pare în vârstă, un „Treme’... La cămin, stăteam opt feie în cameră. De toate nuanţete, un fel de sernipromT9c*Qitate. Dar nu asta contează... Cum spun, Comei era primul care îmi aducea flori ca un îndrăgostit. Î «cercam să conştientizez, dar îmi reuşea foarte puţin chestia «sta. Nici şi poetizez nn pnteam. Pentru că «ram prea dezorientată. Pe atunci, acum un an jumătate, mă miram ţie orice san mă închideam sat.. Tjlo’bu! De stidă “, code simţeam adeseori că mă sufoc... DaT iarăşi nn despre asta vrean să vorbesc... Pe atunci sufeream otea rnutt... A- num rra m-am desemsâbâlwat, dar experienţa...

Îmi era, în ptâtb’uI fând., frică de băiatul, tra -de bărbatul «cela, îl vedeam că pe o persoană -dintr-o altă Tjeneraţie ce un alt orizont, tm străin. Porneam disruţiite totdeauna cu teamă şi Tăceam mari eforturi să ou par o puştoaică ig- ■K-rantă, aroncată în mare fără s3 ştie să înoate... Cornel era la o şcoală. De ofiţeri – raS urmărea dessi-rral. ^pesemne –, preda sau cam aşa ceva, nu prea-mi dădeam «cairo ce-i tm «L Cu ţ&nt olbrişhnnrtlă <oi vâlittarii, dar din se părea oel pu- *ţm* nan ţ^saeraJ care ne slăbâciuxA ţaentni nn «grad inferior şi «fee-altiS oookbnţle sncio-adiaUL.. **Era** un tat> ’sansaml şi co bm. Srnnţ, lai dau seana nai natt acam decât «trasaai. Descope- «w „dosi, qb snzfrinderş, c9 mi place ca adevărat, ca m **iei de pane abia soptatiti. Paft» cn caicaiâaS® dafeoritil ianiaafiri. «ale nalhare.** Şi **mai** otaerva**an,** cici *sam-mă* **ţ*er-duxn ffis-ea «i *mâtS* anus *wm mi-o fieri, tM* ae $n\oiffla de *s-** cpndentul viislei. Discutăm mai mult despre literatură, unde nu strălucea. În sinea lui, îmi recunoştea superioritatea în domeniu şi de aceea îmi ceda iniţiativa. Îmi făcea **pe plaG,** ca să nu mă mai simt stingheră... Atunci am schimbat piaca. Mi-am zis că mă place pentru stângăcia mea, pentru tinereţea mea

neştiutoare, fragilă ca un. Lujer de primăvară… Privită din perspectiva de acum, situaţia altfel arată. Un tânăr de douăzeci şi doi de ani nu are o astfel de motivaţie… Lui i-a plăcut de mine – şi asta-i tot.

Eu n-am reuşit. Să mă îndrăgostesc de dânsul. „Vina” este şi a mea şi a lui. Nu mai spun de ce. Eram numai foarte curioasă ce se va mai întâmpla, cum evoluează o astfel de relaţie…

Prima oară l-am văzut la un coleg acasă, la unul Anto- nescu. Unde ne-am dus mai multe fete şi băieţi… Toţi au început să fumeze. Eu mă nimerisem lângă Oornel. Mai mult tăceam. Făceam, cum se spune, notă discordantă în gălăgia de acolo… El m-a întrebat dacă mă deranjează fumul şi i-ară răspuns că nu, fără să-i dau atenţie. Dar imediat mi s-a părut că-i ceva în neregulă, că ne aflam afară şi fumul nici nu venea spre mine. Atunci l-am privit mai cu luare-aminte. Avea o figură tipică de neamţ: blond, cu ochii cenuşii… nu albaştri, cu trăsăturile dure şi cu bărbia voluntară. Capul său viril nu se potrivea cu trupul mic… În orice caz. Tipul acesta de bărbat nu mă atrage… Dar eram curioasă… Apoi am dansat. El, numai cu mine. Ghiar mă gândeam, cu un fel de amestec de orgoliu şi ciudă, că ceva ciudat se Lntâmplă… M-a condus, arătând o mare delicateţe în gesturi. Naturale, dar cam anacronice. O politeţe de modă veche. Am aflat că bunică-su fusese avocat cu lavalieră şi batistă albă în buzunarul de Ia haina ponosită… De la bun început, am simţit un fel de incompatibilitate. Nu ştiu ce ar spune psihanaliza În acest caz…

A doua zi, m-am întâlnit la autogară cu el. Eram navetişti pe aceeaşi rută, exilaţi în acelaşi oraş… M-a întrebat de adresa căminului şi mi-a spus cS o să mă caute, dacă n-am nimic Împotrivă… Nu mai ţin minte dacă am zis „da “… M-am dus liniştită la şaoală, apoi la cămin şi după-amiaza mă trezesc cu el. Nu precizase că va veni chiar în ziua a- ceea şi m-a luat prin surprindere. O elevă de serviciu m-a anunţat: „Vezi că te caută un valet de caro”. A trebuit să mă îmbrac, să cobor şi să-l caut prin toată curtea imensă, întortocheată plină de clădiri. Nu-l vedeam pe „valet”. Mi-era teamă că am fost păcălită… El se dăduse la poartă drept un văr de-al meu, îşi căutase un loc mai strateqic, să nu fim în vederea oricui… Nu-mi convenea deloc că a venit aşa de repede, fără să-mi. Dea puţin răgaz, să-mi fac şi eu o socoteală, cum să reacţionez… Mi-a spus că, din întâmpla-

re, are după-amiaza aceea liberă şi că s-a gândit că ar fi bine să vină să mă vadă... Abia acum îmi dau seama că ei venise special în ziua aceea, a aşteptat să-mi termin cursurile şi. Apoi, m-a abordat... Oricum, aveam o stare de nemulţumire, mă luase ca din oală. Şi mi-a mai spus ceva care m-a intrigat şi mai tare: că ar fi vrut să ia două bilete la film, dar că nu era un film bun. Cum, adică, să ia bilete la film fără să mă întrebe în prealabil dacă am timp să merg, dacă accept? 1 îmi trecea prin gând să-l las acolo şi să plec, dar nu ştiu ce demon mă ţinea pe loc... Era curiozitatea: vroiam să aflu ce se poate întâmpla mai departe... Mai departe, mi-a dat o tntilnire şi eu am acceptat-o...

3

După trei zile de ploi vijelioase şi după altele destul de pâclişite, azi a ieşit soarele, împrăştiind o lumină aurie şi blândă. *Cele* trei autobuze cu elevi pleacă din faţa şcolii spre ferma Leapşa. Motoarele gem, suflă din greu, în timp ce noi, dezmeticiţi din pricina hurducăturilor, cercetăm cu muâtă atenţie în jur.

— Măi, zice Gina cu părere de rău în glas, n-au venit nici Sorin, nici Remus, nici Micheline Gavrilă, nici Şoby, nici Andy Târlucea...

Bag şi eu de seamă că unii colegi lipsesc şi anul acesta, mai ales anul acesta. Tot ei sunt cei suferinzi, au probabil, certificate de astenie, anemie, gâlci, pânfecoraie şi alte alea.

— Sărmanii de ei, strigă *Don Peclro,* n-au şi ei prilejul să se bucure, aşa ca noi, de binefacerile aerului, ale miş-: cării, au pot şi ei să se desfete în mijlocul unei colectivităţi attt de nobile...

Smunciturile îl fac să-şi înghită ultimele cuvinte... He. Noi am avut noroc cu via, ne vom umfla de struguri, pe clnd ceilalţi din celelalte loturi, merg la „developat” porumb şi la smuls sfeclă furajeră... Cei mai mulţi se bucură că au scăpat de cursuri două săptămâni, dacă nu cumva patru, după cum se zvoneşte...

— Uită-te la ei, îmi şopteşte în ureche Tiby, tresaltă de fericire că merg în sânul uriaş al naturii.

— De ce s-o rupi la fugă? Aud glasul lui Lauienţiu Gavrea, zis Laurizzio, că are o figură de macaronar. Doar munca fizică pe care o vom efectua e mult mai sănătoasS decât cea intelectuală... Apoi vom avea şi sentimentul datoriei împlinite.

Noi am prăşit, noi am legat via, noi îi culegem roadele…

Bună dispoziţie începe să crească, o dată cu înaintarea în leren şi cu înălţarea soarelui de pe deal. Autobuzul e pe punctul să plesnească din cauza vocalizelor noastre. Gfri- tam cât ne ţin puterile:

Ce *lericiti suntem, da, da, da,*

***La muncă clnd plecăm, la, la,* la.**

E o improvizaţie, fireşte. Asta ne place cel mai mult. Altfel, ştim să intonăm şi cântecele consacrate:

Fntr-o *lume fără noit de plumb pe cei, tntr-o lume lără spaime, fără lacrimi şi dureri…*

Linii, poate, ar vrea să admire câmpurile mănoase (oh, secetă!), care se întind de-o parte şi de alta a şoselei} alţii şi-ar dăţi ochii cu mierea soarelui matinal, dar nici nu *se* poate în aglomeraţia asta furai ceaşcă, nici nu se asortează ru pornirea noastră, irepresibilă, de a cânta:

Suntem *tineri* **român/**

Şl-avem gimfu/i carate.

Pace-n lume *dorim Şf visăm libertate-.*

— Cară-te naibii I izbucneşte Mugurel Varga.

— Ce-ai, mă hotentotrile? Îl Interpelează domnul profesor Liţă Breescu, aflat în apropierea zonei confitetuale.

— *Bolovan* n-a călcat pe picior, «rtenţioaat a făcut-o…

Pe puţinele scaune stau profesorii însoţitori, admirân- du -ne energia. „Ce-i cu harababura asta, măi copii, vă comportaţi ca vandalii, stai, domne, ţeapăn, că mi-ai rupt haina, ce nrli ca un jaguar?! *. *Chimicuţa,* profa de chimie, pre numele ei adevărat Elena Râncu, s-a îngălbenit ca lămâia, probabil din cauza hurducăturilor.

— Opriţi I Opriţi! Strigă Lady, profesoara de engleză.

— Opriţi! Răcnim noi, de-i gata să derapeze autobuzul.

Chimicuţa e scoasă, pe braţe, afară, la aer, unde îşi revine cu greu şi, din nou, la drum, din nou, cântece în registrul cel mai înalt. Tata s-a învineţit de atâta poluare sonoră. Ne zâmbeşte, însă, cu înţelegere. Desigur, lui i-ar fi stat mai bine pe o rosinantă sau, eventual, în vreun salon de prin veacul al optsprezecelea „decât în autobuzul acesta, care scârţie din toate încheieturile, huruie la concurenţă cu hărmălaia noastră şi, semn al epocii modeme, duhneşte teribil a motorină. Nouă ce ne pasă? Am scăpat de şedinţe, de dirigenţii, de informări politice,

de „ştiinţe sociale „, de istoria contemporană a României pe care domnul profesor Stelian Dăbulescu o. Predă” de parcă ar înghiţi untură de peşte…

Un viraj de toată frumuseţea şi o oprire a autobuzului, care e cât pe ce să ne culce. Scoatem ţipete infernale… Am ajuns la fermă, pe un drum în pantă, şerpuitor. *Chimicuţa,* sprijinită de *Lady* şi de *Panteră Roz,* profa de biologie, se refugiază într-un boschet. Le imită mai deoparte, Simona Hauer şi Corina Florea…

Ploaia a făcut urât pe aici. Peisaj lunar, cu poezia lui… De la o vreme, urcăm prin hârtoape şi bălţi. Abia acum constat că Adrian Popleacă şi-a luat un geamantan în care poate să încapă şi Laurizzio, care are 1,85 cu 87. Popleacă trage ca la jug, să’* plângi de milă. Din cinci în cinci metri se opreşte, răsuflă ca un buhai, trece pachidermul în cealaltă mână şi… a rămas în urmă de tot… Trecem printre parcelele de vie ridicată pe palieri, urmând firul unui drumeag desfundat. Strigăm cât ne ţin plămânii: „Hei rup! Hei rup! Cad stânci de fier…’

La barăci se produce o adevărată busculadă. Profesorii se dau de ceasul morţii ca să ne stăpânească. Unii ne fac complice cu ochiul, alţii o" iau în serios. Liţă Brezoi „spor- tologul”, ameninţă cu scăderea notei la purtare, domnul Dăbulescu, aprins la faţă, cu ochii ieşiţi din orbite se adresează unei huidume în salopetă >. Măi, Valerică, s-a mutat crama? “Îndrumătoarea *Scorpena* ne promite un careu de pomină când ne vom întoarce la şcoală. Sile Scurtu, prof de mate, ne lămureşte cu mai mult tact pedagogic:

— Măi copii, voi sunteţi plini de energie. Ea, energia, trebuie dirijată către un pol pozitiv… Civilizaţia este şi în funcţie de perimetrul originar… Uitaţi-vă ce manieraţi sunt Decebal Brad şi Aurel Bumbăcea dacă îşi au obârşia în localitate Brebu, unde am avut şi eu norocul să văd lumi-l mina zilei…"

Intervine decisiv secretarul Buligă, ne ordonă să ne dispunem într-un careu, sub forma unui arc de cerc în formă de spirală. Profesorul Bârzu o pişcă pe Ana Rebu. Prietena mea, de lobul urechii, iar pe Alin Torian, de la a XlI-a B, ÎI trage straşnic de hălăciugă… Spiritele se potolesc în momentul când apare şeful fermei, un tovarăş care ne impresionează prin gabaritul său, prin chelia impozantă, prin mustaţa enormă, prin ochii exomorfi şi prin pântecul revărsat peste brăcinar. Dar cel mai mult şochează culoarea roşie- vineţie a figurii sale. Ne examinează

scurt, rotindu-şi ochii bombaţi, apoi ai se adresează cu voce piţigăiată:

— Bine aţi venit în mijlocul nostru, dragi tovarăşi e- levi şi profesori, pentru a contribui la bunul mers al agriculturii noastre socialiste! … (Urale înflăcărate, aplauze furtunoase, ovaţii prelungite). To’arăşii profesori vă vor împărţi pă grupe dă douăsprezece persoane şi veţi lucra sub directa lor supraveghere. Vor fi şi oamenii noştri p-aci. Veţi primi indicaţii dan partea lor. Aveţi grijă că nu e dăstul să munciţi bine, ci contează şi cum vă comportaţi: niciun strugure în dormitoare, nimic scos pă poarta fermei… Anul trecut erea voie să iei dan vie doi-trei struguri. Acum, dăm- potrivă, nu să mişcă nicio bobiţă, că e pericol mare „caa dă puşcărie pân sabotaj! … Veţi grimi o pătură, un cearceaf şi o perină… Programul dă cules este între opt şi paisprezece, între şaisprezece şi douăzeci… Fiecare primeşte câtfi o ladă care va fi umplută dă o sută dă ori pă zi. Înţeles? Spor la lucru, to’arăşii * (Animaţie, vii şi puternice aplauze). Ia cuvântul un subaltern al şefului, spre a ne face un scurt instructaj de protecţia muncii s să fim cu ochii în patru, să nu urcăm În bene, să nu circulăm cu remorcile, să nu stăm pe intervale, s-au întâmplat cazuri grave, s-au răsturnat, au fost răniţi în alţi ani, în alte serii, au fost-şi cazuri mortale… Brrrr I Dar nouă nu poate să ni’ se întâmple asemenea neplăceri. Noi suntem nemuritori! … Subalternul.

Cam sâsâit şi cu o privire cruntă, ne mai spune că avem nrup sanitar, în curte, este dispensar În sat, la doi kilometri distanţă de fermă, mergeţi numai în caz de forţă majoră, însoţiţi, să nu beţi must, că apucă diareea… Haz mare, băieţii devin, pur şi simplu, obraznici…

Noi, fetele, ne deplasăm cu însoţitoarele noastre către barăcile din stingă cantinei, iar băieţii şi însotilorii lor către cele din dreapta. Ale noastre parcă sunt mai cochete decât dărăpănăturile băieţilor. Le dăm cu „sâc “… Pe pereţii barăcii noastre sunt scrijelite diverse nume de cântăreţi. Artişti de cinema, tenismeni, fotbalişti. Păturile de fier, supraetajate, par nişte reţele labirintice. Le luăm cu asalt, pentru a ocupa un loc după qust. Eu, de pildă, prefer mai în fund, mai departe de geam şi „la etaj” … Îmi iau în primire cazarmamentul… Unele colege, mofturoase, se strâmbă pe diverse motive. Gina Pârtoacn se sclifoseşte că lenjeria „pute”, Ana Rebu se plânge

din cauza unei pături rupte, Magy Gâmeaţă şi Roxy Cireşanu declară că, literalmente, nu pot să stea într-un asemenea hangar… Noroc că în „hangarul* celălalt, mai ruinat, mai insalubru, sălăşluiesc cavalerii strălucitelor prinţese, Don Pedro şi Laurizzio… Mai toate fetele fac nazuri. Atitudinea cea mai sănătoasă o are Dana Tă- naşe, şefa clasei noastre şi secretara ufece pe clasă t

— Fetelor, lăsaţi nazurile, că n-am venit aici la Cazinou sau la'pension, ci să facem treabă grea şi importantă pentru ţară…

— Aşa e. O susţine Mihacla Gosmin, căreia noi îi spunem, după împrejurări, *Dama cu camelii* sau *Camelionica.* Aţi vrea cumva apartamente somptuoase, opulenţă, paturi din **lemn** de trandafir mobile de Boule, vase de Sevres, sta- tuiete de Saxa, vaze chinezeşti, atlasuri, catifele, dantele? …

— Şi de ce n-am vrea? Sare cu gura Magy, fiica doctorului Gârneaţă, prietena lui Don *Pedro.*

— Nu uitaţi, domnişoarelor, ne asigură Dana Tănase, că aici suntem la Leapşa, în nouă revoluţie agrară, nu pe Champs-Elysees, la promenadă! Râdem până la ameţeală Roxy are chiar un acces de tuse. Se congestionează „dă o- chii peste cap… Trebuie să intervină profa de biologie, Pa*ntera Roz d*omnişoara Dora Duran, s-o aducă la realitate… Dana Tănase are o gravitate de sfinx, Mihaela Cosrmn plânge înăbuşit…

Piua ia masj mai *c* ceva timp aşa *că* putem merge să culegem o parcelă restanţii, din apropierea barăcilor— Sls- bă producţie viticolă anul acesta! … Dar ce ne interesează pe noi? De iniacat găsim, chiar să ne ghiftuim. Dar nu pa**tern** mâjica mai mult de un kilogram, pe alese, în două ori» Umplem a benă… Ne spălăm la antediluvianul „lavoar” situat afară, lângă cantină. E, de fapt, un uluc de scânduri. Ca acelea din care se adapă vitele pe imaş. Scândurile au putrezii, s-au strâmbat, au ieşit din rostul lor. Apa, când este, Se scurge în toate părţile, udându-ne pe genunchi, pe încălţări. De altfel, şi ele trebuie spălate de noroiul abundent a-cumulat în vie… Jean-Jacques ar crăpa de invidie să ne vadă cum ne zbenguim în acest peisaj bucolic— Mai puţin idilic e „grupul sanitar”, deşi e plasat tot io mijlocul naturii, în spatele barăcii noastre… Nu vreau să spun mai mult decât că aşa ceva nu există J Dar, oare, cine s-ar încumeta să-l descrie? Gred că nici lui Villon, nici lui Rabelais nu le-ar veni la îndemână… Nu, e mai mult decât qrotesc… *El în Arcadia egoi* în sala de mese e

curat lună. Cimentul a fost spălat recent. Numai geamurile n-au putut fi debarasate de urmele muştelor… _

S-au organizat seriile şi s-a stabilit ordinea intrării la masă, precum şi serviciu] la cantină… Autogospodărirea e şi aici legea fundamentală a civilizaţiei şi prosperităţii… La masă suntem serviţi cu supiţă de cartofi şi, felul al doilea, mazăre cu slănină. Iarăşi fasoane: în supiţă, unii identifică viermişori albi-gălbui. Bucătăreasa explică, pe îndelete, că sunt din roşii, deci comestibili, fără grijă.

— Poate vreţi, sclifosiţilor, fripturi şi plăcinte, găseşte de cuviinţă să se pronunţe Li ţS spor Imanul. Cu asemenea meniu faci un banchet, nu practică agricolă… Să le vedem pe cocotoşilele astea ce vor face când vor termina pacheţelul de acasă şi când le va da qhes foamea…

— Chiar, fetelor, ce ne vom face? *Se iaqri*jorează Si- mona.

— Vine mama o dată *la* două zile şi-mi reîmprospătează proviziile se bagă în vorbă durdulia Valy, al cărei tată e şef la aprozarul din piaţă…

Pentru- că am intrat la masă în seria întâi (lată să trS- iasciiV mai am timp să mă distrez cu colegele taci o orS… Apoi. Din bou, la cules. Dar acum nu nai este plăcut ca-* prima parte a zilei. De struguri ne-am săturat Deasupra* soare puternic, • jos, parotnt clisos care se prinde ca lipiciul de încălţăminte…

Frumuseţea începe după masa de sgară, la care astăzi nu ne ducem. Vioiciunea atinge acum’ maximum de intensitate, spre disperarea dascălilor care se agită an timp să instaureze pacea, apoi se lasă păgubaşi, retrăgându-se în „bârlogul” dumnealor pentru alte îndeletniciri mai adecvate. Din când în când, trece cfte un sol didactic, tine câte un mic discurs educativ, mai elevat sau mai terestru, rărnânând ca, după retragere» oratorului, noi să ne continuăm ghiduşiile. Predomină bstaâa cn perne. Urmează aplicarea de mustăţi, eu cremă şi cu pastă de dinţi, celor somnoroşi. Pe micuţa Corina o legăm cu o sfoară de pat, ca pe un bebeluş şi nu schiţează niciun gest. Simona. Parcă e un husar cu mustăţile negre şi cu obrajii vopsiţi în roşu aprins. Câteva domnişoare descoperă insecte dornice de căldură omenească. Sunt şi ele fiinţe ale acestei lumi. Deqeaba profesoarele ameninţă cu o campanie de exterminare, a doua zi… Dacă vrei să nu ai probleme, ori trebuie să fii de-o generozitate nelimitată, ori, mai bine, să nu dormi. Dar cât poţi

să rezişti iara somnul regenerator?.

Cei mai romantici, ori cei din extrema cealaltă, se plimbă până după miezul nopţii. Unii şi-au luat păturile şi s-au dus sub butuci şi bosebeţi. Cât de bună detectivă e *Scorps- na,* nu reuşeşte să Ie dea de urmă. Domnul Liţă umblă şi dânsul să vâneze „infractori”, are mai mult succes dar şi niţică diplomaţie: se preface că nimic incorect nu se petrece în această parte a lumii, Ia aceste ore înaintate…

Tiby nu vrea să ţină seamă că în această zonă se află Cerberul, tata, şi mă invită la plimbare, să admirăm natura în miez de noapte. Natura – cifru magic al comunicării, m- sulă de candoare impresionistă şi de volubilitate senzorială I Unde am citit asta, oare? … Nu-i acord lui Tibyşor decât o oră şi-l dezamăgesc iarăşi cu reticenţele mele de „căluqă- rita”. Pornirile lui afective se opresc la jumătate, neputincioase ca în faţa unei redute. „Dar şi cazematele, zice el, pot fi până la urmă cucerite” … Ul. Timele colege se întorc după miezul nopţii, răvăşite de plăcerea contemplaţiei.. Lecţia" juristei a avut, pesemne, un ecou determinant, ireductibil. ^ Pe la două din noapte aţipesc. Insectele atât aşteaptă. Începe o luptă disperată. Nu se lasă nici ele. Nici eu… Din diverse, puncte cardinale răzbat sforăituri mai slabe sau mai rezonante, mai fine sau mai: tejurice… Eu continuu p! V, ijidmul de apărare st, ateyită… Pe la patru aud larmă. S-a trezit Corina cea înlănţuită. Bleastemă ca Prometeu şi ceiu ajutor. Nimeni nu se mişcă. Se aud sforăituri autentice sau prefăcute.

Ne deşteaptă profesoarele la şase. La aceeaşi oră, îu baraca vecină, profesorii fac eforturi titanice să-i zburătăcească pe cei mai somnoroşi sau pe cei care au făcut qre- şeala să se culce la ore mici… După ce ne.. Spălăm” şi luăm gustarea, ceai şi margarină purcedem la treabă..

Zi splendidă de toamnă… Niciodată toamna nu fu mai frumoasă… Un soare enorm, ca un pepene galben, cantalup. Se iveşte de după coama dealului. Am senzaţia că dacă Îhtind piâna îl pot mângâia. Răcoarea dimineţii îmi cutremură trupul, ca un fluid electric. Adun boabe de rouă şi-mi umezesc faţa cu ele. Se zice că împrospătează tenul. Frigul mă pătrunde încet, cu o subtilă tactică a insinuării, întâi ca o răcoare fină, apoi ca o baie rece… Fetele mai plăpânde merg tropotind şi scuturându-

se ca de febră. Băieţii găsesc prilejul de a le strânge către ei sau de a le smuci. Cele mai ruşinoase – mie-mi spui? — Aleargă şi dârdâie ca motoarele dereglate… Drumeagul, străjuit de smocurile ierburilor ofilite, şerpuieşte printre coloanele stufoase ale butucilor, o- rânduiţi într-o perfectă simetrie. Uriaşii boscheţi se aliniază cuminţi în nesfârşite şiruri, desenate de o paletă fastuoasă, pe un fundal ondulatoriu. Spaţiu mioritic, binecuvtntat de Domnul. Din păcate Dionysos. A fost anul acesta mai zgâr- cât… Din loc în loc răsar tufe de măceş pe’ale căror trunchiuri austere se răsfaţă mărgelele roşii ale fructelor. Îh vecinătate, măceşele brumate şi buburuzele violacee ale murelor desăvârşesc o cromatică fabuloasă. Flori palide şi descărnate imită parcă tehnica pointilistă. Poetic spus, se petrec aici desfolieri dureroase şi melancolice, în chemări de galben, arămiu şi verde îngheţat…

Neavfnd timp de stilizări, selecţii, artificii, strategii – într-un cuvânt; de literatură –, să notez cum vine sub **coh-** dei. E şi mai normal să arăt imediat că în momentul când soarele e de-o şchioapă deasupra dealului, coi am şi ajuns în sectorul unde vom culege struguri, astăzi… Roua nu dispare până la ora zece, aşa că deqer îndeajuns Bilanţul la cules este strălucitor. Grupa noastră, condusă de *Lady, e.*

Se pare rău, printre codaşe. Grupa *Chimicuţa,* de fete, şi a tatei, de băieţi, reaiizează câte două bene fiecare! În acest timp, *padie* reuşeşte să compună o poezie, ca dovadă că munca şi creaţia merg mină în mână de când lumea şi pământul*.

Imprudenţii, pr-ntre care mă număr şi eu s-au ales cu degete rebegite şi cu deranjamente la stomac… Şi încă o întâmplare foarte ciudată. Se constată, spre seară, că a dispărut Bumbăcea. Unde e? Unde e? Nicăieri. Gautâ-l prin barăci, pe la cantină, prin împrejurimi, nu-i şi nu-i.

— O fi plecat acasă, nemernicul, se zbârleşte îndrumă- toarea *utece.* La prima şedinţă să fie sancţionat aspru, foarte aspru: vot de blam cu avertisment!

Dirigintele Viju se dă de ceasul morţii, îşi pierde cumpătul

— Nu se poate, n-a plecat acasă fără să spună. Bumbăcea este conştiinţa personificată…

Se fac trei echipe de băieţi, în frunte cu câte un profesor şi se pornesc în căutarea dispărutului, în trei direcţii… A fost găsit tocmai în „Valea Lupului”, la doi kilometri, unde am fost noi

după amiază. Culegea struguri, ca un mototol.

— Ge faci, Bumbăcea. Aici?! ^u ai văzut că noi am plecat la masă?

— Ba da…

— Şi atunci de ce n-ai mers cu noi?

— Am rămas să culeg rândurile neculese…

N-a vrut în ruptul capului să plece de acolo. Nici rugăminţi, nici ameninţări, nici lămuriri n-au putut să-l urnească. În ciuda protestelor lui Bumbăcea, toţi cei de faţă au pus mină de la mină şi au terminat cele cinci rânduri din norma grupei sale. Numai aşa a putut să fie convins să i

Poezia tatei este formidabilă, deşi- e prea violent contrastul dintre exuberantă şi dispoziţia elegiacă.

Cerne timpul boabe mici de soare Pe* cortegiu/*de **men*ace şi satiri*;**

Se preschimbă-n vis fi elixir.

Pire de nisip din Ceasul mare

Haideţi să sorbim vinul din cupă,

Sd Jucăm* În *horă cu bacante,

Că-n curând citi-vom soarta după Prima Evanghelie* a *lui* D*ante I

C-da 85 coala 9

Vină. Acasă’… A reluzat să mănânce porţia de marmeladă, relrăgându-se posac într-tm colţ. Dirigintele a rămas să-l supravegheze.

Există un televizor „Diamant” în „clubul” fermei, unde, pe lângă cele trei-patru oficialităţi, au acces şi „corpii didactici „interesaţi. E o sală nucă, în care nu încap mai mult de zece-cinsprezeee persoane, dacă e să stea ca sardelele sau una în braţele altuia. Noroc că nu toţi cei îngăduiţi poftesc spectacolele micului ecran. Prin protecţia lui tata, eu am voie, ba are chiar şi Ana Rebu, buna mea prietenă. Nu mai spun de Do*n Petro ş*i de Magy, preferaţii profesorului Dă- bulescu, prietenul intim al conducerii fermei, al lui Valeri- că, tehnicianul, îndeosebi. N-aş fi venit aici, să deranjez, dacă nu era să fie transmiterea în direct a deschiderii Olimpiadei de la Seul… Până orientează antena „pe bulgari”, se mai schimbă câteva impresii, mai vedem câteva imagini tulburătoare la televiziunea noastră, epocala vizită a geniului carpatin şi o consoartei sale în Africa. Surprindem finalul reportajului. Apoi, ca dovadă de înaltă preţuire, un grup

de fetiţe, cu fustiţe scurte, necuviincioase, dansează acompaniindu-se cu un cântec •

Hai să mergem înainte,
Spre un lainic viitor,
Cu al nostru ***Preşedinte,***
Sub aJ nostru tricolor

Nuin «ji buie că am recepţionat televiziunea bulgară… Olimpiada… Ah. Dacă televizorul ar fi color J… Dar şi aşa e magnific! Nu-mi plac efuziunile, ba chiar am oroare de patetism, insă. De data aceasta nu mă pot abţine să exclam i Splendid, strălucitor, vibrant, superb! Să fie oare şi efectul contrastului? Mai există, totuşi, pe pământ o lume care pare de pe alte tărâmuri. Din alte vremuri? Îmi vine să lăcrimez… Anei chiar i s-au umezit ochii… O tăcere extatici în faţa splendorii de pe gazon, de pe pistă din tribune… Numai vocea comentatorului, fondul sonor al incintei olimpice. Imnul olimpic, o melodie cerească. Şi puzderie de tineri… oameni… oameni frumoşi care îţi inculcă bucuria că exişti, sentimentul nezădărniciei. A] mândriei că eşti om. Nu „om nou”, ci pur şi simplu om. Om cu adevărat, om despre care s-au spus atâtea lucruri’mari… Defilează. În ordine alfabeti-* că, sportivii de frunte ai lumii. Fiecare grup cu specificul lui. Cu veşmintele lui – risipă de imaginaţie şi eleganţă –, cu ţinuta lui, cu steagul şi stema ţarii sale. Delegaţii multe, bogate, record de participare.. ®tnd simţim că vine rândul sportivilor noştri, ne auzim inimile bătând, propriu vorbind… Ge drăguţi sunt r Dar aşa de puţini… poate nu-i „prind” camerele de luat vederi… se întâmpla ceva necurat..

— Unde sunt, dom’Ie, ai noştri? Izbucneşte o voce nervoasă. Se, ne-am dus numai zece persoane? I

— Grosul delegaţiei e în tribună, vreo cinci antrenori, vreo zece „oficiali” şi vreo treizeci de „ochi albaştri” şi de „timpane agere” …

— Noroc că e Daniela Silivaş, luăm cel puţin o medalie de aur…

După zeci de minute parâdisiace, plecăm cu o greutate în suflet, unii cu o cumplită stare de nervozitate… Afară, în întunericul compact după ce ne despărţim, apuc să-l aud totuşi pe *Groby,* profesorul Piţu Câmpeanu, înjurând groaznic… *Lady* repetă mecanic:

— Minunat, minunat, extraordinar… Păcat, păcat rec) re- ’tabil…

Astă noapte s-a petrecut ceva şi mai ciudat… Mare boroboaţă! După ce ne-am făcut noi numerele obişnuite (cele mai plăcute: hoinărerile în grup sau în doi printre arcadele butucilor luxurianţi), ne-am culcat frânte de oboseală, pe la ora unu. Să fi tot trecut vreo oră. Când auzim vociferări care se transformă numaidecât în tămbălău. Pornirea a făcut-o Inis. Fata popii de Ia biserica Sfântul Nicotae. Ea a simţit ceva şi a dat alarma… Imediat am aprins lumina, dacă se poate spune aşa la un bea de 40 de waţi-.. Ud băiat de Ia „energetic”, un parazit **pitoresG** precum Rameau al lui Diderot, fuge prin interval, vrea să iasă, dar fetele **îi** aţin calea şi-l imobilizează… În acest vacarm, apar, în cămăşi de noapte, *Chimicuţa* şi *Pantera Roz.*

— Ce cauţi aici. Neisprăvitule?

— Am greşit dormitorul…

— Nu-i **adevătat.** Sare cu gura Iris. E de **Ia** şi **ei sunt** cazaţi la **ferma** 3…

— Aoleu, ce duhneşte a băutură, stiâmtaă din nas *Chimicuţa,* ***Moleculă.***

— F-auzi, măi f

— Nici… nici nu-mi dau… seama… se bâlbâie junele, galben ca un cadavru, de spaimă şi de tărie.

— Ba-ţi dai seama, se înfurie rău Iris. AI venit la Gina. Da, da, asta e. Eu şi cu Simona l-am simţit cum a intrat tiptil şi cum s-a cuibărit lângă Gina…

— Eu n-am simţit nimic*… se smiorcăie Gina.

— De ce umbli, mă, în chiloţi prin dormitoarele fetelor? … Unde-ţi sunt pantalonii, mizerabile? Se zborşeşte *Panteza Roz.* Ce-o să zică, mă, direcţiunea, Inspectoratul, Ministerul? Că o să se audă, mă, până sus de tot…

În acest moment, intervine, neaşteptat, emoţionant, Gina/

— Lăsaţi-l, vă rog, eu i-am spus să vină, el m-a rugat…

Tata a aflat de incident (dar cine n-a aflat I), s-a făcut foc şi pară, m-a luat pe mine deoparte, mi-a făcut un instructaj la sânge şi m-a dat în grijă specială a lui *Lad*y… Ştiu eu de ce m-a trecut tocmai în custodia ei…

Mama Ginei a aflat surprinzător de repede, a venit după amiază c-o falcă în cer şi cu una ţ>e pământ, a luat-o de păr pe

Iris, i-a zis cuvinte urâte, a zbierat la noi, „invidioaselor, neam de traistă”, a ocărit pe profesoare, că-i ponegrim odrasla, cea mai nevinovată dia câte s-au fost văzut pe planetă.:. Parcă ar fi spus cineva altfel I… A urcat-o pe Gina în *Dacie,* ameninţând că va informa Inspectoratul, că vă scoate certificat de castitate, că va da şcoala în judecată… Şi duşi au fost.

Din nefericire, s-au îmbolnăvit, pe la amiază, Simona şi Corina. Da’ rău de tot… „N-o fi cumva holeră? “, se întreabă profesoarele. Vomă, temperatură… Şi doi băieţi se simt rău… Fuga cu ei la dispensarul din sat! Dar. Cum de nu şi-a dat nimeni seama? … Azi e duminică, aşa că o facem noi pe vracii… Fără niciun succes.;. Spre seară, îi duce! A Ploieşti profesorul Corbea, zis *Hercule,* cu maşina lui. De curând cumpărat?,

Seara, la promenadă, băieţii ne povestesc ce mai e şi cum mai e prin barăcile lor. Din grupul nostru absentează numai Trică Brontozaurul şi Valy. Cel mai în vervă este Mugurel Varga i

— Dormitorul nostru, zice el, e ca o cameră de gazare. Cred că numai la Auschvitz să mai fi fost aşa ceva… Şobolanii se simt ca la ei acasă. Se urcă în pat, lângă tine, intră sub putură, unuia de clasa a noua i-a ronţăit urechea, pe cuvânt, puteţi să-l vedeţi şi voi, vi-l ariât mâinp… Acosta a fost un şobolan mai lacom sau y mai glumeţ, altminteri au ce să mănânce la noi. Resturi alimentare, din belşug, ca în containere, cu înfăţişările, culorile şi parfumurile de rigoare, de un simbolism trecut prin piaţa orientală…

— De ce nu faceţi curăţenie? Se miră Roxy.

— Nu prea ne trage inima şi nici nu suntem prea în-demânatici… Profii ne-au ameninţat că vine Sanepidul, dai noi ştim pe cine amendează, dacă vine…

Se stârnesc hohote. Mie nu-mi vine să mă amuz, pentru că mă gândesc la tata, în ce „ambianţă” trebuie să trăiască. Mă gândesc şi la domnul Game care are o vorbă i.Gu soldatul, cu fotbalistul şi cu elevul să nu te pui". De ce oare tocmai cu aceştia? Greu de spus, poate e numai aşa o vorbă… Oricum, şi Marin Preda va surprinde astfel de accese de curzime la copii… Se pare că Mugurel a citit *’Cel mai iubit dintre pământeni,* căci ne relatează cu lux de a- mănunte, naturaliste, „deratizarea" oribilă de alaltăseară. Mă interesează la el ce’ talent are în observarea laturii groteşti a întâmplărilor. O vânătoare de şobolani terifiantă… Magy şi Roxy îl opresc să mai continue,

simulând voma, dar limitându-se la scuipături abundente... îşi revin, ba chiar capătă un tonus superior în urma energizantelor povestiri ale lui Don *Pedro,* laurizzio şi Ady Popleacă. Nostime, dar cam copilăreşti. Gaci cât haz poate să aibă faptul că cei mai mulţi dintre băieţi joacă noaptea cărţi pe sticle de bere şi că norocoşii se fac „cum îi dornul"? Sau ce scofală e cu istorioară despre „pufanul" (?) de clasa a IX-a oare a stins lumina, a fost bombardat cu perne, iar a stins-o, iar a luat scărmăneală, apoi iar s-a stins lumina, au început înjurături scabroase, cu trimitere la origine a vinovatului, pentru ca să se constate că la întrerupător era... Piţu Groby, pro- ful de geografie? ... Mai năstruşnic e că acesta era externat şi că a zis printre lacrimi = „Şî-sânteţi nişte... nişte... ja-jâ- piţe... Şi eu vă... vă iu-iubesc", apoi a plecat chitind ceva indescifrabil... Alte bazaconii cu „sticluţele de vodcă „n-au niciun chichirez... De mare efect se bucură, însă şotia cu curca. Nu se ştie de unde până unde a apărut un cârd de curci prin vie. Piţu şi cu maistrul Nene au pus ochii hrăpăreţi pe ele, mai ales ’că primul are un apetit pantagruelic, a mâncat şi lăcuste astă-vară, zicând că sunt «crocante”, dar nu atât. De foame, cât pentru a oferi un spectacol frapant. Văzând dar acele păsări ale Domnului, umblând stinghere, şi-au închipuit că au fost special trimise de. Cel de sus1* spre salvareadreptcredincio şilor de la inaniţie. Au făcut un semn discret de atac şi estfva băieţi aa capturat o invadatoare... A urmat ritualul sacrificării, mai greu a fost cu jumulitul fără apă fierbinte, iar pe înserate au aprins la vie un foc din vreascuri şi au fript orătania. Partea leului a revenit lui Piţu, se înţelege... A fost nevoie de un bidon cu molan pentru a potoli energiile degajate de. Friptană".

Treburile merg din zi în zi mai bine. Iată, numai astăzi, grupa noastră a reuşit să-şi facă jumătate din normă. Băieţii se descurcă mai greu. Pe cei mai indolenţi i-au trimis la cules porumb tocmai la vreo *S* kilometri distanţă de comandament. Câţiva, însă, au dezertat Se zice că unii s-au dus la alte ferme, iar alţii au plecat acasă, cu riscul de a li se scădea nota la purtare până la B sau de a fi exmatriculaţi. Dar cu ameninţarea aceasta din urmă ne-am obişnuit. N-au fost niciodată exmatriculări, orice abatere s-ar fi săvârşit, chiar dacă ai fi dat foc şcolii... Politica ar fi că în ţara noastră nu există copii neşcolarizaţi şi nici needucaţi, de vreme ce destinele

învăţământului sunt conduse de către genialul conducător şi geniala lui nevastă…

Într-adevăr, cei mai mulţi şcolari sunt conştiincioşi, muncesc cu drag sub îndrumarea colectivului didactic şi spre mândria noastră, a tuturor… Unii fac chiar exces de zel, cum e Bumbăcea care iese cu totul din comun, parcă a căpiat, doamne fereşte… Pentru a suplini pe colegii care chiulesc sau care au dat bir cu fugiţii, rămânând astfel grupa descompletată, s-a hotărât să rămână în câmpul muncii toată ziua şi toată noaptea, fără nicio pauză… A trebuit să stea şi dirigintele Viju cu el. Li se aduc porţiile de mâncare (dacă se poate spune aşaj la faţa locului. Bumbăcea mănâncă repede, puţin, în timp ce continuă să culeagă struguri şi bobiţe. Bobitele sunt pasiunea lui. Nu se cunoaşte motivul… Viju procedează la fel, pentru a nu-şi pierde încrederea elevului cu o conştiinţă atât de îndârjită. Tot speră să-l aducă la calea adevărului… S-a făcut rost de o prelată, o foaie de cort mare pentru la noapte. Giţiva băieţi care îl iubesc pe Viju, ori, probabil, contaminaţi de habotnicia lui Bumbăcea, ori, pur şi simplu, vrând să braveze, s-au hotărât să rămână şi ei peste noapte, chiar şi atunci când li s-a atras atenţia că vor culege struguri atâta vreme cât luna şi stelele îşi vor revărsa lumina lor lividă şi misterioasă peste oastea butucilor aliniaţi în şiruri nesfârşite.

Pe mulţi dintre noi ne încearcă remuşcarea că nu putem da dovadă de aceeaşi abnegaţie. Puţini de tot sunt aceia care nu-şi fac probleme fă acest sens. După un timp, în drum spre cartierul general, indiferenţa pune stăpânire totală pe noi. Uităm de sacrificiul colegilor rămaşi pe baricade şi *ne* dedăm la trebuii dintre cele mai de rând. Dascălii joacă şah, şeptic. Table, beau vin şi fumează pe ruptele, dăscăliţele stau la taclale, discută îndeosebi afaceri didactice, fără a le neglija pe cele de toate zilele: căsătorii, divorţuri, naşteri, înmormântări, aprovizionare, vestimentaţie… Numai *Chimicuţa,* de la un timp încoace, plânge tot timpul, parcă ar purta cu ea substanţe lacrimogene.

Secretarul Buligă şi cu îndrumătoarea Pleşcaa (alias Scorpena) nu stau tot timpul cu noi ca să ne mănânce zilele şi nopţile. Ei circulă de la o fermă la alta, inspectează, dau indicaţii, trasează sarcini, apreciază dacă-au ce, ameninţa şi admonestează tot timpul. Merg, se înţelege, cu maşina. Cu limuzina lui Buligă, pe la comitetul judeţean de partid şi *utcce,*

pe la comitetele orăşeneşti, pe la liceul nostru… E un du-te-vino drăcesc… Când mai au, oare, timp să mănânce, să se spele, să se odihnească? … Gurile rele spun că fac *totul* în automobil…

Azi o aduc şi pe directoarea Bărzoi în control. E supărată foc pe noi;

— De se mă faşeti de ruşine, drajii mei? Păi aşa ne-a fost vorba? Ai, ai, ai, iaca se spune to'arăşuî injiner, aţi devastat barăşile, aţi distrus cazarmamentul, aţi făcut pră- pădenie prin vie. Mai mult pagubă… Oi, oi oi. Se mă fac eu cu voi? …

— Voi aţi venit aci cu o sarcină de partid, foarte importantă, băi to'arăşi, se încruntă ingineru-şef, vânăt-vânât, să nu-l visăm… Dă aia aţi veniţi Să răspundeţi chemării secretarului general, să răspundeţi programului partidului… Voi aţi auzit dă boicot? Voi aţi auzit dă sabotaj? Ştiţi cum se condamnă sabotajul? Deocamdată, pă ziua dă azi nu vă normăm şi veţi avea dă plată mâncarea şi cazarea. Iar pentru toate pagubele pricinuite până acum veţi avea dă plată mult şi bine".

Profesorii noştri stau plouaţi, directoarea turbează, secretarul de partid şi îndrumătoarea utece se reped În noi, ne vine să intrăm în pământ. Pentru a se soluţiona discordiile

N

Şi pentru a pune treaba pe roate, s-a luat hotărârea să rămână liuiiyâ printre noi, la timonă… Numai că noi nu prea ne speriem. O să ne sâcâie, dar nu credem că va aduce îmbunătăţiri în procesul muncii şi educaţiei.

Seara uităm de-a binelea. Valerică, tehnicianul, se scuză cavalereşte faţă de profesoară de biologie… Băieţii, ca de obicei, ne dau târcoale, ne conduc pe alei. Alei I Nişte cărări pline de hâitoape… Tiby s-a supărat pe mine. Aseară n-am putut ieşi cu el la plimbare datorită asiduităţii străje- riior met Golac peste pupăză, Alin dintr-a XII-a B, un lungan cu mustăcioară, brunet cu ochi albaştri, reuşeşte să mă scoată pe „Corso*. Mi-a şi spus că a pariat cu Tiby că el izbuteşte să mă scape de sub pază. Şi lunganul a câştigat prinsoarea I Sunt gata să mă supăr de meschinăria asta, dar Alin e aşa de nebunatic, încât uit afrontul şi apreciez ca fiind foarte reuşită întâlnirea, mai ales că nu s-a prins lady şi, prin urmare, tata e un om liniştit…

Ins mă informează în mare taină că *La*dy a aflat de evadarea mea. Tata a venit să se intereseze de mine şi Lady i-a spus ceva, nu se ştie ee, apoi au plecat lent, în noapte, pe Via Appia

(cum am denumit noi aleea care duce de la baraca noastră spre „buduoaru! “lui Valerică şi de aici, până departe spre cramă, prin vie). *Lady* însăşi mi-a atras anten- ţia, la modul conspirativ:

— Thalia, ai tulit-o aseară, tatăl tău m-a crezut pe cu- vânt că dormi ca un îngeraş, n-a ţinut să verifice, ştii el nu intră în baraca fetelor, a plecat numaidecât mulţumit… Să nu mai fugi de sub escortă, te rog eu mult, iubito, domnul Muşal e în stare să afle şi imaginează-ţi ce poate ieşi de aici…

— Promit, my *lady,* şi vă mulţumesc pentru generozitate. Şi mă bucur nespus că tata a fost satisfăcut, el, drăguţul care are atât de puţine ocazii norocoase… Am spus aceste cuvinte cu tonul cel mai firesc, ea m-a privit scurt, bănuitor, apoi s-a liniştit când a văzut expresia mea de o infinită inocenţă.

Eroii care au rămas la datorie au avut noroc de o noapte luminoasă. Bumbăcea i-a condus către cea mai mare performantă din istoria culesului de strucjuri, în ciuda producţiei aşa de sărace. Şapte persoane au umplut trei bene şi 21 de coşuri I Ne mirăm, ne facem cruce, ne scuipăm în sân şi ajungem la concluzia că n-are rost să mai practicăm sistemul de până acum. Cel mai bine e să rămână pe poziţii numai cei şapte bravi culegători – „Nici într-un caz”, spun în cor entuziaştii de aseară, acum sfârşiţi de oboseală dar radiind de fericire. „Nu, noi ne ducem să ne culcăm chiar acum!” Şi au plecat fără alte comentarii.

Atunci să rămână alţi cinci voluntari capabili de devoţiune. Nimeni Insă nu se arală stăpânit de un asemenea sentiment… Se face propunerea să fie desemnate zilnic câte zece persoane, ca să fie toţi activi în perioada care a mai rămas până la sfârşituj practicii. Să fie şi Viju înlocuit… A sărit ca ars:

— Nu se poate 1 Nici vorbă de aşa ceva 1… Eu nu mai plec de-aici sub nicio formă… Este cu adevărat extraordinar! … M-am convins că Bumbăcea are perfectă dreptate…

Neajungând noi la_ o înţelegere, a trebuit să rămânem În continuare la modalitatea consacrată… Tocmai când eram Sân plin avânt, se adună deasupra noastră nori grei, începe să huruie, să tune asurzitor şi în câteva minute se declanşează o ploaie vijelioasă… Unde să ne ascundem? Sub butuci nu-i chip, iar pe aproape nu se găseşte niciun acoperiş, decât doar un nuc jerpelit… Se aude glasul bubuitor, de stentor, al unei căpetenii:

— Luaţi-o la goană spre barăci I

Startul fiind dat, ţişnim ca din puşcă, noian, spre Ga- naan… Profii rămân în urmă, încercând să-şi sprijine cole- beie. Fuga lor e greoaie, dezacordată. Alunecă, se datina, se împleticesc, cad… Se ridică anevoie, se susţin reciproc, înaintează mimând alergarea, dar se prăbuşesc iar în mocirlă… De sus, se năpustesc stropi mari şi deşi şi reci… S-a făcut aproape întuneric… Tata mă ţine strâns lipită de el, acoperindu-mi umerii şi capul cu haina lui… El nu se prd- vale, are picioare osoase, ţepene. Se bălăngăne numai ciiutind un punct de echilibru… Cel mai rău e că şi-a pierdut ochelarii. Dar sunt eu care văd… Ce să văd. Că nimic nu-i de văzut? Totul s-a ascuns sub giulgiul ploii şi al negurii… Gâţiva băieţi mai. Mari şi mai inimoşi vin şi ajută la înaintarea doamnelor profesoare… Trecem pe lângă două moijâl- deţe care se bălăcesc în noroi, încercând să se înalţe, îi recunosc pe Don l’edro şi pe Magy. Îi ajutăm să pornim spri- jinindu-ne tuspatru. Mergtnd mai încet, ne ajung clin urm.! Laurizzio, cu Roxv în spate, Trică *Bronlozaurul,* cu Valy iu braţe, domnul Liţă, înaintând şui prin băltoace, ca la maraton. Ne impulsionează:

— Nu vă lăsaţi! Hop-şa *i* Hop-şa; Un doi, un doi, trei |… Face insă o mişcare bruscă şi se prăvale înir-o surpătură. Patru inşi reuşesc cn greu să-l scoată din smârc… Profesorul Corbea, *Hercule o* duce, în braţe", de fapt mai mult o tî- răşte pe doamna profesoară de franceză, Eliza Pascal (*Pasqualette). Chimicuţa* plânge, să întreacă vacarmul, stihia naturii… *Pantera Roz* îşi pierde pantofii. Popleacă se angajează el să-i găsească… Se întoarce. Sile Scurtu strigă deznădăjduit i

— Stai, Popleacă, nu te întoarce! Dă-i dracului de pantofi! … Şi plouă în turbare… Trupurile noastre s-au făcut una cu pământul milos… Dar cine îşi mai simte trupul? …

Ajungem sleiţi la barăcile noastre. O, ce minunat e aici! … Ne dezbrăcăm de tot ce avem pe noi… Unde sunt formele de altădată? Ne cercetăm scurt şi ne compătimim… Frecţii stăruitoare cu prosoapele… Intrăm sub pături.

Afară s-a prăbuşit catapeteasma lumii… Popleacă a găsit numai un pantof. <=e să faci numai cu un pantof? … A răcit. Are un nas ca o sfeclă roşie şi tuşeşte mai abitir decât un *Trabant* cu vechime în muncă. Iris şi Ana Rebu îi urmează exemplu…

Nu pot să adorm. Îmi trec tot felul de gânduri prin cap. Ge-or

fi făcând oare Bumbăcea şi Viju? Dar mama care umblă toată ziua pe coclaurile agricole? Cum a rezistat ea la încercarea de azi? S-o fi vindecat Calliope? Ge-o mai fi făcând nefericita Mely? De ce televiziunea română nu transmite absolut nimic de la Olimpiadă? De ce numărul sportivilor noştri, la Seul, e aşa de mic? … Bulgarii câştigă o mulţime de medalii, ca să nu mai spun de ruşi, americani, redegişti… Am impresia că-mi pierd simţul umorului şi uzul raţiunii… Să dorm, să dorm, să dorm… Un somn care nu naşte monştri…

Noaptea, ploaia a stat. Orice început are şi un sfârşit.. Nd putem merge la cules decât după amiază. Şeful fermei. ***Mastodontul,*** susţinut de Mâbalache Buligă, ne ceartă ca pe nişte infractori, că ne-am speriat de-o ploicică, o nimica toatS, în agricultură e regim special, no se fac mofturi din te miri ce, se lucrează zi şi noapte, fie huia lui cuptor, fie gerul

Bototezei… Buligă admite că e aşa cum zice to’arăşu" ou-mi faceţi mie dificultăţi, că vă ia mama dracului… sie opune cu vehemenţă „nea" Sile Scurtu, eu unul nu-mi asum răspunderea să scot copiii pe vremea asta prin. Balhui “, să aşteptăm să se mai zvânte, copilul dumitale, tovarăşe inginer, am auzit că are certificai medical, stă acasă, iar tovarăşul secretar Buligă n-are moştenitori…

Mulţimea învinge… Abia după amiază plecăm la cules. Gu zâmbetul pe buze, că s-a înseninat vremea. Şi cântăm *i*

Cred iu tine, *cred* în tine, tinerele, *la căldura* ce-o *dai viselor,*

<2red în setea, cred în setea ta de viaţă,

În elanul şi **În** *liberul tău zbor* li găsim în plină activitate pe Bumbăcea şi pe Viju. S-au descurcat admirabil cu prelată. Bumbăcea ar fi cules şi în timpul calamităţii, dacă n-ar fi fost beznă… însufleţirea ce* lor doi tovarăşi de competiţie pune stăpânire şi pe noi… Până seara, recuperăm mult din pierderile de ieri şi de azi dimineaţă…

La plecare, nu ştiu ce-i vine lui Bumbăcea că se ia după noi. Numai ce-l auzim pe Viju:

— Bumbăcea, prietene, ţi-a adormit conştiinţa? Îţi uiţi menirea, omule? Nu vezi spâldăriile de butuci neculeşi? Cine să-i culeagă? Comoditatea unora, inconştienţa altora? …

Bumbăcea nu aude nimic. Păşeşte ţintă, în direcţia barăcilor, parcă-i hipnotizat, împins de un resort magic». Scena ne covârşeşte… Rămân alături de Viju, care e transfigurai de şocu]

primit. Ady Popleacă şi, din exces de zel, Mihalache Buligă.

— Rămân şi eu, îl aud pe tata lângă mine.

— Ba nu, îi şuier eu. O să mergem împreună la masă, dacă vrei să nu nimeresc în altă parte…

— Unde?! Face el ochi basedowieni. Ce vrei să spui cu asta N-a mai fost nevoie de alte argumente. Deja pe soră-mea Mely a scăpat-o dic mină…

Nu ştiu ce- legături miraculoase s-or fi făcut în creierul lui. De l-au împins în hotărârea aeea eroic-stupidă… Cred că se simte diiţ ce în ce mai rău. Nu mai locuieşte cu colegii în „cameră”, pe motiv că aceştia ori nu dorm noaptea, fiindcă joacă table, cărţi şi şah, ori. Dacă dorm. Sforăie cumplit… A vorbit cu Valerică şi acesta i-a făcut rosl de un lo «Ja subsolul clădirii unde se află „birourile”. Un fel de cer lulă. „Aici parcă mai vii de-acasă, îmi zice el, mai pot aţipi oleacă”. Ale acum cearcăne profunde şi-i slab şi tras la faţă, să-l vezi îţi vine plânsul…

În seara asta întârzie mai mult, cu camarazii săi, la birtul din sat, unde vin de Ia celelalte ferme şi alţi profesori, Ghiţă Bălea, George Ciucă, Lae Goga, Lică Stanciu, fraţii Cosmin… S-au săturat de vin, poftesc vodcă *Cristal* sau coniac *Ovidiu.* Zice tata, care-i hipertensiv, că ajută la circulaţie. La fel zice şi Sile Scurtu, tot în dificultate cu circulaţia – periferică. Din alte pricini, la fel de temeinică, îl însoţesc Piţu Groby, domnii profesori Dădulescu, Gorbea, Bârzu şi inevitabilul Liţă… Cu supravegherea maestrului Nane, *Hârgiogul,* a domnului Gane, *Goliat,* e libertate absolută… Singurul care doarme este Bumbăcea. Tremură, săracul, delirează… Nu vrea să audă de dispensar, unde, de altfel, nu găseşti niciodată pe nimeni.

— N-am nimic, îmi trece… norma… coşuri… bena… Viju.-

E noapte naltă-naltă… Deodată, din mijlocul tăriei, se aud zgomote de luptă care se înteţesc cu viteza unui uragan. Ga din pământ răsare o ceată de haidamaci, de la „Petrol”, în frunte cu renumitul Zacusca, un fel de Terente al speţei şcolare din această zonă. El e de la liceul nostru, dizident, nu vine la şcoală, vagabondează, îşi ameninţă şi îşi atacă adversarii; unii dintre ei profesori, din nomenclatură care va să zică… Zacuscă e na Terente care, însă, face parte din poteră. Ai noştri sunt haiducii. Mai corect e să spunem că ei sunt invadatorii j ai noştri, apărătorii. Agresorii au aflat, se pare, că profesorii întârzie în sat şi au găsit că e momentul proprice asaltului. Înarmaţi cu

ciomege şi cu şişuri, dau năvală. Orgolioşi dar şi în avantaj numeric, cei din apărare ies din cetate şi se încinge o bătaie ca-n filme. Scena bătăliei; un platou golaş, cu smocuri de iarbă pălită. Decorul: aceiaşi uriaşi butuci de vie, aliniaţi ca la paradă. Lumină vagă de la eternele surse cereşti. Noi, spectatoarele, bulucite la ferestre şi în cadrul uşilor, admirăm şarjele iscusite ale combatanţilor… Consemnăm prin aplauze şi urale victoria oştenilor noştri, care trec la atac, alungind cotropitorii în afara graniţelor…

Profesoarele n-au gustat defel spectacolul. Se tânguie mai dihai decât troienele, de parcă noi am fi pierdut bătălia, când, de fapt, avem numai doi răniţi: unul cu o vânătaie la braţul drept, altul cu o durere suportabilă, la fese… Acum să stăm strâmb şi să judecăm drept. Atâta copilărie – dur3 ’

— Nici că merită a fi luată în seamă. Dar ce să-i faci dacă sunt Întâmplări de ale noastre? Iar noi – atât de obişnuiţi, de banali, adolescenţi, totuşi, cum ar veni.

4

Da. Aşa e, după cum am bănuit, tovarăşul secretar Bulicjă *a* jucat teatru, cam slăbuţ, dar teatru a fost, a vrut numai să facă impresie, căci imediat ce noi am dat colţul, a luat-o încetişor, pe de-a dreptul. În sat, unde îşi lăsase limuzina, şi duş a fost… A pretextat că e poftit de urgenţă la comitetul judeţean…

S-a întors azi şi ne-a informat că vine Sanepidul. Să trecem de îndată la făcut curăţenie, lună, să fie ca-n palmă. Pentru început, ne beşteleşte, acompaniat de şeful fermei, două voci, tenor şi alte. Albie de porci ne fac. Animale, pitecantropi, nici în junglă nu 9 aşa… Unii profesori sunt de acord, alţii se cătrănesc, până şi tata mormăie înciudat, ca să nu mai spun de „nea “Sile Scurtu pe care cei doi stăpâni îl ameninţă că-l vor reclama pentru instigare la nesupunere…

Nu-i lucru’curat! Ne apucăm să dereticăm prin dormitoare (îmi închipui ce-i la băieţi), să degajăm împrejurimile de toate murdăriile inimaginabile… Dar cum să faci ordin? ®n haos? … Gel mai greu e cu WG-urile. Nenorocire, ultima bolgie din infern… Osândiţii abia mai stau pe picioare. Unii au nevoie de respiraţie artificială… După lupte care au durat -vreo două ore. S-ar zice că teritoriul s-a mai civilizat. Ca faţadă, că fondul a

rămas acelaşi…

— Şi-ncă asta nu-i cea mai frumoasă întâinplare, cuvintează Buligă arborând un surâs sardonic în colţul qurii. Lânq t ureche. Geea ce v-am spus eu s-a adeverit, ca să vedeţi că eu când spun o vorbă, vorbă e, nu rahat… Gredoţi scăpaţi aşa uşor, puişorilor? Nu, tovarăşi, nu, iubiţii mei prieteni… Vom sta încă două săptămâni aici, pe lângu cele cât* pind acum. Şi, chiar de nu ne convine vom sta şi cinci şi donti- xecj şi cinci de. Săptămâni, până se isprăveşte rnmpnnia a’jri- colă. Cd n-o putem lăsa neisprăvită 1 Na mai sunt struguri, mergem la porumb» Ia Griodu Degeaba vă agitaţi, ordinul no se discută, nu murmuraşi, ştiU cum spune George Goşbua pe care îl citează în magistrala sa cuvintaie tovarăşul—, n& ştiţi că nu citiţi, degeaba informare politică, degeaba învă- ţământ politic, degeaba… Nimeni n-are voie să crâcnească! … Ce şcoală? Asta e adevărata şcoală, a vieţii, a muncii… În procesul de formare a omului nou, a unui tineret care…

Nu-l mai ascultă nimeni. Mare jale s-a instalat în rândul unor profesori şi al unor elevi, mai ajes al celor din clasa a XII-a. Mie îmi vine să leşin. Îmi şoptesc în barbă că voi trage un chiul cum numai Trică *Brontozaurul* şi *Don Pedro* sunt 111 stare… Unii se bucură că s-a prelungit perioada de praclirâ. Învăţătura e treabă grea. Unde mai pui toate cele- IclU’ angarale care te ţin ia şcoală peste opt ore pe zi? — [di La catedră, ştiu de la părinţii mei, e mai rău decât la ocnă şi în industrie. Norma didactică a devenit insuportabilă.. Apoi vin sarcinile. Extraşcolare", examenele, şedinţele aproape zilnice, două-trei ore, cercurile, consfătuirile, meditaţiile, Cântarea României, oho, n-am eu spaţiu aici să notez tot re *trebuie*. E *necesar* să facem noi şi dascălii noştri… Dacă la practică n-ai ce mânca, n-ai unde dormi, n-ai. *irm să te speli, *cel* puţin mi trăieşti în temniţă, ci în **natură.** Nlăcar că natură e uneori atât de vitregă.

A venit Sanepidul. Urmează controlul şi descoperirea Ldptutui că e „o mizerie oarbă”-. Se miră. Mai iuţii că încă n-am dat ortul popii, apoi se năpustesc, cu o nouă repriză de muştruluieli, asupra noastră. Se referă la lipsa de educaţie, La peşteră şi civilizaţie, la sănătate şi inconştienţă— Ar trebui să ne caute în gură, în urechi, ar trebui să vadă câţi păduchi şi cât jeg avem, dar nu-i cazul să ne pună ta situaţii penibile.. Amenda o va suporta conducerea fenne*- Nişte fripturi în separeul de la

cantină, cu ce se mai găseşte pe acolo, şi un portbagaj cu licori gălbui, roze şi roşii.

. S-a prelungit practică şi eu Lungesc vorba. Să aşa este i vorba tragă, sărăcia a mulai. Mi se paze că am cam exagerat cu zăbava. Des-acum vot consemna mai laconic, mei o* mai pierd atâta fxmpt aici nu voi mai înregistra toate nimicurile. O fi el jurnalul *debara.* Iadă în care întră de toate, dar rrici aşa „.

Telegrafic. Se aude (ue-a spos doar Mihahcite că an grop de studenţi dât Bncveşt^ jab conducere» na*

Relui poet I. A „a venit la ferma Grindu, distanţă de 12 Vm. De noi. După ce treci Valea Popilor. Fetele noasue âu început să trambleze. Băieţii sunt de o gelozie caiaghioejsâ-» Daniela Silivaş a luat trei medalii de aur la Olimpiadă 1 Bravo Daniela 3 Cred c5 urmează telegramă de mulţumire faţă de grija părintească... Bulgarii transmit sece ore pe zi de la Olimpiadă... Citesc dântr-nn roman mediocru al unui scriitor din Cluj... Conspectez „Damidismul", fac vreo câteva exerciţii gramaticale şi aâţele cu ablativul absolut.» N-am mai ascultat „Şopârliţa" de două sspismâni şi nu mai ştiu ce-i în lumea asta, mai ales că ae aflăm noi acum pe ultimul etaj al miocenului 4in sud-esfcul Europei cum ne-a învăţat Piţu Groby... Domnul Cane prietenul lui tata, ruda de departe cu mama, cu care se potriveşte perfect în ce priveşte orientarea politică, cunoscându-mi apucăturile, îmi comunică în mare taină că s-a constituit un comitet european „România", care adună semnături de protest J!) faţă de „anii lumină’, organizează demonstraţii în occident, proteste pa la ambasade, contactări ale politicienilor, raportări pe la comisiile drepturilor omului. Bomba i *î*ntre semnatari se află şi Eugen Tonescu] Bundestagul aruncă şi e3 săgeţi otrăvite Sn paradis... Cică ar fi căzut guvernul oolonez... S-an îmbolnăvit Jrei eleve din clasele mai mici.

Doi băieţi au dezerta t_ Nu mă mai plimb pe aici. Efrig.. Îmi pare rău că n-am de unde să transcriu un „momeat poetic”

Iertăciune, nu mă pot abiine, în momentul de faţă, de lă detalii.

Bumbăcea şi-a revenii, cuib a promis. Cu noaptea-n cap. Pleacă la datorie. El a imprimat t> religie, el trebuie sl-î poarte stindardul Deşi, pare-se. Sceptrul dirigutor fi revine acum lui Viju. Tnij-adevăr. În frunte se află dirigu.! N pofida mişcărilor

lente se simte, în modul lui de a reacţiona, an fel de divinaţie care transmite, în jur deopotrivă magnetism şi tentaţia propuisiei_ Şi totuşi Bumbăcea rămâne liderul neîncoronai al Ordinului, nu doar prin faptul că l-a întemeiat, ci şi prin felul lui abstras şi iradiant prin activismul lui blând şi mecanic. De altminteri nici nu poale fi egalat în recordul praclic al desprinderii strugurilor **de** pe corzi. *Are o dexteritate uimitoare, efect al unui particular impuls interior, cât şi al exerciţiului înverşunat. Viju n-are încă **experienţă în acest sens şi, pe deasupra, este mull Drea patetic.** De **aceea patronajul lui este de scurtă durată.**

Mihalache Buligă vrea să mai facă o demonstraţie de fată cu noi. Îl spulberă pe Viju, acuzându-l de incompetenţa.

— Aici trebe nu -numai elan, tovarăşe, ci şi, în primul rând, forţă fizică. N-avem nevoie de iluminaţi, avem nevoie de mână de fier, tovarăşi, de competenţă de clarviziune…

A îndrugat verzi şi uscate, ore întregi, spre satisfacţia noastră, care îl ascultăm fascinaţi până soseşte timpul de plecare. N-am cules o bobiţă măcar dar am avut multe le învăţat din această opoziţie faţă de Viju. Cineva a numit această situaţie „complexul impostorului” *Pascalopol* (care a sosit de curând înlocuindu-l pe Mircea Birzu plecat să-şi susţină un examen) face analogie cu o situaţie dintr-un film al lui Kuorosawa, ceva cu o sosie repudiată care, după ce îşi jucase rol al. Vine sS lupte şi *să* mosră alătur; d*3 foştii lui subordonaţi, numai ca să dea, astfel., cu tifla duşmanilor… Desigur, în tot acest interval demonstrativ şi speculativ Je largă semnificaţie teoretică şi practică, Bumbăcea şi Viju aa lucrat cu osârdie, în tăcere, ca doi călugări benedictini.

Tot cu amănunte, voi relata şi mult prea strania întim- plare din această seară. Nu ştiu dacă merită într-adevăr, dar mie mi se pare extrem de interesantă tocmai prin caracterul ei neobişnuit.

Mihaela Cosmin ne atrage atenţia că de la o vreme la fermă, noaptea se petrece un fenomen inexplicabil din punct de vedere raţional.

— Cum adică? Ce vrei să spui? Sărim noi cu qura pe ea, fremătând de curiozitate.

— Haideţi să vedeţi, dar în deplină linişte…

Ce să vezi noaptea! Păi aşa e cu misterul, doar ştiţi versurile: „vraja nepătrunsului ascuns *1* în adâncuri de întuneric” … Să

mergem, ce mai aşteptăm *

— Dar, repet, zice Mihaela, să fim cu mare băgare de seamă, fiindcă duhurile se vaporizează dacă. Descoperă prezentă omenească…

Ne strecurăm tiptil-tiptil în noaptea cătrănită şi ne pitim în tufişurile de boz… Inima îmi bate în piept, să-l sparqă. Ne ţinem respiraţia până la sufocare… Pale uşoare de vânt ne înfioară… Mă simt sleită şi-mi vine să dorm… Tâmpla apasă pe umăr…

— Atenţie! Şopteşte *Cameleonica.*

Nu văd nimic. Or fi doar halucinaţii de-ale ei, îmi zic. Ne strângem mai mult una în alta şi străpungem bezna… lini muşc buza de jos până la sânge… Deodată chiar se aude un fâşâit. Apoi, paşi care vin parcă de pe cealaltă lume… Inima nu-mi mai bate. Cad ca într-un fel de somn… Reuşesc să-mi revin, înfigându-mi unghiile în lobul urechii, până la sânge. Îmi dau seama că-s vie şi judec. Paşii se apropie de ascunzătoarea noastră… Fac eforturi disperate să străpung pânza de întuneric. Mă ajută o fibră de lumină care se strecoară de la fereastra lui Valerică tehnicianul… Prin faţa noastră, la o distantă de trei-patru metri, identific o nălucă deşirată, un dragon parcă. Merge ondulându-se, tot înălţându-se ca o cobră uriaşă la cântecul unui fachir. Când ajunge în dreptul nostru, îi văd mai bine coarnele şi crupele puternice… Există oare draci de genul feminin? Căci arătarea are sâni care tresaltă în ritmul unduirii… Ajunsă în dreptul fermei vechi, felina alunecă în camera lui Valerică, de unde răzbate o muzică lugubră… Stăm pitite în tufişul. De sub fereastră şi încercăm să desluşim sonorităţi fantasmagorice…

Duminică după amiază nu lucrăm. În primele două săptămâni eram scoşi de către vechili, două ore, şi după amiază, ca să nu ne pierdem reflexele. Am făcut grevă şi am obţinut acest drept, cu riscul ^. De a rămâne datori fermei şi de a fi supuşi unei drastice anchete din partea comitetelor iude- ţean şi orăşeneşti, din partea Inspectoratului şcolar, a direcţiunii noastre şi a altor organe şi organisme. Deci. Fiind noi în repaos, plecăm cu maşina lui domnu’ Gane acasă, In- tr-o oră şi jumătate suntem deja en *familie.* Toţi cinci.

— Ce bine-i în bârlogul tău I se miră tata.

Mama e tot navetistă, vine. Deci în fiecare seară acasă. Din această pricină, pentru că nu primesc hrană şi cazare, beneficiază de o zi liberă pe săptămână. Duminica asta lăsată

de la Dumnezeu... Acum, pune două cazane cu apă pe aragaz. În vreo trei ore se vor încălzi. Până atunci, tata se ocupă de corespondenţă (îi răspunde domnului A. M. Din Gluj, scrie „acasă”, la Bacău lui „conu Tase”), iar Calliope, care s-a pus bine pe picioare şi pe drumuri, îmi povesteşte cum e „la sfeclă”.

— Aici, cu adevărat am sfeclit-o. Nicăieri nu-i aşa de greu, pentru că, fiind această sfeclă cam furajeră, s-a gândit să crească foarte marev ca-n povestea aia cu ridichea.

C-da 60 **coala** *4*

Închipuie-ţi cil de greu se smulge. La unele nici doi băieţi nu pot. Noroc cu doamna Stana Rangu (e profesoara ei de română) că m-a pus în grupa celor sfrijiţi, buni numai pentru cărat la grămezi. Iei o bucată mai convenabilă şi o transporţi la un morman respectabil, cât movila lui Burcel. Aici sunt alţi copii care o urcă în remorcă...

Im] spune cu lacrimi în ochi cum l-a lovit remorca pe un coleg de-al ei, de i-a zdrobit piciorul şi şoldul, şi că acum e în spital... Mama i-a atras atenţia să stea la mare distantă de tractor, aşa că ea duce sfecla numai până la jumătatea drumului, unde o pasează prietenei – sale Cireşica, o fată foarte îndrăzneaţă, bine legată, vedetă pe la baschet. Ea nu se sfieşte să meargă până lângă remorcă şi să arunce sfecla, la coş".

Afară-i toamnă, frunză-mprăştială, /Iar viului zvirie-n geamuri grele picuri... Oraşul fără copii, toamna, e trist ea o mânăstirea arsă. Aii dispărut şi zarzavagiii din piaţă, parcă au intrat în pământ. Se găsesc, în schimb, la aprozare borcane cu mazăre conservată, de când bunica domnişoară... Mama este apelpisită, ca de obicei:

— Ce ne facem, frate, în iarna asta că, după cum se vede, toamna nu mai putem de bine? Pur şi simplu, vom crăpa de foame, în frig şi în beznă... Pe unde umblu eu, pe dealuri şi câmpii, prin fundături şi răzoare, nu-i decât porumb pipernicit, ce să faci cu boabele, ba mai intri şi în buclue, fiindcă merg cu impertinenţa până acolo că te controlează în sacoşă. E o adevărată vânătoare de „hoţi”. Copiii care au păsări acasă, sau porc, mai ştii ce, au încercat să ia doi-trei pumni de grăunţe, dar a ieşit scandal mare... Şi ei fură pe ruptele. Miliţienii care stau de pază nu-i văd tocmai pe adevăraţii hoţi... Au fost aduşi câţiva ţărani să-i ajute pe elevi la strânsul recoltei. Pe aceştia îi caută şi în sân şi în buzunare... Uite, doamna Ţepuş care are

gospodărie – ce gro- podărie, câţiva metri acolo! — Le-a dat fetelor nişte ouă, iar pentru dumneata, boierule, o sticlă de căpşunica… Mely, mititică, stă de zece zile pe la piaţă şi pe la aprozare, doar o găsi ceva. Abia a reuşit să ia o plasă de cartofi, cât nuca, mai mult pământ decât „cartofi” … Pe-acolo pe unde robotiţi voi, nu se găsesc gogoşari? Să punem şi noi măcar un borcan... (Sil despre murături, să ne luăm adio de la ele. N-au fost roşii toată vara, de unde să fie murături acum? … Varză se aude că vor aduce prin noiembrie, prin decembrie, când e zăpadă.

De ce aşa târziu, nu Înţeleg… Zice lumea că vor veni de prin părţile Sibiului, dar pe-acolo e varză proastă, pietroasă. Mai bine ar aduce carne de oaie şi brânză, ca acum vreo zece-doisprezece ani În urmă... Fasole ne trimite mama de la Flondora, că dacă s-a îmbolnăvit, săraca, nu mai poate veni de Crăciun… La. Ziua recoltei" au făcut nişte standuri uriaşe, cu tot ce vrei. Se uită lumea ca la urs. Expoziţie fără vânzare. După ce s-au expus, dându-ne cu tifla, produsele au dispărut ca prin minune. În cămările şarlatanilor – câr- muirea şi acoliţii ei…

Mama a vorbit două ore fără întrerupere, spre deznădejdea lui *padre.* Are dumneaei un debit verbal cum nu s-a mai* pomenit. Logoreea asta este congenitală, aşa e şi bunica de la Recea, dar s-ar putea să fie şi dobândita, pentru compensarea unor lipsuri. Materiale… Tata, sperios de felul lui şi mai mult taciturn, se teme de o asemenea pălăvrăgeală „panicardă”;

— Lasă, dragă, nu mai vedea totul în negru, o să fie mai bine..

— Da, vorba cântecului: „Foaie verdte şi-un dudău, /O să fie şi mai… bine!”

— Eşti tu prea pesimistă, vezi numai partea goală dintr-o sticlă cu lichid până la jumătatea ei.

— Încă eu mă refer doar la câteva neajunsuri, că dacă ar fi să dau tot pe fată, ar însemna să nu mai termin niciodată şi să se prăbuşească temeliile lumii…

— Spunea cineva că există o impostură a dezolării, şi un prestigiu al văicărelii—

— Ia mai lasă-ne cu citatele şi cu vorbele mari… Nu vezi că se potriveşte ca nuca-n perete?

ı s-a dezlegat limba şi lui Calliope. Numai Mely tace şi suspină din când în când… Ne pare rău de Mely, noi o iubim mult, mult—

Am primit scrisoare de la tanti Catrina. Îmi iau permisiunea de a o reproduce aici şi -de a interveni în ortografie.

Dragii noştri

Am dori ca micile noastre rânduri să vă găsească în *cele mal fericite clipe ale vieţii. Nu ştiu de ce nu ne şerifi că noi nu mai ştim nimic de voi. Noi o ducem bine suntem sănătoşi ceea ce văjiorim-şi vouă. Vaca a fătat o vifeluşă frumoasă caz iepurii sunt mâncăcioşi şi caraghioşi ne-au* mu- rit *mai mult de jumătate din găini. Pe la noi n-a plouat toată vara nu s-a tăcut griul nici păpuşoii nici nimic. Via din grădină (restul ne-a luat tot colectivul) s-a uscat parcă i-a dat cineva toc au rămas numai cioatele aşa că maică nu poate să vă mai aducă vin de Crăciun o să aducă numai fasole dacă s-a vindeca s-a îmbolnăvit de nădul plec sâm- bată cu ea la laşi la Alexandru să meargă la un consult poate o internează. Taica stă toată ziua la taclale* cu moş *To- tleacă şi cumpără vin de la Ochiană vin făcut din* nu ştiu *ce 25 de lei kilogramul. Toată pensia de la colectiv câte 145 lei de persoană o dau pe ţigări şi pe băutură ba mai dau şi ouă. Din cauza asta nu putem cumpăra nimic de la cope- rativă unde nici nu se găseşte nimic* sunt *roiturile g ile goluţe. Am iăcut rost de lemne pentru iarnă puţine şi* scumpe *mai avem şi nişte viţă şi hlujani. Nu ştim ce ne-om tace cu lumina că au tăiat-o iar gaz nu se găseşte nici de leac. Eu am fost la Galaţi* să *cumpăr ceva de îmbrăcat şi de min• care dar n-am găsit decât pâslari, pantaloni de gata şi hai n* groase pentru iarnă. Lefter s-a supărat mă gelozeşte cică a auzit că mă ţin* cu *cineva. I-a spus lui un om care lucrează la Combinat că m-a văzut cu* un *bărbat pe stradă dar eu mă jur pe ochii mei că n-a fost aşa. Turbatul de sol a luat toporul şi a fărâmat maşina de cusut de* nu *mai am acum la ce lucra şi aveam atâta de lucru mai câştigam şI eu un ban. Umblă tot timpul beat mort nu se mai duce la servici stă cu una văduvă. Când vine acasă mă bate şi sparge* fot *ce-i iese în cale cum spune Topârceanu de urâtul tău iubito şi de dragul nimănui. Din cauza lui şi a lui taica s-a îmbolnăvit săraca maică. Domnu Căpraru e bine sănătos mai trece pe la noi şi Tache la fel ei au făcut ţuică şi n-au probleme. Mereu întreabă când mai vine domnu Muşat acasă că se termină ţuica şi abia au* fdcuf-o. *Contabilul Borşan a ieşit la pensie nu mai face nimic nici la colectiv nici prin alte părţi. Nelu Stan şi-a luat maşină şi a câştigat cu e/r vii lui concursu judeţean de oină. Cam atât*

pentru azi. Vd *dorim multă sănătate şi fericire, dar mai ales sănătate că-i mai bună decât toate.*

Catrina

Trec o oră pe la domnul Marinescu şi-i arăt ce-am mai, lucrat, singură, la limba latină. Îmi mal dă cxercitii. Mă încurajează zice că am aptitudini deosebite, dar că sunt cam împrăştiată. Doamna Marinescu, şi dânsa profesoară de română, pensionară, mă serveşte cu dulceaţă, îmi spune ci mama poate fi făloasă că mă are şi-mi recomandă să citesG, pentru înţelegerea prozei, a romanului, *Arca 1ui Noe.* Îmi împrumută cele trei volume.

Spre seară, vine în vizită, „pentru trei clipe”, domnul Spulber, colegul şi prietenul lui tata, vecin de bloc cu noi. Tot despre practică vorbesc 1 M-am săturat! El, zice, a auzit că practică se va face tot trimestrul întâi. Mama a auzi| şi ea la fel… O fi numai un zvon, fiindcă o asemenea absurditate nici chiar ia noi nu-i cu putinţă… Şcoala unde funcţionează domnul Spulber, o şcoală generală, aflată sus, deasupra Lacului, e mobilizată pe loc, la sortat cartofi în depozitul de la Slobozia… Ce povesteşte domnul Spulber – ţi se face părul măciucă. Praf, mizerie, cartofii – un fel da moloz. Supraveghează eu ochii în patru partidul, uteceul şi miliţia. Tovarăşul Dârlău de la partid loveşte n>şte copii că „aruncă”, nu pun cu binişorul cartofii în lăzi. Îi ceartă pe profesori, că nu le-au făcut educaţia, şi porunceşte ca elevii să fie eliminaţi. Auzi, eliminaţi! … El ditamai secretai cu nu ştiu ce vorbeşte de ceva imposibil… Noroc de primul secretar utece care, într-un acces de mărinimie, şopteşte i. Fiţi liniştiţi, tovarăşi, îi vorbesc eu şi-l lămuresc că nu e- xistă pedeapsa cu eliminarea conform indicaţiilor personale date de secretarul general al partidului*. Apoi, cât au fost ploi, am stat sub streşinile magaziilor ca nişte pui rebegiţi… Domnul Spulber mai relatează ceva despre echipa de fotbal locală, al cărei susţinător înfocat este de douăzeci de’ ani, că trebuie aduşi jucători noi, că trebuie schimbat antrenorul, apoi se retrage conştiincios.

La televiziunea română e ceva cu chinezii, nu-mi dau seama prea bine despre ce-i vorba… Apoi se dau secvenţe despre o vizită a marilor noştri conducători la Moscova. Se vorbeşte de o primire,. Călduroasă", reprezentând un nou **Stadiu,** superior, al. Relaţiilor **de** prietenie, de înţelegere şi ajutor reciproc avantajos*. În realitate, Gorbaciov nu i-a Întâmpinat la aeroport, iar la Kremlin i-a dat eroului genial o pupătură rece ca gheaţa…

Veşnic tânăral Conducător arată şifonat rău de tot. Unde sunt retuşerii să-i înlăture ebârciturile şi petele urâte, de femeie gravidă în luna a opta Se vor răzbuna ei când vor merge, nu peste mult timp. În Coreea de Nord… Acum ni se arată cum s-au întors Et acasă, cum pe aeroport sunt primiţi de o mulţime entuziastă, cum au fost expediate mii şi mii de scrisori ale oamenilor muncii… Mama de la bucătărie strigă să închidem televizorul, că ăştia mănâncă ciuperci, ori cătaţi ceva la bulgari, *că* acum e gata masa… Nu mai e nevoie să stopăm imaginile înălţătoare, întrucât la ora 21,45 fix, după o oră şi ceva de transmisie, crainica anunţă surâzând dulce i

— Dragi telespectatori, emisiunea noastră s-a terminat. Vă dorim noapte bună!

«

Ne-am rugat lui Dumnezeu să dea o torenţială, să nn putem pleca, *acolo,* cu noaptea-n cap… Xi-ai găsit! Cel de Sus tot cu duşmanii noştri ţine…

La ora patru deja suntem în maşina domnului Gane, unde, în afară de dânsul, se mai află şi, profesorul de matematică (nu predă la clasa noastră) Ti ti Pătran, venit de curând în şcoala noastră, absolvent cu merite deosebite, tânăr şi chipos, se dau în vânt fetele după eL Nici mie nu-mi dis-< place, aşa ca figură, seamănă cu Robert Redford, dar omul e însurat şi dă de înţeles că nu-l interesează ochiadele ju- piniţelor visătoare… I s-a acordat şi lui un supranume i *Rere,* iniţialele actorului mai sus numit.» Se spune că e un profesor plin de energie şi ai înt. Că nu peste mult timp va lua locul tovarăşei Pleşcan la vitece:

— Nu-mi trebuie mie aşa ceva nici să mă pici cu ceară. Eu am nevastă, am fetiţa, vreau să fac meditaţii, să-mi iau maşină, vă spun dumneavoastră că vă cunosc de oameni cumsecade… Eu am auzit că Piţu e înnebunit să fie îndrumător utece…

— Nu, precizează domnul Gane, Piţu a jurat că nu se lasă până nu ajunge secretarul organizaţiei de partid pe şcoală. Sau măcar director, dacă nu cumva primar şi prim secretar al oraşului…

Din vorbă în vorbă, la ora şase debarcăm în curtea fermei… Asistăm la deşteptare… Halima, Ţiganiada… E o zi parşivă, dată-n paşte, vorba scriitorului meu preferat. Bate un vânticel rece, numai firul lui… Acelaşi ritual care devine tot mai mult de o monotonie bolnăvicioasă. Am căpătat ticuri, mişcări automatice.

Ca nişte somnambuli, feţele şi băieţii se îmbracă, se clătesc cu câţiva stropi de apă pe mâini, intră în cantină şi-şi beau ceaiul leşios, dar care te încălzeşte, Maşinal, îşi iau coşul de la magazie şi se îndreaptă molâu spre ultima parcelă, marginală, unde nu mai găseşti decât bobiţe stăfidite căzute pe jos, sub frunze… Nu cred că mai suntem jumătate din formaţia iniţială…

Încă bate vântul… Ne ascundem între butucii pe zi ce trece mai golaşi… Tenul nostru s-a compromis în proporţie de nouăzeci la sută. Al doamnelor profesoare… să nu mai zic. Mâinile ni-s tumefiate, buretoase, liliachii, ’ cu cicatrici şi zgârieturi urâte. Băieţii nu observă astfel de detalii. Nici noi nu băgăm de seamă ţinuta lor care se aproprie tot mai mult de cea a Neanderthaiului… Trică şi Valy au dispărut de sâmbătă, or fi plecat acasă, or fi în altă parte, Dumnezeu ştie… Buligă s-a dus la alte treburi şi mai importante,] ăsându-l pe Titi Pătran, *Rere,* şef al lotului nostru, pentru că a refuzat categoric această nobilă misiune domnul *Pasca- lopol…* Am uitat să spun că Rere l-a înlocuit pe domnul Sile Scurtu care a fost dus cu salvarea să i se facă operaţie, de artrită, dacă am înţeles eu bine… Corifeii Piţu, Dăbulescu, Liţă, tata, se ’im: ; n vizită de lucru la Cohani, un I.î se află bunii lor colegi George Ciucă, Lae Goga, Grigore Bălea e *tutti quanti.* Ziceau că au unele probleme foarte importante de rezolvat… Trăi pe noi, ca-n sânul lui Avram! Cineva a făcui ad-hoc un câatec pe care-l intonăm cu mult patos.I

„i\’o; cu *Rere-ăJ nostru-n frunte* Vom *avea victorif multe, ’*

Rere *e un domn frumos Şi muncim* sfând lot/pe/os “…

Pe la ora unsprezece, vântul încetează, vremea se mai încălzeşte. Grupul se dispersează… Bumbăcea şi Viju umblă năuciţi după bobiţe… Se spun bancuri, se discută şi lucruri foarte serioase:

— Vedeţi voi dealul acesta? Ne atrage atenţia „Pasca- lopol”, proful de literatură. Îl privim şi îl vedem, îl ştim bucăţică cu bucăţică, tot bătându-l de trei săplămini. Dealul acesta, continuă vorbitorul, are o semnificaţie mai profundă. La prima vedere, e pur şi simplu un deal. Pentru mulţij el seamănă cu o Golgotă. Dar noi trebuie să vedem şi dincolo de aparenţe… Iată, pentru psihanalişti, dealul simbolizează înălţimea (mare scofală! — Îmi zic în sinea mea), verticalitatea, ceea ce ei numesc „complexul spectacular* sau „complexul lui Iacob*. Toţi rămânem cu gura

căscată, nepricepând mai nâmic... Domnul Telu continuă nestingherit i E aceasta o ascensiune imaginară către înţelegerea de sine.

E un deal sacru I El figurează ruptura de nivel, cum spune Mircea Eliade, trecerea de la un mod Ia altul de a fi... >i credeţi voi că viţa aceasta de vie n-are şi ea sensuri ascunse? Ea sugerează băutura naturală, lichidul hrănitor primor- • dial. Dealul sacru, băutura sacră... Un filosof francez, Gas- ton Bachelard, care, din fericire, a trăit pe lângă podgorii celebre, desluşeşte rolul zodiacal al vinului care „înfloreşte- la fel ca viţa de vie, elixir al tinereţii veşnice...

Aşa o fi, dar noi simţim nevoia să ne ducem către barăci. Între timp, unii au şi plecat de capul lor, alţii au ho- tărit de comun acord cu coordonatorii noştri să facă aceJ laşi lucru, deşi există pericolul să dai peste Mastodont, şeful de fermă, sau peste ajutorul său, Răgălie... Nu ne mai pasă de tărăboiul lor, ne-am învăţat că ţiganul cu scânteia...

Un grupuleţ, zece-cinsprezece elevi şi dascăli, pleacă la urmă, puţin mai târziu, pe un drum niţel ocolit. Mai trece din timp, explică *Pasqualette.* Şi e un traseu pitoresc, cu bălării înalte de strajă, cu denivelări care alungă uniformitatea. Uf, ucigătoarea monotonie! Unde te duci, te întâlneşti cu ea, se ţine scai de viaţa omului... La un moment dat, dăm peste o scenă înfiorătoare, nici în filme n-am văzut aşa ceva... într-o viroagă, cinci zdrahoni urâţi şi bolboşaţi încolţesc o fiinţă în care recunoaştem pe Magy. Ai*fe hainele rupte pe ea, e aproape goală, zgârâiată şi însângorată, cu părul răvăşit, zbătându-se şi strigând înăbuşit. Mai într-o parte, linqă un tufiş de mărăcini zace fără cunoştinţă Don Pedro... Noi ţipăm, doamna Eliza ţipă şi mai tare, cei patru băieţi se holbează şi tremură galbeni ca ceară, profesorul Telu-Pri. Sca/o- *pol* îşi pierde firea!

— Oameni buni, oameni buni, strigă dânsul. Nu se poate, fiţi, vă rog, civilizaţi!

Bestiile aţâţate nici nu ne bagă în seamă... Au despuiat-o aproape complet pe biata Magy, care se zbate tot mai neputincioasă, răstignită la pământ... Asta a durat câteva secunde. Secunde de groază... Când, deodată, se produce minunea minunilor, ceva incredibil dacă n-ar fi adevărat, dacă n-aş vedea cu ochii mei. Profesorul Corbea a pus mâna pe un retevei şi se năpusteşte spre Jhuliqani. Aceştia se desprind de

pradă şi-l întâmpină rânjind, două dintre namile scoţând cuţite fioroase. Ceilalţi trei tâlhari pun mâna pe ce pot.

— Domuuie Corbea, fii cuminte, că te omoară! Oameni buni, fiţi rezonabili!. „

Noi privim înmărmuriţi. Magy s-a ridicat, s-a acoperi! Cu ce i-am dat noi şi-l oblojeşte pe *Don Pedro* care şi-a revenit, dar încă nu-şi dă seama de ce se întâmplă…

— Oameni buni. Domnule Corbea…

Mici nu ne dăm seama cum execută *Hercule cel Mic şi Mustăcios o* mişcare bruscă şi, cu bâta, face să zboare cu- Iilul din mâna unui individ tocmai în mărăciniş. Fulgerător, îl dezarmează şi pe celălalt… Matahalele îl înconjoară, lu- înd poziţie de atac… Pilaf îl vor face! Un ţipăt… închid o- chii pentru o clipă… În secunda următoare, primul care se apropie mai mult de profesor primeşte o lovitură de picior, iu burtă sau mai jos, care-l culcă îa pământ, unde rămţne nemişcat, de parcă ar fi murit. În aceeaşi clipă, îl izbeşte pe altul cu joarda peste faţă. Ticălosul îşi duce mâinile la ochi, schiaună de durere şi se prăbuşeşte cu capul în buruieni… Băieţii noştri îndrăznesc să se apropie şi ei.

— Staţi deoparte I le strigă domnul Corbea, în timp ce, ca un cascador, se repede cu capul în pieptul unui nelegiuit, dându-l de-a berbeleacul. Băieţii tl (intuiesc şi-l izbesc în gură şi peste nas… Celui de-al patrulea derbedeu domnul Corbea îi întoarce mina la spate şi i-o răsuceşte violent. Un urlet prelung… Ultimul nemernic vrea s-o ia la sănătoasa, dar îl prind băieţii şi-l calcă în picioare… Urmează ceva de domeniul fabulosului. Eroul nostru îi adună pe huligani, ca pe vânat, îi obligă să îngenuncheze şi să ceară, în gura mare, iertare. Parcă-s nişte câini pentru dresaj. Execută comanda, desfiguraţi. Ca să-i stimuleze, voinicul nostru le scapă câte un upercut, în timp ce doamna Eliza îi tamponează sin- gele. Iar *Pascalopol* stă tot înţepenit. Noi, cu urale victorioase şi cu grijă ocrotitoare faţă de Magy şi de *Don Pcdro.*

— Să anunţăm miliţia… trebuie făcut într-un fel cu nenorociţii ăştia, e de părere doamna Eliza. Insă profesorul Corbea are o întreagă teorie despre inoportunitatea intervenţiei organului de ordine, un biet miliţian din sat. Rezolvarea legală a cazului este imposibilă. Haiduceşte, ne facem dreptatea singuri. Domnul Corbea Îi doboară instantaneu, într-o grămadă amorfă, iar noi îi strivim ca pe un aluat murdar…

Când am ajuns la barăci, le-am povestit colecjilor de-a fir a păr nemaipomenitul spectacol. La început, au crezut că fabulăm, că prea e cusută cu frânghie roşie, prea seamănă cu clasicul şi naivul *deux ex machina.* Dar când câţiva băieţi au spus că domnul Corbea, *Hercule cel Mic* 5/cu Mus- *tetfă,* e şi boxer, karatist şi judokan, n-au mai avut ce zice..» Povestea a stsmit vâlvă toată după amiaza şi cred că va impresiona multă vreme.

Băieţii îl proteguiesc şi îl încurajează pe Don Pedro, noi o compătimim pe Magy. Profesoarele sunt scandalizate la culme. Susţin că agresorii au scăpat prea ieftin. Dar Magy *&* o fată tare de vârtute. Şi-a revenit, nu mai plânge, nu mai tremură. Cată chiar să zâmbească r

— Credeam că voi muri... Aţi venit Ia timp, parcă v-a adus providenţa... Vă mulţumesc... Doamne Dumnezeule mare...

— Şi când te gândeşti că puteam s-o luăm pe drumul o-t>işnuit sau să ajungem prea târziu Ia Tocul faptei, remarcă*. Madame Pasqualette.*

— Nu totdeauna dramele au şi un *happy end,* reflectează Lady.

Toată lumea cade de acord, că e bine să telefonăm doctorului Gâmeată, să hotărască dânsul ce se cuvine făcut, s-o ia pe Magy acasă. Ea se opune însă cu înverşunare.

— Tot- se va auzi, Magy, şi vom fi acuzate că am tăinuit, concede profa de biologie.

— Nu, nu, vă rog F...

Noi înţelegem. Magy *trebuie* să' rămână în practică până la sfârşit. Pentru că trebuie să rămână şi *Don Pedro.* El, din cauză că nu stă suficient de bine cu matematica şi ca fizica, dar şi din pasiune, îşi va încerca norocul Ia drept. Şi aici se cer referinţe, notă maximă Ia purtare. Familia Gimeaţă nici nu se gândeşte la altă facultate decât la medicină, pentru Magy. Adevărata dramă a ei aici se află i vrea să fie alături de *Don Pedro* şi Ia facultate. Să vedem cum se va rezolva încurcătura, fiindcă Magy se pregăteşte, în particular, la biologie, chimie şi fizică, de trei ani, de când a căzut la admitere Ia liceul sanitar... Altminteri ce credeţi că doctonrt GSrneaţă, dacă n-ar fi refuzat categorii Magy, nu i-ar fi procurat certificat medical odraslei sale, • pentru a o scuti de practică?

Mai spre seară, au venit doi oaspeţi de soi: Liviu Mo- raru şi

Tino Gonstantinescu, care au progenituri aici, în tabăra asta epopeică. Tot cam în acelaşi timp se întoarce. Ia vatră “şi delegaţia noastră, care a fost în vizită de lucru Ia ferma Cohani. Vine însoţită, pentru contravizită, de gazdele lor de acolo. Acum, foştii oaspeţi îşi ian rolul de amfitrioni. AchialH musafiri an adus, pentru mai multă si- guianţă, două bidoane, dar precauţia e de prisos, deoarece căpeteniile noastre sunt ultradotate.

— Fiţi, domle, serioşi, că vă înecăm în lichide, se laudă inepuizabilul *Lifă.*

— Eu ştiu o vorbi dreapti. * ci şi-i mult nu strici. Ş-a- poi, vorba şeea: poftim pungi lamaşi, daci ţ-ai adus de-a- caşi. A vorbit domnul profesor Gheorghe Coman, căruia năzdrăvanii de băieţi îi zic*, Jiji Rupi-Creta",* ori simplu *mgigim,* ori *„Rupi-Cieta",* pentru-că, moldovean fiind, aşa recomandă el când creta scârţâe strident pe tablă. Elevii săi îl iubesc nespus, pentru că e tobă de carte şi are un suflet de aur. Şi o figură nostimă. E scund, capul mare, îndeosebi urechile, parcă-i Mutulică din *Albă ca Zăpada şi cei şapte pi- licî...*

Ar fi fost mai rău cu mâncarea şi cu tăria, dacă n-ar fi avut grijă de asta domnii Tino şi Liviu, care, cum-necumj au adus udătură şi de-ale gurii ce nu-ţi trece prin minte, până şi rom. Havana" şi raci fierţi... Şi se întemeiază praznic serios. *Rupi-Creta* aproape că epuizează repertoriul lui Dumitru Cănănău *şi* al Sofiei Vicoveanca, domnul Tino îi răspunde cu canţonete italiene, într-un registru mult prea tnalt, Viju îi priveşte descumpănit- Între cele trei tabere, băieţi, fete şi cadrele conducătoare, au căzut barierele. Dacă în primele săptămâni n-aveam voie să stăm unii la alţii În barăci, acum nu *se* mai face nicio discriminare, nu mai există nicio restricţie. O, nu e vorba’ de promiscuitate, ci de liberă circulaţie, ca în cele mai autentice democraţii. B tot o foşgăialăT Piţu vine şi pupă pe cine apucă, lăcrimând. Duios:

— Sunteţi nişte. _ le-lepre... Eu... eu vă. _ vă iu-iubeso pre voi.. — – Domnul Dăbulescu, zis *MSieju,* joacă fotbal cu câţiva băieţi în semiîntunericul de afară, care devine încet-încet Întuneric... În hangarul. Corpilor didactici" intră şi iese, a- cum, dne vrea...

Şi totuşi a venit doctorul Gârneaţa. Cum, doamne, de a şi aflat? Cu siguranţă, telefonul de la birouri e de vină.. J» Sub nicio formă, Magy nu vrea să plece acasă. Amenința că, dacă o

forţează, se sinucide! Doctorul Gâmeaţă rămâne în noaptea asta la petrecere. Lui îi plac romanţele. Şi le interpretează excelent…

Măiestrul Nene, *Hhciogul,* îşi încarcă maşina cu saci de plastic plini cu bobiţe, la care au lucrat în ultimele zile ser-?

9i;

Vii săi din clasa a IX-a. Pleacă ia noaptea asta să-şi ducă agoniseala acasă… Numai de nu l-ar prinde miliţia. Nici într-un caz, are geniu în a se fofila. E a patra oară de când li’ reuşeşte „figura-…

Carnavalul continuă… Mâine, în zori, jumătate dintre noi va pleca la Valea Domanului, cealaltă jumătate, din care fac şi eu parte, se va îndrepta spre Grindu, unde sunt studenţii…

Fiindcă m-am trezit dimineaţă la ora trei şi fiindcă a fost azi o zi atât de zbuciumată, mă simt frântă şi mă cula mai devreme, pe la unsprezece…

Brrrr – Ce frig e astăzi! A căzut brumă groasă, ca o ninsoare. Măi-măi să îngheţe apa la „spălător”. Schimbarea decorului ne încântă. E interesant să ai nasul jupuit de soare şi de vântoase şi dintr-o dată să-ţi clănţăne dinţii în gură… Băieţii ne stropesc cu apă apropiată de zero grade şi iese un vacarm de ţi-i mai mare dragul. Ţopăim, tropăim pe loc, cu mâinile în buzunare. De la o vreme, o dăm pel rock. *Don Pedro,* mortul de ieri, se arată a fi, acum, cel mai viguros. O învârteşte ca zărghitul pe Magy care, vedem noi, sg mai resimte totuşi după şocul suferit… Ana e melancolică. Pluteşte pe alte tărâmuri… Tiby îmi povesteşte ce-a fost aseară, după ce eu m-am culcat. Lui i se par întâmplări „neverosimile”, mie – puerile. Că Bumbăcea a plecat astă noapte acasă, că l-ar fi luat Nene cu maşina… Nene „şi-a făcut plinul” şi nu se va mai întoarce, trebuie să-şi facă ţuica, are cazanul lui… Că înlocuitorul său este maistrul Terlongu, venit cu o cantitate enormă de „aghiazmă*, În butelci şi în propriu-i organism… Că Viju a părăsit câmpul de luptă, unde nu mai avea nici zare de inamici, s-a întors la domiciliu, s-a culcat numaidecât îmbrăcat şi, instantaneu, nu s-a mai auzit nici în cer nici pre pământ… A venit Zacuscă, să-şi ceară iertare, nu se ştie, că a îngăimat ceva, sau să-i bată pe profesorii Sile Scurtu, care nu mai e aici, şi pe Viju, care e insensibil la astfel de provocări… Numai pe ei a intenţionat Zacuscă să-i înjunghie, şi vreo câţi- va colegi. Domnul Dăbulescu, *Măreţu,* a vrut să-l dea a- fără, dar Zacuscă i-a spus eu lacrimi în ochi că pe el îl iubeşte

cel mai mult şi pe domnul Pietrăreanu... A plecat pe la unu noaptea, nu se ştie unde... Şi, auzi, ce miracol s-a mai petrecut. Fiind frig, „Texanii" au făcut foc mare, de era să plesnească soba... A intrat maistrul Teralongu, tulburat. Psihic şi fizic* i. Bauă, nenorociţilor, ce-i fumul ăsta? ... Ce-i dogorea] a asta? ... O să vă asfexiaţi, băăă! ... Vă treziţi douăzeci de cadavre, mâine... Daţi-mi o lanternă!. „Băi, s-aude? “Cineva îi dă o lanternă, că bec nu mai există de mult... Maistrul deschide uşa de la sobă, se uită înăuntru, ia toată provizia de apă şi o azvârle peste jăratic. Apoi a ieşit boscorodind:. Douăzeci de cadavre... vă treziţi... mii- ne... “Prea puţini şi degeaba s-au culcat înainte de ora trei. De aceea tragedia a fost azi mai mare decât oricând, deşi trezirea a avut loc tot la ora şase. Teralongu şi Liţă s-au strecurat ca nişte feline pe uşă şi au spus cu glas blând i. Gata, băieţi, hai deşteptarea! * Neconstatând nicio reacţie din partea noastră, au dat frâu liber temperamentului lor vul- camr şi, într-un glas, au emis un urlet care ar fi speriat pl- na şi pe un antorpofag:. Sculaaareeeaaaa! ... * Dar cum nici îndemnul acesta, care ne înfundase urechile, nu-i deajuns, s-au năpustit asupra paturilor noastre, smulgând păturile şi emiţând imbolduri vocale cu două octave mai sus...

Vom merge la cules porumb. Când vor veni autobuzele, care nu mai vin... Şi ce rău ne pare 1 Rămânem în ocolul’ nostru, pe această insulă misterioasă. Şi aşa suntem datori vânduţi... Între timp izbucnesc patimi violente. Cine să meargă la Valea Domanului şi cine la Grindu? Teritoriul acesta din urmă are dezavantajul că e mult mai departe de matca noastră, dar reprezintă, pentru fete, marea ispită de a se în ţi I ni cu studenţii... Ostilităţile durează mai bine de două ore. În sfârşit, se ajunge la un compromis i nu se mai ţine seama de grupe. Se fnscrie care unde vrea... Trebuia să ne fi gândit de la început la această soluţie. Şi nu ştiu cum se face că rezultă o repartizare echilibrată. Doar câţiva băieţi în plus, prietenii noştri, pentru Grindu. Căci şi eu voi merge la Grindu, pentru că aici se înscrie şi tată care vrea să-l înlălnească pe poetul universitar, cunoştinţă bună de la simpozioanele băcăuane...

Bine că nu mai vin autobuzele! În schimb, vin două persoane distinse, parcă din altă lume, în comparaţie ca sălbăticia noastră. Sunt ziarişti I Wn reporter şi un fotoreporter de la presa judeţeană, o foiţă minusculă care apare o dată pe săptămână.

Ba cu o magistrală cuvântare, ba cu a. Vizită de lucru", ba cu nişte osanale în versuri şi în proză.

Rareori se acceptă câte o ştire sau câte un articolaş despre „probleme” din judeţ. Acum, în campania de recoltare, se admite o excepţie, ba chiar se recomandă să se întocmească reportaje, să se ia interviuri la faţa locului. *Rară avisl* Şi. Ei sunt emoţionaţi şi noi cotropiţi de curiozitate să vedem la treabă asemenea fiinţe ciudate…

Mai întâi, sunt selectaţi, pe sprinceană, câţiva elevi. Mai arătoşi, mai bine echipaţi, stârnind invidia şi mânia celorlalţi. Ziariştii, versaţi, găsesc repede rezolvarea. Să intre toţi în parcelă din faţa barăcilor, care e deja culeasă, înzes-> traţi cu coşuri şi cu alte ustensile pentru cules. Cei aleşi să stea grupaţi. Către ei se va îndrepta cu folos obiectivul aparatului fotografic. Către ceilalţi numai de formă.

— Nu contează că nu-s struguri, în fotografie nu se vede… Simulaţi că rupeţi struguri! Cât mai firesc… aşa… ztm- biţi, zâmbiţi… nu spre obiectiv… aşa- foarte bine.»

Totuşi, pentru operativitate, reporterii apelează la câteva persoane mai reprezentative: *Mastodontul,* şeful fermei, profesorii Pietrăreanu şi Rere, profesoara *Pasqualette i* secretarul *utece* pe şcoală, Alin Torian, fiul şefului de sindicat din şcoala noastră; Mirel Palada, Dana Tănase şi eu. Eu, fiindcă sunt viitoare filoloagă şi că am „fler”. „Gaşca* asta, cum ne numeşte Laurizzio, trece pe la cantină, prin barăci (la băieţi, catastrofa se află la noi cote), pe la birouri… Imagini – să umpli un album— Cel cu aparatul, o prăjină cu mustaţă, gângăveşle mai intens decât genialul câr- maci. E un tip seducător, are un farmec al său, inefabil, în ciuda faptului că prin pantalonii raiaţi se observă bine că-i cam crăcănat. Reporterul e un bărbat mai atrăgător decât fotograful. De talie ţnijlocie, cu un început pronunţat de calviţie, el electrizează prin vioiciunea spiritului, prin subtilitatea observaţiilor. Două mici inconveniente: în exprimarea-i foarte fluentă introduce un „ăăă", apoi din când în când râgâie şi zice „pardon*.

— Ei, şi acum, permiteţi- Domnu’ inginer, ăăă, cum a- preciaţi perioada de practică agricolă, ăăă, a elevilor, care consideraţi că sunt, ăăă, realizările şi nerealizările? … Pardon 1

— Eu am să fiu scurt dă tot. Rezultă din activitatea depusă dă tinerii lucrători că iniţiativa competentă a organelor superioare,

la recomandarea secretarului general, îşi arată roadele… Din păcate, mai avem şi lipsuri. Aceşti tineri culegători n-au fost sprijiniţi îndăajuns dă către viticultori şi dă aceea a ieşit o bălaie dă joc, dă unde şi contravenţiile băneşti care vor fi puse pă seama acestor tineri lucrătorii Dar producţia noastră dă struguri este dăstul dă bogată şi erea şi mai mare, dacă n-ar fi fost abaterile dă care v-am vorbit. Doamna *Pasqualette* arată că sunt condiţii extrem de grele de cazare, un adevărat „ghetou”, că şi strămoşii noştri, ai speciei umane, aveau „caverne” mai elegante…

— Am văzut, tovarăşa profesoară, am vă? Ut, am notat, ăăăă, se vor lua măsuri, vom publica… Pardon I

— Eu nu ştiu cum vine treaba asta cu producţia, intervine domnul Pietrăreanu, vârându-şi degetele greblă în părul dens, dar în anii trecuţi erau struguri, mai mulţi sau mai puţini, în anul acesta producţia nu-i nici pe sfert… La mine în grădină, la Băneşti, pe un teren moştenire de la socru-meu, din douăzeci de butuci, am făcut mai mulţi struguri decât aici într-un hectar… Să mă scuzaţi… Elevilor noştri li s-a dat normă pentru o sută de coşuri pe zi, dar struguri au fost aşa de puţini, că ei abia au reuşit să facă zece coşuri… De aceea chestia cu amendă.»

— Da, e ceva de domeniul fantasticului, intervine Re/e. Eu voi face reclamaţie, sus de tot, despre toate fărdelegile care se petrec în această babilonie… Avem voie la critică?

— Da, e normal ce spuneţi dumneavoastră, ăăă, noi, presa, trebuie să relevăm adevărul, ăăă, să ascultăm ce o- pinie are tineretul— Pardon, Alin Torian vorbeşte de „condiţii bune”, de „program riguros”, îl apucă tuşea şi nu mai poate continua… Mirel Palada insistă asupra meniului care a fost tot timpul numai margarină, marmeladă, ceai sălciu, mazăre cu „şorici nebărbierit” … Dana Tănase descrie locurile pitoreşti, frumuseţea muncii, adolescenţa fericită, frigul insuportabil din camere, toamna cu bogăţiile ei „inestimabile” … Eu nu mai am nimic de adăugat…

— Toate bune, glumeşte spiritualul reporter, toate bune, ăăă, dacă stai şi nu te gândeşti prea mult… Căci, în fond, între gândire, ăăă, şi acţiune există un raport invers proporţional, ăăă. Nu-i mai puţin adevărat, ăăă, că între teorie şi practică există o legătură indisolubilă, ăăă, dar acestea nu-s consecutive, ci succesive… Pardon!

N-au mai venit autobuzele. Fiecare face ce-i taie capul… Eu conspectez din „paşoptişti” şi termin de citit *Războiul sfârşitului lumii* de Mario Vargas Lloşa. Excelent! Atâta forţă narativă şi expresivă n-am mai văzut- E un crescendo captivant, la un moment dat cam obositor, pentru ca, mai apoi, să se ajungă la explozia finalului. Sfătuitorul, un alt Isus Hristos, e un personaj extraordinar, fabulos. Ieşite din comun sunt şi celelalte personaje… Aşa aş vrea să scriu şi eu, dacn voi scrie vreodată…

Azi nu mă simt prea bine. Lady nici nu vrea să audă de deplasarea mea la porumb… Nu, nu e cazul de dispensar (care dispensar?), nici de medic, nu, doar ceva odihnă şi nişte ceaiuri fierbinţi. Il lămureşte pe tata să nu facă opoziţie. Ba, mai mult, aranjează în aşa fel, să rămână cu mine, de planton şi ca soră de caritate. Ana cea blândă, şi melancolică şi teribil de îndrăgostită… Stau în pat. Ana e la bucătărie, după margarină, marmeladă şi mult ceai. De a- fără se aude zumzetul colegilor. Strigă lozinci şi clntă i

Hai, lele, pe deal* În *sus La cules de cucuruz…

Apoi se aud dihăniile de autobuze scheunând, grohăind. Un acordeon le acompaniază. Şi voci care ritmează aprig i

Da, da, muzica însoţeşte dragostea Da, da, muzica Ne- ncălzeşte inima…

Zgomotele se îndepărtează, se aud mai încet, tot mai încet… Linişte-n văzduh şi pace pe pământ…

Ana mă doftoriceşte. Mă frecţionează pe frunte, pe tâm- ple, pe gât.

— N-am nimic, îi spun. Îmi trece… Ai să vezi.

Sorb trei căni cu ceai fierbinte. Nu mi se mai pare leşios. Poate mi l-a făcut special… Ameţelile mă mai slăbesa Simt în tot corpul o nesfârşită toropeală… Apoi nu mai simt nimic…

Am dormit trei ore. Când mă deştept, surpriză. Pe un pat, folosit drept scaun, Tiby. Şuşoteşte cu Ana… N-a plecat la cules de cucuruz, când a aflat că mi-e rău şi rămân. Acasă". E şi el „planton" la băieţi. A măturat, a întins paturile şi acum arde gazul. Ana se preface că are treabă şi iese; ca să ne lase singuri. El se aşază pe patul din faţa mea „îşi trece mâna prin părul meu, îndelung.

— Ce cuminte eşti… blândă.. Moale.

— Somnoroasă, îi spun încet.

Tăce. Îmi ia o mină între mânile lui şi o mângiie, că cum ar

vrea să o Încălzească, deşi a mea e caldă, iar ale lui sunt reci… închid ochii. Nu vreau să-i vadă umflaţi de somn. El îşi închipuie asta ca o invitaţie şi mă sărută prelung, parcă fără oprire. Şopteşte în transă:

— Eşti blajină… cuminte… şi bună… şi catifelată…

Ţi recomand să citească şi el *Războiul slârşitului lumii* de Llosa. Am vaga impresie că n-are chef, cu toate că se arată foarte interesat

— Da, da, o citesc neapărat… Dar când? Aici nu se poate citi… Nici măcar o problemă la fizică n-am putut, n-am avut timp să rezolv…

— Te duci frumuşel, acum, în dormitor la tine şi-i dai drumul… Ai la discreţie pe puţin opt ore.

— Cu alte cuvinte, mă alungi…

— N-ai înţeles bine. Am spus numai că, dacă. Viei, îţi găseşti şi timp, oricât de puţin, pentru lectură.

Nu ştiu dacă l-am lămurit, dar a luat cartea, cu o delicateţe ostentativă, şi dusu-s-a. Până vine Ana, am timp să-mi adun „hârţoagele* lângă mine, în patul dur de fier, cu plasă de sârmă ferfeniţită, sub formă de covată. Dacă s-ar legăna, ar fi ca un hamac… Mă gândesc că lectura cărţilor de literatură nu prea are trecere la colegii mei. De fapt, prea puţini mal citesc. Şi când te gândeşti că Miron Costin spunea, acum vreo patru sute de ani în urmă, că. Nu iaste alta şi mai frumoasă şi mai de folos în toată viaţa omului zăbavă decâtu cetitul cărţilor” … Mi-l amintesc şi pe Bacon i. Vorbirea îl face pe om prompt: scrisul îl face exacţi iar cititul îl face deplin". Dar, pe semne, că atunci efa într-adevăr mai multă zăbavă pentru treaba asta, în ciuda războaielor de 30 de ani, de o sută de ani… Iar cărţile erau aşa de puţine… Pentru noi, disco şi tocitul manualelor ţin loc de lectură… N-am văzut niciun film, nicio piesă de teatru În care eroul principal să aibă ca îndeletnicire constantă cetitul cărţilor… ar fi fost o raritate, o premieră mondială… Nici în cărţi nu prea citesc personajele, • fac de toate, fao orice, numai de citit nu… Ce-ar fi să scriu eu un scenariu cinematografic în care cei doi eroi, pe lângă muncă, iubire, excursii, dans, politică, drame de conştiinţă… au şi pasiunea mistuitoare a cititului? Ceva cam în genul „abaţiei" din *Numele Trandafirului…* Nu, totul să se petreacă numai într-o bibliotecă şi fără devieri erotice, poliţiste sau mai ştiu

Eu cuib... Nu mi-e prea clar, în ce fel ar trebui să fie, dai itleea merită atenţie. Mă amuz în sinea mea de ce-i poată trece cuiva p<rin cap când e singur şi aiurit...

Ana m-a lăsat o vreme cu. Terfeloagele" şi, după aceea, simţindu-mi pulsul, exploalind momentul şi răspunzând imtoldului său ele spovadă, a continuat o mai veche poveste. Simplu:

— Era astă-primăvară. O vreme splendidă, total opusă ccici de acum. Eu Încă mă mai simţeam derutată în istoria amoroasă cu Cornel. Încă mi se părea anormal ca primul meu prieten mai serios – că avusesem până atunci prietenii, cu băieţi de vârsla mea – să lie aşa de vârstnic şi aşa de îndrăgostit. Dădea semne, din ce în ce mai evidente, de ardcaie, de împătimiie, nici nu ştiu cum să mai zic. *Iar eu îmi făceam atâtea scrupule... Plimbările noastre au Iost* fiu-! *Moaşe, ne-am dus la Ulm şi la colelărie, dar n-am acceptai sub niciun chip să ’merg la un „ceai” cu el. Atunci cred că şi-a dat seama că sunt un fenomen*... *Fetele de vârsta mea, ehei Nu eram dezinvoltă, reacţionam crispat,* ce *mai înco-lo-încoace, nu ştiam ce* e *rău şi ce e bine...*

Odată, ploua foarte tare şi Cornel venise la poarta căminului, să ne vedem. Eu avecun *umbrelă şi am ieşit... M-am uitat peste tot, l-am văzut opărind din holul urmi bloc apropiat. În mamenlul acela, mi s-a păiuţ că* suntem *într-un film, eu o mică orfelină, el un cavaler atrăgălor. Era în haine de otitei. M-a tulburat. Eram şi intimidată şi Îmi venea să şi râd... M-a sărutat pe frunte, părinteşte. Aşa am avut impresia. Hainele acelea îl făceau şi mai matur. Am simţit şi mai acut diferenţa dintre noi, de vârstă. „Mă obseda întrebarea*. • de ce xnâ *caută cu atâta insistenţă? Căci în fiecare după-a- miază venea la mine. Şi din întrebarea asta, altă întrebare* i *de ce ţine la mine? Altfel spus: de ce tocmai cu Acum toate astea mă duc cu gsndul la cartea Anişoarei Odeanu* Într-un cămin de domnişoare. *Într-un fel, aşa se întâmpla pe vremea bunicii... Plecam cu el, nu-mi făceam probleme că se* putea *să o pun în alertă pe pedagogă, „domnişoara". Bineînţeles că a aflat şi, după ce m-a muştruluit bine, m-a pus sub interdicţie. Au urmat zile grele pentru el. Şi pentru mine. Nu ne mai Sntâlneam decât sâmbăta când noi, internistele, eram libere să mergem la casele noastre sau să ieşim • ăn oraş*

l

Într-o sâmbătă după-amiază, am plecat cu el. A plouat tot

timpul. Pe el îl sâcâia ploaia, pe *mine mă încântă: Ploaia* dansa *împreună cu noi, |Se veselea când mergeam amândoi... mergeam de mină, să avem acelaşi ritm... în faţa căminului, câteva „domnişoare' se pierdeau în întuneric şi în braţele însoţitorilor, sub răpăiala ploii. Se făcuseră bălţi de* apă. *Comei mi-a propus să mă treacă în braţe. Am rămas o eiipă indecisă, dar am acceptat, curioasă de ce-o să se întâmple.* M-a *luat aşa, cum se trec miresele pragul, şi.* Eu rî- *deam şi-mi plăcea cum mă ducea aşa, pe sus... Nu-mi era tuşine să mă vadă tetele fi băieţii din faţa căminului, care nici nu ne băgau în seamă, având ei treburile lor personale...*

Începusem să mă -obişnuiesc cu el, îi simţeam lipsa Aşteptam tot timpul să vină, să mă ia din „garnizoana "aceea. Eram ca doi militari în libertate. Sufeream şi ne bucurăm împreună... Nu ştiu dacă mă îndrăgostisem de el. Vroiam numai să comunic astfel, *cu cineva. Alegeam calea cea mai simplă a regizării unor situaţii nesemnificative, dar mereu mi se părea că el nu înţelege îndeajuns. Şi atunci, fără să-mi fac vreo problemă (şi rău am procedai, trebuia să-mi pun dinainte întrebarea şi să-mi răspund: poale fi asta o cale?), am început să vorbesc. Dar, de fapt, vorbeam pentru mine. Aveam însă, În acelaşi timp, credinţa şi speranţa ascunsă că măcar o parte din cuvintele mele* vor *găsi un ecou care să nu le deformeze prea mult. Şi pentru că mă întrebam unde greşesc, îmi pot răspunde acum că am greşi} încercând să pun semnul egalităţii între două entităţi diferite. Şi eram atât de diferiţi, încât astăzi înclin să cred că numai* o *forţă uriaşă, ilogică*, *era singurul rost de a ţi împreună...*

Ori am obosit eu, ori Ana a devenit incoerentă, ori e prea subtilă, nu mai reuşesc să o urmăresc. Îşi dă seama şi amină povestea pentru vremuri mai bune...

Chimicuţa a fost internată de urgenţă la spital. Diagnosticul, după câte am înţeleşi fibron pulmonar. A dat ochiî peste cap şi s-a prăbuşit. „Salvarea*, maşina domnului Corbea, o transportă la policlinica din oraşelul nostru, în locul sărmanei profesoare a venit domnul Rupi-Creta de **la** Q>* bani. Din trei motive **a** fost trimis aici i **a** fscut grevS treă zilq, revendicând mâncare mai bună pentru elevi şi mai mlijţi „carburanţi" pentru dascăli f s-a certat la cuţite cu un tehnician de acolo, l-a îmbrâncit şi l-a cam ciufuliţi nu maij are grupă, toţi combatanţii au părăsit frontul, se

pare că la sugestia lui, sau asta e varianta bârfitorilor…

La porumb e mai chinuitor declt la vie. În primul rând, pentru că stăm toată ziua pe câmp, nu ne mai ducem la cantina noastră, la baraca noastră decât seara târziu. Foarte târziu., de regulă. Autobuzul are totdeauna câte ceva deranjat. Rablele astea trebuiau demult trimise la casat, nu să ne facă nouă zile fripte… Şi e greu, tare iritant, că săbiile a- cestor aspre graminee ne zgiriie, ne scrijelesc, ne taie feţele, mâinile.. Developatul" şi, ruptul ştiuleţilor ne produc umflături şi dureri la Încheieturile calinilor. De aceea cei mai mulţi preferă să care coşuri umplute cu porumb la grămezi sau să încarce în remorci… Şi mai greu e pentru dragii noştri coordonatori care trebuie să ne dea exemple personale şi, mai ales, să ne stăpfnească. Nouă ni-e milă de dânşii, dar de noi ni se rupe inima. În porumb te pierzi u- şor, mult mai uşor decât în vie. Nici nu-ţi dai seama când clin grupă s-au vaporizat forţele de muncă.

— Unde e Camelionica?.

— A terminat rândul.

— Cum să-l termine, că-i neatins?

— Păi nu-i rândul ei.

— Dar al cui este?

— Nu ştiu.

— Al cui e rândul acesta?

— Nu ştiu.

Sau o altă arie, într-o a’in tonalitate:

— Tu pe care rând eşti?

— Pe acesta.

— Văd că e cules…

— M-am grăbit…

— Ia rândul acesta!

— E Laurizzio pe el. Şi Roxy Cireşeanu…

Bunii noştri magiştri se lasă păgubaşi. Noi o lăsam şi mai moale. Când iată că apare vechilul, un tehnician mai viforos decât Cingis Han, şi interpretează aria calomniei. Că suntem nişte lichele, nişte puturoşi, nişte netrebnici… înjură de-i trăsnesc fălrile. Şi are fălci ascuţite ca un bărzoi, că poate lesne să mănânce dintr-o sticlă. *Rupi-Creta* se enervează i *— Te bag în mă-ta, mocofani… DupS ci c! Ai capu mic lt mai stă şt creierul lejer În el…

Jandarmul se congestionează, mestecă sudalme apocaliptice

şi-şi ia tălpăşiţa, ameninţând că o să vedem noi în* dată ce-o să păţim.

— Du-ţi învârtindu-ţi, c-acu pui mâna pi-o jordie…

— Măi, copii, nu vă jucaţi cu focul, încearcă tata să ne aducă pe calea adevărului.

— Eu v-am spus că o să daţi de dracul, se nelinişteşte Uţa. N-am vrea ca din cauza voastră să fie pătat numele liceului nostru. Ia treceţi voi pe poziţii şi – la asalt, înainte marş!

Noi am mai face câte ceva, dar suntem prea istoviţi. Ne-a ajuns cuţitul la os. Doar ceva glume mai suntem în stare să facem. Ne împrăştiem ca potârnichile. Tata şi lady se duc până în capătul celălalt al lanului să vadă cât mai a- ▼em de cules. *Rupi-<Sreta* şi cu *Pasqualette* vorbesc, La două limbi, probabil despre mizeria învăţământului românesc, mul* tilateral subdezvoltat. Se pare că el îi spune şi bancuri, cil „franţili” – cum o dezmiardă bărbatu-său, domnul Pascal

— Râde homeric cu *Le râie* de Bergson în mână… Admira* toarele lui *Rece* se strâng ciopor în jurul lui, îi sorb discursul despre fărdelegile care se petrec În această babilonie – practica agricolă –, despre reclamaţiile pe care le va întocmi… Fetele suspină de admiraţie, tl privesc cu pasiune şi-l trec în rândul nemuritorilor Zorro, D’Artagnan, Pardail- lan, Simon Templer. Camelionica împinge afecţiunea la limita maximă. Îi cere voie lui fiere să-i şteargă de pe faţă O’dâră de ţarină. Îşi scoate batista albă-albă, special păstrată pentru asemenea tmprejurare, şi zăboveşte în actul i* genic, pe bărbie, pe obraji, cu infinită delicateţe în jurul ochilor *gris-fei,* pe frunte… Noi, celelalte adoratoare ne simţim frustrate, suntem invidioase până la lacrimi. Popleacă e mai gelos decât maurul Iris, într-o pornire nestăpânită, li cere Cameleonicăi să părăsească zona, pretinzând că mai multe impurităţi, dacă e la o adică, se găsesc, iată, pe blu- ta de trenţng a lui *Rere.* Şi se lansează într-o vie acţiune Ae curăţire. Rere tot spune că „nu-i cazul* şi că se gâdilă..

O voce ca o sirenă de vapor răzbate până hăt departe i

— Ian poftiţ toată lumea în pauzl di maşi! …

Scoatem strigăte de atac şi ne repezim la capătul lanului unde avem sacoşele cu merinde, hrană rece i un coltuc de ptine neagră şi crudă, o bucată de salam cu o cu loare ce bate uşor către verzui, o bucăţică de brânză cu o* gust suspect dar care

intră foarte bfue în combinaţie cu roşiile trecute demult prin frig şf brumă, roşii suferinde, ftt- rate de băieţi de pe o tartă destinată aprovizionării pieţei cu murături, dacă le-o mai culege cineva... Când ne era firme a mai draga, se aude bfzâitul unei limuzine care stopează snbit în dreptul nostru. Din ea, coboară bărroiul însoţit de două personalităţi. Îl recunoşteam numai pe şefuL fermei, nn omuleţ cam zbanghia şi albinos ca un ou de molie. Al treilea e un tovarăş mai mare În grad, după cum reiese din atitudinea celorlalţi, din aplombul său şi din vocabular ol mai colorat. Tovarăşul, destul de obez, bagă groaza în. Noi cu caninii lui de morsă turbată. Ipochimenii, pe rmd sau în cor, ne fac trântori, obraznici, neruşinaţi, lichele, nenorociţi, mişei, dobitoci, vandali, sabotori... şi alte sinonime'. Profesorii sunt nişte Papă-Lapte, indolenţi, instigatori la grevă, conspiratori, subversivi, duşmani ai patriei. CI ef vor informa miliţia, procuratura generală şi securitatea stătu fui...

— Tovarăşi, vă rugăm să fiţi mai decenţi în exprimare, protestează *Pasqualetfe.*

Da de unde! Ocara continuă mai înverşunată... Dacă» fi aici domnul Corbea ***I*** Dar ***Hercale cel*** Mic *şi* cu *Mă&U.* Î***S*** rra-i un impulsiv. Ba chiar e sfios. Numai fia cazuri exct |- ţâonale, cum a fost cef cu tentativa de viol, intervine eficiet t, însă fără să-şi iasă din pepeni, metodic, ca şi cum ar puie în aplicare o schemă prestabilită. Tot mai ulii se araUS, acum, în asemenea circumstanţe, neînfricatul *Rupi-Creta,* Strâmbă-Jordir, Sfarmă-Sticle. Îl vedem cum se înalta, prune *mâna pe* an cabla, se proţăpeşte în faţa Tor şi tună:

— Daci nu plecaţ. Oumaidecât, vă rup oasfli-n voi f

Nu ştiu ce fel de figura are, că e cu spatele la mine, dar indivizii fac feţe-feţe, lungi de parcă vor să-mptmgă, se dau înapoi bolborosind. *Rnpi-Creta* înaintează un pas, tovarăşa fac ca trenul, stânga-irrprejur, **sus** în'maşină, **butu-** crmfu-se, ţi pe-aâci li-i drumul.

— Uraaaaa *f*

— Dacă mai steteau o secundă, chrar cî-i păleam pişti bot.

Noi îl privim cu nesfârşită încântare şi recunoştinţă. Tata e fiert şi mut. Lrţă susţine că suntem pierrhiţi, am încurcat-o de tot. Rere promite să le pritocească un memorii o reclamaţi e cum nu s-a mai pomenit vreodată.

— Piui la plinjiri, trebuie scărmănat şi li meargi ful|ÎL» Păi undi

îs închipuieşti ei cî şi afli i În ţara lui Papurî-Vodî? Ei, drăşla-dracului! …

Liţă spune că ne-am. Repauzat* destul şi *că* e cazul să mai culegem fiecare câte un rând, că mai sunt trei ore până vine autobuzul.

— Haideţi, ultimul dram de energie! Luci un pic şi gata! Unde-i tinereţea voastră? Drepţi şi *pas* alergători

Abia ne mişcăm. Simt o imensă sfârşeajă în tot trupul. Ana spune că ameţeşte. O frec pe Umple, o iau de mină şi o duc într-un loc mai izolat, să stea liniştită, întinsă pe na petec de iarbă veştedă…

Se stârneşte un vânticel rece ca gheaţa. Frunzele lungi şi tăioase ale porumbului se zbat nervoase, urzind an fâşlil de fond, trist ca un recviem. Şuieră şi salcâmii golaşi din apropiere. Tulpinile porumbului se zvârcolesc în neputinţă. Frunzele căzute şi ciurlanii se rostogolesc în dezordine.. Şi-i vânt şi burează… Ne ajută pronia sau ne pedepseşte? Să ne bucurăm că am scăpat o oră de teroarea culesului, sau să ne îngrozim de ce ne paşte? Că nu-i pe-aici niciun adăpost.

— Parascovenia mă-si! Băiet, adunaţi hlujani, să fa- cim o branişti în lăturişul păpuşoilor 1

Şi băieţii cară coceni şi improvizează un campament. Ne strâpgem hainele pe noi, ne înfăşurăm cu tot ce avem, parcă suntem bandajaţi. Locul dosnic, înseilat la repezeală, ne apără numai dintr-o parte, cea mai câinoasa. De sus, se năpustesc asupra noastră mici şi dese proiectile îngheţate. Grămezi vinete de nori coboară până deasupra capetelor noastre… Burniţa se înteţeşte. Nu scoatem un cuvânt Priviri iscoditoare, îngrijorate, cerşind o desluşire, o soluţie salvatoare.

— Păcatili meii-., ar trebui şi vină autobuzul…

Nu vine. Dar trebuie şi sosească din clipă în clipă, că s-a Tăcut demult ora d£ plecare, mai e şi timpul acesta zălud… Aşa a Întârziat mereu. „Aj Fi trebuit acum sS se grăbească.

— Să ştiţi că e *mai* bine s-o pornim pe Jos, în Intim- pinarea a ulofib uzului, e de părere Liţă. Mergând, ne încălzim. Ne injăsurăiB bine capetele ţi…

Toţi cădem de acord să plecăm. Ş$ convoiul nostru ***me*** mişca pe drumul cleios, ca o hidri cn cina zeci de capete.. Ajungeai io şoseaua asfaltată. Tn ambele sensuri Inc na< sini mici s; n mari, speriate, cărora li se văd numai Imninile înceţoşate.

— Mergeţi pe partea dreaplă şi cât mai aproniati…

Nic i un autobuz pentru noi.

— Să ştiţi că-i sancţiunea tovarăşilor…

— Asta e crimă!

De la o vreme, trebuie să părăsim şoseaua pe un drumeag desfundat, în direcţia fermei Pleaşa. Noroc de porţiunile de pietriş şi de pietroaie. Altfel ne-am scufunda până la genunchi… Am străbătut jumătate din cale, vreo şapte kilometri. Cineva anunţă că e ora 20. S-a întunecat de patru ore. Nu se vede om cu om. Se aude numai răsuflarea grea, din când în când, icniluri şi tropăitul monoton, hârşâit, delirant.

— Într-o oră suntem la fermă, îmi şopteşte Tiby.

Calvarul continuă… Beznă, noroi, lapoviţă. Câteva fete plâng în surdină. Un tablou mai sinistru decât înlănţuiţii împinşi spre ocnă. *Pohod na Sibir*/…Cineva propune să ne îndreptăm către satul cel mai apropiat… Înaintam din greu pe drumul ales. Procesiunea se târăşte, ca o fanlomă, cu paşi de plumb, împleticiţi. Ne amorţesc oasele. Prin muşchi ne trec cuţite şi ace. Dureri atroce… Hainele îmbibate cu apă atârnă pe noi ca o armură de împrumut.. Nu mai judecăm. Monstrul gâfâie astmatic, îngenunchiază, alunecă inconştient… Halucinaţii. Hipnotizaţi, maşinal, ne tă- bârcim spre o dungă anemică de lumină. E de la barăcile noastre…

Mă ustură în gât, mi s-au înfundat urechile, îmi cur^e nasul. Strănut. Spun tatei că mi-i sete şi-mi face semn să beau. Ameţitoare apă, ce tulbure te datini! Nu vreau ca lata să bage de seamă că nu-s deloc în apele mele. Şi aşa se pâro că el e mai şubred. Numai *Lady,* bună şi marea mea prietenă, mă observă, se frământă, mă îmbărbătează… Trei sferturi din cei care am fost la’ Grindu ne aflăm în| aceeaşi situaţie precară. Norocoşi au fost cei de la Valea Domanului. Au venit la timp, pe la ora 18, tot pe întunem, dar cu autobuzul, nici n-au simţit lapoviţa. Singurul lor necaz a fost o altercaţie mai dură decât cea de la Grindu. Lui Piţu, un tehnician de-acolo i-a smuls un sfert din barbă şi i-a umflat un ochi. Ostilităţile au avut loc pe terenul tehnicianului. Care, în plus, mai deţinea şi avantajul unor labe de Godzilă. A fost un singur spectator, un paznic de **câmp,** care era susţinătorul celui mai puternic. Acolo, la Valea Do- manului, s-a organizat un fel de *comando* al gazdelor care au atacat cu ferocitate un grup de băieţi plecaţi după apă. Toţi au câte un

semn, ba o julitură, ba o vânătaie, ba o gil- mă, ba un cucui, ba o scrântitură… Dar cea mai mare durere a colegilor noştri s-a înregistrat când au văzut că nu mai venim noi. Se făcuse ora 22, nu găseau nicio explicaţie plauzibilă a {Qtârzierii şi mai pătimeau şi din pricina interogaţiilor fără răspuns…

Dar azi, în ciuda acestor amintiri nu tocmai roze şr a consecinţelor care se văd şi de-o parte şi de cealaltă (suferim'âmpreună), avem mai multe motive de a ne bucura. Plecăm acasă! *Tutti a* casa… Ne facem bagajele, iuţi că albinele… Mihalache Buligă a adus autobuzele închiriate, mai multe declt strictul necesar. Risipă, tovarăşi! Şi ne-a mai adus Buligă ')-> teanc de gazete, contra cos!, în caie se aflâ reportajul despre noi. Este intitulat Toamna – frumu- *sete, belşug şi lericire.* Din păcate, e publicată numai o fotografie în care se disting nişte tufişuri şi câteva umbre închipuind fiinţe umane, lată reportajul pe care îmi îngădui să-l transcriu aici:

„E toamnă. Toamna marilor noastre izbânzi al căror arhitect neobosit şi înţelept este genialul nostru Conducător…

Nu mi-a iost dat să văd niciodată o toamnă atât de splendidă, de mănoasă. Nu sunt din fire un bucolic liniştit sau exaltat, dar nu pot să rămân nepăsător în fata frumu- *şefilor adevărate. Admir, deci, tot ce tace ca sufletul să vibreze. Admiraţia mea merge până la acutul sfânt al cuprinderii obiectului adorat în universul miraculos ol cuvintelor. Această tentaţie o cunoaşte orice truditor al condeiului. Chiar dacă uneori imaginea reală apare sărăcită, există şansa de a preschimba extazul pur într-o întreprindere* ac- *tivă. Căci reporterul, acest Argus modern, are, amestecat printre semenii săi, virtutea de a vedea* simbolul în *siera aparent prozaică a cotidianului. Artistul creează demiurg ic lumea, reporterul descoperă poezia lumii create…*

E toamnă mirifică, cu *revărsări policrome, şi îmbelşugată ca un corn al abundenţel…* *Aţi văzut florile toamnei? Au străluciri metalice şi culori discrete, de o solemni taie superbă. Au parcă chip de filosof străluminat de acccpta- rea senină a destinului. Galbenul solar al frunzelor creea- za senzaţia de comuniune cu univesul. S-a combinat lumea de aici cu lumea palidă de aiurea. E un timp al aşteptării, împletit cu jubilalia cortegiului uman. „Poemele luminii” visează la tărâmul fabulos al germinaţiei. E apoteoza bucuriei de unde începe graniţa tăcerilor solemne şi meditative. Un vis al seminţelor şi un „murmur de neam*

clntăref", cum spune Blaga, vis al noii revoluţii agrare, al unei lumi mai bune şi mai drepte. Visul omului nou, harnic şi fericit, conceput de mintea genială a Conducătorului nostru mult iubit.

Pe oameni, dacă vrei să-i vezi în toată splendoarea lor, îi cauţi pe cânip, la culesul viilor, a zarzavaturilor şi fructelor, al sfeclei, al porumbului. Sunt îmbrăţişaţi cu roadele, parcă inir-o Încercare firească de contopire veşnică cu e- lementele firii. E o frescă imensă, vie, pictată de **un** *artist cu o Înzestrare excepţionali Iată, această toamnă cu* **rever»** *beraţiile ei grandioase, cu belşugul ei fastuos! Câmpiilz, grădinile, viile dealurile amintesc de viziunile horaţiene, revarsă miros de must şi de pere bergamote. Iată această iloarea sorelui cum nu mai priveşte spre astrul său, ci spre pământul de unde s-a ivit. E vjrsta când, plinfi* **de roade cugetă** *la roadele viitoare.*

...Urcăm pe dealul dw stânga şotelei, oătrunzind pe întinsei şi mănoasele podgorii ale fermei Leapşa. Ajungem pe un platou imens unde, deodată, se inlăţişează ochilor noştri lacomi impozantele clădiri ale fermei. Ai senzaţia câ-j un centru de cercetări, datorită ordinii, croielii moderne, strălucirii construcţiilor. În plin **câmp, o** *cetate de basm, cu linii simple* **şi** *luminoase. De pe creasta dealului, poţi admira terasele acoperite* **de** *oştirea grandioasă a butucilor de vie, orânduiţi într-o simetrie ireală...*

Dimineaţă înrourată. Aenzf curat, aerul tare al înălţimilor pătrunde Sn ***toate fibrele*** *fiinţei noastre, înoculân- du-rte* ***o nouă viaţă. La*** *orizont,* **Îşi face** *apariţia o* ***părticică*** *din discul soarelui, împrăştiind o lumină* **aurie,** *în imensvf* ***laborator*** al ***natură*** *răsună* ***clinchetul*** *glasurilor de* ***copii ţj*** *melodia intensă* ***a*** *adolescenţei.* ***Sâni*** *elevii veniţi,* **cu** ertfa- *ziasm,* ***să se formeze la nobila şcoală*** **a** *muncii. Aici* ***te află şi prdesorii lor,*** care **se** folosesc ***de*** un nou ***manual,*** *de car****tea*** *măreaţă* t ***vremurilor*** noastre*:* **practica agricolă.** ***Aici,*** **la** ***datorie,*** pe ***baricade, zi şi noapte,*** se *găsesc* Inginerii, ***UthmrienU,*** mnneftorfi, ***animaţi de cele mai înalte sentimente. Va concert*** nafunzf ***în*** oare ***răsună*** *acordurile* unei ***stm-*** *fonii cempestre. Să rămânem aici, printre aceşti prometei ei zilelor noastre. „Lanul nostru, ne comunică tovarăşul inginer Lică Mâstăcan, este realizat sută la sută. La indicaţia şi cu sprijinul Comitetului judeţean de partid, caie transpune în viaţă hotărârile C. C. Al partidului nostru, personal ale Secretarului*

său General, vom face ca producţia să sporească şi mai mult. Anul acesta am obţinut peste 15 000 kg la ha, depăşind cantitatea planificată cu 1600 kg. Pentru' anul viitor, ne propunem să depăşim planul cu 20 la suia". MAvem condiţii excelente de cazare şi hrană. Din acest motiv, elevii lucrează cu însufleţire şi obţin rezultate strălucite", precizcază tovarăşa profesoară Eliza Pascal, în vocea *căreia se simte hotărârea de a munci şi mai mult. „Aşa producţie n-a iost niciodată, intervine tovarăşul profesor Romulus Pietrăreanu, un om cu sprâncene stufoase, care indică voinţa nestrămutată, şi cu un zâmbet optimist în colţul gurii. De multă vreme, mai bine de 25 de ani,* eu *mă a- flu cu elevii pe ogoarele patriei, dar anul acest e o producţie record, dovadă a impulsului dat de nouă revoluţie agrară". Cuvinte de mulţumire, de caldă apreciere, allăm şi de la tovarăşul prolesor Titi Pătran, conducătorul lotului. Acesta tace aprecieri elaogioase la întregul context al* muncii *agricole de toamnă, mijlocul cel mai eficient-* de c*ducaţie patriotică a elevior.*

Desigur, au cuvântul numeroşi elevi, caie fără să înceteze o clipă lucrul, ne vorbesc cu *pasiune despre rolul in- structiv-educativ al muncii patriotice, despre condiţiile minunate, Create pentru bună desfăşurare a activităţii. Alia Torian, secretarul utece pe şcoală. Dana Tănase, secretar ră utece a clasei a XIT-a, Mitei Palada şi Thalia Muşat au ţinut să ne împărtăşească sentimentele lor de înaltă preţuire faţă de grija părintească a partidului, special a Secretarului General, hotărârea de a munci mai mult şi mai bine, de a nu precupeţi niciun efort pentru a contribui din plin la strânsul recoltelor, aducându-şi astfel aportul la înflorirea scumpei noastre patrii. Tinerii aceştia, ca de altfel toţi tinerii ţării, sunt minunaţi, după cum spunea Secretarul General al partidului în magistrala sa cuvântare rostită cu prilejul deschiderii noului an şcolar. Despre toţi, în parte ar trebui să scriu, dar e imposibil. Şi totuşi, toţi se vor recunoaşte în aceste aprecieri. Tinerii ştiu că ceea ce înfăţişăm aici se leagă de numele fiecăruia. Căci,* ***astăzi,*** *destinele individuale se contopesc într-un mare destin al tutu rora. Şi această toamnă a împlinirilor şi certitudinilor este cel mai tânăr anotimp. Toamnei de altădată, toamnei baco• vlene, când roadele pământului ajungeau În hambarele şi* \/i *pivniţele altora, i-a luat locul un nou anotimp, tânăr dat ţi matur, cel mai* social

dintre toate anotimpurile. E vremea când se judecă şi se răsplăteşte munca oamenilor, când comorile pământului iau calea caselor noastre. A devenit toamna anotimpul cel mai aproape de *sulletul nostru, ano- Bmpul vremurilor noi, socialiste, în drumul nrnhniut* către *visul de aur al omenirii, comunismul*

V*espasmix i'uiog*

5

Practica noastră agricolă s-a terminat. Şi noi suntem torminaţi. Sunt bolnavă de-a binelea. Tuşesc, mă doare În gât de parcă am tăieturi. În casă e frig că afară, iar eu, sub' plapomă, sunt lac de transpiraţie. Am febră... Mama mă tratează cu biseptol şi ampicilină, jeluindu-se, anatemizând... Elevi, şi cadrele didactice de la ţară continuă practica a- gricolă până la noi ordine. Mama a refuzat să mai meargă, cu riscul de a fi retrogradată, chiar să i se desfacă contractul de muncă. Aceasta este formularea exactă!

— Să-l desfacă, mă fac femeie de serviciu, că în comerţ nu am trecere. Scap de navetă, scap de umilinţe şi mătur şi curăţ scările blocului... Nu-i mai bine aşa?

Tata dă semne de epuizare. Pare un om sfârşit. Cu plă- **mânii** a avut totdeauna de furcă, acum mai mult decât oricând. Noroc că în ziua de azi nu se mai moare din pricina asta. Are fierbinţeli... Dar cel mai rău stă cu nervii, de**te cmnă,** de primăvară, de toate anotimpurile. Doctorul Eli- zar abia aşteaptă să-l interneze... Suferă şi din pricina mea. Ce mă fac eu cu şcoala, cu pregătirea? Să ratez şi eu examenul de admitere? Numai cu ţâra de „moştenire" şi co> lecturile mele vraişte, nu fac nimic... Nu, asta nu se poate P În excesul lui de zel şi **în** dorinţa-i de a mă păstra **io** reJ

Laţii bune cu invălS*-'® ar vrea '■ă merg în s [->rf5 la^; od:<j\i.mo izî. *iiv neşie.

— Nu eşti sănătos, omule?! Ştii la ce mă refer... Doamne, Dumnezeule, ia uite cum arată faţa. Ta uite cum arăţi şi tu. Trebuie neapărat să te internezi! Amândoi, numaidecî! I

— Fugi, mamă, că n-am nimic, se fereşte el, respirâad ca o locomotivă. Şi fata e sănătoasă, vioaie ca o zvârlugă...

E aşa, o vagă răceală... Îi trece cu ceaiuri fierbinţi, cu ceva piramidon şi aspirină...

Se înăbuşe într-o luşe seară...

Îşi fierbe apă într-un ibric şi se bărbiereşte, tolosindu-se de o oglinjoară, la lumina slabă ce se strecoară prin fereastră. Lumina electrici e întreruptă pentru economie... Pleacă la şcoală împreună cu Calliope, spre deznădejdea mamei, care îi prevesteşte că va muri cu capul pe catedră... Mely, rare a stat de la ora trei la coadă pentru o sticlă de: lapte se întoarce triumfătoare. E pentru mine. Pot să beau lapte fiert...

Mama mă îndoapă cu hapuri, inclusiv tranchilizante, şi adorm ca moartă... Când mă trezesc, pe la orele 14, tata şi Calliope deja au venit acasă... Nu mă simt deloc mai bine. Febra a mai scăzut un pic Durerile din gât şi din piept continuă. Mama crede că am viroză respiratorie, amigdalita e sigură, şi că mâine trebuie să mă interne?. Nici nu mai încape vorbă! Şi tata ar trebui să se interneze, dar el nu acceptă nici în ruptul capului. E de acord să mă spitalizeze pe mine, să pună ţn funcţiune toată reputaţia sa pentru a găsi un loc în spital. Pentru mai multă siguranţă, se duce şi mama cu al să aranjeze treburile, că e vai şi amar. Mal. Uşor găseşti un loc pentru un voia] în spaţiul extraterestru...

Calliope e dispusă să facă un mare sacrificiu, din cora- paşine: să-mi arate jurnalul ei. De-ar şti, dulcică asta, că nu mai e cazul... Sunt pe punctul să-i mărturisesc nemerni. Cia. Dar imediat îmi dau seama că, chiar dacă nu s-ar supăra. Ar înceta să mai consemneze de-acum încolo, ori, dacă ar continua, ar introduce ucigătoarea autocenzură. Ca su-mi facă totuşi plăcere (ştie hoţomana că asta îmi face plăcere). Îmi istoriseşte cum a fost redeschiderea. *Raţa. Hipopotamul* şi Scorpena (în! R-adins le foloseşte poreclple ca să mă înveselească) s-au năpustit asupra elevilor, că în practică ne-am comportat mizerabil. În primul rând, zic ei, noi, navetiştii, am fost la promenadă, ba ne-nin f. Lrut şi de ruşine cu conduita dezmăţată. Voi, care aţi lost în deplasare, n-aţi Tăcut altceva decât boroboaţe, aţi devastat barăcile, aţi distrus cazarmamentul, aţi mmcat mâncarea de pomană... În fine, am făcut şcoala de râs. Vom plăti, cică, din punga noastră, sume mari, că şcoala n-are de unde_ Apoi directoarea a trecut la tradiţionalele ei referiri privitoare la ţinută. Să nu vă prind **cu** chică, **cu** cămăşi tărcate, fetele să-şi împletească părul în două codiţe, să dispar-ă bretonul şi vopselele şi să apară pamblica albă şi matricola-, Buligu 3

cuvântat despre grija statului şi a partidului faţa de noi, de condiţiile create, de manualele gratuite pe care trebuie să le păstrăm ca pe ochii din cap, să le recondiţionăm, altfel le plătim la sfârşitul anului când va trebui **să** le restituim... Şi dă-i cu citate din magistrala cuvântare a Titanului, nu, mai ştiu care cuvântare... *Scorpena* s-a axat asupra problemei deşeurilor, maculaturii, sticlelor şi borcanelor, Sarcina fundamentală, a spus ea, *a* diriginţilor şi a organizaţiei u- *iccc,* este aceea a fondului social, ce-o mai fi însemnând şi asta... Directorul adjunct Lăpuş a stăruit asupra practicii ia atelierele şcolii şi în uzină. Ăsta, zice, e obiectivul princi-* pa] în condiţiile dezvoltării învăţământului actual. Din pa^ câte, a subliniat dânsul, la acest capitol suntem la pământ* Avem un plan de nu ştiu câte sute de mii şi noi am **făcut** nu ştiu câte zeci de mii... A mai glăsuit dumnealui despre asigurarea unei discipline de fier, a unei discipline liber, consimţite... Tata stătea ţeapăn ca o santinelă în posL Doamna Stana Rangu avea un surâs melancolic şi **o** privire albastră neliniştită. Piţu îşi făcea rondul, cu mâinile atirnânde, **toi** repetând **„nu** fiţi lepre, **nu** fiţi japiţe” ... Calliope turuie, turuie, cum nu-i obiceiul ei. Mely găseşte de cuviinţă sS intervină s

— Ţuţy (aşa **o** dezmierdăm noi), las-o-n pace, c-o oboseşti.

Trec în mare **grabă, ’ să mă vadă,** Mihaela Gavrită, **Mi-*ehei âne,* şi Mihaela Cosmân, *Ccmeleonica.* Îmi spun că jumătate** din **clasa noastră e bolnavă pe parcursul Tungnlul drum** al **zilei către noapte. Simona** şi Corina **s-au** dns, a- **cum, la Ana Betou, care e bolnavă, la pat, răcită—O mai supără şi apendicită. Prea puţini au fost mal xezistenJL Unii n-au venit la şcoală fiindcă vor să se refacă două-trei zfle< Viju a înnebunii. Zice că trimestrul acesta e ratat, ce pa tem face fnir-o lună de zile, când materie este peutni tre} hnri. Unde mai pal tezele... După săptămâna asta, cojiî<jray** graficului, intlăm două săţatămini în practica industrială.

— Azi nici au s^au ţinut ace „a trecut timpul eu discitr sărite şi cu. Îngrijorările^ Şi nici rvai cu cine face ore.

— *Chimicuţa* Sile Scurtu „Pa*squsdette ş*i Pa*scalopot s*unt bolnav^ He*ieuie e* la. Un concurs judeţean, Măre/u*n-a venit, că-i navetist şi azi n-au circulat autobuzele din lip6ă de motorină... Noi e- lam. În clasă „zece negri mititei. Poftim de mat fă ore în* asemenea condiţii...

Mama şi tata s-asu întors tii2tu. Att fost la doctorul Grădinarii, apoii Ia doctorul Gimeaţă. Aceştia an jurat ca mâna pe inimă că n-au nicio poâbibtate să mă interneze. Absos- lut mei una. No rac de doctorul Pane în care a zis cir ar putea el să facă rost de un loc, dar no în condiţii tocmai tm- ae, ~. Eu rtu mă bucur, fiindcă-. Am oroare de spital. Aş 5 preferat să *zac* acasă, adică să mă vindec aici, în cămăruţa moafitră, cu medicamputaţia prescrisă de mama..

Încerc să ies din starea mea şi să intru Într-o altă staie şi aceasta se tmmeşte jupâniţa Calliope din „ju. Mahil “ei. Puştoaica mă Incintă cu candoarea-i şi mă surprinde cu ve-leităţile-i poelice. Ştiam despre Calliope că este muza poeziei epice, dar dumneaei, soră-mea, e lirică până în măduva oaselor... Jurnalul e început dini iun te. Dragoste recentă^ im-pmesii proaspete, poevie ete*o3 r

„Ultima, ord *am avut* M-Q-M. *Ta pauză am* văzut că cei de *la clasa a X-ll-g au spart. Am* aşteptat *la* un geam *să-l văd pe Sorin în pantaloni scurţi, dat a-a* ieşit... Cum l-am *cunoscut “? Am la&t sâmbătă* eu Moaica ia reuniune *şi l-am văzut că se uită aşa la taine- Tocmai ieşeam să beau apă, când începuse ua* blues Ce *faci,* nu *dansezi? Cum să* au_ *Mă ţinea la depărtate* În *timpul dansului. Nu înţeleg* de ce, *eram tare tâstâcită. M-am uitat tot timpul departe, peste timarul Iul... La un moment dair a plecat. Nu l-am mai văzut un timp... A treia* zi, *l-am zărit la şcoală. Mi-a zvâcrut inima.*

Aş *vrea şti se apropie de mine* „să *mă întrebe ceva... Dat nu cumva sunt ptea mică să am un prieten? La* reuniune *am dansat cât ei după melodia* „The *power oi* tawe" a *lui Jennmer Rush. Tmi sună şi a/cum în urechi* ***fi*** parcă ***mi*** *ye taie picioaeelc. —. Ne-am rntâlnit ta tabloul* cu *orarul şcolii şi cu repartiţia claselor. A vrut să-ati spună* ceva* *dar tocmai alunei venea profa de engleză şi* a *trebuit să plec*

Ia oră... Nu ştiu cum *m-aş Ij descurcal clacă... După aia mi-a părut rău toată ziua că nu am putut să stau de vorbă cu* ei. Oare ce-a *vrut să-mi spună*? *Monica îi. Cunoaşte mai de- mult. Zice că* e *băiat bun...* Mi-e *teamă să nu mă îndrăgostesc. Dacă ar şti Thalia* |i Mejy, *ar râde de mine. Nici* el au *treouie să ştie că (în la el...* The perfect Eden. The perfect day. Ca *niciodată, simt o intensă bucurie. Ireal îmi pare totul. Înţeleg cum grădinile oraşului îşi pierd farmecul în faţa grădinilor Raiului. Soarele stă*

atârnat pe cer, protejat de o privire divină. Norii ascunşi undeva, *zăgăzuiţi, ţinuţi în frâu tot de o mână nevăzută. Linişte. Linişti cât să te doară urechile. Aer cât să nu-ţi simţi respiraţia ta, ci şi pe a ccluilalt de lângă tine. Cum am putut îndura atâta fericire i Cum ne-a fost îngăduit atât? Aş* vrea să *se repete. Am suiletul strâns, nu îndrăznesc să cer o a doua oară. Mă tem că ar îi prea mult. Aş vrea, aş vrea... Dar nu,* nu *pot. Oare nu e starea de la începutul lumii,* în care nu *încăpeau nici vecini, nici prieteni, nici părinţi, ci numai noi? Oare nu seamănă a insulă pustie pe care ne-o dorim atât? Oare pasărea aceea cu aripi largi* nu *este simbolul libertăţii totale? Haide, fă un miracol să mai fie o dată ce-a fost...m*

Abia mă mai ţin pe picioare. Am ameţeli până aproape de leşin. E chemată numaidecât, să nu plece la serviciu^ doamna losipescu, îmi ia tensiunea şi ne dă speranţe. Opt cu cinci e cam mică, chiar foarte mică, dar trece, vă dau eu o pastiluţă, dacă n-aveţi cafea... Tata aleargă* să facS rost de o maşină, un prieten, dacă mai găseşte pe cineva... Trebuie să lipsească de la primele ore, îi dă un bileţel Cal- liopei pentru adjunctul Lăpuş. Să nu afle tovarăşa directoare sau tovarăşul Buligă. Dar mai cu seamă să nu afle tovarăşa îndrumătoare Pleşcan. Mely s-a dus iar cu noaptea în cap să facă rost de lăptic pentru mine. Mama se tânguie peste măsură. Eu o consolez spunându-i că mă doare în piept, dar nu să strig, nu e cine ştie ce, ferească Dumnezeu de mai rău. După două ore, îşi fac apariţia tata şi nenea Dinu Spirache, inginerul, lunganul, l-a luat de la servi-, ciu, el e şef de secţie, a putut să plece. Cu *Dacia* lui roşie, nou-nouţă,. Ajungem în 15 minute la spital. Pe jos, cum sunt eu în stare să merg acum, am fi făcut o oră, poate şi mai mult, dacă n-aş fi deraiat pe Iraseu. Cu * a’utobuzul, nu se poate circula din cel puţin două motive: ori e snpraâncăr- cât, ori vine când pofteşte... Dar aşa, vâj pis la linie, vâj pe la sta* dion, şi iată-ne în faţa cabinetului unde oficiază doctorul Pan- ciu. Uhoi de lume, pentru consultaţii. Să vezi aici şi strâmbi şi-ologi, Hristos să-i miluiască... Mama mă ţine mai mult li braţele ei vânjoase. Tata face tot felul de manevre, până reuşim să intrăm pe o uşă dosnică. Un cabinet mic, parcă-i o chilie. Seamănă, totuşi. - A cabinet, prin mirosul înţepător de iod, clor şi alte alea, prin halatele albe ale medicului şi asistentei. *4*

— Luaţi loc... Ce-ai păţit, domnişoară? Se poate? Noi suntem

tineri, am fost în sânul naturii, munca reconfortează, fortifică.

Curtezan recunoscut, ’mă mângâie a încurajare, îmi iă două tablete şi, după un timp, îmi mai revin, pot să rămân lucidă… Tata dă semne de agitaţie, îşi cere scuze că se retrage, mai prinde măcar o oră… Nu mai e nevoie de el aici. Poate la internări… Doctorul Panciu mă consultă meticulos. Are mâini fine. Şi zâmbeşte galeş. Ridurile puternice îi înfrumuseţează chipul, îi dă un- aer de nobleţe.

— Aveţi fişa psiho-pedagogică de la şcoală?

Eu nu înţeleg ce spune, mama e uimită

— Domnule doctor, aşa ceva nu mai există în şcolile noastre de vreo cincisprezece ani. Erau cândva. Nici nu-mi aduc aminte, nişte bagatele.

— Him! … Nu-i nevoie. Ne trebuie o radiografie…

Fără intervenţia lui directă, n-am fi realizat această radiografie nici într-o săptămână. El a trebuit să ofere filmul şi în vreo trei ore l-au şi developat.

— Doamna profesoară, domnişoară., treaba-j bună. Nu trebuie să ne alertăm, dar nici să stăm cu mâinile în sân… Vrem noi să fim sănătoşi şi frumoşi ca un trandafiraş? Vom scoate aceste cocoloaşe roşii din gât. E aici la mătăluţă în guşiţă un focar de infecţie. Microbul reumatismului stă aici ca la mama lui acasă…

— O mai dureau picioarele din când în când, se bag; * mama în vorbă. Dar acum, după prartica asta de o lună şi ceva se simte rău de tot… Acolo a fost frig umezeală a răcit…

— Aşa e… are şi un început de viroză şi pxistă, mai neplăcut, riscul reumatismului poliarticular… Vrem noi s5 ajungem o băbuţă cocârjată? Nu vrem… Fii liniştită, draqă, ce te sperii aşa, din nimic? Am qlumit Eşti tânără şi viguroasă. Vom merge noi Îs o staţiune, ne tratăm… Eforie, Fe-

Vda 89 coala 8

Lbe. Călimăneşti, Căciulata, Lacul Sărat… Ui Le, chiar acum, În vacanţa de iarnă, la Căciulata-. Asta-i, dacii vrem să ne vindecăm, Mens *sana în cotpoie sana,* asta-L.

Ne ajută doctorul Panciu şi pentru internare, că «gogoloaiele" trebuie imediat înlăturate. E o operaţie uşoară, ne asigură dânsul. Iar doctorul Sorescu, cu care a şi vorbit, e un maestru. Le scoate cât ai zice peşte… Eu şi cu mânia trecem în celălalt corp de clădiri, la Internări. Şi aici e coadă mare, miros de spital, înecăcios. Şi frig. Asistentele au pe de-asupra halatelor albe,

alte halate de monton. Şi tot cu mâinile vinete de frig. Nici năsucurile n-au culori prea ispititoare. Cei care aşteaptă pentru internări. {ac o impresie jalnică. Sunt şi bolnavi şi neajutoraţi. Pe noi ne recunoaşte şi asistenta cea roşcată, ne favorizează.

— E greu, e foarte greu, doamna Muşat... Să-i caut eu ceva mai de soi, să fie singură Într-un pat...

Noi ştim că locul e deja găsit, dar îşi dă şi frumoasa roşcată interesul— Spitalul, uriaş, poartă semnele civilizaţiei contemporane, clădire cu trei etaje, care se lungesc şi se adună în formă de U. Sub scările spiralate, un lift mare. Acum, nu funcţionează din cauza luminii oprite. Urcăm pe scăn, în timp ce un bolnav este coborât de două persoane valide, într-un cărucior. Ajungem din urmă un alt bolnav dus de subsuori cu picioarele târâş. Dintr-un cabinet, se aud ţipete, ca şi cum s-ar face o operaţie fără anestezie... Semne ale cutremurului din *’77.* Spitalul însuşi seamănă cu un bolnav. Sau, mai curând, cu o staţie deşirată, căzută jde pe o altă planetă, cu toate articulaţiile dereglate... Salonul 25 de la etajul al treilea, secţia O.RL, are şase pături în loc de patru. Cu mine vom fi opt persoane. Într-un păi. Donă bătrânele micuţe, iar în altul, două copile de gimnaziu. În timp ce eu îmi ocup locul, o doamnă tânără şi drăguţă, cu părul lung şi buclat, care o cunoaşic pe mama, îi oferă câteva informaţii cam alarmante, poate şi cam exagerate. Încă nu funcţionează caloriferele – am băgat de seamă –, aoia pe la mijlocul lunii e posibil să Ic «dea drumul", dimineaţa şi seară. Vor fi călduţe, ca la noi acasă, soare cu dinţi... Acum e suportabil, dar trebuie să mai aduceţi o pătură de acasă... Medicamentele, de unde o să facă mama rost, că aici nu se găsesc decât.pe sub mână’\la un preţ de te apucă pandaliile... Mâncare să-i aduceţi fetei de a- casii, că „zoaiele" de aici nu-s comestibile...’ Vizita e la ora 10. Lenjeria e schimbată la cerere, dacă dai 50 de lei, penJ tru că aici se perindă multă lume şi nu mai pot spnlatorpJ sele să acopere necesarul—

Mama îmi aşază lucrurile. Eu, din pat, mă uit la o tazS jucăuşă ce pătrunde pe fereastră. Mă uit cu discreţie (pentru că mai mult ele mă examinează pe mine) şi la colocatarele mele. În patul alăturat, o tânără doarme. Se văietă prin somn. Doamna grasă, cu un neg mare şi vânat pe obrazul stâng, împleteşte ciorapi. În partea opusă, o femeie micuţă cât un ghemotoc,. Cu cap de papagal. Frumuseţea buclată tot sporovăâeşte. Zice că

acesta este cel mai curat salon, că le face ea scandal infirmierelor şi sorei şefe. Dacă nu mătură în fiecare zi, că de spălat nu se poate, plimbă o cârpd. Fleaşc I fleaşc! Prin toată camera timp de zece secunde. Dar e bine şi aşa. La bărbaţi, e. Tragedie cu moţ*. Îl are acolo pe cumnatu-său se operează de hernie…

Se lasă întunericul. Cineva aprinde un bec chior. Tî- nara s-a trezit şi mă cercetează cu inţeres. Doamna cu negul tşi încetează lucrul. Vrea să-şi facă unghiile, dar lumina e prea slabă pentru operaţiunea aceasta… Mama mă încurajează, mă sărută şi-mi zice noapte bună. Mâinc va veni să-mi aducă pătură şi mâncare.

Gemete, oftaturi, vorbe. Unele sinistre.

— Auzi, au dus-o la morgă pe femeia aia cu chirota- jul ilegal. Şi pe bătrânul ăla asfixiat. Dar cel mai cumplit e cu tânără aia, nici douăzeci de ani nu avea, pe care au găsit-o în pădure, violată, ştrangulată si— doamne. Dumnezeule Atotputernic…

— La maternitate, a murit şi astăzi un nou născut…

— Dacă întrerup, doamnă, lumina când nici cu le. Aştepţi… acum în noiembrie, cei din incubator n-au nicio scăpare..

Mie îmi vine în minte un roman al lui Thomas Marin, *Muntele vrăjit,* ţi mi se pare că sanatoriul acela era uo fel de Mamaia sau Miaami. Dar, fireşte, nu aşa. Se pune porblema. Una e romanul, alta e Auschwitz-ul, alta spitalul. Nostru*. Cel mal rău, puah, e să fii bolnav incurabil… Noi, csele din. Camera 25. Săniem. Pare-se, bolnavi trecători-Cât ţi priveşte pe tineri, noi idei au vrem să ştim că mergem de-a pururi spre *soare* **apune_**

— Trebuie bnnă, *cânte,* **lapte, pentru a ««măi *fi* tia bolnavi, o and pe doamna cteiiontatfi.**

— Vorbiţi de tacturi Mb»

Şi eu îmi amintesc că am citit nu ştiu unde cum un medic-american a mers, mai demult, la un congres de ştiin (e pojilice şi social-economice, unde a cerut, nici mai mult, nici mai puţin, decât să se schimbe orânduirea, pentru a limita îmbolnăvirile… Un om înfometat, nu e nici liber, nici sănătos…

Privesc păturile, figurile chinuite, fereastra mare fără perdele, tuburile spânzurate pe pereţi, linoleul gri… Amig- dalita şi alte de astea – fleacuri, faţă de'câte suferinţe indescriptibile există… ReuşeSG să notez în jurnal, spre surprinderea colegelor de

salon, dar când să citesc din cartea pe care mi-am adus-o, *Jurnalul* unei *scriitoare* de Vir- ginia Woolf, îmi dau seama să nu pot… Un vânt rece parcă se s^ecoară în încăpere.. Se Învârteşte salonul cu mine…

. Când voi fi liniştit, voi scrie un vers”, Asta-i situaţia, nefericitule poet! … Când îmi vin în fire, scriu şi eu în jurnal. Cu greu mă apuc iar de povestea asta. Am Fost tentată să mă las păgubaşă. Nu pot să ţin ritmul, în momentele de faţă, şi din ce În ce am senzaţia apăsătoare că nu merită micul efort. Îmi dau seama că trec prin această stare de abulie din cauza durerii, a locului unde mă găsesc. Numai lucruri triste observ, numai gânduri negre mă cutreieră. Iar acestea nici nu cred că ar trebui consemnate într-un jurnal de adolescenţă. Dar, apoi, stau şi mă întreb, nemulţumirile, neajunsurile, dramele mici şi mari nu sunt ale vieţii şi adolescenţa nu-i şi ea o părticică a vieţii? Se spune chiar că e cea mai problematică… Nici nu ştiu cum s-o dau s-o nimeresc…

Mă scoate din impas lectura’ *Jurnalului de scriitoare* al Virginiei Woolf. Ea *lady* Virginia, afirmă că autorul capătă obiceiul de a consemna o anumită stare de spirit – să zicem bunădispunerea, fericirea – şi de a nu scrie nimic În jurnal atunci când este într-o dispoziţie contrară. Portretul este, în acest caz, clădit pe o singură dimensiune, adică neveridic, ba chiar caricatural. Mai aflu, tot de aici, textual:. Frânturi, resturi şi fărâme, cum am spus în *Conacul Poyntz* care este în plină efervescenţă. Mă joc cu cuvintele şi cred că datorez o anumită dexteritate exerciţiilor pe care le fac în acest jurnal". Un jurnal, cum se vede şi cum se ştie, de *scriitor.* În primul rând, de scriitor! … încerc să visez că… Mi-e jemi să notez aiurelile astea ridicol de îndrăzneţe. Sunt atât de intime şi de caraghioase…» B drept că ia vârsta noastră nu-i ruşinos să închizi ochii şi să te vezi alături de un prinţ, într-o lume. —<ie basm, ori numai răspunzând strălucit la matematică, lăsând profesorii mască, înconjurată de admiratori, jucând într-un film împreună cu… Să te închipui pasăre zburând, o albiniţă cu un ac miraculos care poate, printr-o simplă înţepătură, să inoculeze sănătate suferinzilor, bunătate răilor, înţelepciune > proştilor. Sau albinuţa să aibă un ac otrăvit, să se apropie de balaur, să-l înghimpe şi să scape cetatea de pacoste… Chiar, ce-ar fi să

descoperi o substanţă într-o plantă neştiută de nimeni, să iei câteva picături din decoctul. Ei şi să devii invizibil? Să faci ce vrei, fără să te vadă nimeni |l Şi când ţi-e să revii la normal, să iei câteva picături dintr-o altă plantă…

Acum mi se năzare că o să fiu ca Virginia Woolf… Ei, nici tocmai aşa I N-am eu ce avea ea. Să fim serioşi I Ho- gart House, Asheham House, în Sesşex, numai pentru week- end-uri şi vacanţe… şi Aldous Huxley, E. M. Forster, Phy- lip Morell, T. S. Eliot… N-am ce avea ea, frumoasa şi talentata *lady,* dar ea îmi şopteşte să nu mă dau bătută. Şi asta contează I Să-mi fie numai *model.* Noi, adolescenţii, ne-am prăpădi fără modele. Ele ne fac cu degetul, vino încoace, nu te lăsa, fii mai frumos, mai bun, mai valoros… Nu zic ei. Aşa ceva, dar îi simţim noi că ne cheamă către lumea lor mirifică… Teoria sincronismului I

. Dar să notăm frânturile", spune strălucitoarea *lady.* Să notăm!

A venit, acum trei zile', asistenta cea mare şi roşcată i

— Ia, te rog, pastiluţele astea. Da? …

Am altă cale de ales? Ştiu ei ce trebuie să facă pe a- cest tărâm unde sunt stăpâni. Mi-am permis, totuşi, după ce le-am înghiţit cu greu, să întreb ce rol au aceste minuscule buline amărui.

— Aşa, pentru încurajare… Mi-a zâmbit dulce şi a plecat grăbită.

M-am gândit la Ana, care boleşte şi ea, la surorile mele şi la… Ţiţ>y. Cred că băiatul şi-a găsit o altă prietenă. Iris e păcătoasa I Nu-mi pare rău de altceva decât că eu trebuia să fiu prima care să-i dea papucii… Bată-l păcatul de orgoliu! … Aş vrea să mă plimb să-mi târăsc picioarele prin puzderia de frunze moarte, multicolore. Fâş I fâş I fâş!

Fiş I se deschide uşa salonului şi reapare roşcata.

— Domnişoară, vino cu mine, rogu-te I

Mă ridic şi ml tăn după <ffnsa, neştiind încotro, dav mirosind ea ceva, ceva. Intrsm fntr-un cabinet din apropiere. Un scaun că la stomatolog, un reflector puternic şi medicul Sorescu, care îmi face semn să mă aşez i

— Aşaaa… Acum o să-ţi fac cfte o injecţie în fiecărei din bestiile astea… Gura mareeel

Mă înţeapă cu tm ac foarte lung. Simt că mi se umflă; gâtul, limba, că se pietrifică, amorţesc.-

— Te-a durut *1* Numi! Închide ochii Aşaaa.

Ţac! Ţac * face foarfeca. Gnra mi se umple de sânge cald, sărat-amar.

— Scuipă! Nu te speria! Atenţie să nu te îneci! … Respiră I… Aşaaa.

’ Tac 1 ţac I ţac I… Se face întuneric. În parc e seară, a- por noapte, fără lună, fără stele.

— Ce faci, domnişoară?! Leşini? Dacă leşini, îţi fac o injecţie. Nu pot să-ţi dau palme, să ştii…

Mi-am revenit. Chiar mă gândesc că mama n-a venit până acum cu mâncare şi cu pătura… Ce surpriză va avea când mă va găsi gata operată. _

— Gata! Eşti ca nouă J… Să-ţi fie de bine! … Următorul! …

Drăguţ, doctorul Sorescu operează de parcă ar scoate o măsea. Asistenta mă ia de braţ Şi mă susţine. Plutesc… Am ajuns, navigând, în pat şi am adormit instantaneu. Să fi leşinat? … Când m-am trezit, mare durere în gât. O văd pe mama priveghindu-mă. Tot corpul e încleştat. În piept, apăsarea mă sufocă. • Gâtul, o rană cu zgârieturi profunde.. De la o vreme, mi s-a făcut sete. N-am voie să beau apă.’ Simt în gură o căldură moale, amestecată cu uscăciunea istovitoare a setei. Am încercat să vorbesc, dar am renunţat. O privesc pe mama surâzând, zâmbeşte şi ea vag…

— Uite, ţi-am adus bunătăţuri, lapte, ceai, biscuiţi, compot, ouă" fierte, proaspete, le-am luat de la o femeie de la ţară. Am să-ţi aduc şi supă de pasăre, tata cumpără o găină de la Gogolia…

N-am putut până după-amiază să înghit nimic. Atunci am băut puţin ceai şi trei picături de lapte, cât un şoriceii Setea nu mi-a trecut. Mă chinuie de parcă aş fi în deşertă îmi mai rămâne să. Am halucinaţii. Gâtul mi se umple cu cenuşă. N-am mai rezistat şi am golit un pahar plin, cu un, fel de îndârjire şi voluptate. Ameţesc de parcă aş fi băut alcool… Apoi mi-am revenit şi-am început să văd totul din ce în ce mai limpede.

Mama a stat toată ziua cu mine.

A doua zi, m-am trezit aproape vindecată. Am renunţat la îdeea unei plimbări pe palier. M-am dus numai la’ toaletă, sprijinindu-mă discret de perete. Miroase sufocant şi puturos…

La vizită medicală, mi se spune că am temperatură.

— Îţi trebuie antibiotice. O să mai rămâi la noi._

Pe la ora 11, apar mama şi tata. Calliope şi Mely mă vizitează mâine. Când e zi de vizită. Vor veni şi câteva ’colege.

— Lasă că mă-ntorc eu acasă, ce-i atâta mişcare pentru nimica toată…

Tata îi mulţumeşte doctorului Sorescu.

— Acum, se bucură el, ai să vii acasă, ai să mergi la şcoală…

— Da, în practică, îl corectează mama. O să se mai o-dihnească şi ea, că doar n-o pieri uzina aia din cauza ei.

Tata se frământa. Nu-i convine. Cum, adică, dacă s-a rezolvat problema cu gâtul, nu se cuvine să intru în program?!

— Doar ştii ce curent e prin halele acelea.

Tata nu a mai scos un cuvânt. Dar ţtiu ce gtndeşte i „Poţi să stai într-un colţ mai ferit, doar nu eşti la răscruce de vânturi”. Mama a discutat cu asistenta cum să procure antibiotice. Are o prietenă farmacistă, că altfel…

După ce ei au plecat, am ciripit cu doamna brună, câr-lionţată. E secretară la. Petrol’, îmi cunoaşte profesorii, ţi „bir fim”, fi ştie pe tata de la nn revelion al cadrelor didactice organizat de sindicatul învăţmmânt în frunte cu tovarăşul Clamp. Shakespeariana doamnă brună e veselă, glumeaţă şi misterioasă, de bună seamă. Nu Înţeleg ce sufeV rinţă are. Una dintre cele două bătrâne s-a externat. Le întreb pe gimnaziste, care răsfoiesc revista mea’, ce cărţi le place să citească. De dragoste, dar nu an timp…

Observ şi azi că temperatura nu-mi scade. Încep injecţiile cn moldanun împotriva durerilor leniudlice». Din şa* lorraS vecin se aude o tuse chin iriă, indeturajată, acompaniat! De horrinell. Osci minute asenitsm deri&xţuirea… **A-** poi, o ltaişte materială. Aştept încordată 58 mai «d ceva, liberă, lai ţhite Percep geam respiraţia odor dia alea. Deodată, răzbat trompetele acete «şi trase ronvnutae.

R»

Din nou, tăcere profunlă. Rămân cu privirile fixate în plafon. După câteva minute, paşi pe coridor. Vine roşcata. Îmi iace injecţia. Are chef de povestit. Un funcţionar de la bancă a fost adus, azi, cu o ciroză avansată. Medicii încearcă marea cu degetul, n-a mai duce mult. În stare şi mai gravă e profesorul Stănescu cu cancer la pancreas. Cel cu prein- farctul a scăpat ca prin urechile acului, dar nu mai e om ca toţi oamenii de-acum încolo. Ne descrie pe cei doi accidentaţi, soţ şi soţie, cum s-au

dus ei cu maşina la Braşov şi., nu mai ascult ce urmează, o descriere cu lux de amănunte, macabră. Despre morţi e mai simplu: azi au murit două persoane. Dumnezeu să-i ierte f Şi, un final în coadă de peşte, pentru a ne drege gustul i

— Marţi, la Casa de cultură, are loc un spectacol extraordinar, cu Stela l opescu, cu Arşinel… Merită văzut.

Timpul se scurge plicticos. În urechi, un ţiuit intens. Pe sub piele, puncte usturătoare. În picioare, înţepături puternice. Îmi zumzăie capul ca un stup…

9

Am trecut, o săptămână, prin infernul suferinţelor fizice, fiind nu numai spectator, ci şi actor. Acum, când sunt! În convalescenţă, îmi convine să-mi las gândurile să vaga-’ bondeze. Îmi trec tot felul de năzbâtii prin cap. Asta înseamnă să stai în nemişcare, sub plapomă, Îmbrăcată cu două* pijamale, singură în cămăruţa rece. Tata şi Calliope s-au dus la şcoală. Şi mama şi-a reluat naveta. Mely ţine un loa la coadă. Se aude că. Bagă* la *Big* oase. Bine bărbierite, dar iese o supă din ele, să te lingi pe buze. Colegii mei sunt în-practică industrială. Au făcut câteva ore de ratte. Vorba cântecului i

Viaţa **noastră** ***unde*** **e?**

Viaţa noastlă. Ce-aţi lăcul cu ea t~.

Mă las în voia gândurilor răzleţe. Cum ar spune Nadia, poeta, mă scufund într-o baie cu arome şi narcotice. Înot dezlânat, copilăreşte, fără un farmec presupus, • atât cât mă pricep. Şi eâţ se cuvine, în urma unei experienţe trecute, dar, mai mult, sub puterea unor lecturi puţine şi în devălmăşie. La vârsta mea, între 17 şi 18 ani, livrescul nu-i un beteşug, ci, hotărât lucru, o binefacere. Experienţa trăită? Asta, în primul rând, dar e minimă. Experienţa lecturii? *De’* unde*! Atunci să facem o sumă şi iese o cifră niţol mai ma-ţ re, însă tot destul de prizărită. Poate că puţinul acesta, ba cu un dram de fantezie, ba cu nişte reflecţii cam puerile, să’ fie semnul distinctiv al unor pagini scrise de un adolescent despre adolescenţă… Şi încă ceva; nimic din ceea ce este omenesc nu mi-e străin. Am mai spus asta, într-un alt con* text, şi-mi face plăcere s-o rfepet.

Dau, cum zic. Întâietate celei mai recente. Experienţe” … îmi amintesc de o tânără de la. Interne’, clorotică, de o paloare care o făcea ireală, cu capul scufundat în pernă mare şi moale, cu figura trasă, sculptată din ceară albă. Se spunea că n-o mai

duce mult. Cu respiraţia gâfâindă şi copleşită de slăbiciune, ea mi-a spus că. În vară, va da încă o dată examen de admitere la drept. Concurenţă mare. Nicăieri parcă nu-i aşa. Să facă pregătire cu tata la socialism şi economie. Nu o doare nimic. O fi într-o stare de eut» hanasie? ... O altă femeie, între două vârste. Are cancer la sân. Îşi făcea planuri pentru o excursie în-munţi, după Anul Nou. E foarte interesant să observi cazuri de acestea. Trebuie însă un ochi subtil şi o pană mai bună decât a naturaliştilor. Cam ca aceea a doamnei Hortensia. Că de *trăit* ca bietul Blecher nu i-aş dori nimănui de pe lumea asta. Indiferent că ar rezulta o literatură formidabilă.

Şi încă o dată: una e boala pasageră, beniqnă alta e durerea fizică îndelungată şi devastatoare. Dar eixstă boală fără speranţă? Nu cumva condamnatul la moarte, aflat sub ghilotină, tot mai crede într-o minune? Sunt, fireşte, şi bolnavi incurabili, conştienţi, de fatalitate şi-şi acceptă destinul necruţător cu nelinişte, cu spaimă, ori cu o resemnare adâncă, impenetrabilă... Ccimil Petrescu, care a văzul moartea cu ochii, un odios carnaqiu, spunea că durerile spiritului sunt infinit mai mari decât cele ale trupului. Dureri deosebite, cu intensităţi deosebite... Există – Blaga ni-e martor – . O boală în lume, fără obraz, fără nume". Şi fără] leac?

M-aş fi războit ou mult şi bine cu asemenea rjindnri incoerente, dacă n-ar fi năvălit „tătarii”. Curg pe rând, unul câte unul, fiecare cu chipul lui, cu problemele lui. Tata îşi ascunde neîndemânatic un zbucium, jucând rău scena dezinvolturii. Calliope radiază. Bănuiesc că nu din cauza şcolii^ Mama face sforţări să mă proteguiască, dar îi „văd” furtunile din suflet. Mely năvăleşte cu o sacoşă de ciolane. A- vem oase! N-avem zarzavaturi... La noi la bucătărie, rise- le şi bucurie. Că unde-i dragoste şi pace, şi lui Dumnezeu ţi place. Bucătăreasa frumoasă face înfocarea gustoasă? Aşa scrie, cu amici, pe nişte dreptunghiuri de piază, din cuhnia bunicii de la Flondora... Vorba vine. De tu>de atâta bucurie? Afară e un ger amar, cumplit. Înăuntru nu e prea mare diferenţa. Titanul a dat ucaz, sub ameninţarea ca chinurile iadului, să se facă economii drastice de energie. Slujbaşii opresc gazele -şi apoi le dau drumul noaptea, abia pfipâind. Nu înţeleg raţionamentul. Gospodinele îşi fac menajul **în** miez de noapte, către dimineaţă. Se întâmplă tragedii din această pricină. Au Tamaş ochiurile de la aragaz

deschise când au fost întrerupte gazele, ziua, şi s-au pornit noaptea. Aşa a murit un cunoscut ai lai tata, cu soţia, joi noaptea. A murit asfixiat cu, gaze şi colegul Melpomenei, Mugur Po- pescu, student la Bucureşti. Era singurul copil la părinţi, fost elev al lui tata, un tânăr cu minte limpede şi de o sensibilitate rară. Era la o mătuşă, la etajul zece, frig, răceală... Doamne Dumnezeule mare! Ieri l-au îngropat Colegii din C. L-au însoţit pe ultimul drum plângând cn toţii, de au rupt inima oraşului. Ce să mai spun de nefericiţii părinţi...

Am timp să mai răsfoiesc trei reviste. De cultură". Sărmană cultură! Reţin că Marele Cârmaci a tăiat aţa ia Târ- gul Internaţional de la Bucureşti, unde se oglindesc extraordinarele realizări. Eroii s-au preumblat prin China şi a a fost luaţi acolo drept nişte zeităţi, cum n-au mai văzut chi- taii nicicând în milenara lor istorie. Cică Geniul Carpaţilor ar fi promis că se mijeşti veş te să ne mai dea ceva curent electric şi încă o oră de transmisiune la televiziune, să se facă trei ore de osanale, că nu erau de-ajuns două. Între timp a clocit un decret, de care pomeneam, *care* impune nişte restricţii înspăimântătoare-. Premiul Nobel pentru literatură a fost atribuit egipteanului Naghib Mahfuz. Nimeni nu se aştepta. Se gândeau la Llosa. Octavio Paz, Carâos Fu- entes. Câţiva dintre danubienli noştri au purces la ua joc de societate, găsindu-i nimeriţi pentru acest premiu pe Paul Anghel, Mihai Beniuc, O. R. Popesen, Ioan Alexandru., în mod deosebit, lini place sS citesc rubricoe spoit, pentru ă aici publiciştii se poarfS f&ri ţflalS, au otffadfne, poleraî- sează *şi, de* «ceea» le functâaneazS. *De* regulă, şi stoul Se âikuâ acum oi înfocare victoria echipei noastre naţionale **«s^ia foraaţfel «isllare «Greciei, ia preliainriile caai-** pionatului mondial de fotbal, Italia 1990. Trei bobite te-am servit prin. Mateuţ» Hagi şi Săbău.

. Şopârliţele” ne trimit şi altfel de veşti decât cete care **piimesG** bilet de voie. De **sus”.** Vintuă Horia. Un bărbat serios, acordă **un** interviu, tot să<-l asculţi. Ce-om avea **noi’** oare **cu** emigranţii aceştia atât de valoroşi? La Bienala de la Liege sunt invitaţi zece scriitori români, pe cheltuiala organizatorilor. Nu li se **îngăduie** să părăsească ţarcul. Nici pentru două bunse de studiu, acoidate de Penelub. Nu se deschide uşa celulei. Alinierea, băi tovule, că te ia mama, dracului*!* Şi totuşi, exodul intelighenţiei noastre nu poate fi stopat- La Frankfurt, mare târg

internaţional de carte. Cel mai grozav din lume: 340 000 de titluri, 7 970 de case editoriale, 95 de ţări, între care şi Libia, Etiopia. Papua i (53 000 **de** profesionişti ai Galaxiei Gutenberg; 70 **de** scriitori italieni, şi Umherto Eco. România – absentă! Ubu tri**umfă!**

Moment poetic. „Iar Cârmaciul inlelept, în frunte. /Ceauşescu, în veghea ţării, munte” (M. B.) f. Ceauşescu este ceea ce nu i se poate lua poporului, /Ceauşescu este unde a ajuns poporul şi nimeni nu-l mai poate întoarce „(I. Gh.);. Tu urci străbuna coloană-a demnităţii, /Câmpit, livezi, Carpaţii te desluşesc într-una/De la-nceput te-ai contopit cu sufletul cetăţii/Aşa cum a visat Mihai Vitea- zul – Una” (L. C.);. Uniţi-vă cuvinte, cu toată, bucuria, /Cu forţa, cu tandreţea, cu gândul tuturor. /Trăiască Libertatea! Trăiască România! /Tlăiască Ceauşescu! Şi bunul. Lui popor I” (A- P.);, E Omul – Ceauşescu Nicolae *t* Iubit ca steagul nostru tricolor, /Ca steagul roşu, limpede văpaie, /În zborul liber către viitor* (A. A.);. Din anii tinereţii avântate *J* Pentru destinul ţării a luptat, /Cu nimbul luptătoarei comuniste/Ea patriei credinţă i-a jurtat *lf* Alături de Eroul Naţiunii, /Elena Ceauşescu, suflet cald, /Soţie, mamă şi savant de seamă, /Slujeşte azi al ţării vis înalt” (V: C.)!. Pentru împliniri de gânduri, /Drum de soare şi de dor *I* Lingă-Acel ce este ţării *I* Viaţă dreaptă, viitor, //Din tăria ei de veacuri, /Din adâncul sufletesc, *I* Ţara că doreşte astăzi/Mii de visuri româneşti” (alt V. C.) j. Ţara e o inimă uriaşă/bătând În pieptu-i//Congresul idellor

— Iată-l/pe fruntea proeminentă//Cea mai albă hartă *f* e sufletu-i dăruit//Mamă pentru milioane *• ’* de! Suflete..." (V. M.); „Te-am iubit, puştoaică, > Te-am iubit cu foc „*Te*-am iubit de mică, /N-ai avut noroc... lf *N*a, na, na, puş- toalca mea, /Tu eşti pankista mea, J *T*u eşti viaţa mea” (Folclor). „Nu eşti bărbat ca toţi bărbaţii/Ghinioane, Ghinioane • *F*aci copiii cocoşaţi! *G*hinioane, Ghinioane/Şi-n- că doi, trei ani de zile/Umpluşi lumea de cămile/Ghini-. Oane, Ghinioane”. (Idem)

M-am făcut bine. Poate reuşesc să văd iarăşi lucrurile cum îmi place mie să le văd şi să fie: vesele. Sunt aptă de mişcare şi de muncă, ivfama a făcut eforturi titanice pentru a mă întrema. A cumpărat, de la ţară, ouă şi câte o „ga- lină” la preţuri fabuloase...

Plouă... Apoi, dă o ninsoare. Şi apoi, un viscol ca-n toiul

iernii... Mely mi mai stă la coadă. Vreau să'spun că nu mai stă doar ea. Acum trebuie să împărţim supliciul. Nu mai merge să abordăm această îndeletnicire când şi când, pentru că sacrificata era predestinată.

— A sosit vremea să ne mai reglăm ganglionii; *tout est pout les mieux.* Ne o- rientăm după pricipiul: gândeşle-te ca aT putea fi mai rău şi atunci devii mai optimist...

Mely e funcţionară I Laborantă la „Petrol”. A ajutat-o mult profesorul, directorul, romancierul şi folcloristul Lae Coga. Omul nu-i de prin părţile astea, are un suflet de ardelean sadea: generozitate, omenie, bună-cuviinţă, spirit justiţiar. Ciudat, are şi umor domnul Goga. Adică te bine- dispui când îl vezi. E deajuns numai să ţi-l imaginezi şi te şi cuprinde o stare de înveselire. El totdeauna glumeşte, e pus pe „şăncălănie”, cum însuşi apreciază, şi această străduinţă specială îl face nostim. Concură aici şi fizionomia sa, contrastul, ca să zic aşa, între subţirimea spiritului şi vânjoşenie, între înălţimea morală şi stătură scundacă... O mână bună de ajutor pentru încadrarea lui Mely pe post de laborantă a dat-o adjunctul Cireşeanu, om să te ungi cu el la suflet, fire blândă care i se citeşte pe Faţa acoperită de ochelari şi de mustaţă. Domnul Cireşeanu, care deţine toate şansele **de** a ajunge **directOT** plin, e tatăl colegei mele Ro- xafta (Roxy), prietena lui *Laurizzio...* Nu se punea problema **de** pilă, Gi **de** consens între mama şi tata, dacă se **cu-*** vine sau nu ca Mely **să-şi** ia slujbă. Apar în această chestiune, mari discordanţe, unele obiective, altele izvorând din simplu orgoliu. Fata profesorilor Muşat şi **fie** o amploiată? Să nu uităm că orice muncă îşi are nobleţea ei. Ei, nu chiar oricare! Munca îndepărtează din noi trei mari rele: urâtul, viciul şi nevoia (Voltaire). Vezi să nu se pricopsească. Şi-a* poi Mely are şi aşa prea mult' de lucru. Când să se pre-, gătească? Pentru că familia n-a renunţat la ideea facultăţii. Numai cj < remnţat la medicină şi a orient ţ-o Mely spre biologie (mama), spre arheologie (tata), spre drept (eu şi Calliope). Mama, când aude de Facultatea de drept, să plesnească. Să memorizeze fata economie politică (şi ce e- conomie politică!) şi sociaiism ştiinţific căruia i se spune. Filosofie"? Să ajungă în halul tovarăşului profesor Tache Muşat? Nu, că e mai bună biologia, unde nu memorizezi nimic, te joci cu broaştele şi ajungi navetistă la Mărginenii de Jos! Da, mai bine să umbli pe toate coclaurile, după toţi bolovanii, cu handralăii

prin corturi. Vai, ce orizont deschis avem! ...

Disputa a avut loc în absenţa lui Mely şi a fost mai bine aşa. Ce] mai mult m-a surprins faptul că, paradoxal, controversa n-a avut nimic exclusivist în esenţă. Toţi am căzut de acord că Mely nu trebuie să. Ia serviciu". *Tata* i Avem cu ce s-o întreţinem. Mama: Nu aşa se pune problema, că, de fapt, nu prea avem cu ce să o întreţinem, nici pe ea, nici pe noi. *Tata* i Nemulţumitului îi ia Dumnezeu darul. Mama: Care dar? Şi ce-l bagi pe Dumnezeu aici? Ce legătură are el cu satrapii, cu grangurii, cu profitorii... *Tata* î Taci că te aud fetele! ... Ai-s*o încurci tu o dată şi o dată... Mama: Fetele au treabă lor, iar eu n-am s-o încurc niciodată, că doar nu-s o cârpă cum sunt alţii... *Tata:* Hai să ne întoarcem la oile noastre. Mama, Da, ne întoarcem. Nu facem faţa simbriaşă! *Tata:* aşa am zis şi eu... Mama: Dar nici să stea zi de zi la cozi: *Tata:* Aşa zic şi eu... În fine,. În urma intenselor dezbateri, s-a ajuns ia concluzia că. Va fi aşa cum vrea şi Mely. Iată o încheiere mai cu cap. Consultată, sora noastră mai mare a spus că ea face cum e mai bine. Şi aşa a ajuns laborantă la „Petrol „. De data aceasta,. Pionul” a avut şi el an cu- vânt de spus. Mă bucur un pic, deşi- aş fi vrut ca ea să se fi opus. Dar nu-i stă în fire. Suportă orice cu stoicism. Numai Mihai n-a mai suportat-o pe ea. Nu ştiu ce discuţie au avut, că firul s-a rupt. Mi-a spus numai atât; „Totul s-a, sfârşit. Nu mai vrea. Să audă de mine.:. Şi l-am iubit atât de mult...” Mama a vrut chiar să meargă la familia Lăpuş. A. Fost iarăşi o îndelungată contrazicere cu tata, în această privinţă, de-au ieşit seanţei. Mi-a căzut greu la inimaă. Nu i-am spus lui Mely despre polemicile asloa. Cu siguranţă, aş fi rănit-o, că nu-i insensibilă, draga de ea, ci numaf extrem de blajină. Ne menajează? Sau o fi o lipsă de voinţă ieşită din comun, __ care contrazice teoria Ini Schopenhauer.

Bună Mely, frumoasa Mely e nevoită să stea opt ore la şcoala respectivă. Cară de colo-colo nişte eprubete, mulaje, planşe, diafilme, fără niciun rost... Nici măcar nu e laborantă te adevăratul sens al cuvântului, ci un fel de slujnică. O protejează directorii, dar sunt unii sadici care 0 exploatează ca pe o sclavă. Nu ea mi-a spus asta. Am observat eu, când am fost ieri la ea la slujbă.

În schimb, Calliope e fericită. A luat un patru la matematică şi un trei la fizică. Nu se întâmplă nicio nenorocire. Însă mama i-a

tras un perdaf, iar tata a declamat ca un actor tragic; „M-ai făcut de baftă! *. Lasă că o repar eu. Promit că o să iau cel puţin nota opt şi la fizică şi la matematică”. În felul acesta, mulţumirea s-a instalat în sânul familiei noastre. Iar giupineşica notează în „giomalul* său:

. Astăzi mi s-a întâmplat ceva extraordinar. La ora de male, Monica s-a trezit să-mi şoptească

— Ştii că lui Sorin îi place de tine? Zice că vrea s£ fiţi prieteni…

Am crezut că se răstoarnă pământul şi m-am prins ca mâinile de bancă. Nu ştiu care a fost expresia feţei mele, pentru că domnul Scurtu, proful de mate, m-a întrebat 1.

— Ce-i Calliope, n-ai mâncat azi-dimineaţă?

Mi-am revenit cu grea, adică nu mi-am mai revenit.

— Te-aşteaptă după ore, mi-a mai spus Monica. N-am. Mai putut să fiu atentă la nicio oră. M-am speriat, asta el’

Sorin m-a condus până acasă, s-a străduit tot timpul să întreţină o conversaţie, pentru că eu nu am fost în stare să spun nimic. Mama fmi atrage atenţia că dacă vorbesa cu băieţii de pe acum, neglijez şcoala şi peste un an dan treapta a doua… Dar en na cred că îmi pierd timpnL Şi nici nu mai sunt chiar aşa de mică. A trecut vremea jocului cu păpuşa» Inri pare r-ăn că im sunt mai frumoasă. De ăla mi-e şi Mea să-l privesc pe Sorin direct k ochi. Mă gândese că n-o să-i mai placă de mine, măcar că el spune ctf am o figură foarte plăcută—

De unde vii? Uode te duci? Nuferi cresc fu sufletul tău? Nu sunt oare nimfe fi fauni în lumea ta? Na poiţi cununi de lauri 4 togă tivită ca **fir de** aarî Poate că **m,** ea lori închipui ci da… Aş **vrea şi** te vtfn aşa. Ay **vrea** s*-ţi ştiu mâinile albe, aş vrea să-ţi ştiu ochii adâuci şi tainici, ochii caie au mint, aş vrea să-ţi ştiu gura curată, gură care nu ucide, vorbind!. Aş vrea să ştiu că ai colţul de suflet În caie toate gânduiile de bine, de înalt, de nobil şi de frumos – se stilng, unde ta însuţi îngenunchea spre rugă – pentru tine însuţi, ruga ta. Colţul de suflet unde să păstrezi chipul unei nimfe, al unei zeiţe care să te vegheze sfânt, atât cât eşti un tânăr zeu…”

6

Am primit scrisoare de la tanti Catrina, trimisă din Iaşi, unde e

cu bunica la spital. Unchiul Alexandru nu vrea să scrie misive, nu concepe să scrie nimic. Mai bine îl pui să sape canalul Bahlui-Cacaina decât să înşiruie câteva cuvinte pe hârtie. Şi totuşi rămân la convingerea că unchiul e o fire de artist, fie şi numai în sensul aşa-numitei dezordini creative. În tot cazul, e un personaj de excepţie, cum nu de multe ori poţi întâlni într-o viaţă. Probabil că de aceea am o slăbiciune specială pentru dânsul...

Am apucat să afirm, dacă nu mă înşel, că fratele tatei are o mulţime’ de însuşiri. Numai că nu se prea poate lăuda cu frumuseţea. Aşa zic răuvoitorii, aşa susţin şi prietenii săi, cunoştinţele, şi în acest spirit îi stimulează însuşi. Subiectul". E drept că nu suferă de frumuseţe, dar, cum să zic, mie mi se pare extraordinar de simpatic. Dar ce, la un bărbat contează frumuseţea? Şi el e un bgrbat în toată legea, nu o aşchimodie, o piticanie dintre acelea care îţi fac milă sau greaţă. Dacă mi-e permisă analogia, el e un urât frumos, cum s-a spus despre Belmondo. Seamănă, totuşi, mai mult cu Aznavour, combinat cu Fernandel, Bourvil şi Louis de Funes, ca să mă lireitez numai la francezi şi numai la actori. Căci, pentru că veni vorba, şi unchiul are preocupări teatrale, a fost multă vreme în formaţia de amatori, unde a deţinut roluri secundare (nu poate să memorizeze mâi mult de’ cinci-şase propoziţii) şi negative. Cu toată această pasiune a lui, mistuitoare, pentru teatru, a fost nevoit să se retragă din viaţa artistică... Vicisitudinile vieţii l:

Bănuiesc că povestea asta cu aşa-zisa hidoşenie a unchiului, Întreţinută asiduu de el, este o exagerare dictată de un spirit jucăuş. Tanti Lily, nevastă-sa actuală, II alinţi cu apelativul M*onstruleţ.* Cineva din Iaşi, care nu-l cunoştea pe bunicul, un om cu o înfăţişare normală, l-a zis astă* vară în, prezenţa noastră, unchiului i.Mă Alisandri, da’ urâl tată ai mai avuţi” Altcineva, că ieşenii sunt palicari, i-a spus că e frumos că strămoşul caprei...

A avut o copilărie şi o adolescenţă cam agitate, cum reiese din evocările lui. Aceste vârste sunt cele mai neîndurătoare cu abaterile de la. Firul obişnuit al naturii. Fiindcă, zice unchiul, în vremurile de demult era într-adevăr. Naş- parliu". Nu ştiu dacă a suferit, pe atunci, din cauza deriziunii semenelor. El spune, acum, că nu-l durea nici în târtiţa. N-a fost nefericit nici când îl snopeau în bătaie dascălii, la şcoală, în colaborare cu familia... Dacă a avut ceva neînţelegeri cu viaţa, acestea s-au limitat la „crăpelniţă", că, zicea dumnealui, a suferit adeseori de foame

de-i ieşeau ochii ca la melci... Şcoală a făcut slavă domnului, vreo douăzeci de ani. Totdeauna râde de tata, care n-a învăţat decât şaisprezece ani. El n-ar fi stat nicio secundă în şcoală, dacă n-ar fi fost învăţământ obligatoriu şi dacă bunica n-ar fi vegheat asupra studiilor sale, cu bâta. Pe la douăzeci şi şapte de ani, a terminat cu învăţătura şi bunicii cu resursele materiale...

Când a venit vremea de însurătoare. – Încă mai era la studii – deja dobândise unele trăsături care au rupt inima multor reprezentante ale sexului frumos. Acestea au dat năvală peste el, iar el a dat iama în ele... A fost însurat# temporar, cu acte sau fără, de atâtea ori că nu mai ţine minte numărul consoartelor. Au rezultat din această competiţie doi băieţi şi- o fată, pentru care a plătit pensie alimentară până la ultimul ’eu din soldă. Pentru ca să poată supravieţui, a trebuit să recurgă la tot felul de. Mişchiv- loanţe „. Mai întâi, a fost nevoit să se fixeze asupra unei singure soţii, pe care o deţine şi în ziua de azi. Se parei că tanti Lily s-a prins cu dinţii şi cu unghiile de el. Cum-, necum, sunt împreună, fericiţi, ’ au şi un băiat, pe Avelin, rezultat în luna de miere, căci. După aceea, tanti Lily n-a mai vrut să doarmă în aceeaşi încăpere cu unchiul, din mat multe pricini. Intie care dânsa a menţionat. Grohăială” 4in somn şi faptul că soţiorul ei doarme cu ochii deschişi, ochi enormi, fosforescenţi.

Pe Avelin, unchiul l-a crescut cu grave carenţe educaţionale. L-a ţinut pe palme şi i-a inspirat oarecare aversiune faţă de şcoală:. Ce să faci cu învăţătura? Vrei să ajungi ca unchiul Tache? Iaca, eu am învăţat douăzeci de ani şi nu-mi slujeşte la nimic. Noroc că sunt descurcăreţ. În viaţă trebuie să fii descurcăreţ, să ai iuţeală de mână, să ştii să manevrezi «butoanele», să fii isteţ, că lumea asta geme de proşti... „Unchiul se ocupă cu tot felul de afaceri: cumpără orice, vinde orice, adună ce au părăsit alţii de pe la imobilele dărâmate, face rost de usturoi, de ceapă, mălai, fasole şi altele de pe la ţară şi le vinde.la negru” în oraş, face grilaje pe la casele oamenilor, la cimitir... După câte am înţeles eu, îşi foloseşte şarmul, încă, pentru a suci minţile slujitoarelor lui Eros, care vor, în văduvie, să trăiască slobode...

Ca urmare a acestui spirit întreprinzător, a reuşit să-şi ia motocicletă cu ataş în locul motoretei, apoi un Vartburg în locul motocicletei... S-a mutat la bloc din. Bojdeuca „şuie, care era

mai la vale de bojdeuca lui Creangă, pe Scăricica în jos, tocmai pe malul râului Cacaina. Aici, în această vizuină, în sensul propriu al cuvântului, au locuit ei vreo şapte ani, până în vara trecută... Am fost şi noi de mai multe ori în ospeţie la dumnealor, mai ales că părinţii mei s-au şcolit în dulcele târg. Nu exagerez cu nimic dacă afirm că Irinuca avea o cocioabă mai arătoasă. Dar, fiind vară, nu se punea problema locuinţei. În faţa coşmeliei aveau o baracă din *peâele* scorojit, unde eram noi găzduiţi, pe jos. Alături era un coteţ cu câteva păsări, iar dincolo de coteţ, o cocină cu un purcel, pe cât de jigărit, pe atât de scandalagiu. Imediat în faţă, W.C.-ul din carton gudronat... Dar nu se punea problema dormitului, că umblăm prin oraş, pe la Ciric, la Grădina Botanică, prin Copou, prin Parcul Expoziţiei, pe la Bucium, până noaptea târziu, când veneam. Acasă* şi întemeiam în. Curte”, la lumina unui bec spânzurat, o masă ca-n poveşti. Am pus cuvântul curte între ghilimele, pentru că nu prea corespundea cerinţelor minime ale noţiunii. O fâşie În pantă, cu un simulacru de grădiniţă la intrare de patru metri pe trei, o. Masă* din scânduri prinse pe patru pari înfipţi în pământ, cu laviţe de jur-împrejur. Ne simţeam, în afară de tata, excelent. Chiar şi astă-vară, după ce Mely căzuse pentru a doua oară la medicină. S-a lansat cu râsete, chiuituri, cu două găleţi de bere. Campionii distracţiei erau unchiul Alexandru, fireşte, Avelin şi eu. Avelin tocmai dăduse treapta întâi şi intrase cu media 2,35. Unchiul a spus că asta-i o performanţă neaşteptată. „Dacă ar fi luat nota zero, poate nu-l admiteau şi-l făceam om, dar nici acum nu-i prea târziu*. S-a făcut mult haz, pentru că prietenul cel mai bun al unchiului se numeşte Târziu. Cum îi turcul, şi pistolul *t* cum îi sacul, şi petecul j spune-mi cu cine te întâlneşti, ca să-ţi spun cine eşti. Dacă unchiul e un fel de’ Yeti, nea Târziu aduce cu Quassimodo... Tata i-a explicat că nu există nota zero, decât într-o piesă de teatru, că se acordă un punct din oficiu. Avelin a râs de s-a auzit până în vârful Şorogarilor, la Aroneanu. Cică, se laudă el, ar fi dat tezele albe, şi la română, şi la matematică...

Ne culcăm pe la două noaptea, când începeau să urle câinii de credeai că-i sfârşitul lumii. Tata, care are de felul lui insomnie, era demolat Nu peste mult timp, începeau cocoşii, în frunte cu cei doi chiar de lângă baraca noastră. La urmă, pe la orele cinci-şase, se dezlănţuia guiţatul jalnâc al jigodiei de

porc…

Scrisoarea e scurtă:

Dragii noştri,

Dorim ca micile noastre rânduri să vă găsească în cele *mai fericite clipe ale vieţii. Aflaţi despre noi că* suntem bine sănătoşi ceea ce *vă dorim şi vouă. După cum ştiţi eu am venit la Iaşi* cu *mama la spital. Am dus-o la* consult am *internat-o a făcut analizele. Doctoriţa zice să are ceva la inimă şi la rinichi i-a dat medicamente şi a făcut un tratament. Acum au eliberat-o din spital şi se simte mai bine e trasă la fată şi nu mai vorbeşte cum vorbea înainte ştiţi voi cum îi turuia gura. Ne ducem mâine acasă la Flondora cu trenul nu vrea să* ne *ducă Monstruleţ cu* maşina că *şi-a luat una mai bună o Dacie grena, stă câte cinci ore sub ea îţi face impresia că doarme acolo. Zice că n-are supape bu- jie că s-a strâmbat bara de direcţie. Cine ştie ce-o ţi la Flondora* acasă cu tata, cu *moş Toflecică, Apostel, moş Ianca, Lefterică al meu, ştiţi cum se adună ei când nu sin- tem noi acasă. Dar nu mi-e de ei ci de Ghiocel că-i în* prac- *ţică ci nu fac trimestru întâi câne îi dă lui demâncare când îl culcă.* Mama vă *trimite sănătate şi le sărută pe fete i-e tare dor de ele. Vrea să vină de Crăciun la C. la voi*. Vor*

Beşte cu *un docloi de-acolo de inimă cu acela care te consultă şi pe tine Grădinaru parcă îi ziceaţi. Alde Alexandru s-au aranjat bine* În nouă *locuinţă adică el a lăcui totul numai că trebuie să-şi cumpere de toate, mobilă bufei de bucătărie şi câte altele.*

Vă pup vă pupă şi maica l-am rugat şi pe el *să scrie măcar un tind. A cerut pentru tata trei sticle cu bere Şi dau poate* se *otrăveşte cu pişoarca asta de la Iaşi care cică-i bere.*

<3atrina

Veniţi la noi de Anul Nou şi să fiţi isteţi că ţara asta geme.

Alexandru

Iarnă ca toate iernile. Gerul Bobotezei. Şi abia siulem la mijloc de noiembrie… În sfârşit, funcţionează caloriferele. O oră dimineaţa şi una seara. Dar nu ştiu ce anume circulă prin ele, că nu izbutesc nici să se dezmorţească. În cameră, câteva grade peste zero. Ni s-a făcut recomandarea, de la cel mai înalt nivel, să stăm îmbrăcaţi în casă, ca şi cum am avea altă soluţie… Da, unii mai ingenioşi, se baga îmbrăcaţi cu şubele sub plapomă. La bucătărie, în micuţa celulă, se poate trăi fără plapomă. Mai vine

ceva şi de la aragaz, când sunt gaze.. Lumea a prins obiceiul să se plângă. Lasă discreţia la o parte, nu se mai teme de Cooperativa. Ochiul şi Timpanul’ şi se jeluieşte de frig şi de foame. Se tânguie şi turnătorii, care or fi aceştia, că se zice că unul din trei merge la raport. O fi numai o sperietură: fiţi blânzi, că noi vedem şi auzim totul, fără să băgaţi de seamă. Că soacra din povestea lui Creangă... În ce mă priveşte, nu-mi convine deloc treaba cu lumină electrică. Aş vrea să citesc seara până mai târziu. Nu de puţine ori (i) responsabilii cu electricitatea uită să mai dea drumul la curent. Se defectează mereu câte ceva...

Ninge şi plouă... Măcar dacă ar ţine-o numai pe ninsoare, că mie îmi place la nebunie ninsoarea... Trebuie să merg la datorie, altfel îl pun pe tata într-o situaţie penibilă. I-a şi spus directoarea:. Se, dragul meu, dacă suntem oameni al muncii în această unitate, să ne faşem de cap? Noi trebe să dăm exemplu şelorlalţi*. Padre era să plesnească de ruşine. N-a făcut infarct U gândul că zilele acestea *Raţa* va fi schimbată. Şi*a trăit traiul, şi-a mâncat mălaiul. Marele Cârpaci a dat o foarte bună dispoziţie: să nu se mal prindă şefii cu fundul de scaune, să fie la patru ani schimbaţi directorii, mahării. Nu ştiu dacă În alte sectoare e aşa, dar în Învăţământ. Rotaţia cadrelor" – parcă aşa se numeşte – funcţionează aproape corect. Aşa că, Nemuritorul a instalat o sabie a lui Damokles deasupra capetelor directoriale şi rezolvă două. Obiective* dintr-o dată’, pe de o parte, sugerează că are drept de viaţă şi de moarte asupra pristavilor săi, care din această pricină îl slujesc cu mai mare abnegaţie, iar pe de altă parte creează impresia de democraţie... Poporul ştie dinainte cine va fi căpetenie. De pildă, la liceul nostru va fi aleasă În unanimitate tovarăşa profesoară Marilena Perdea. Din două motive: corespunde indicaţiei preţioase de a fi promovate tovarăşele merituoase, profesional şi ideologic, în munci de răspundere şi tovarăşa este soţia secretarului de la Comitetul orăşenesc de partid. Acesta e prieten cu tată din mai multe motive: au aceeaşi viziune politică, sunt suporterii aceleiaşi echipe de fotbal, iubesc revista *Săptămâna,* ei singuri reuşesc să rămână până la ziuă, când merg la banchetele de sfârşit de an ale elevilor, sau ta alte asemenea împrejurări... Tata iese triumfător din scărmăneala Băr- zoaicei. O şi vede la catedră, scremindu-se...

Înfofolită, mă strecor printre proiectilele aruncate generos din

ceruri şi mă îndrept către uzină. Pe traseu, mă inlălnesc cu colegi în salopete şi halate, cu cuşmele trase până la refuz pe ţeste, încălţaţi cu bocanci sau cu cisme. Parcă mergem în Alaska, ori în-mine prăbuşite, cum am văzut eu într-un film, de n-am putut să dorm toată noaptea.

— Se repetă ritualul. La intrare, arătăm legitimaţiile. Maistrul când e aici şi nu vine mai târziu, ne face acelaşi instructaj de protecţie a muncii i

— Atenţie să nu vă accidentaţi, că vă ia mama dracului! Eu răspund de voi… Nu vreau să ajung în puşcărie.

— Şi, cu toatea acestea, au avut loc mai multe necazuri. Păii să le recapitulăm numai pe cele din clasa noastră. Într-a noua, lui Târlucea i-a sărit un şpan în ochi. Parcă tl văd şi acum însângerat. Credeam că rămâne orb, dar este în orăşelul nostru un medic oculist, Cojocaru, care face minuni. A rămas băiatul numai cu un semn, o albeaţa. Ob, Isuse Hristoase, dacă se nimerea în ochiul unei fele! Nici nu vreau să-mi mai aduc aminte. În clasa a zecea, Cameleo- nica şi Popleacă au scăpat mai uşor, cu trei degete zdrobite. Acum nu mal au decât nişte cicatrici. Cel mai înfiorător a fost În clasa a Xl-a, când Bumbăcea şi-a pierdut degetul mic şi inelar de la mâna stângă. Tot dintr-un exces de zel. Acum are două cioate… Şi astfel, pentru că au fost doar aceste uşoare defecţiuni, maiştrii Nene, Teralongu şi blondul Nedea au scăpat de pârnaie. Dar să fim drepţi, ’maiştrii n-au nicio vină, au făcut tot ce-i omeneşte posibil. Pe deasupra, mai sunt şi simpatici. Mai multe semne au ei, dobândite În decursul vremii. Nene a fost lovit de două ori în cap, s-a debarasat de-o unghie şi de sfârcul urechii. Teralongu are o zgaibă la gât şi o roşeaţă pe frunte, parcă-i indiancă. Blondului Nedea nu-i creşte barba pe o bună porţiune din obrazul drept Îi lipseşte o bucăţică din nare şi buza de sus tot în partea dreaptă. Când n-are timp să se bărbierească, se observă foarte bine…

În curtea foarte mare a uzinei sunt înşiruite grămezi de zgură, moloz, nisip, benzi înguste, îmbârligate, de tablă… Când nu plouă sau nu ninge şi dacă mai ai şi norocul să bată vântul, zgura şi nisipul se răscolesc şi iese un praf de nu se vede om cu om… Acum e potolită bestia. Nu suflă sub pojghiţa subţire de zăpadă apoasă. Îmi vine să-i dau cu „sic “scorpiei nesăbuite. Grămezile însă n-au stat cuminţi, la locul lor, nici sub controlul ploilor şi al ninsorii. S-au împrăştiat prin curte, până la oul-

piciorului... Trecem prin- tr-o hală imensă, cu maşini care orăcăie infernal. E o serenadă care ar mai putea fi suportată, dacă nişte ciocane pneumatice n-ar izbi obsedant, zguduind din pace-adâncă ale lumii începuturi. Ai senzaţia că totul se va dărâma de zgâl- ţâiturile şi huietul monştrilor antediluvieni. Deasupra, an pod rulant hirâie strident, cablurile metalice scrâşnesc violent, troncănind încărcăturile gata să fi se prăbuşească în creştet şi să te strivească, să te pulverizeze ca pe o gân- ganie sau să te înhaţe cu tentaculele lor şi să te mistuie. Atelierele lui Vulcan cred că erau chilii monahiceşti pe lângă apocalipsa de aici. Noi ne-am obişnuit, ba chiar ne amuză când ne strigăm, ca de pe un pisc pe celălalt i „Băăă, Remus, băăă I*.. Eşti scârţar, băăă I” „Tocilaruleee 1 “. Ginaaal*. Daaal „.Mă iubeeeşti? * Nu înţeleg ce spui, măăăl* Se vede, dacă te uiţi, o gură mare, deschisă. Mimică schimonosită. De auzit, ioc... Muncitorii, bărbaţi şi femei de fe- lurite vârste, execută mişcări sacadate, ca nişte dirijori frenetici. Au o dexteritate impresionantă. Trag, împing, ru lează, coboară, ridică, rotesc, lovesc... Rapid, parcă-s în priză, nu ca scamatorii care fac gesturi largi, domoale, insinuante... Pe jos, pârâu de ulei, motorină, amestecate cu praf, pilitură, şpanuri... În secţia unde suntem noi repartizaţi, zdrăngănitul maşinilor, a strungurilor, frezelor, ni se pare un cântec de leagăn. Aerul, Îmbălsămat» cimentul uleios şi negru, o mochetă de Buhara. De afară, braţele ameninţătoare ale macaralelor vor să ne răpească şi să ne” sfâşie „. Singurul lucru nemulţumitor – privirile cam ostile ale muncitorilor, pe care ştim că-i deranjăm, ne-au spus-o verde în faţă. Ar mai fi mers şi asta, dacă unii nu ne-at fi bruscat, ce dracu nu vă vedeţi de carte şi ne încurcaţi pe noi aici. Altminteri sunt oameni cumsecade, unii -ude, cunoştinţe, vecini. Corina chiar 11 are pe tatăl ei aici, macaragiu. Tot la uzina ăsta lucrează şi domnul Mirică, vecinul nostru, dar el nu stă prea mult în interior, umblă prin ţară, e un fel de merceolog...

Cei mai tineri ne curtează. S-au înfiripat chiar amoruri în toată legea. Gina Pârtoacă, cea mai ademenitoare dintre noi, a ajuns vedetă, spre disperarea brunetului frezor cire vrea s-o ia în căsătorie după ce termină liceul. Am mai remarcat că Iris l-a dezamăgit pe Tiby. Acesta face eforturi să mă recucerească, dar eu deja am primiţ propunerea de prietenie din partea lui Alin Victorian, brunetul cel cu och* albaştri, din clasa a Xl-a B, care

demult îmi tot poartă sâmbetele...

S-a vindecat şi Ana. Îi fac o vizită. Arată destul de bine. Îi povestesc şi-mi povesteşte cum a fost la spital. Ea, însă, preferă mai mult „Spitalul Amorului”. Ştiam dinainte că aşa o să se întâmple. Nu mai pomeneşte de Cornel. Final deschis, cum s-ar zice. Sau fără final. Poate chiar că-i1 mai interesant aşa. Îmi dau seama că despărţirea n-a fost o catastrofă. Şi mai ştiu că Ana nu-i o uşuratică. Ea, căutând întâlnirea cu dragostea, caută să se cunoască pe sine. Cu alte cuvinte, problematizează fără să o facă intenţionat. Asta e felul ei de a fi. De naturaleţea ei nu mă pot îndoi* nicio clipă. Mărturisindu-se, Ana se autoanalizează, întreabă lumea, încearcă să disceamă... Sufletul ei nu se lămureşte lesne, ţie aceea e cam nebulos, de unde şi exprimarea incoerentă, deşi proiectul din adâncuri are, desigur, o logiciL Mereu o ascult fără să o întrerup, fără s-o aprob sau s-o contrazic, ori să cer lămuriri..

— M... A ţi împreună! Ce-o ţi inse/nni/id această *înirl- gurată căutare a* „două *culori ce nu s-au văzut niciodată” t Oare ce drqcuşor fine cu tot dinadinsul să ne lege şi să n*e de*zlege? Numai pasiune, acel ceva unic...*

1mi aduc aminte că inconfortul pe care îl resimţeam dureros îmi impunea să caut mijloace de anihilare. Un fel de antidot, pe semne... Şi asta mă finea *legală de Mircea cu fire tainice. Alunei, la film, am vrut să-l lovesc, dar am preferat să plec... Când m-am întors şi l-am văzut cum mă aştepta, credeam că din momentul acela nimic nu ne mai poate despărţi... Asta insă n-a putut dura. Şi eu am fost prima care am a\wt curajul să propun finalul. Dar cât de fericită am tost când a mimat (ştiam că se preface, dai chiar şi asta tn-a umplut de bucurie): „De ce? Nu trebuie. Eu nu vreau 1” Dar* nu asta are *importantă acum, când şi de ce am greşit. Am s-o spun mai pe larg şi mai limpede la locul potrivit. De fapt, vreau să precizez că nu numai starea „specială “în care mă allam m-a făcut să-i vorbesc* lui *MJrcea, ci şi sentimentul că în urma mea se adunaseră* d- *teva evenimente cărora, însă, nu le găseam firul coordonator. Şi, fără să vreau, căutasem să-l aflu, suprapunând asta pentru ceea ce mi se întâmpla în acel moment, cu atât mai tulbure, cu cât făceam tot mai multe confuzii între ceea ce fusesem până atunci şi ceea ce încercam să devin.* ***În****cercam o salvare, cu sentimentul acut că ea nu este posibilă. Aici a fost greşeala*: *trebuia ori să* nu *încerc,*

ori să cred cu toată puterea că ea este *posibilă. Pentru cât altfel, s-a întâmplat ceea ce s-a întâmplat, adică am începui să-mi bag singură beţe în roate, ca să înceteze o dată toată chestia asta stupidă. Răul ar ţi fost mult mai mic dacă* nu *aveam acele momente în care îmi părea rău de ceea ce tac şi aş ţi vrut să schimb totul...*

Îmi vine să vorbesc mereu despre *asta şi pentru că e cea mai neclară problemă, şi pentru că este cea* mai *apropiată în timp. Şi încerc* ***s-o*** *explic... Dacă ar mai trece ceva timp, poate s-ar* ***clarifica,*** *dar* ***atunci*** *nu* ***m-ar mal*** *interesa aşa* ***mult,*** *aş* ***uita-o. Coborând la*** *intensitatea* ***et reală, na ştiu unde ţi va U locul.. Aş ţi putut*** începe cu ***stârşitul. Ca*** În ***unele romane moderne,*** *dar* ***structurile*** I*ncă* nu ***s-au aşeza! Şi nu vreau să risc o Injustiţie. Nu mal*** vreau ***să rtso*** *după* ce *atâta vreme nu mi-a păsat de asia. Doresc ca totul să curgă lin şi clar, în aparenţă, dar sub cristalul de deasupra apei, să se zbuciume viitori, să se răstoarne talazuri_*

Nici nu ştiu precis ce s-a Sntimplat cu *mine în vacanţa de vară, după ce ne-am întâlnit noi, mai (îi minte- ■A tost fără mari evenimente, dar săpând pe nesimţite un alt chip al individualităţii mele. Pentru că, văzând* eu *că roata carului a pornit bine, am început să consider că n-am altceva mai bun de tăcut decât să-i urmez drumul fără prea mari eforturi. Şi, lăsându-mă eu pe o astfel de tânjală, am început şi mă gândesc şi la condiţia mea feminină. Căutam să mă cunosc cunosclnd pe alţii. €u Gezar* am *tost la filmul m Undeva, cândva..." A început să mă enerveze pentru că vorbea de tamilie şi de situaţia lui într-un tel din care eu am înţeles că este al băieţilor care vor să se însoare, pentru simplul fapt că sunt complexaţi şi cred că nu mai găsesc altă tată declt aceea pe care au pus mâna... Am mal întllnit, tot În vară, un băiat de la Academie, care* suferea de *dragoste într-un mod tare comic, vorbind fără oprelişte, trăncănind verzi şi uscate...*

Au început să-mi placă, în vremea din urmă, micile ex*perienţe-focuri, care să mă scoată din starea de semisălbă- ticie de pe vremea când îl* cunoscusem pe *Cornel. Am devenit mai degajată. Până acum, simţeam că eram pur şi simplu bătută în cuie. Asta şi din cauza imaginii milită- roase a lui tata, pe care o simţeam totdeauna urmărindu-mă din umbră. Acum ridic capul, încet şi prevăzător. Curiozitatea mea nenansivă a început* ’d se

amplifice în *mod natural*...

Primul lucru pe care îl facem la întoarcerea în şcoală e să continuăm pregătirile pentru a merge la judeţ să-i fn- timpinăm pe marii noştri Conducători care ne onorează meleagurile cu o vizită de lucru. Suntem instruiţi în toate chipurile de către o mulţime de organe. Tronează ochiul vigilent al tovarăşului. De sus „. Îl secondează tovarăşii Oprea şi Dârlău de la comitetul orăşenesc. Comandanţii şi insiructorii noştri par isterizaţi, mai ales Buligă, *Scorpena* şi Piţu... Facem obişnuita şedinţă utece de maximum două ore, în^timpul căreia ies scântei şi fulgere. S-a făcut selecţia, r\î nu va merge toată şcoala. Au fost aleşi cei mai. Scuturaţi”, mai rhipoşi, ca să se vadă cum arată. Bravul nostru tineret „,. Mândria ţârii” ... În tot cazul, vreo şaptezeci la sută din elevii noştri participă la această acţiune de un înalt patriotism. Stima noastră şi mândria! ... Se mai coseşte însă câte un scut, care tulbură apele cu întrebări anapoda: „Vom veni în şorturi?’ «Nu, vii în pielea goală, mucilaginosule”.. Păi nu facem piramidă, ca la 23 August? „. Nu, faci pe dracul ghem, nătăfleaţă”.. Mergem în uniforme, sau... „. Nu, mergi în togă imperială...” „Ne luciii şi umbrele? Dacă plouă, dacă ninge? ...” Dialoguri de qenui acesta se înmulţesc o dată cu apropierea momentului culminant. Nu-i nicio glumă, suntem îngrijoraţi i dacă scenariul nu decurge. Ceas", cum vor tovarăşii...

Liţă şi Buligă ne pun să batem „pas de front” o oră şi jumătate. Tovarăşul Oprea le atrage atenţia că nu-i cazul, că nu vom defila. Organizăm tot felul de „dispozitive”, fiecare cu locul lui, cu rolul lui. Unii strigă lozinci, sunt solişti, iar noi ceilalţi reluăm în cor. Fetele trebuie să agite eşarfe şi steguleţe. Alţi băieţi au menirea de a purta steaguri mari, desfăşurate, unii sunt purtători de pancarte şi de portrete, portretele lor imense.

Facem repetiţie de zeci de ori, până la epuizare...

Ne deşteptam la ora 4. Întuneric dens. Mergem pe jos până la gară, 3 km. Şi-i frig! ... Noroc că nu plouă, nu bate vântul. Mâzga pe jos, ne facem de râs încălţările. Ne ţinem unul de altul, în şir indian, să nu ne rălăcim şi să nu derapăm. Foşgăială în obscuritate.

— Ţineţi dreapta! Ţineţi dreapta! Comandă Buligă care îşi rostogoleşte pe lângă noi ccle 120 kg.

— În ordine! În ordine J îl acompaniază *Scoipena.*

Pe la şase, încep să mijească zorile. La această oră, suntem

deja în „garnitură” – trenurile destinate special pentru acest transport… învălmăşeală mare, tenebroasă, că drăcii pe fundul iadului. Ţipete, busculadă, încercări disperate de a obţine un loc în sectorul hărăzit, împreună cu cci mai apropiaţi… Concurs de urlete. Noi, că suntem mulţi şi înghesuiţi, însoţitorii – să ne potolească energiile dezlănţuite… începe să se crape de ziuă. O smucitură, care ne împinge şi mai mult pe unii în alţii, provoacă chiuitul fetelor şi sugerează plecarea trenului… Nu ne mai este frig, ba ne simţim chiar bine în „vlog “, în „năloagă”, cum auzim că spune domnul I ae Moya, aflat lângă tata, cu creştetul lai la subsuoara lui – Din păcate, ajungem prea repede, în* tr-o jumătate de oră, poate trei sferturi. Nu oprim în gară mare, ci Într-un fel de haltă, În est… Ptiu (ce frig e afară f Vizual, nasuri-roşii. Auditiv, clănţănit de dinţi. Dinamic, tropotit, mişuneală. Tactil, ne ţinem de braţe, încerctnd să ne constituim în coloană… Drapele, steguleţe, cântece revoluţionare la difuzoare, cu rime involuntare 1 Prin portavoce, se dau comenzi… Cu greu, pornim coloana noastră. Înaintăm alene pe mai multe străduţe. Ne oprim des, la orice intersecţie, precum carele mortuare, pentru a primi dispoziţii orientative. Organizatorii au un plan bine stabilit, dar fiind ei prea mulţi, se încurcă la un moment dat. Proba labirintului I întortocheate sunt căile domnului! Un labirint însufleţit, balaur sau miriapod. Oraşul a devenit un pântece vorace, înarmat" cu o gură ameninţătoare, dar şi o strungă dificilă, o armonică neliniştitoare, un „vârtej" format dintr-un intestin şerpuitor. „Scoica" lui Dedal, unde sălăşluieşte Minotaurul – *le tils de Mjnos el de Pasiphae,* oh Corneille, Comeille I – drumul fără capăt cu lumină a iniţierii ultime. Lume-carceră, În care toate căile încurcate nu mai pot duce niciodată îndărăt, ci numai înainte, tot înainte, spre moarte. Krocodilopolisul lui Amenhotep J

Suntem ghidaţi pe alt traseu şi ne întâlnim faţă în faţă cu o coloană străină. Stop I Vociferări, negocieri… Facem stânga-împrejur, dar în loc s-o luăm la dreapta, o apucăm spre stânga şi nimerim într-o fundătură. Executăm iarăşi mişcarea stânga-mprejur, de data aceasta cu ocolire la stânga, manevră care se dovedeşte greşită, fiindcă ne trezim cu avangarda în coasta unei coloane, perpendicular.» Stăm vreo jumătate de oră să se scurgă fluviul de fiinţe umane. E soare, dar nu e bine. Ne-am mai încălzit totuşi în zig-zag-urile efectuate. Acum, aşteptând,

băieţii îşi dan ghiont un, joacă bâza. Ca nişte pistoane vii, Buligă şi *Scor- pena.* Ceilalţi însoţitori se prefac că ne supraveghează, stan de vorbă între ei, în grupuleţe, pe trotuar. Lui *Laurizzio* i s-a rupt drapelul. Un. Organizator* observă şi se apropie tiptil, ca o felină, îl înşfăcă de umăr, hipnotizându-l cu privirea. Interogatoriu i de unde este, ce este, cum îl cheamS, cine e conducătorul lotului, unde se află…

— BagS de seamă, tinere… îl avertizează feroce specimenul organizatoric, un geniu în materie…

Tata e neliniştit Dator să ne vegheze, el e solicitat, în primul rând, sS converseze că colegii i Gogu, Dăbulesca,

Scurlu, Bălea, Detcu… După unele tratative cu „organizatori” mai importanţi, Buligă ne bagă intempestiv în şiragul unor muncitori şi muncitoare. De fapt, nu mai e lanţ, ci o aglomeraţie informă… Pătrundem pe Bulevard… Lume, lume, ce de lume 1 Clocot, megafoane, difuzoare, formaţii de muzică şi de dansuri, coruri, îmbulzeală… înaintăm pe Bulevard vreo zece metri, apoi staţionăm… După vreo trei sferturi de oră, ocupăm o bună poziţie în Piaţa mare a Palatului Administrativ; Oamenii de ordine se reped la un sera- list de la Plopeni şi-l determină să desfăşoare steagul. Drama e că nu-i cu putinţă aşa ceva, coada drapelului fiind ruptă, pentru că a dat cu ea după nuci^ (la vremea asta!). Noi, fetele, fluturăm eşarfe şi steguleţe, băieţii etalează pancarte, steme uriaşe, portrete enorme ale celor doi Ctitori. Se descurcă greu. Le-au înţepenit mâinile, le sprijină pe bordură, de copaci, de stâlpi. Trică şi Popleacă au părăsit tabloul savantei şi scena. Nu se ştie încotro au apucat-o. După câteva minute, le urmează exemplul *Don Pedro* şi *Lau- rizzio.* A băgat de seamă *Scorpena.* Îl trimite pe Piţu în căutarea fugarilor. Caută acul în carul cu fân! …

S-a făcut ora unsprezece şi *Ei* n-au apărut încă… Bulevardul a fost eliberat, mulţimea e orânduită pe trotuarele largi şi prin spaţiile libere din frumosul parc-piaţă care străjuieşte. Casa Albă". Aşteptăm, comentăm, privim în direcţia din care trebuie să răsară soarele şi luna… Viermuială, colcăială, invazie de lăcuste, imagine primară, care psihanalistului, în schema lui peiorativă, îi dezvăluie animalitatea, multiplicitatea care se agită bezmetic, în ciuda cântărilor patriotice şi a versurilor înălţătoare recitate în microfoane de către interpreţi locali… Domnul Lae Gogu şi-a luat câţiva amici, s-a sustras vigilenţei paznicilor şi s-

au făcut nevăzuţi... I-a povestit lui tata, la întoarcere, cum grupul de dizidenţi a pătruns într-o biserică din apropiere, unde a vegheat un mort, reculegându-se la căpătâiul nefericitului necunoscut. Apoi, dreptcredincioşii au încercat să se pripăşească la barul „Prahova „, unde au fost descoperiţi de către oamenii de ordine şi aduşi. În careu”. La interogatoriile fulger au scăpat multe date eronate, însă Piţu zice că ar fi cazul ca recalcitranţii să se teamă de urmări...

Dar ce e zumzetul acesta, ce e fiorul acesta care cutremură oceanul omenesc, ce e curentul acesta care zguduie toată suflarea? ...

— Vin! Vin! Iată-i că vin I

Steaguri, steguleţe. – Eşarfe, portretele lor, urale, aplauze, chiuituri, gemete, rumoare, aclamaţii, ovaţii, osanale disperate, emoţie sufocantă... Ajung şi în dreptul nostru şi-i vedem de-aproape, pe viu. Ce frumoşi sunt! Ce măreţi!, Nici Zeus şi cu Hera, în faeton daurit, n-ar arăta aşa de strălucitori. Au creştetele nimbate, respiră miresme care se împrăştie deasupra noastră ca un miracol al vindecării şi al nemuririi. Dau din mâna care-au ţinut sceptrul, binecu- vântându-ne zeieşte. Surâsul Lui ne înviorează ca un balsam. Ea nu zâmbeşte şi nici nu-şi flutură mâna. Stă ţeapănă ca a statuă de Praxiteles, cu figura ei dantescă. Pare supărată pe noi că suntem prea mici, prea puţini, prea urâţi, prea flă- mânzi pentru splendoarea lor. Noi,. Viermii „, le profanăm monumentalitatea:.. Şi Cezarul nu-i deloc adâncit în gânduri. Palid e, ba chiar, să-mi fie iertată vorba proastă, e destul de şifonat. Zlmbirea-i nu arată prea deşteaptă, privirea-i se cunoaşte că citeşte texte de cuvântări scrise cu litere de-o şchioapă. Dar mâna, mâna Lui ce ne poartă destinele salută. Cea grupă zdrenţuită” şi înnebunită de iubire. Poporul loc îi face urlând şi fericit. Parcă e mugetul strămoşului totemic în comemorarea unei jertfe... Difuzoarele enorme contribuie la amplificarea cosmică a euforiei. Unii sunt toropiţi de în- cântare, alţii ar vrea să aibă un trup ca al munţilor, ca al mărilor să-şi descarce nebunia în plin, cum spune poetul.

— Centrul lumii, acum, aici e şi El – punctul de sprijin, cauza cauzelor, vârful mândru al celor ce apasă, primul între nimicuri, Unicul, Sublimul > mai popular spus i buricul pământului... Dar cel mai mult ne impresionează, până la epuizare, cele două animale sfinte, enorme, cu figuri cinomorfe. Tovarăşii Corbu şi

Sharuna. Sunt Cerberii de la poarta infernului? Anubius în dublu exemplar? Hecate, ea, bicefală, sau dulăii ei? Echidna şi câinele Gerion care s-au împreunai să-l zămislească pe Sfinx? Vecinii cei mai apropiaţi ai Cocit-ului şi al Styx-ului? Bestiar alchimist, arhetipuri devoratoare, culme a ostilităţii? Simboluri vii ale botului înarmat cu dinţi ascuţiţi, gata să sfarme şi să muşte, guri cumplite, sadice şi devastatoare…

La coborâre, un tovarăş special angajat îi conduce pe cei doi căpcăuni cinocefali într-o încăpere străluminată… Alaiul imperial pătrunde în sediul judeţenei de partid… Aşteptăm înfriguraţi vreo oră, timp În care bubuie lozinci înălţătoare, mai mulţi cunoscuţi se evaporă, soarele lunecă spre asfinţit… Momentul paroxistiq. Au ieşit Ei la balcon, El ea mâinile pe sus, Ea cu mâinile pe Jos. Extremele se atinn.. J Urmează magistreia cuvântare, pe care o cunoaştem, n-o ascultăm, ne lăsăm numai purtaţi pe valurile ei ameţitoare.

*

În sfârşit, azi încep şi eu cursurile propriu-zise! Ce bine-i la şcoală… dacă ar mai fi şi cald… Adică, nu cald… să fie tolerabil, să putem să ne scoatem şubele de p» noi. Aşa, cu ele, parcă suntem manechine umplute cu paie.. Şi, de la un hun început, nu ne place să cântăm imnul, e şi prea dimineaţă pentru cântat, şi nici starea psiho-fizică nu-i prielnică pentru o asemenea îndeletnicire. I ersonal, nu suport versurile imnului. Las la o parte conţinutul şi admir numai cum cad accentele, ca ideile genialului, numai pe de lătiiri:. În luptă triumfător „» Străbunii noştri eroi* t, Vrăjmaşii-n luptă-i zdrobim” … Duduia Scorpena nu-i deloc vesglă. În fiecare dimineaţă, apare, zburătăcită, să ne mobilizeze la cântat. Cred că din afacerea asta o să-i plesnească pipota într-o bună zi. Interpretarea noastră, jalnică, o scoate din sărite, punând-o pe punctul de pulverizare…

Profesorii vin la oră şi mai îngheţaţi. Cancelaria e ca un depozit, un fel de hală imensă, garaj pentru un lot de maşini. E mai cald afară decât înăuntru… Aşa ne spun toţi dascălii noştri şi le dăm crezare văzându-le mâinile şi chipurile învineţite. Ora de chimie n-o facem. *Chimicuţa* nu s-a vindecat încă, dar se aude că va veni în curâiid. Bumbăced lucrează de zor, imposibil de ştiut ce. Probabil la matematică. În pauze, băieţii joacă fotbal pe terenul de handbal şi handbal pe terenul de baschet, să se încălzească. Terenurile sunt minuscule, în curte, se întind din

peretele şcolii până în gardul bisericii. Vecinătatea lăcaşului sfâr. T are cel puţin trei avantaje: escaladarea lesnicioasă şi ocrotitoare a gardului, dangătul clopotujui în timpul unor ore, acompa- niindu-ne discursurile până la totală acoperire, şi, *last but, not least,* porţiile de colivă la multele parastase de peste anin pauza de la 1-0, Mihaela Gavrilă şi Valy dolofană, fiica responsabilului de la (f) alimentara din centru, fac schimb de pacheţele cu gustări, Simona şi Corina le imită, schimbând între ele, ca nişte ştafete, acelaşi soi de biscuiţi. Câţiva băieţi comentează meciurile de fotbal din cupele europene, că Dinamo s-a. Calificat în dauna echipei Dundee, că Lăcăluş a înscris spectaculos, din întoarcere, în poarta lui Dasaev, pe un teren din Moscova, ca un patinoar... Secretara Rozalia Comeanu, Bombonica, ne aduce matricole noi, iar soţul ei, secretă (u) rul-şef, Vasile Corneanu, le ia date băieţilor în vederea recrutării. Îi privesc pe cei doi soţi, ea cu vreo zece-cincisprezece ani mai tânără decât el^ frumoasă ca o cadră, şi mă întreb cum de se înţeleg aşa de bine, având în vedere diferenţa de vârstă şi de înfăţişare. El are pântecele peste haremurile în vigoare şi un nas ca un corn – probabil de aici i se trage numele sau cornul i-a crescut ca să-i justifice numele. Cred că şi *Bombonica* se străduieşte să-i îndreptăţească numele. Au reputaţia că se iubesc ca doi porumbei. Sigur însă e că sunt foarte harnici. Vin Ia ora 7 în şcoală şi nu mai pleacă acasă până la ora 20.

Ana, tot cu poveşti de-ale ei:

— Thalia, să-ţi spun una nouă. În recreaţia trecută, ai văzut, ies eu să trag o gură de aer şi, ce-mi văd ochii, cineva postat lângă gazeta de perete, îmi surâde tandru şi graţios... Ştii cine era? Vreau să văd dacă ghiceşti... Era Ma- nolescu, ăla de la. Energetic", îl ştii şi tu... Vine şi mă a- pucă uşor de umăr încercând să sfarme barierele temporale caro ne despărţiseră: „Ce mai faci, Ana? “ „Bine, Mano, am ieşit şi eu puţin în pauză*. «De când nu te-am mai văzut’... Am discutat despre şcoala lor, despre liceul nostru... Ştii ce mi-a spus, dintr-o dată, cu glas parcă de ge altă lume?

— Că te iubeşte...

— Nu, nu a fost totuşi aşa brusc. M-a invitat după-a- miază la film.

În zadar i-am spus că am prieten, nici n-a vrut să audă.

— Mare scofală!

— E, fiindcă a zis că nu picacă de-aici până nu accept Că nu se mai duce la şcoală, nici acasă. Aşa că în pauza următoare – el stă la uşă – îi spun „da”. Nu vreau să-t am pe conştiinţă… *

Latră profesorul de istorie Dăbulescu. Domnul *Mărefu* nu-şi merită supranumele. Cred că i-a fost dat în mod ironic. Categoria muscă, părul lung, parcă-i Rasputin – de unde conflictul ireconciliabil cu tovarăşa directoare –, nasul ca al lai Nae Lăzărescu, mă mir cum de nu-i stau ochelarii pe o asemenea coamă, de şi-i tot împinge spre frunte, când cu dreapta, când cu stingă, fie că trebuie, fie că nu. Dă din mlini în continuu, parcă dirijează. Cred că-i un tic… Când se plimbă printre bând, foloseşte pentru deprinderea lui o singură mină, pe cealaltă ducând-o la spalc. Napoleo- nean. Şi perorează:

— În afară de faptul că istoria e un obiect obligatoriu din programa şcolară, cunoaşterea ei este un act de cultură şi, când vine vorba de istoria României, reprezintă un act patriotic. Or, pe lângă faptul că programa de învăţământ nu acordă decât o oră pe săptămână, şi această singură oră trebuie consacrată numai actualizării… Domnul Dăbulescu se opreşte, face ochii roată, mişcă din buze parcă s-a fript şi

’ schimbă vorba:

— Cine nu cunoaşte trecutul nostru este un infirm… Ştiţi ce spunea Grigore Ureche: „… să nu să înece a toate ţările anii trecuţi şi să nu să ştie ce s-au lucrat, să să a- samene fiarălor şi dobitoacelor cele mute şi fără minte*.

În clasă e rumoare, băieţii se acuză reciproc că nu ştiu istorie, iar domnul Dăbulescu îşi continuă pledoaria:

— Iar valoarea educativă a cunoaşterii istoriei cronicarul o afirmă răspicat: „am lăsat izvod pre urmă şi bune şi rele, să rămâie feciorilor şi nepoţilor, să le fie de învăţătură, despre cele rele să să ferească şi să să socol^s- că, iară de pre cele bune să urmeze şi să să îndirepteze”. Ne mai citează din Cicero, Goethe, Schiller, Hegel, din Mi- ron Costin, din Bălcescu. Am reţinut, că mi-a plăcut mult, spusa lui Kogălniceanu: „După priveliştile lumii, după minunile naturii, nimic nu este mai interesant, mai măreţ (la acest cuvânt, clasa izbucneşte în râsete prelungite), mai vrednic de luare aminte decât Istoria-… Nu ştiu ce i-a fulgerat prin minte *Măreţului,* că parcă nu-i convine ceva şi se schimbă la faţă.. Apoi îşi revine şi ne spune -că şi secretarul nostru general a arătat rolul istoriei în educarea tinerei generaţii

în spiritul... Nu are citate, dar le va aduce data viitoare... Ca să iasă din încurcătură, ne spune nişte glume, cam slăbuţe. Că Vlad Ţepeş a fost născut în tren de o mătuşă de-a lui *s* că un îi e- levi sunt atât de dezinteresaţi de „obiect", încât n-au ştiut să răspundă nici la întrebări de felul: Unde a avut loc bătălia de la Rovine? În ce an a izbucnit revoluţia de la 1848? Cât a durat războiul de o sută de ani? Cineva cică ar fi spus că epoca de aur, la noi, urmează după epoca de bronz, iar altcineva a afirmat, *mot-ă-mot,* că „cel mai lung secol a fost secolul luminilor"...

După-amiază, merg la domnul Marinescu pentru consultaţie. La orice cuvânt, la orice propoziţie îmi spune poveşti din antichitate, cunosc loale amănuntele în legătură cu războaiele lui Cezar, cu discursurile lui Calilina şi Cicero. Asta îmi place cel mai mult: Cato cel Bătrân, supranumit Censorul, amintindu-şi cât a suferit Roma de pe urma războaielor cu Cartagina pe vremea lui Hanibal, se alarmase văzând cum Cartagina se reface, înfloreşte şi devine iarăşi o primejdie pentru romani. De aceea, după ce bătrânul Censor s-a întors din Africa, în orice discurs al său, indiferent de subiect, introducea încheierea: *Ceterum cert- seo Carthaginem esse delendam!* (Dealtminteri socot că trebuie distrusă Cartagina!). Aşa a rămas vorba *Delenda Carthago,* semnificând o obsesie... Abia acum îmi dau seama de ce uneori profesorul meu de română, domnul Telu, murmură ca pentru sine: *Carthago delenda...*

Acasă, pun la punct comentariul unei poezii, cu care voi participa la concursul „poemul comentat”. - Organizat de revista *Astra* din Braşov. Apoi, apăs pe butoane. George Bush a fost ales preşedinte al Americii. Să fie într-un ceas bun! Cică de la 1 ianuarie intră în pâine. „Al nostru” pluteşte pe aburii lălăielii orientale, de parcă s-ar fi născut Mesia’ Osana! Osana! Slavă! Slavă I sfânt eşti! Sfânt! Asta înseamnă că noi ne pregătim să întâmpinăm actul istoric de la 1 Decern) rie... Din păcate, a murit Vlad Georgescu, un istoric strălucit şi un mare patriot- Adio, domnule Georgescu! ... Ecoun cu ocazia împlinirii unui an de la marea demonstraţie d. Meomunistă şi anticeauşistă de la Braşov. E- xact acum un an muncitorii de la „Steagul Roşu “au ieşit în stradă. Pe bulevard, li s-au alăturat alţi cetăţeni, au strigat „Jos dictatorul şi ticăloşii”, au cântat „Deşteaptă-te, române”, au cerul „mâncare*, au pătruns în sediul comitetului orăşenesc de partid, au aruncat pe geamuri scaune, telefoane,

dosare, tablouri. – Le-au dat foc… Poliţia a intervenit după trei ore. „Păi ne credeau, pe semne, proşti *1* Să-şi joace hopa-tropa…"*;* „Când foamea ne va răscula, */* Hristoşi să fiţi, nu veţi scăpa 7 Nici în mormânt! “; „Deşteaptă-te, române, din somnul cel de moarte, /În care te-a- dâncіră barbarii de tirani! “… Au urmat arestări, deportări, detenţii. – Dispariţii. Tot pe atunci aveau loc alegeri, cu e „victorie zdrobitoare" a tovarăşilor, deşi peste 25 la sută din populaţie refuzase să voteze. Poeţii cântau de se prăbuşeau microfoanele şi se zvârcolea sărmana hârtie ca-n ceasul morţii, în satele maramureşene oamenii spărgeau maga- rinele goale, alungau miliţienii şi propagandiştii… Ajută, doamne, ţara-i în răscoală1’!

Acum, după un an, nimic nu s-a schimbat. Şi totuşi… Mari agitaţii În Lituania i avioane militare sovietice Îi bombardează, din greşeală, pe tovarăşi în Afganistan i îndoieli cu privie la „perestroilca”, totuşi Rusia şi-a schimbat direcţia vizibil *(The Observei*); invazia maghiarilor în magazinele din Viena; la Ziirich şi Miinchen, manifestaţii împotriva vieţii noastre minunate; ziariştilor străini li se interzice să vină în ţara noastră, pentru a nu orbi la vederea ep ucii-lumină; românii tug din ţară, din raiul acesta nemaivăzut i Letonia e nemulţumită de amendamentele din constituţia sovietică, privitoare la secesiune… De toate, pentru toţi: *Copiii din Arbai,* de Anatoli Râbakoy, la emisiunea. Cartea pe unde"; Sergiu Celibidache, ia Moscova *t* im;. — Ii-niroa unui sfert de veac de la asasinarea lui John Reune- dy; a murit Christina Onassis şi i-a lăset fetiţei sale, Alena. Louă miliarde de dolari, două maşini personale, un îant, şapte case în şapte oraşe, pline cu jucării…

Doamne, parcă s-a întors maşina lumii! … Prea mare frig pentru un înrepijt de decembrie! A îngheţat apa în calorifere. La şcoală, circulă zvonul că vom încheia trimest i ul înainte de termen… Profesorii se năpustesc asupra noasira, parcă sunt nişte maşinării infernale, dezlănţuite, iar noi păpuşi mecanice, stenografi automaţi. *Pascalopol* ţine să ne atragă atenţia, cu o uşoară notă glumeaţă:

— Ce sunt eu: dictator? Şi vos. Copişti? Literatură nu se învaţă tocind comentarii. Lectura inauite de toate! Ş, -. Â fiţi în stare să luaţi interpretarea pe cont propriu. Aşa cum procedează, de exemplu, colega voastră Muşat Thalia.. | A- oleu, ce jenă mi-e, mai ales că băieţii şuguisc pe terna că eu reprezint o-excepţie

care nu anulează regula...)

În tot cazul, profesorii îşi închipuie că se află la campionatul mondial de atletism: curse cu obstacole, sprinturi, lupta cu secundele, sărituri derutante, în înălţime, în adâncime. Le merge gura ca o morişcă, ne bombardează --u tot telul de probleme fbaşca lozincile), umplu tablele cu scheme, cu formule, se căznesc să le politizeze, sS’le facă legături, obligatorii, cu rea’itatea concretă... Minune, rh ■. Ar şi la matematică, şi la fizică, de unde, cum Întorci copertă,

Îţi surâde Inteligent Cel Mai... Unii colegi i-au făcut coarne, mustăţi şi cioc. Urechile n-a mai fost nevoie să i le lungească... Pentrn că pe manuale nu se disting prea bine blacheurile de pe cravată, năzdrăvanii l-an înconjurat cu desene personale repezentând blazonul Cârmaciului Cârpaci— Buligă şi cu *Scor pena* vin să ne controleze manualele chiar la acest capitol, pentru -că an aflat ei de profapare. Se înverzesc, dacă ar avea pistoale, le-ar pune în funcţi une i

— NeruşinareI Măgărie! Nesimţiţilor, nu vă daţi seama ce faceţi! Asta e batjocură, e criiimăăă! Auziţi, mă, cri-mă 1 Păi, măi băiete, puşcăria te mănâncă şi pe tine şi pe tat-tu! Pe toată familial Popleacă Adrian, Iurea Trică, Petru Dan, Gavrea Laurenţiu, Băiaş Remus, Voinea Sorin, poftiţi cu noi la sediu! ... Marş, am spus I

Băieţii protestează, dar nu se înţelege ce argumente invocă, până când Remus, cu vocea lui de stentor, încearcă să limpezească lucrurile:

— Tovarăşe secretar, nu noi am făcut chestiile astea...

— Dar cine, bă, tata, bunica din cer? Spune, mă, ne-norocitule!

— Aşa am primit manualele de la generaţia anterioară.

Politrucii rămân blocaţi. La asta nu se aşteptau.

— Cum... cum? ... O, bebeluşilor, nu mă-toarceţi voi pe mine ca la Ploieşti. Descopăr eu şi câte măsele aveţi în gură. Şirloc Holm e un ageamiu pe lângă mine... la poftiţi, tovărâ- şeilor, la cabinet să’ daţi câte o micuţă declaraţie.

Cei numiţi se duc. Ştim că nu se va întâmpla nimic râu. Buligă şi *Scorpena* îşi fac damblaua. Cine vrea să devină public acest nevinovat sacrilegiu? Dar noi am piedut ora de engleză. *Lady* e deprimată. Pleacă Iăcriirtând. Mă duc cu Ana şi, pe culoar, în drum spre cancelarie, o consolăm cu vorbe mângâioase. *L’m*

sorry} Be happy f

A murit domnul Grigoriu! … Prieten bun cu tata, deşi între ei e o distanţă de peste douăzeci de ani. *Padie* suferă un şoc. Plânge în hohote, la fel ca în primăvară, când a murii domnul Gică Gbeorghiu de la Recea. Dacă mamă n-ar fi la sfânta datorie, l-ar aduce repede la realitate. Pe jumătate, îl liniştesc eu. Calliope e la întâlnire, Mely e la serviciu…

Tata se duce la domnul Ciucă, să meargă împreună! A priveghi…

Sărmanul domnu' Grigorlu 1 ÎI cunosc de când eram mi. Eă. Ne aducea bomboane, dropsuri. Mai târziu, a început sS ne ofere câte o cărţulie foarte frumoasă, ieftină ca braga, cu dedicaţii lungi, poetice, scrise Într-o grafie impecabilă.» Din povestea vieţii şale – o aventură nemaipomenită – reţin câteva episoade, cum le-am auzit printre picături şi cum le-am putut eu înţelege. Abia cu timpul am început să pricep câte ceva…

Domnul Grigoriu, în ultima vreme, arăta ca un bătrî- nel mic, slab, să tot fi avut vreo 45 de kilograme. Dar ce păr înalt, ca un panaş, coliliu! Ce ochi vioi, scânteietori! Numai când „întrecea măsura" i se înceţoşau, căpătau o culoare cenuşiu-apoasă. Să tot fi avut acum vreo 63 de ani. Spunea, făcând o demonstraţie însufleţită, doctă, că va trăi 77 de ani. Şi aducea argumente antropologice, cabalistice, teozofice, magice (*mageia*, spunea dânsul), vorbea de M-m- dală, de misterele universitare, pronunţa o mulţime de termeni nemaiauziţi, indieni mai cu seamă. Îl adoră pe Mircoa Eliade, pe care l-a cunoscut personal. De altfel, făcea referiri la personaje ilustre cu o familiaritate respectuoasă, ca şi cum s-ar fi întâlnit şi ar fi conversa^ cu toţi. Povestea ore în şir. Auzeam, în trecere, nume ca Jaspers, Jung, Spengler, Kirkegaard, Keyserling, Bergson, Dilthey, Simmel, Berdiaev, Unamuno, Papini, Lucian Blaga, Nichifor Crainic, Nae Ionescu, Vasile Băncilă, Paul Sterian, Emil Cioran, Mir- cea Vulcănescu şi încă alţii pe care nu-i mai ţin minte. Eu nu cunosc nimic despre mulţi dintre aceştia. Şi nu înţeleg de ce-i evoca aşa de patetic. Tata spunea că vrea să-l convertească la o „nouă religie", la o ideologie mai umană, în care să-şi facă loc fideismul, spiritualismul, ezoterismui…» Eu, replică tata, rămân ce-am fost î un cartezian, un raţionalist „. În gândul meu:. Un marxist". Cam bănuiesc eu unde bătea domnul Grigoriu, că am început să aud câte ceva despre Grice Parain, Jacques

Maritain... Acasă, tata e, totuşi, mai altfel decât la şcoală. Ne mai scapă câte ceva filo- sofie în sensul normal al cuvântului. Nu mai mult decât as- tă-vară mi-a ţinut adevărate **prelegeri** despre stoici, fenomenologie, Husserl, **HeideggeT.** Aşa mai **vii** de-acasă, nu ce ne spune el la şcoală...

Dar fenomenalul domnu’ Grigoriu a murit I El care era sigur, sută-n sută, că va trăi 77 de ani. **Îi** spunea lui «ceva* cifra 7 şi încă repetată. O **înmulţea** cu 3 şi rezultă 21, ziua’ lui **de** naştere şi onomastică, în luna **mai** care **are** 3 Litere

M?

Şi e luna a 5-a a anului, căreia dară Îi scazi 2 răm’ne 3, iar dacă-i adaugi 1, revultă 6 care este 2 de 3... Şi, cu toate acestea, de două ori a încercat să se sinucidă, o dată să se înece în baie, altă dată şi-a tăiat venele de la mină cu lama. Doamne, ce om ciudat I Şi ce optimism, un fel de frenezie tinerească.. Generaţia frenetică, i s-a spus generaţiei mele, eram patetici şi neguroşi, abisali şi tragici, enigmatici şi vitali. Instictul, sentimentul, misterul, metafizica! Aş? A-i tinere Oscar Wilde!" Aşa îi spunea dânsul lui tata, nu-mi dau seama din ce motiv. Se preţuiau mult, măcar că. Erau pe poziţii diferite. Poate că tocmai acest contrast să-i fi apropiat pe cei doi. Filosofi*. Oricum, aveau câteva puncte comune: pasiunea pentru literatură şi filosofia mare, iubirea de Bachus, capacitatea de a se asculta unul pe altul, de a se preţui reciproc... Domnul Grigoriu a făcut Litere şi Filosofie. Fe la sfârşitul războiului era profesor chiar la liceul unde învăţ eu acum, până l-au. Încălţat* – şi duş a fost. Şaisprezece ani de puşcărie a făcut I A. Venit îmbătrî- nit, scofâlcit, numai pielea şi osul... A fost schimbat de la un loc de muncă la altul, slujbaş pe la I.L.F.. I.C.R.A L „I.G.O., I.P.T., A.C.C., I.R.A., U.M.C., B.A.P.S. Ieşise de curând la pensie, ultima staţie fiind uzina. Neptun", unde era curier. Nu mai putea să mai reziste. Il plăteau de formă, cu o sumă care nu-i ajuiigea nici pentru ţigări. Fuma câte trei’ pachete pe zi, „Mărăşeşti", până au dispărut, trecând apoi la „Bucegi*. Tuşea de te apuca milă şi groază. Organele au stat tot timpul cu ochii pe el, l-au avertizat să nu facă un pas greşit, că se întoarce imediat de unde a venit. Să nu crirnească în front, că s-a zis cu el! De două ori pe lună trebuia să meargă *acolo,* să semneze condica şi să dea a mică declaraţie. S-ar fi lămurit ei că inamicul nu mai prezenta niciun pericol public. Era ca eroul celebru al lui Pa- pini.

Duşmanul de clasă nu avea decât un singur amu o singură legătură: tata. Domnul Grigoiu a recunoscut la vreo câteva ori că primejdia planează numai asupra lui. A profesorului Muşat, care se întâlneşte şi gânqureşte cu un individ compromis politic. Acelaşi lucru i-au spus lui ta a toţi factorii de conducere, *secu,* de la biroul comitetuiui >- răşenesc de partid, B.O.B.-U1 pe şcoală… L-au pus pe frigâ- ruie. Domnul Grigoriu a refuzat să se mal întâlnească şi să mai converseze cu tata. O adevărată dramă a sciziunii. Impulsul atavic de autoapărare n-a mai funcţionat. Muşa- tinul l-a implorat pe bătrânul filosof-curier-portar-paznic să revină la vechile habitudini. S-a întors, iar tata a intrat a- dine în sfera de interes a băieţilor cu ochi albaştri.

Şi, iată, acum, domnul Grigoriu s-a dus în lumea celor drepţi. Dacă ar fi să (ac unele speculaţii cu cifre fatidice, aş observa că omul împlinise 63 de ani (3 de 21 ori, care 21 e format din 3 de 7). Azi e 7 decembrie, luna fiind a 12-a din an, 12 fiind un număr format din 4 de 3… Adio, domnule Grigoriu!

Merg cu Alin la filmul «Priveşte înapoi cu mânie*. Un fel de cinematecă organizată de către directorul cinematografului din C., domnul Stoian. Inimos om! Şi cumsecade. E prieten cu tata, care mai face câte o prezentare de filru, şi ne oferă două locuri «de onoare". Lumea bună a- oraşului, cu abonamente. Sunt mândră de atenţia ce mi-o acoroă domnul Sloian. Alin e şi el impresionat şi mă tratează cu un surplus de respect…

N-am să fac aici cronica filmului. Voi spune numai că e după o piesă a lui John Osborne, în regia lui Tony tU- chardson, cu’Richard Burton şi Claire Bloom. O imagine cenuşie a unui oră^e1 da provaicie. Revolta unui tânăr împotriva monotoniei exasperente Tiniiui idealist, hipersensibil, se tortureazâ pe el şi pe ceilalţi…

Alin vrea să mergem acasă la *Don Pedro,* să ne distrăm. Rezist tentaţiei, nu vreau să-i supăr pe „babaci*, deşi nici nu suport supuşenia. Mie îmi dictează conştiinţa că e bine sfi merg acasă. Un act de voinţă, de încăpăţânare sau ae egoism?

Citesc din cartea *Eseu despre lumea lui Caragiale,* Da, marea trăncăneală I *

Notez aici un «panoramic* mai mult politic. Moldovenii de peste Prut îşi cer dreptul la folosirea limbii lor şi a alfabetului latin. Yaser Arafat pofteşte să cuvânteze în faţa sesiunii O.N.U. ’Americanii nu vor să-l vadă la ei şi cer să se mute această

sesiune la Geneva. Silviu Brucan vorbeşte despre necesitatea pluralismului, cum a fost el prin America, prin Anglia, prin Uniunea Sovietică şi cum se va întoarce în ţară. La Roma, demonstraţii Împotriva regimului totalitar al «celei mai odioase dictaturi*. Val ce urtt ţi sptfn epocii de aur I Valery Giscard d'Estaigne, fostul preşedinte al Franţei, cere guvernului francez sS intervină pentru apărarea poporului român. Pacepa acordS un interviu Într-un jurnal american, cu leit-motivul agravării situaţiei În România, unde s-a instalat o teroare nemaivăzută. Bernard Shaw ere- dej că sunt trei popoare sortite tragediei i Israelul, Polonia şi n-am mai înţeles care. Ar fi adăugat, acum, şi România. Se spune că ar fi pe meleagurile noastre trei milioane de informatori. Au, chiar aşa de mulţi?! Tot aici, pe-un picior de plai, pe-o gură de rai, satisticile înregistrează cel mai mare număr de sinucideri din lume. Auzeam cândva că Ungaria ar fi campioană la acest capitol. I-am luat-o înainte? Despre cultură – să nu mai vorbim… Ruşii au încetat bruierea posturilor de radio străine. Numai Bulgăria şi Cehoslovacia se mai ocupă cu treaba asta caraghioasă. Ţările Baltice sunt În tot mai mare agitaţie naţionalistă. La Ere van şi Baku, conflicte şi mai acute. Forţele de opoziţie din Afganistan cer retragerea imediată a tovarăşilor. Naveta a- mericană. Atlantis" a fost lansată cu cinci oameni la bord, să vadă, de sus cum mai e cu milităria pe Planeta albastră. Leh Walesa discută, fără cenzură, la televiziunea poloneză, cu şeful sindicatului oficial. În Pakistan a fost aleasă în funcţia de prim ministru o femeie: Benazir Bhutto, care a- nunta un program democratic. Sexul slab la putere I Ana Blandiana a noastră, În schimb, e trecută pe linia moartă. De unde se vede că într-un popor vegetal carnivorii fac ravagii… Gorbaciov, la tribună O.N.U. Produce senzaţie. Propune limitarea armamentului strategic, se angajează să înceapă dumnealui, cu reducere de soldaţi şi tancuri, cu destindere, cu reforme, cu pacificarea lumii postbelice. Dar un cutremur face prăpăd în Transcaucazia. Se declară doliu naţional. Glasul victimelor de sub moloz, ca la noi în '77, deşi intensitatea seismului a fost, aici, la Erevan, mai mică (6,9 pe scara Richter). Premierul Râşkov, la fala locului. Vi. Ne şi Gorbaciov, amânând vizitele În Anglia şi Cuba… Saha- rov şi Walesa, la Pariş.. Simt respiraţia grea a lui Stalin-, suspină polonezul. Delegatul olandez la conferinţa post-Hel- sinki condamnă. Dezastrul roşu* din zona

nord-danubiană. La televiziunea belgiană, se spune, au apărut imagini cutremurătoare ale epocii de aur…

Antologia neruşinării i. Poporul simplu numele-i, rosteşte/Din mări oraşe-n cel mai mic cătun/Azi, Ceauşescu, spus. Pe româneşte ^ Înseamnă Cel Viteaz, Cel Drept, Cel Bun* (N.D). I.Eşti lumina noastră cea de totdeauna/A acestui paşnic şi cinstit popor/Visul ce de veacuri l-au visat străbunii/Patriei române drept conducător- (V. C.)»

. Nimic nu m-a impresionat/dintre toate momentele politice/ale ultimei perioade/aşa de mult că momentul im care ′ la tribună Parlamentului român, /preşedintele NU colae Ceauşescu/a ridicat ochii de pe hârtiile (…) şi ca un erou din antichitate, /ca un înţelept csrula spiritul/divin al poporului său *J* şi bunul simţ universal ţi dictau şi spună, /s-a adresat, *I* cutremurat şi cutremurător, /ţărilor lumii… „(A. P.) *i.* Iar numele Său – cu mtndrie –/alături de Ctitorul drag, /Azi – cupa-nchinăm. – Să ne fie – *f* Lumină în viaţă – şi-n prag I * (1. P.);. Poporul care naşte’ o astfel de FEMEIE, /Poporul care naşte un astfel de (BĂRBAT/Este menit să aibă un viitor de aur *I* Coloana infinită să urce ne-ncetat” (1. V-P) *t.* Femeile-ntre femei cea mai de seamă/E pentru ţara-ntreagă ca o mamă/Sub paşii ei înmugureşte ţara/Şi floarea împodobeşte primăvara (M. B.) i „Figura-i luminată de ochi ce văd departe, /un dai frumos al harnicei naturi, /şi blândă energie ivită-n trăsături, /E un model perpetuu pentru arte, //Iar forţa ce emană din nobila-i fiinţă»/şi concentrarea care se aşterne În» priviri, /materiei să-i afle secrete pâlptiri, /rămtne un model pentru ştiinţă” (V. T.) ǀ „Hop aşa şi tot aşa, /Dă-i cu trăncăneala ta, /Să se-ntindă ea pelteaua, *I* Să prospere mu- haiaua! “(Folclor); „Ţucu-ţi bade ochiul drept/Şi insigna de pe piept” (Folclor) i. Şi-ai o dambla Ia viaţa ta/Să iubeşti pe cine-ai vrea/Şi-ai o dambla la viaţa ta/Să iubeşti toată lumea" (Folclor).

Azi ninge abundent Parcă nici nu mai e aşa frig în clasă, deşi temperatura e aproximativ minus 17 grade. Ca- loriterele sunt numai de formă. Da, trimestrul I se Încheie cu zece zile mai devreme. Predare în galop, verificări -orale, extemporale, teze… Adevărată tornadă.

Situaţia cea mai ingrată mi se pare că o are domnul profesor Muşat, *Muşailnul,* Muşeţel cum ÎI dezmiardă elevii. La ora lui de. Filosofie „colegii mei se arată total indiferenţi. Şi i-am spus de-

atâtea ori să mai lase. Programa”, pe care o invocă mereu, dar dumnealui se teme de inspecţii. De pârâcioşi… Cum s-a Întâmplat cu domnul Dăbulescu. Nu ştim cine a. Răsuflat" şi *Măreţii* a fost chemat la interogatoriu. Ştie toată şcoala. Cred că şi prin târg s-a răspin- dit zvonul. Cum sS nu, că e mic şi se află totul cu iuţeala fulgerului! Locotenentul care se ocupă cu şcolile se aude că l-a stors ca pe o l? 1mâie pe simpaticul Istoric. *A* hiat declaraţii de!<i conducerea şcoiii, de la colegi, de la elevi, nu ştim care. Aceştia, cică, au fost determinaţi, cu mijloace: iu tocmai ortodoxe, să scrie negru pe alb că la orele de istorie, orice se face, numai istorie adevărată nu. Că profesorul recurge la aluzii tendenţioase, că ocoleşte istoria prezentă, iar când se referă la cea îndepărt.ită, o discreditează, face bancuri proaste şi alteie şi altele…

Tata se ştie cu musca pe căciulă, ca urmare a prieteniei sale cu răposaiul domn Grigoriu. Nu vrea să mai greşească şi la catedră. Unde mai pui că obiectul său poate fi atât de lesne interpretat… De aceea tata manifestă o prudenţa inhibantă şi, în ultimă instanţă, caraghioasă. Colegii n-?. U mila, nici eu nu. Vreau să-i găsesc circumstanţe atenuante I Şi el e nefericit. Îşi dă seama că nu procedează cum trebuie.. —.

— Auzi, dumneata, programă de filosofie:. Lupta dintre materialism şi idealism"» „Materialismul dialectic şi istoric – concepjia despre lume a clasei muncitoare „;. Matei iaiis- mul dialectic şi istoric în confruntare cu principalele curente din filosofia burgheză, contemporană* i. Materialitatea lumii” i. Principalele categorii ale dialecticii marxiste*, • . Concepţia materialistă asupra istoriei*; „Masele populare şi personalitatea în istorie”; „Clasele şi lupta de clasă”; „Statul socialist” ■, „Conştiinţă socială”; „Conştiinţa socialistă”. Punct şi de la capăl. „Tot pe ioc, pe loc, pe loc, /Să răsară un diplodoc!”

Rareori mai scapă tata câte ceva despre filosofic în sensul propriu al cuvântului şi atunci numaidecât o întoarce. Actualizează". Cade ca nuca-n perete, nimereşte cu oiştea-n gard. Dacă vrea să definească filosofia, imediat ajunge *a* formula obsedantă: „după cum arată.. “Auziţi ce tâmpenie: „În raportul la cel de-al XII-lea Congres, secretarul general al partidului spunea: «Însuşiţi-vă, dragi tineri, cele mai înalte cuceriri ale ştiinţei din toate domeniile de activitate, aşezaţi la baza cunoaşterii concepţia revoluţionară despre lume –

materialismul dialectic şi istoric^. Materialismul dialectic şi istoric constituie baza teoretică a activităţii politice şi ideologice a P.C.R., exprimată în mod strălucit: n Programul de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintare a României spre comunism, în celelalte documente ale partidului nostru, în operele secretarului general [...], a căror cunoaştere şi însuşire temeinică constituie un obiectiv principal al studierii filosofici marxiste, al în tregului proces de instruire şi educare comunistă a tinerel generaţii". Mi-am pierdut suflul. Ce hal de frază! Un car ie lemne I Un vagon! ... Unul strănută, aitul tuşeşte, majoritatea tace mâlc. - Unii scriu la diverse obiecte, alţii bâzâie discret. Curat instruire şi educare comunistă! Înţeleg, asta e programa, dar ce fel de profesor e acela care nu-şi asumă un dram de libertate? Nu e tata omul riscului prea mare. Laşitate, oportunism? Mai curând, o frică boluăvicioasă. Dar fricoşii sunt şi oportunişti. Numai interesul poartă fesul. Îi este frică mai cu seamă pentru noi, der cred că se gândeşte **şi** la sine, că l-am auzit o dată că el nu suportă interogatoriile, cu atât mai puţin bruscările. Are, vorba unui cronicar, blănii de iepure la spate...

Dar ce vorbesc eu de bietul *padre,* cu firea lui ftcigilă... Mai bine să-i vedem şi pe ceilalţi care ori sunt absentişti, ori colaboratori de nădejde. Unii merg după principiul „capul plecat sabia nu-l taie’, alţii adopta deviza „fă-te frate cu dracul până treci puntea „. Piţu e cel mai înverşunat. Cu puntea asta. A devenit foarte activ, ca să pună mână pe un os nun acătării şi fundul pe un scaun mai moale. I s-a năzărit sau o cloceşte demult să ajungă prima dată îndrumător u- *iece* şi, apoi, din ce în ce mai sus. Unii, de pildă *Hipopotamul şi>Scorpena,* se află, cum se spune, în elementul lor că broasca în apă. Şi tot precum acest batracian e plin de păr, şi ei sâiit plini de înţelepciune şi de nobleţe sufletească... Dar există şi oameni serioşi care parcă au dat în mintea copiilor. Nu spun de dârî<|in’i care totdeauna pornesc, nu se discută, cu o informare politică, pentru a ajunge la muştmhi- iala. Nu spun de învăţământul poliţie utece. Dar cine îi o- bligă, ori îi controlează pe profesori, de. Ştiinţe exacte” să vină cu probleme care conţin astfel de exprimări: „La un G.A.C., în sectorul zootehnic, lucrătorii-au...”, „Într-o uzipă, la prelucrarea pieselor prin aşchiere. „Pe un şantier au fost repartizate...", „Patru echipe de muncitori au obligaţia să

execute… „… Au depăşit planul cu…” Aşa că sărmanul Muşatin… Cine l-a pus să facă facultatea de filbsofie? Ironia soartei! Unii. Puţini, recurg ia o rezistenţă tacită, li vezi cum se zbuciumă, sărăcuţii de ei, şi de noi… *Pascalopol* are ceva mal mult curaj. Cam imprudent uneori. Nu se sfieşle să ocolească „teme” ca *Partidului* de N Labiş, *Şoseaua Nordului, Ştafeta nevăzut o, Pământ însorii, Publicafii conduse de P. C. R. În perioada dintre cclc ttouâ rp? Botiie mondiale* etc… În rest, toţi se tem de. Colimator\bineînţeles în afară de lucrstorii.I.P.T.-ului „(întreprinderea de Piese Turnate). Se băsmuieşte că ar ft anul la cinci persoane. Aşa o fi sau e numai o sperietură? Te văd, **te-aud,** te laud şi te clnt… Dascăli! Noştri sunt aşa de timoraţi sau aşa de prinşi în joc, Încât nu ne permit să le spunem. Domnule profesor”, «doamnă profesoară". Liţă Bre- zoi mereu ne corectează i. Tovarăşe profesor, nu domnule I Domnii sunt demult la puşcăriei* Cel puţin comenduirea face crize la auzul cuvântului. Domn* care vine de la a domina Mihalache Buligă a spus că ne bagă pe gât decretul prezidenţial în care se arată dar că nu mai este voie să se folosească acest termen. Domnul Telu-Pascalopol ne-a lămurit că o asemenea interdicţie reprezintă o aberaţie, fiindcă într-o limbă nimeni nu are dreptul şi puterea să introducă sau să scoată cuvinte prin decrete. Eu, în jurnalul meu, îmi îngădui să folosesc oropsita vocabulă, când vreau şi când se cuvine.

Brrrl… A încetat să ningă şi cade un fel de măzăriche, pe care o spulberă un vânt rece. În clasă, ne băgăm gâtul între umeri, ridicăm gulerele şi ne suflăm în mâini…

Aflu cu nespusă încântare, de la tata, fireşte, că, în astă seară, vine la cenaclu nostru, ca invitat, scriitorul meu preferai, Ştefan Guneş. Îmi place până şi numele său, străjuit de cele două consoane şuierătoare… E un mare prozator, şi la propriu şi la figurat Pentru proporţiile sale, fineţea gesturilor apare ca un paradox. Poate că nasul face oarecare^ notă discordantă în acest ansamblu armonios. E puţintel cam borcănat Mă impresionează, cu deosebire, ţinuta lui de o eleganţă firească şi vocea de o perfectă limpezime. În ansamblu, o apolinică distribuire a liniilor, o figură clasică, precum se spune. B. B. Deschide întrunirea cu tradiţionalele cuvinte i.Ne simţim cu deosebire onoraţi, În această seară, să avem în mijlocul nostru pe ilustrul scriitor… * O. Nilă’ (care a depus eforturi speciale

pentru a-l aduce pe mult preţuitul scriitor) face o scurtă introducere, povestind despre dificultăţile pe care le-am traversat despre imensa generozitate a maestrului. Domnul Constantin Telu-Pasca/opoJ trece în revistă opera invitatului nostru, apreciindur-i valoarea excepţională în contextul literaturii române actuale. Îi vine rândul maestrului. O, ce glas dumnezeiesc I Şi clntec istoveşte. Este extaziat de cenaclul nostru şi onorat de **a** fi fost

Invitat... Lectură scurtă, două tablete amuzante. Mătăsoase;, ar spune domnia sa... Ne explică, apoi, într-un dialog liber, viu, geneza unor opere ale sale. O. Nilă i-a făcut portretul, vrea să citească un fragment din cartea lui, în manuscris, despre Haşdeu şi familia sa, dar e refuzat cu delicateţe de către toată asistenţa. Monografistul nu se supără, promite că va citi în şedinţa viitoare a cenaclului două capitole, ar fi dorit acum să asculte şi maestrul, care spune că nu se pricepe la monografii... Domnul Zubaşcu recită cinci poezii despre cai, fiind dânsul din aceeaşi zonă campestră cu reputatul nostru oaspete. Epigramiştii îl asaltează cu catrene. Reţin numai unul:. Întâlnirea minunantă **/** Echitabil s-a soldat: /Ne-a dat proză concentrată, **/** Îi dăm vinul diluat! * Maestru se distrează şi le-o întoarce cu două versuri populare:

Pregătiţi-vă cu ***vinul,***
C-astă scară tăcem plinul!

Râsete în paradis... Cine a spus oare că ochii sunt oglinrte sufletului? N-a greşit nicio iotă. Citeşti în privirea maestrului seninătate, blândeţe, inspiraţie. Poartă, ca poeţii, pifte distribuite în şuviţe şerpiforme... Fentru că îl văd pentru prima dată de aproape, îl studiez ca pe o fiinţă de pe altă planetă. Mă aflu chiar în faţa lui şi îl cercetez insistent. Marele prozator mă observă şi-mi surâde catifelat, cu o melancolie nepământeană. Îmi caligrafiază autografe lungi pe toate cele cinci cărţi ale sale pe care le am eu şi le-am adus cu mine. Celorlalţi le scrie rapid câteva cuvinte şi semnează.

Într-adevăr, o seară de neuitat...

Eu vin cu Nadia acasă, ea nu se teme să meargă pfin oraşul dormitând în beznă. Pe strada principală, câţiva ochi palizi ai ferestrelor. Pe străzile lăturalnice, preqenează: «Căci era un întuneric ca o mare făr-o rază*. Că-ndărătu-i şi nainte-i întuneric se arată*. Maestru Ştefan Guneş, idolul meu, s-a dus acasă la

domnul Zubaşcu, poetul octogenar. Aici îşi va face. Plinul* şi se va odihni în noaptea asta. Îi însoţesc domnul Bălea, zis *Corbul,* B. B. Deleanu, O. Nilă, *Pascalopol,* Lae Gogu şi tătâne-meu, Tache Muşat...

Pater vine după miezul nopţii. Se pare că-i cam chitro- fonisit. O aud pe mama ţinându-i un discurs împotriva metodei.

În şcoală au avut loc mari mutaţii. Ne-am deplasat toţi, grămadă, în partea dinspre calorifere, de la care nu vine niciun strop de căldură, dar ni se creează senzaţia cS e, că, adică, de aici trebuie să vină căldura, ca lumina de la Răsărit. Dacă pui mâna pe. Elemenţi", constaţi că intenţia există. Lipseşte numai efectul... Aşa e peste tot. Tanti Ce- celia, soţia domnului Lae Gogu, n£ spunea că la ei la «Forestier* atmosfera nu-i nici „călcâie*. „Şi la noi e domoală, precizează domnul director Goga, ardeleanul. În vremea din urmă, nici nu s-a mai încropit. O să tapăm copchii acasă înainte de scopot”.

Ne iau scuturăturile parcă suntem apcucaţi de ducă-se pe pusin, însă nu ne dăm bătuţi cei care încă n-am depus armele. Am rezistat eroic până la 10 decembrie, când, într-adevăr, s-a adeverit, punem capăt calvarului de la şcoală şi ne vom mărgini numai! A cel de acasă... Ne-am încotoşmă- nat ca la Polul Nord.

— Mihaela Cosmm şi cu Popleacă au venit la şcoală cu sania trasă de câini, remarcă Tiby, care niciodată n-a strălucii prin umor. Mă priveşte să vadă cum reacţionez. Mă prefac că n-am băgat de seamă. Prin nu ştiu ce fel de resort, mă gândesc la Alin Torian, la ochii lui albaştri şi la mustăcioara-i demonică...

Alte mutaţii. Cuierul a fost trecut în. Extremă stingă, în locul mânerului de ia uşă a rămas o gaură, geamul de la vitrina cu imagini s-a făcut ţăndări. Cine l-a spart? Coman- dirovcă la cataramă, cum spune tovarăşul Teodor Victorian, profesor de rusă, responsabil cu sindicatul pe şcoală, om cumsecade, tatăl lui Alin. Am aflat că soţia îl oprimă, din motive de gelozie. Nu-i dă voie să vină decât la şcoală, unde El supraveghează personal > sau prin Alin care nu vede, nu aude, absolut nimic rău, doar că taică-su stă numai în şcoală în poziţie de drepţi. Nici nu-şi poate îndeplini atribuţiile de responsabil sindical, adică să-şi tnal însoţească prietenii şi colegii la un şpriţ, ori să lupte pentru interesele lor socio- economice. Se limitează la rolul de curea de transmisie, întocmind conştiincios informări politico>-ideologice. Acasă se ocupă numai cu ■ *Pravda* şi cu cele şapte găini şi un

cocoş. Numai când merge la banchetele elevilor, la sfârşit de an. În altă localitate, o evită pe madam Victorian şi el, ca un’ evadat, îşi potoleşte enorma sete de libertate… CoinandirovcS.

Adică anchetă aspră. Toată noua nomenclatură sare pe noi i directoarea Marilena i erdea *(Balerina* îi zic băieţii, pe motiv că are picioarele subţiri), directorul adjunct Mihalache Buligă, secretara *pecere* Veronica Pleşcan – *Scorpena,* îndrumătorul *utece* Piţu Cimpeenu. Cum se vede, rotaţia cadrelor s-a făcut. Adjunctu] Anton Lăpuş, zis *Suru,* a rămas numai cu naveta la Breaza. Directoarea (ex) Barzoi a trecut la catedră, unde nu face altceva decât să ofteze din greu:. Oi, oi, oi, şi se bine merjea treaba I… Drajii mei, mai aveam numai un an până la pensiie… Oi, oi, oi, se mă fac eu acum? …’

Nu mai povestesc ce tărăraie a fost cu geamul de la vitrină. Tovarăşa directoare Perdea propune să se scadă câte un punct la purtare la toată clasa. O face numai de formă, pentru că în clasă există două nepoate de-ale dânsei, tiei copii de cadre didactice, patru odrasle ale notabilităţilor… De unde să vă mai scădem, că un sfert din clasă au (sic) note de ’4a 2 la 4, iar alt sferl au note de 5 şi 6, din cauza absenţeloj de la practică agricolă. Media minimă de promovare este 6. Să vedem pe unde scoateţi cămaşa „. Tovarăşul Buligă propune să fie aduşi clinii de la miliţie. Tovarăşul Piţu e de părere că tovarăşii de la securitate se descurcă” mai bine decât potăile alea. Tovarăşa secretară Pleşcan crede’ de cuviinţă că cea mai bună pedeapsă ar fi să cântăm de o sută de ori imnu] de stat şi să memorizăm toată poezia; marelui bard publicată în *Flacăra* pe patru pagini… Nici un fel de ameninţare nu conduce la demascarea infractorilor» Nimeni nu ştie nimic. Taina aceasta va rămâne veşnică…

Totuşi cologii mei, aceşti frumoşi adolescenţi, sunt puşi pe şotii chiar şi în asemenea împrejurări dramatice.

— O fi plesnit din cauza gerului…

— Fii solemn!

— *Don Pedro,* te-ai făcut geamgiu…

— A căzut Trică Iurea cu inteligenţa lui ascuţitei peste geam…

— Ba l-a spart Târlucea cu ţurţurii de la nas!

— Faceţi glume proaste, conchide Dana Tănase, şi uitaţi că instalaţia a plesnit, că trei colegi de-ai noştri s-au îmbolnăvit de pneumonie, iar. Doi au degerături de grarlul doi. Credeţi că dacă

e aşa frig în clasă, se prinde ceva de capul nostru? Şi dacă acum nu prea băgăm de seamă, cu- timpul nu vom suporta consecinţele?

Băieţii fac. Hai*, Dana scânceşte, Trică BrootozaurnI fi Va>y dolofana Înscenează un dialog memorizat special peu- tru d înviora atmosfera:

— . Sânii tăi sunt asemeni turnurilor, corpul tău, aidoma cedrilor din Liban, pântecul tău, aidoma unei cupe de fildeş şi în buricul tău este mierea albinelor din Cârmei… Vino, iubita mea, sărulă-mă cu sărutarea gurii tale! …*

— Vino, iubitul meu, inima mea te aşteaptă… Sărută-mS cu sărutarea gurii tale! …"

Începând de azi, urmează o vacanţă binemeritată. Sin- te: i tericâţi, primul trimestru al acestui an şcolar se in- che. E cu succes. Şi totuşi succesul nu-i chiar atât de strălucitor. Din cauza notelor la purtare. Clasa noastră, spre df os? Bire de altele, mai are de suferit şi handicapul’ unui punct scăzut pentru geamul spart de la vitrina cu. Imagini ciiii activitatea • internă şi internaţională a Conducătorilor nu; Jt iubiţii Dar fiecare clasă cu păcatele ei. A lui tata, profil construcţii,. E formată În proporţie de nouăzeci la sută d iii fete. A tunat şi le-a adunat. De fapt, nu prea se adună la şcoală, nici pe acasă nu prea trec. Cică au locurile lor speciale pentru cazare. Tata 6 admonestat straşnic de către conducerea şcolii. Directoarea Perdea, *Balerină,* nu mai poate să-l rabde, ba chiar face aluzii străvezii:

— Cum e dirigintele, aşa e şi clasă. Munca educativă lasă mult de dorit. Cât stăm noi în mijlocul elevilor? Le transmitem noi din experienţa noastră? Ne ocupăm cu aite alea, cu cenacluri, cu simpozioane, iar clasele rămân de izbelişte. E uşor să le scădem nota la purtare, mai greu e să le facem educaţia în spiritul moralei comuniste. Tovarăşul Muşat mai e şi profesor de socialism ştiinţific şi dânsul umblă cu poeziile. Au venit părinţi la mine şi s-au plâns răi tovarăşul Muşat le pune întrebări elevilor despre Flaton, Aristotel şi nu mai ştiu care, apoi le trânleşte câte un patru de pomană. Ce ne facem cu principiul docimologic? Nota trebuie să fie un stimulent, nu o sperietoare. Părinţii au dreptate. Noi trebuie să ne facem un proces de conştiinţă, să mai punem mâna pe metodici, pe pedagogii… Au dreptate părinţii să ne facă de două parale…

Balerina are mistica părinţilor. Pentru un părinte, dacă mai are şi o funcţie grasă, e în stare să sacrifice trei profesori. Simte ea cS mărirea-i e În tainS legată de aceşti.

Când **o** auzi, are **pe** lirabS.Comitetul de părinţi",. Lectoratul cu părinţii*,. Şedinţă cu părinţii*. Tata se simte un microb În acest angrenaj. Domnul *Pasealopot* spune că-i demagogie stupidă... Dar nu mă interesează pe mine mărunţişuri de astea. Eu ştiu că azi colegii mei se agită teribil în legătură cu Consiliul profesoral care are loc. Murim de curiozitate să ştim ce-i În cancelarie...

Şi vom afla amănunte de la dirigintele Viju, de la colegul nostru Palada care asistă la Consiliile de la sfârşitul trimestrului. El şi încă alţi doi elevi. Aşa e democratic. Deşi mă gândesc că dacă n-ar fi ei acolo, spectacolul s-ar desfăşura în toată naturaleţea lui. O cameră de luat vederi, neştiută, ar fi formidabilă. Eu mai am avantajul că mai pot smulge nişte informaţii de la padre. Le coroborăm şi asllel aflăm aproape tot filmul... Bătălia de la Termopile, de U Vaslui, de la Trafalgar, bătălia pentru Hemani! Nişte fleacuri faţă de ciocnirile din Consiliul profesoral. Mărul discordiei, bineînţeles, notele la purtare. *Scorpena,* Piţu şi Buligă cer scăderea notei la purtare la doi pentru toţi, indiferent de câte zile au lipsit de la practică agricolă. Cei scutiţi medical nu intră în discuţie.

— Ba intră, că mulţi dintre cei scutiţi n-au nici pe dracu, susţine Liţă. La sport sunt primii!

— Ce, tovarăşe, te pui cu actul legal? Ce-ar spune părinţii în acest caz? Nu-i cazul să intrăm în discordie cu părinţii...

— Nu e just să-i băgăm pe loţi în aceeaşi oală. Să se scadă nota în funcţie de zilele absentate. Pentru o zi, un punct.

— Dar cei care au lipsit douăzeci de zile sau mai multe?

Directoarea Perdea dirijează altercaţiile ca un strălucit comandant de oşti. Ea susţine că cel mai corect e să nu ne ridicăm părinţii în cap. Are un glas ca de trâmbiţă:

— Tovarăşi, nu cumva vina principală o purtăm chiar noi? Ne-am gândit, oare, cât ne revine nouă din delict?

Se congestionează şi începe să ridă în hohote. *Chimi-* cu *{a* se sperie şi plânge ca la mort... Combatanţii aruncă în luptă ultimele forţe. Când, deodată, explodează bombă lansată de *Pascalopol:*

— Ce mai atâtea vorbe în vânt I Elevii noştri sunt exploataţi,

nemilos şi n-au primit niciun fel de recompensă. Muncă neplătită, ca în sclavagism. Copii-iobagi pe latifundiile opresorilor. Cer să fie sancţionaţi aceşti stăpâni haini.

Niciodată să nu mai profite de elevii noştri care na au de*

Cât o singură şi sfântă dalorie: de a învăţa carte)

Directoarea Perdea a încremenit ca o mumie, i-a pierit graiul, tovarăşa Bârzoi bâiguie:. Oi, oi, oi, şe-a ajuns şcoala ai asta I Şi când te gândeşti se bini şra până mai ieri... Scor- *pena* s-a înălţat şi a început să se văicărească şi să urle ij

— Asta-j diversiune, rebeliune. Tovarăşul Telu este un duşman -al poporului şi va da socoteală de atitudinea lui duşmănoasă. Gata, până aici i-a fost, nu-i mai tolerăm nimic... în loc să se prăbuşească pe scaun, se răstoarnă alături, dozvr-lindu-i-se formei*. — Şi; ijitte, împachetate, cu ciorapi de lină ş. Cu pantalonaşi de noton. Piţu se chinuie să o recupereze, Buiiuă încearcă să o aducă pe calea adevărului:

— Tovarăşa, tovarăşa, staţi s-o luăm metodic;

Îi ia, până una-aita. Pulsul, îj frecă tâmplele, Piţn aleargă după oţet şi după doctoriţa Prie. *Balerina* îşi recapătă flexibilitatea şi se tânguie:

— Dacă ne-? Ir vedea părinţii în ce hal ne comportăm^.

.. După alte trei ore de ’ezba+eri, au aranjat treburile ce: r cu’i! C Toată lu’r-e* • T-uitum’t* şi cu lacrimi pa c. • .. No. Elevti, intrăm într-o vacantă binemeritată. Sin- **tem ioriciţi! ’**

7

Ce bine e **în** va-antă! Mai corect: ce bine ar fi În vacanţa. Dacă **n-ar** fi trig **în** apartamentele noastre, irira ar exisui lumină electrică, ceva apă caldă şi mâncare cât să trăiască omul civilizat. Am mai spus şi nu mă sfiesc să repet că eu n-am aplecare spre reflecţie. Mie îmi place >ă observ, nu să despic firul în patru. Câteodată. Totuşi, ca în clipele de faţă, mă apucă, vorba ceea, câte-un gând. Şi nici nu-mi place să mă lamentez. Decât ieremiadele, prefer să scormonesc derizoriul, poate găsesc cevâ mai bun în străfundurile sale. Trebuie văzute nu numai marile. Teme*’ ale vieţii, ci şi acestea mai neînsemnate, mai comune, mai prozaice. Altfel spus, sa accedem la subiectele grave, foarte importante, prin via mărunţişurilor numite

mâncare, frig, electricitate. A zis cineva o vorbă mare. Mâncarea. Uueşte trupul cu sufletul. Dând importanţa cuvenită celor ale trupului, implicit avem o precupare de suflet şi de minte. Să nu cădem în plasa înţelepciunii celui mai mare gânditor! Acesta şi propagandiştii lui ne tot vorbesc de ameninţări ale unor instanţe abstracte sau *extra muros,* ca să nu mai băgăm de seamă balaurii de lângă noi, de printre noi...

Savanta ne urăşte de moarte că mâncăm.. Viermi" ae zice, „viermi nesătui „. Ura ei fată de. Lăcomia” gângăniilor înfometate merge până acolo, încât ar fi în stare să ne strivească sub talpele ei, sub şenilele tancurilor, ar da ordin să se tragă cu toată artileria în noi. O opreşte, cât de cât, tâmpenia potrivit căreia dacă genialul Cârmaci tot e pedepsit să conducă un popor prost, atunci să fie ceva mai numeros. Aşa s-a născut celebrul decret al înmulţirii ţarcului de sclavi... Şi noi tot la foame ne gândim! Nu, nu vrem să ne îmbuibăm, tot ei se ghiftuiesc, adună ca hârciogu, trăiesc ca şi în ceruri, n-au timp nici de-a muri. Noi râvnim pâinea noastră cea de toate zilele, uleiul şi zahărul de obşte, câteva ouă şi niţică brânză, un salam comestibil şi puţină cărniţă pentru o supiţă şi o tocăniţă. Asta-i pohta ce pohtim I Vrabia mălai visează şi calicul praznic. Nu, nu jinduim huzur, luxură. Nici măcar atâtea câte am enumerat *Minimum minimorum!* Veţi zice că nu-i acesta un. Subiect „feminin, tineresc şi serios? Dar te poţi consacra unor idilice reprezentări sau unor meditaţii grave cu maţele tresăltând? Când este periclitată însăşi fiinţa noastră biologică, cum să divaghezi despre nobilitate şi să crezi că foamea e o chestiune grosieră, ce ţine de spiritul primar? Rudimentară o fi reveria înghiţiţii de dragul înghiţirii, dar. Unirea trupului cn sufletul” e prin excelenţă un act uman. După cum chiar ben- chetuiala carnavalescă, îmbelşugarea ospeţelor gargantue- lice semnifică ceva mai mult decât dorinţa omului de sărbătoare. Chiar acum citesc o carte a Jui Bahtin despre Ra- belais, şi bine le mai spune rusul despre ospăţ că triumf al vieţii asupra morţii, despre hrană ca resort al *cuvântului* şi al *adevărului* vesel. Nici mai mult, nici mai puţin, pentra fiinţa umană bucatele reprezintă „deliciile intimităţii regăsite” (Durând).

Veţi spune că şi frigul mă obsedează dintr-o pornire prea terestră, sau, poate, din impulsuri simboliste. Nu, încă nu am stări depresive, *spleen* de iarnă, nevroze delirante.

Nu, pentru mine frigul nu-i un moiiv litejar, ci o realitate tristă… Prima propoziţie a maestrului Ştefan Guneş, când a venit la cenaclul nostru, a fost aceasta:. O, dar la dmnr neavoastră e mai frig decât la noii * Şi, apoi, ca pentru sine • .Ne prăpădim, domnule 1* Jinduim, de când ne-am fost ivit pe lumea asta, caldă intimitate. Bachelard a spus-o clar i. Piin căldură totul devine profund, căldura e semnul unei profunzimi, sensul nnei profunzimi". Şi tot francezul ne reaminteşte că în aprinderea focului a învăţat omul să cânte. Frumos şi adevărat] Ah, oul mitic al lumii, ah, focul prometeici…

Veţi spune că ideea mea fixă cu lumina miroase a patologie. Că străbunii n-ateau lumină electrică. Dar nici nn vroiau să vadă un film, nici n-aveau de ascultat un disc* de pregătit examene de bacalaureat şi de admitere la facultate. Romanticii se mulţumeau, ba chiar adorau lumina nocturnă, vara desigur, că nn ştiu cum ar fi contemplat luna la temperaturi sub zero grade… Zi, limpezime, azur, rază, lumină, viziune, puritate, grandoare, strălucire, făclie, lampă… Lumina şi înălţarea – mină În mină. E spiritul care cată sus, tot mai sus. Rectitudinea! Lumină din lumină. Dumnezeu adrvărat. Ne cheamă, necontenit, către ea, sfânta pereche: cerescul şi luminosul. Mă simt în pielea sacrosanctului Bematd, căutătorul Graaiului luminos— Trăim în zodia tenebrelor, căreia minciuna sfidătoare îi spune epoca-lumină. Epoca întunericului, Ţara Neluminăriî, Cavernă, Grota, Morminvul îngropaţilor de vii…

Sunt ahtiată după spiritualizarea prin lumină, după sublimarea prin căldură, după o cură de adevăr. Cum? Unde? E bine în vacanţă. Am timp să citesc mai mult* să reflectez- cât mă ţin curelele fragile. Mai bine zis: să mă joc cu sear- băda închipuire… Să văd unde se ascunde adevărul, de ce minciună este împărătească. Se lăfăie minciuna în pernele de puf. Are aură existenţială, „ţncai ţăranii zburdă pe la sate*. Paradisul e o bagatelă pe lângă minciuna aurită şi strălu- minoasă…

Vreau o boare de adevăr. Nu-i pot întrezări decât, firav, strivit în marea de noroi-a trăncănelii… Eram pe punctul de a renunţa definitiv la jurnalul acesta. Să distrug şi ce am scris până aici. Dar iarăşi mă amăgesc că voi putea întrezări în stele, printre peşti, Adevărul… Boala minciunii În boală „fără nume* şi în boa/a ce poartă an nume d&t de marii gfinditorij. Visul deaur*, iarsă a botezului, răsturnare carnavalescă… Ori an e vindecare

prin Cnvfnt? Ca- ▼Intui – părtaşul luminii f lumina – soaţa cuvintuhii răzbătător dureri! Şi întunericului. Cine posedă literele ninice posedă lumina şi puterea *Fhrmen* – *Brahman* – . Formula sacră”. Logosul magic supune universul. Cu vântul- care zideşte, Cuvântul care ucide…

Ninge cu fulgi mari, apoşi. Merg la filmul „Corabia nebunilor “, tot cu Alin, tot cu loc de onoare, oferit de omul *norocos.* Aşa-i spun eu În sinea mea domnului Stoian. H invadat de păr ca o pădure tropicală de liane, ca Pampasuri de> ierburi. Şi axe ochii negri – smoală» E un film de Stanley Kramer, metaforic, fără să fie criptic. E vorba de o amar nitate în derivă. Nelinişte, criză, eşec, moarte. O corabie a Mi Noe inversă. Aceea mergea spre salvare, asta se îndreaptă spre primejdie, ca Într-o poezie de Lennontov. Cu Vivien Leigh (de nerecunoscut), Simonne Signoret, Lee Mar- win, un Wemer (în rolul doctorului de pe corabie) formidabil şi un pitic monumental…

Nu mai ninge şi ce-a nins s-a topit. Alin mai face o încercare să mă ducă la Andy Târlucea, de data asta, sau la Gina Pârtoacă, mai chemăm cu telefonul şi alţi colegi care stau în apropiere. Trică şi Valy, *Don Pedro* şi Magy lat*, *rizzio* şi Roxy… Ce naiba, suntem în vacanţă! M-a convinsă Deşi tare mi-ar fi plăcut să fac *cţ* vreau en. Bunăoară, să mă plimb. Dar cum să te plimbi pe fleşcăraia asta? În cât an pot să mai spun o dată cu genialul Mor om ele: Eu, domnule, toată viaţa mea am fost un om liber…

Ana, cea născută pentru iubire, traversează încă **jmjis-** ţiul, neabătindu-se de la drumul ei drept. Se confruntă acun cu spiritul mărunt, chiar primar, căci meschinăria îşi caxstă cuib şi pe aceste ptomontorii. Micile sau mările maculări pândesc din toate ungherele. Şi, negreşit, infestarea e cnai odioasă clnd se petrece pe terenul unde trebuie să domnească sfinţenia. Oricât de mică ar fi impuritatea, ea pr oii* fereală cancerigen. Să trişezi în dragoste e monstruos. Impostura ori inconştienţa tot profanare se cheamă…

— . Nu ştiu ce mi-a venit să mă duc La discotecă asta mizerabilă. A insistat Florina, că vine Cătălin al ei ca hb prieten şi vom dansa împreună. Într-adevăr, acest. (Kieiea*

Toni, e ceea ce se numeşte un bsiat prezentabil, mândru de făptura lui. Mi-am dat seama numaidecât că-i un fanfaron, dar nu mi-am arătat pe faţă dezamăgirea, din contră m-am amuzat

tot timpul de bancurile lui inepte. În sinea mea li spuneam.. Tâmpiţel*. El, îmi Închipui, credea lucruri şi mai grave despre mine. Afişa, totuşi, o condescendenţă de persoană superioară. După dans, m-a condus, ţmându-mă proteguitor de după umeri. Nu-mi făcea nicio plăcere. El, nici vorbă, socotea că-mi acordă o mare favoare. Mi-a povestit tot felul de fleacuri de pe la facultatea de biologie, unde este el student în anul al doilea… La un moment dat, se opreşte şi, hodoronc-tronc, dă să mă sărute. Eu iam întors capul, să mă feresc.. Ce-i cu tine, fetiţ-o?" Nu i-am răspuns. A continuat să flecărească. După un timp, se repetă figura. Mă scoate din sărite:. Ce naiba, tu crezi că ţi se cu- vine totul, numaidecât? Nu ţi se pare că te crezi prea grozav şi că nu-ţi stă bine deloc’? * A rămas descumpănit. „Nu te credeam aşa aprigă*. A vrut sS spună: primitivă, înapoiată.. Trebuie să te obişnuieşti cu treburi de astea*. Şi-şi continuă pălăvrăgeala, dar cu mai puţină spontaneitate. Când să ne apropiem de sfârşitul plimbării – iar I Şi mai insistent.. Nu înţelegi, domnule, că nu vreau? “. S-a fâstâcit. A început să-şi piardă semeţia.. De ce nu vrei? “. Nu-mi place de tine, pur şi simplu". S-a clătinat. Nu-şi credea urechilor. Cred că l-am ambiţionat. A încercat să schimbe strategia. Că n-a vrut să mă supere, că o face din sinceră simpatie. A jurat că n-a mai întâlnit o asemenea fată pe cât de Frumoasă, pe atât de îndărătnică. „Multe experienţe vei. Fi având… Eşti destul de tânăr. Iar eu nu-s, cum crezi, o gâsculiţă*. N-a vrut să cedeze. „Nu mi-am dat seama că eşti *altfel”.* Văzându-mă că plec, nu putea să conceapă un asemenea afront şi eşec. Tot mai spera că poate s-o dreagă i. Ana, trebuie să ne mai întâlnim, să-ţi explic… * „Nu mai vreau să te mai văd niciodată”, i-am aruncat eu din mers…

Eram sincer indignată… I-am povestit bunicii. Ea a râs de mine. Mi-a spus că nu-i bine să cad pradă uşoară, dar. Nici să mă opun ca o catârcă, din moment ce situaţia, după câte îşi dă seama dumneaei, nu impunea o asemenea reacţie…

Şi atunci m-am hotărât să aflu dacă asta are sau nu vreo consecinţă asupra mea. Căci nu lucrurile importante sunt importante, ci acelea pe care lo considerăm noi a fi aşa „atunci când urmărim să aflăm ceva flespre noi înşine. Îmi propuneam deci să aflu dacă să te săruţi cu un băiat are • semnificaţie aşa de mare sau nu. Şi m-am comportat incorect, adică am făcut în aşa fel îneft individul căruia m-am hotărât să-i răspund la sărut

să fie pur şi simplu un manechin, să nu mă intereseze dedt pentru acest scop şi apoi să scap cât mai repede de el… Totuşi aceste planuri nu le fă* ceam atât de explicit, dar dnd l-am ales, cam astea au fost criteriile plus încă unul i să-mi placă orişicât… Era un tanat de 20 de ani, care lucra la braserie, picolo. S-a arătat foarte încântat de mine, cu toate că n-am scos niciun cuvânt. Mi-a spus de la bun început că mă place şi că o să-mi cumpere – un lănţişor, câştigă el foarte bine, are relaţii solide, pă. Rinţii lui lucrează în cooperaţie. Asta, Stănel, în loc să fie mai dezgheţat, că, vorba ceea, e picolaş, vede atâta lume, călca numai în străchini. E drept, şi eu mă simţeam şi încă mă simt vinovată, în fond tot un fel de trişoare… Stănel, nerodul, era bizar prin viteza cu care s-a îndrăgostit de mine, dacă asta se poate numi îndrăgostire… După ce-a cântat, în italiană, m-a sărutat foarte scurt, ca şi cum ar fi executat un ordin militar. I-am cerut să prelungim sărutarea. El «rămas stupefiat, eu am avut în continuare iniţiativa… Nu-ţi mai spun despre dezamăgire… La despărţire, m-a rugat să ne întâlnim cât mai repede, că mă caută acasă, la şcoală, oriunde… L-am asigurat că cel mai bine e să-l sun eu, la un telefon pe care mi l-a şi dat numaidecât…

Într-o nu de mult zi, când să ies pe portiţă, cine crezi că mă aştepta? Toni… Miles Gloriosus. Era spăsit nevoie mare. Nu se prefăcea, cred eu. N-avea niciun rost să afişeze evlavie de vulpe. Mi s-a părut o smerenie autentică. Prea şi-a arătat „arama*, ca să mai recurgă acum la trocuri – ieftine. Să-i fi priit, oare, lecţia mea? Să se fi vindecat el în câteva zile sau imediat după acel duş? „Aaaa 1 Sunt foarte surprinsă că nu m-ai uitat*. Tăce. Şi iar mă-ntreb: Să fi pornit superbul Toni aşa de repede pe calea sincerităţii? Să fi renunţat dumnealui la prefăcătorie şi inconştienţă? I-am servit şi o zicălaş „A fi domn e-o întâmplare, a Îi om e lucru mare*. Şi tace, trist… Au început să mă cuprindă remuşcările. Vagi regrete. Dar tot nu m-am lăsat: „Ei, care-i problema?" Chiar aşa l-am întrebat • . Care-i problema? *, ca un medic pe un pacient. Adică: trebuie să te doară ceva, dacă ai venit să mă vezi. Oare astea zece zile te-ai gândit atât de intens la mine că te-ai îmbolnăvit? Ţi-ai dat seama că sunt „altceva* şi ai venit să-ţi ispăşeşti vina? Să-ţi salvezi sufletul sau sS încerci, altfel, recucerirea, prin căinţă? Şi (u crezi că voi fi mişcată, îmi voi pierde firea, şi voi cădea ca un biet fluture pe lampă 7. S2 ne

mai tatfinim", a murmurat…

E bine în vacanţă. Pentru tata, mama şi celelalte cadre didactice concediul e mai limitat Aşa că ei mai continuă activităţile o bună bucată de vreme. Până când va veni sorocul. De pildă, mama face cum ştie (autobuzele nu mai circulă) să ajungă la şcoala din satul acela ciudat – clnd reuşeşte – şi participă la repetiţiile în vederea festivalului naţional. Cântarea României". E coristă. Trebuie să fii ceva. Mama n-are voce, dar mai rău stă cu jocurile populare şi-i absolut incapabilă pentru teatru. Dlnsa e o fire mai tranşantă: cei în guşă, şi-n căpuşă. Pentru recitări sau brigadă, nu poate sau nu vrea să memorizeze texte. În schimb, la cor mai are şi avantajul că nn trebuie neapărat să clnte, simulează numai, poate chiar să murmure ce vorbe vrea ea, de regulă cam unsuroase. Căminul cultural e o maghernită, un grajd dărăpănat, ll închiriază pentru nunţi, care ţin, ca-n poveşti, câte trei zile şi trei nopţi. Pentru că. Salonul* este neîncăpător în vederea unor asemienea spectacole, nun- taşii-fruntaşii i-au spart un perete şi au construit, în continuare, un cort lung. Cam tot cât Căminul de mare…

Tata e la brigadă. El n-a putut să aleagă, i s-a impus.

— De ce n-ai cerut să fii la montaj, că acolo te-ai fi potrivit? … îl tachinez eu cu delicateţe.

— Ştiu ei mai bine unde mă potrivesc, ripostează el nervos.

— Sunt bun de conferenţiar la Cabinetul de partid, tip conferinţe… Tovarăşul Piţu a fost numit lector, mai mare decât mine, are în subordine. Studenţi* la Universitatea de partid. Treabă foarte importantă, este exact ca la universitate, cursuri, se- minarii şi peste doi ani le dă diplomă de absolvire, ce-or fi făcând cu ea nu ştiu. Vor fi propagandişti cu diplome… universitare. Mie, ca profesor de filosofie şi conferenţiar, îmi dau zapisul din oficiu. Cea mai bună studentă este tovarăşa directoare Perdea şi cel mai bun student, tovarăşul maistru Nedea. Tot un astfel de curs conduce şi profesorul Stăncic de la „Petrol”, îl ştii, ăla înalt cât tumul din Pisa, om deştept. Nu glumă, îi ia pe toţi în tărbacă. Are o fată în clasa a Xl-a, seamănă cu taică-su… Se zice că Stăncioc vrea să ajungă director în locul lui Gogu sau cel puţin în locul domnului Chirică, la bibliotecă, dacă nu cumva ajunge prim secretar la utece…

Tata e, în general, un. Mutălău", aşa-i spune mama. Uneori,

Insă, îşi dă drumul la gură, parcă deschide un robinet. Se defulează, probabil. Dar mi se pare că numai în prezenţa „febleţei" sale, subsemnata. Sunt tare curioasă ce discută cu Lady, literatură engleză, Robert Owen, Buras, Crom- well, Adam Smith, David Rocardo, Dârwin, Beatles, * Lau*- rence Olivier, Norman Windsor, Margaret Thatcher... Mi se pare că şi doamna Rozalia Corneanu a pus ochii pe el, sau o fi numai o falsă impresie a mea... Nu-i exclus, prea mult stau de vorbă şi ea, frumoasă, cochetează, îl ameţeşte. Iar el, stingherit, o ascultă, dar nu ştiu dacă o şi priveşte în ochii prevăzuţi cu ochelari ultima modă, de vedere, prin ochelarii săi primitivi, cu lentilă groasă. Domnul secretar nu-şi face problema, întrucât scumpa lui soţie se joacă numai, ca o zgâtie. Ştie cât de mult îl iubeşte pe el şi, fiind om dezgheţat, îşi dă seama că doamna Rozalia flirtează la modul gratuit, se joacă de-a pisicuţa şi şoricelul... Dar de ce se joacă dumneaei tocmai cu *padie? E* simplu de dat un răspuns. Femeile, cu instinctul lor matern, simt numaidecât cine are nevoie de ocrotire. Şi tata inspiră sincer un sentiment de afecţiune proteguitoare, de cordialitate neprudentă.»

Uf J iar m-am luat cu vorba... Mă refeream la brigada 4n care tata îşi exercită vocaţia actoricească... Au pierdut mult timp cu textul. Două săpătămâni s-a dus tata acasă la profesorul Clampă, de la. Generală 2*. I-a ajutat şi doctorul Teodoru care e foarte pricepu la partea comică a textelor şi o are şi pe soţia sa, doamna profesoară de geografie Poesis, artistă la brigadă... Din îndelungul lor proces de creaţie. Ştiu că tata venea cu ochii înroşiţi de efort, de transfigurare, de imixtiunea nărăvaşului Dionysos pe tărâmul artistului Apollo... Spune tata că doctorul Teodoru, uriaşul acela blând şi frumos ca un zeu, e o comoară inepuizabilă de glu* me, unele preluate de la vestitele brigăzi ale studenţilor din Cluj, unde au făcut soţii Teodoru facultatea... Tata e cu versificările şi cu articularea artistică a textelor, iniţiativă sprijinită, parţial, şi de către *Pascalopol.* Tovarăşul Clampă se ocupă cu indicarea. Problemelor- care trebuie să fie abordate, ce trebuie să fie criticat, cft şi cum, şi mai ales cine şi cum să fie elogiat. Subiectele liubave sunt predilecţia sa. De pildă, ţine cn dinţii că momentul brigăzii să se deschid! Cu nişte versuri înălţătoare, strigate în cor, pentru Marele

M

Ctitor. Tata şi cu domnul doctor Teodoru susţin că versurile

propuse sunt frumoase, nimic de zis, dar că locul lor e mai potrivit la montaj. Tovarăşul Clampă nu se dă bătut. Zice că la spectacol vor participa figuri importante de pe plan local şi judeţean… Pun pariu că tov. Clampă va ajunge director la. Generală 2'…

E dus şi tata la repetiţii. Aici, sala Casei de cultură e frumoasă, spaţioasă, friguroasă şi întunecoasă. Se fac repetiţii pe scenă, marea scenă a festivalului, unde, cu cântec, joc şi voie bună, cu paltonul sau cojocul pe tine, poţi să şi transpiri… Îi cunosc pe artişti. În fiecare an sunt într-o îndelungă emulaţie şi au succese mari până la faza judeţeană. Cei mai buni dintre cei mai buni: fosta mea învăţătoare, doamna Vlădescu, la cor, doamna Stana Rangu la montaj, Emil Tomoioagă şi Carolina Drugan la teatru, doamna Teodoru, Milică Şanta şi Jiji Rupi-Creta la brigadă. Printce rei mai inoportuni, În acest mare spectacol al lumii, adevărate antitalente, domnii profesori Sile Scurtu, Miron Viju, Mir- cea Bârzu, în frunte cu tata. Instructorul dansatorilor este domnul Dăbulescu, care pregăteşte de zece ani aceleaşi jocuri olteneşti. La căluş, e râsul lumii… La aceste spectacole, elevii îşi cumpără invitat", oricât de scumpe sunt, pentru a-şi încuraja învăţătorii şi profesorii' şi pentru a se prăpădi de râs. Oricât ar fi rolurile lor de serioase, se dezlănţuie hohote, numai la o simplă deschidere de gură. Asta se întâmplă aici, pentru că-i cunosc învăţăceii care fac nişte conexiuni de ei ştiute. La judeţ. Însă, fiqura lor serafică sporeşte bună impresie a juriului şi, bineînţeles, nunclaiul formaţiilor din care fac parte…

Noi, elevii, facem repeiiţii în primăvară, când se încălzeşte vremea. Din vacanţa de iarnă nu îndrăznesc să ne mobilizeze… Eu am reuşit să mă fofilez, am fost lăsată în pace de când, la recitări, am ţinui să spun partea a doua din *Scrisoarea III:* „Veacul nostru ni-l umplură saltimbancii şi irozii…". Nici cu *Noi vrem pământ* de George Coşbuc n-am fost acceptată. Şi atunci m-am retras din activitatea artistică şi i-am condamnat pe toţi la mii de succese pe marea scenă a festivalului naţional „Cântarea României".

De toate pentru toţi. **Mix. Lum compozitum. Tutti Irutti…* La domnul Marinescu sunt servilă, pe lângă latina propriu- zis<i. Cu dulciuri şi cu poveşti despre opulenţa romănilor, a patricienilor, de bună seamă… Avem şi noi patricienii noştri. Vile, tablouri de Aman, de Griqorescu, Răpirea din Serai, garaj, limuzine, birouri

capitonate. Cârnăţari, bovinarzi, troglodiţi, manglitori de după tejghea, bădărani cu ecuson, vechili cu harapnic. Nomenclatura, cocoţaţii pe cadavre, mâncăii, impostorii, escrocii, prigonitorii, torţionarii, delatorii, chivernisiţi!, corupţii, oportuniştii: „Unii plini de plăcere petrec a lor viaţă, /Trec zilele voioase şi orele surâd. /În cupe -vin de ambră – iarna grădini, verdeaţă, /Vara petreceri, Alpii cu frunţile de gheaţă –/Ei fac din noapte ziuă ş-a zilei ochi închid*... Deformări ca în picturile lui Goya, Daumier, Bosch... Domnul Marinescu îmi vorbeşte despre democraţia română. E ca girafa pe care au văzut-o ţăranii aceia, la grădina zoologică, şi despre care au spus i jşa ceva nu există! Democraţia muncitorească-revoluţionară, unică în felul ei. „Muncitorii „care l-au pălit pe muncitorul Topală... Dacii liberi? Libertatea cu ştreangul de gât! Spunea cineva. Birocraţia *milhans!* Sistemul! Închisoarea! Balamucul 1 Şui şi **nemuritOT**! ... Domnul Bălea joacă.la sistem”, poate câştigă mărar o sută de mii. Mulţi ling balamalele sistemului, puţini cârâie împotrivă-i, în gând sau mai pe faţă, expunându-se vigilenţei „băieţilor” ... Şoferul prezidenţial (sau a] savantei, n-am înţeles prea bine) a „rămas” *acolo.* Şi redactorul şef de la revista „Viaţa economică*. Şi... Vietnamezii promit că se retrag din Cambodgia. Sianouk cere conciliere naţională. Mă^i speranţe pentru pace în Orientul Apropiat După zece zile de la **cutremurul** catastrofal din Transcaucazia, a mai fost găsii, un supraA’ieţuitor sub dărt-im’turile de la Leniankan, o femeie de 62 de ani! Iată, minune mare, şi azi a fost dezgropaţii o mamă cil un copil mic. Copilul a supravieţuit cu sânge din buricele degetelor înţepat de mamă! Citesc o interesantă nuvelă a lui Bulgakov, *Viaţă* de *cline.* Voga lui Gorbariov nu se stinge. P-erestroika e în floare. Nici voga Genialului nu scade. De peste tot se cer sancţiuni împotriva condiţiilor noastre minunate şi a indicaţiilor sale preţioase. Am ajuns vestiţi în lume pentru absenteismul de la acţiunile culturale europene. Riblioteca americană din Bucureşti e păzitn de miliţieni. Un belgian a făcut un film, „Dezastrul roşu", despre tragedia românească. Şi tot celebri suntem! Jaruzelski ţine un discurs în care declară **că** sunt necesare schimbări fundamentale în Polonia (şi nu numai aici) pentru democratizarea vieţii şi pentru progresul economic şi social... S-au întors pe Terra cosmonauţii ruşi, Vladimir Tifov şi Musa Manarov. După mai bin^ de un an în spaţiu „rec ord mondial. Ba

au f. Icut şi o ronjuuc- ţie „pe sus “, pentru prima oară, cu un occidental, francei Albanezii îl sărbătoresc pe Stalin! În avionul prăbuşit în Scoţia a fost pusă o bombă, de către iranieni, zice-se, murind 120 de persoane, plus 15 de pe pământ, unde au căzut fragmente din avion. În Polonia, Ungaria – mari transformări, desfiinţarea comisiei centrale de planificare, introducerea pluralismului politic! La noi, cântecul la modă, din cauza frigului din locuinţe:. Iubeşte-mă, dar nu mă dezbrăca"!

Tata e chemat mai devreme la şcoală. Vine femeia de serviciu, astmatică, gâfiind ca o locomotivă din cauza urcării scărilor, şi-i spune că-i poftit de urgenţă de către tovarăşa directoare şi nu mai ştie dânsa cine… Se face alb ca varul, clipeşte nervos, mâinile îi tremură imperceptibil.

— Ce-ai păţit, frate, a dat sanca în tine, se alarmează mama, văzându-l răvăşit. Fii bărbat ca toţi bărbaţii, doar n-ai omorât pe nimeni şi nu cred că eşti invitat să te pună pe scaunul electric…

— Noi… noi avem şedinţă… azi, dar… dar peste două ore…

— Probabil că s-au hotărât s-o facă mai devreme, că-i vacanţă, că-i frig, să scăpaţi şi voi mai repede…

Padre nu se linişteşte. Se îmbracă precipitat şi pleacă, sumbru, ca la înmormântare… Ne-a strecurat şi nouă în suflet impacienţă şi curiozitate. Ce poate să însemne o chemare atât de imprevizibilă? Totdeauna poţi presupune un motiv, dar acum există precizarea aceea nefastă, tulburătoare t. Vă aşteaptă numaidecât tovarăşa directoare şi încă tui tovarăş, nu-l cunosc". Mister şi *suspense.* Cât e mama de tare o simt că-i intrigată…

Calliope Muşat e la plimbare. Ea s-a îndrăgostit pentru totdeauna de Sorin Voinea. Melpomene Muşat s-a împăcat cu Mihai Lăpnş, aflat şi el acum în vacanţă. Au plecat împreună la Predeal. Eu mă pregătesc (fac un comentariu la o poezie de Geo Bogza) să merg la Braşov, unde sunt invitată pentru festivitatea de premiere a câştigătorilor concursului de comentarii literare. Tata a fost încântat că asupra de măsură pentru performanţa mea. Şi Laurenţiu Gavrea, colegul meu, se numără printre Învingători. Vom merge împreună la Braşoy. Alin m-a ameninţat că ne însoţeşte. B plin de farmec Alin, din păcate cam superficial. Nu mS pot îndrăgosti de el, ca-n roniane. Ne bucuram unul de prezenţa celuilalt E, totuşi, prea copilăros, în ciuda faptului că-i cât bradul. Mai are şi el, ca şi mine de altfel, două-trei (uni până la majorat. Se pare însă că băiatul se

maturizează mai anevoie. Noi fetele, în genere, ne coacem mai repede decât. Bairamurile”, excursiile. Şi mie îmi surâd drumeţiile’, o, băieţii. Şi lui Alin îi place aşa de mult disco,. Ceaiurile", chiar foarte mult... Mama investighează magazinele de stat... la coadă (degeaba), (ser) viciile publice... Citesc câteva pagini din To*amnă patriarhului, n*u mă captivează, un stil cam greoi, sau n-am eu chef... Ce-o fi făcând tata, sunt patru ore de când a plecat. La Pick-up, Concertul brandenburgic numărul 6. Încerc să mă las furată de efluviile muzicii. Nu reuşesc... Mă gândesc că vine bunica la noi, cu tanti Catrina. „Avem unde să le culcăm. Noi, fetele, la locul nostru, în dormitor, mama şi cu tata în patul de campanie de la bucătărie şi musafirii pe recamierul din sufragerie... Bunica de la Flondora, mama lui tata, e o femeie zdravănă, vioaie, cum de s-o fi îmbolnăvit... Îi place să trăiască, să vadă, să audă, adoră soarele, copiii, mişcarea... Hi, se mai îmbolnăveşte şi omul, unde mai pui că e şi vârsta. Dar se mai şi însănătoşeşte şi cred că bunica, vitalitatea ei, va Şirui. Ea o să ne mai povestească multă vreme întâmplări adevărate – are un talent cum rareori întâlneşti –, o să ne facă vizite de Crăciun, de Paşte, o să ne primcască în vacanţa de vară, cu braţele deschise şi strigând să audă vecinii până dincolo de uliţă:.Au venit felili! Mânca-le-ar mama de porumbiţe! „Acum bunica se simte rău, are. Năduf”, vine, cum îi este obiceiul, de Crăciun şi Anul Nou, dar, de data asta, speră să o ducă tata la doctorii Teodoru, Grădinaru, Panciu... O să poată, oare, dormi cu tanti Catrina în acelaşi pat? Cum să nn... Ea e învăţată cu greutăţile...

Au venit, între timp, şi mama şi Mely şi Calliope... Şi tata n-a mai venit... O fi pus să facă muncile lui Hercule, ori să ridice pietroiul lui Sisif, o fi în patul lui Procust, răspunde la întrebările Sfinxului, trece, fără firul Ariadnei, prin Labirint, l-o fi îmbrăcat comenduirea cu cămaşa lui Nessus...

Într-un târziu, apare dărâmat, dar cu o licărire ciudată în ochi. Ce-o fi însemnând asta? Agonie şi extaz? Pare a spune:. Sunt istovit, dar am renăscut". *Virtus romana* re- *diviva?* Ce i s-a întâmplat oare de arată *alti*ei decât pânS

Acum? Se prăbuşeşte într-un fotoliu vechi de când pămări- tul şi ne priveşte ca şi cum ne-ar datora ceva.. Mă vedeţi? Am trecut prin infern şi am învăţat ceva. Nu • jtiu precis ce “. Îi vorbesc ochii şi gesturile infime. Cere un pahar cu apă şi

Calliope îl serveşte cu promptitudine. Îl soarbe lacom. Mama îl ajută să-şi ia costumaţia de interior, domestică. Văzându-l că încă tace, nerăbdarea îmi dă ghies i

— Ei, cum te-ai descurcat?

— Lasă-i, fato, să mănânce, să se odihnească şi ne povesteşte mâine. Nu! Asta nu se poate I Cum să aşteptăm până mâine cu taina nedesluşită? I Vreau să ştiu de unde vine acest amestec straniu de sfârşeală şi înviere, ce vrea să zică lumina aceea din privire? De ce e secătuit şi eliberat de frică? … Trebuie făcut orice pentru a-l provoca să povestească *acum!* Nu e nevoie, căci simte el impulsul de a se mărturisi, de a se elibera. Mai ales după ce ia câteva îmbucături şi un pahar cu vin roşu. Deocamdată, îşi freacă tâmplele, respiră adânc, îşi frământă buzelfe. Mă sâcâie tragerea asta de timp. Ce mai vrea? El simte nevoia să spună, noi abia aşteptăm să-i dăm ascultare. O fi un ceremonial pregătitor, numai aşa ca să ne aţâţe? În sfârşit, omul vorbeşte:

— M-au chemat mai devreme ca să-mi facă un instruc- caj. Dar, de data asta, nu şi-au mai găsit fraierul… Erau în sediu patru tovarăşi: directoarea Perdea, adjunctul Buligă, secretara Pleşcan şi Dârlău de la Comitetul orăşenesc… M-au luat tare: „Hai, tovule, ce te mişti aşa greu! Aştepţi invitaţie specială? “Era să-i zic eu una, dar m-am abţinut. Asta e o exprimare mitocănească. (Are dreptate. Am spus eu că se petrece cu el ceva neobişnuit. Dar de ce nu a ripostat?) Apoi m-au luat pe departe, văzând dânşii că mă ţin tare. Că a murit prietenul meu Grigoriu, > că de unde îmi ridic eu acum nivelul ideologic, că poate a sosit momentul să mă orienteze mai clar către politică înţeleaptă… (Da, e clar, tata încearcă să-şi depăşească frica aceea de animal hăituit). Auziţi, ce-mi spun ei mie, va trebui să foloseşti mult Dero ca să-ţi speli petele, tovule… Şi parcă asta nu era de- ajuns, viermele ăla de Dârlău îmi face nişte apropouri de m-au data gata. „Tovule, zice, n-ai fost cumva la întâlnirea cu scriitorul acela – nici nu ştia cum îl cheamă – la cenaclu? …” Am înlemnit. „Am fost, zic, şi ce legătură ara asta cu chemarea mea aici?” Când m-au auzit colegii din conducere ce curajos mă comport, au făcut ochii cât cepele. (Nu se vindecă tata aşa de uşor, chit că a suferit, probabil, un şoc. Are şi vă mai avea multă vreme reminiscenţe a. Supuşeniei). „Are legătură, tovule, zice Dârlău, pentru cu de la cenaclu v-aţi dus la tovarăşul Manolache

Zubaşcu şi-aţi început să consumaţi alcool şi să vorbiţi tot felul de prostii împotriva regimului, a cuceririlor noastre revoluţionare” … „I-am ripostat hotărât:. Mai întâi că n-a fost abordat un asemenea subiect, s-a discutat numai despre literatură, în al doilea rând nu sunt eu acela care să… “(Tata face nişte gesturi caraghioase cu ’mina, e stingherit, pare că nu-i mulţumit de ultima parte a replicii) … Am vrut să spun că eu, de felul meu, sunt mai rezervat… „Lasă, tovule, că ştim noi totul. Organele noastre nu doarme, e totdeauna pe fază. Mai bine băgaţi-vă minţile la cap… Ai trăncănit, ai ascultat, tot puşcăria te paşte. Ce te bagi dumneata, profesor de socialism ştiinţific, membru de partid, cu familie.» Iată chiar azi vom discuta un asemenea caz foarte grav. Căzui tovarăşului Topală. Te-am convocat şi pe dumneata, ştim că eşti prieten cu el, vă întreţineţi ca doi fricoşi, aveţi pesemne de pus ţara la cale… * Aici chiar că m-a pus în mare încurcătură, deşi eu cu Topală nu riisdut decât chestiuni de cultură generală.

— Dar cine e Topală? Nu-i fochistul vostru de la liceu? Se interesează mama, mirată de situaţie.

— Da, sărmanul om… A făcut şcoală serioasă pe vremuri, a fost secretar, contabil şi administrator al liceului, înainte de a a veni noi aici. Ca să i se dea aceste funcţii, a devenit membru. Şi ce minunăţii a făcut în liceul ăsta aşa „. De prestigios pe vremuri, internate, cantină, ce nu vă trece prin minte… Nea Topală e un erudit, să te cruceşti. Nu-i rezistă nici profesorii, are şi lecturi bogate şi, desigur, o disponibilitate a lui, o capacitate mai rară de asimilare. Nil ştiu ce-a făcut, a fluierat în biserică, a fost retrogradat la cererea muncitorilor… Ne mai întâlnim şi mai schimbăm câte o vorbă. Chiar că am avut ce învăţa fie la această enciclopedie ambulantă. Niciodată, însă, n-am discutat probleme politice..

— Şi ce crimă a săvârşit acum omul ăsta?

— Staţi să vedeţi… (Ce-am zis, eu, ceva se răstoarnă în conştiinţa lui tata, dacă e dispus să relateze tot, să-şi descarce oful, să se defuleze; e un moment de răscruce, altădată n-ar fi povestit amănunte de accstca; încearcă acum să se izbăvească prin istorisire: povestirea Îl consolează, îl linişteşte, are, ea, im ofert teropoui ir, purificator;

Povestind cu înverşunare, tata speră Într-o mântuire pe* această **cale***;* caută şansa de a se sustrage umilinţei **şi**

agresiunii). Staţi **să** vedeţi ce spune tovarăşul Dârlău: Te-am’ convocat, aice-, să iei atitudine fermă împotriva aibaterilor grave săvârşite de respectivul Topală. —” Trebuie să precizea că revolta cole^loc mei „a tovarăşilor care erau de faţă* m mai pu**tea: fi** stăpâmită. Mârâiau, sc**râşaeaai di**n dinţi, oftau, schelălăiau, făceau gesturi de reprobare, le venea să mă stiângă de gâ**t, pa**rcă eram un răufăcător, în tot cazul ou sprijinitor al **ră**ului. Mie îmi trecuse frica sau nu-mi mai dădeam se**ama,** îmi spuneam fie ce-o fi… „Ne-am înţeles tov. Profesor? Iei cuvântul din partea membrilor, mai ia şi alţii, spui că-l înfierăm pe respectivul, că trebuie aspru sancţionat, pentru că denigrează efortul poporului ecţetera, ecţe- tera “… La şe**dinţă s-**au adunat toţi membrii, a lipsit numai bătrânul Pastor dintre pensionari, e bolnav, nu ştiu ce**-o fi** având. A fă**cut scandal to**varăşul Dârlău, că trebuia adus ■b**ătrânul" pe sus.**

Să vedeai ce lecţie ne-a dat nea Topelă, Ştiţi, el e un om pirpiriu, suferind de silicoză, de când lucra la o mină În Ardeal. Numai pielea şi osul… S-a dat dispoziţie să fie singur într-o bancă din faţă, ca într-o boxă. Noi – cu ume- riâ plecaţi, de ruşine, de indignare mocnită, alţii să nu li se citească păcătui pe faţă. Nea Topală stătea drept, na ostentativ, ci, pur şi simplu, ca un sapăens vertical. Nu citeai pe chipul lui decât o linişte creştinească, poate ceva dezamăgire şi perplexitate stăpânită. Atunci am prins eu şi mai mult curaji şi am privit nai îndrăzneală împrejur… Toată tărăşenia a durat vreo ţi ei ore. S-a. Prezentat um material luingt- lungk în care s-a vorbit despre- unitatea de monolit a poporului oostruu în jiuimk partidului şi a cel Bă mai iubit fiu a] naţiunii, despae geniala sa viziune, despre psestigial ţăirrî noastre în llmaev datewită mesajului de pace şi prietenie, despre- politică: înţeleaptă promervadă ecţeteaa, ec- tetera, va*t>a tovarăşoikii Dârlău… A trecut, apoi „la manifestări duşmănoasei, lia tentativa cercărilor reacţicoiaae de a discredita realizările noastre revoluţionare, despre daito*- ria noastră de a demasca şi condamna atitudinile calomnioase ale imperialiştilor.. Ni s-a atras iaxsşi atenţia să na purtăm; discuţii eu sfo5muv sau dacst întrmplător, aceştia în*- cearcă să me tragă de Ernbfi, noi săi mergem să informăm organele, după mm glăieşte na decret.. S-a prezentat, ckopS aceea,. Cazul* tovarăşuloC TopaEL care. Pe la cozi şi pxen m *cur*tea şcolii, se ţine numai de clevetiri. Există declaraţii sigure în această

privânjă. _ A urmat stigmatizarea. O săpu- neală grolescă. Patru tovarăşi şl-au exprimat dezaprobarea şi au cerut sancţionarea aspră a vinovatului. Şi-au luat angajamentul că ei nu vor cădea nidodată într-o astlel de greşeală. Nu vă spun numele cuvân’tătorflor, pentru că lelele sunt eleve, înţelegeţi, nu că mj-ar Ţi Ipcă... Tovarăşul Muşat are ceva de spus? “. Am de spus că eu n-am auzit de la tovarăşul Topală niciodată vreun cuvânt de ponegrire". Au rămas interzişi. Nu numai. „organele”, ci şi ceilalţi colegi care nu m^au văzut niclclnd a^a de recalcitrant. „Bine! A zis, scrâşntnd, tovarăşul Dârlău. Stăm prost cu auzul şi cu conştiinţa şi stăm bine cu câxdăşia". La aceste cuvinte, chiar că m-a apucat un tremurici... I-aş fi spus eu că stăm prost tru libertatea de exprimare, dar m-am abţinut. Cine ştie ce mă aşteaptă. Mi-e să nu le facă fetelor rău... Nea Topală a spus că n-are pentru ce să-şi ia angajamentul, că n-a făcut nimic împotriva conştiinţei sale şi a adevărului... 1 s-a ■dat vot de blam cu avertisment şi s-a cerut să se ia măsuri ţi pe linie administrativă...

Aei, în sfânta zii de Moş Ajun, trebuie să vină bunica de la Flondora, însoţită de tanti Calrina. Ţaţa le aşteaptă în gară la acceleratul d «e 10,45... Pe la ora 13 se întoarce tata sdmgtoj, posomorât, parcă i s-an înecat corăbiile. Nu-şi poate explica de ce n-au sosit musafirii dragi:

— S-o fi agravat boala mamei...

— Te gândeşti numai la rău... Încearcă mama să-l liniştească. Poate că s-aia iriagindit—

— Nu,. ASta nici îmtr-un caz, doar ştii, ar fi făcut orioe să ne a nuanţe, iniei nu se discută varianta asta...

— Poate m-a pornit amtficbuzud; pe frigul ăsta...

Mama se duce la doamna Preda, la Dida şi la fina Flory, să facă nişte cornuleţe şi checuri... Tata, care a dewnit un mic erou după jpojaiţia temerară din şedinţa *pecete,* e pe ipunclu) de a-şd pierde virtutea, (de necoc. Nu se abţine. Insă, de la vehemenţe la adresa mi j toacelor de transport în comun. Era aşa de sigur că vin flondorencele încât şi-a luat îngăduinţa să-i imite la noi pe donnrâi Halea, Gogu şi Ciucă, să-i cinstească pe amici cu ţuică şi cu vin de buturugă... Dezamăgire generală. Eter pentru că tot s-au înfăţişat dumnealor să degusteze îtdride’le rurale, ajung la înţelegerea să cinstească totuşi ceva, ce s-o găsi, în această zi

sărbătorească... Iau de jos, din Alimentară, coniac *Bachus* care duhneşte de la o milă. Stau la bucătărie, n-aud decât frânturl, fără să vreau. Nici nu mă interesează...

Am primit invitaţia de la revista „Astra*. Pentru 15 ianuarie, cu ocazia zilei de naştere a lui Eminescu... Citeso chiar o carte despre marele poet, scrisă de Svetlana Paleo- logu-Matta, *Eminescu şi abisul ontologic,* tipărită la editura» Nord “din Aarhus. Tata a făcut rost de raritatea asta. A luat adresa de la A. M., i-a scris în Elveţia doamnei Svetlana şi dumneaei i-a expediat-o prin poştă.. Amicii" tocmai află de carte, tata mă cheamă să le-o arăt. Domnul Bălea se minunează şi glumeşte:

— Cum, ilustre, corespondezi cu occidentul şi primeşti cărţi subversive? Ori eşti. Colaborator*, ori ţi se tolerează ca să devii...

— Ce crezi că toţi sunt locotenenţi ca tine? I-o întoarce cloinnul Gogu.

— Nu, monşer. Maior f specifică domnul Bălea şi-şj bate’ umărul cu două degete. Fiţi atenţi cu cine aveţi de-a face, că eu vi-s naşul!

Mă retrag şi continuu lectura... Din bucătărie se aud discuţii în cor. Nu desluşesc decât elogii la adresa bravurii lui *padre,* decizia de a mai cumpăra o sticlă de tărie până nu se termină. Apoi, răzbat fragmente de cântece interpretate, mai întâi, de domnu] Bălea cu vocea lui baritonală i

*Hai. Laţo, **peste ocean,***
În iadul american...

Nu mai aud decât crâmpeie dintr-o baladă sfâşietoare i «Într-o grădină... o priviqhetoare...”, apoi un comentariu, aşa cum fac corifeii, şi iar vocalize şi un cor pe patru voci...

— Torna, torna, fratre I- răsună îndemnul domnului Bălea, care adaptează sensul acestor vorbe la necesităţile de moment.

— Toarnă, turnătorule, şi eu o să-ţi recit versuri măreţe. Ce ştiţi voi... Transilvania... suferinţa... muma... glia... Se aud hohote de plâns amestecate cu versuri i

Prea devreme-am revenit acasă.
Muma-/*poate-n Vinchelău la lin.*
Risipeşte brazdele la coasi.
Ea, *nădejdea tatălui băl rin.*

E acoperit. Însă. De glasul tunător al domnului Bălea i

Coto-n *vale. La portiţa,*

Sade calul lui Oheorghită Priponit de-o *gatoliti.*

Garoilta s-a uscat,

Salul Iul Gheorghe-a plecat—

— Auziţi, monşerilor?. Priponit de-o garofiţă* I For- midabilă imagine I Şi repetă „imaginea” de vreo zece ori.

— Ţurai, măăăă! Se ambalează domnul Gogu cu glâ- suciorul lui de *pick-hamer.*

Din învălmăşeala de ghiersuri, se înalţă, cristalin, timbrul muşatin i

Pe *mine m-m omorât,*

Dai cu calul ce-al avut *i (Salul mă ducea călare Pân’ la casa dumilale*...

Tocmai în acest moment apare. Harpia*, mama, întrerupe concertul şi-i zburătăceşte pe coreuţi. Amicii îl iau pe tata, împotriva opoziţiei înverşunate a mamei, şi pornesi ca la asalt i „

— Sus! Sus I La Parapet!

Parapetul e braseria care, fiind la etaj, i se mai spune şi. Prispa înaltă*. Câştigă tot mai mult teren numele dat de domnul Bălea: *La Parapet...*

Pe la ora cinci se înserează. Burniţa se înteţeşte. Vin colindătorii. Copiii din bloc şi alţii jigăriţi, mici cerşetori, predominând coloraţii. Toţi intonează acelaşi „colind” i

Dragă domnişoară, ’

Ieşi pul în afară,

Dă-ne un covrig, I

Gd *murim de Irig,* j

Dă-ne şi o *nucă.*

Să ne vedem de. Ducă I

La anul şi la *mulţi ani I*

După ce ne saturăm noi de ascultat acest colind, ne înălţăm sufletele cu altele, mal de soi:. Cine n-are ţară-a oase/Să se ducă, să ne lase/Lor şi altora ca **el/**Pul de târfă, nu de lei, /Care latră pe afară/Fiarbă-lp inima-a ceară */* îndrăci-i-ar ciorile/Şi spânzurătorile/Şi-om cin. Ta cu guri de rouă/Florile dalbe */* Pentru ţara noastră noufi/

Florile dalbe */* Pentru-al ei Partid viteaz/Florile dalbe/Ce ne-a adus până azi/Florile dalbe/Pentru scumpe coi reiaţii/Florile dalbe/Care-au fost uimit Carpaţii/Florile Inibe/Şi-am urât, mări, ura/Florile dalbe/’Pentru omul ca o stea⁄Florile dalbe • ’ Să

trăiască, să-nflorească/Florile dalbe/Sldva noastră românească/Florile dalbe / Preşedinte şi strateg/Morile dalbe/Il cinsteşte-un neam întreg/Florile dalbe/Om al Păcii pe pănrânt/Florile dalbe/Vajnic ca un jurăminL/Florile dalbe/Să îi fie viaţa lină/-Florile dalbe/Argintată cu lumină ■′ Florile dalbe/Mult noroc şi spor în toate *f* Florile dalbe/Şi-un Ceahlău de sănătate * Florile dajbe/Fericită vâata-i fie/Florile dalbe/Lângă mândra lui soţie/Florile dalbe/împreună tot mereu/Florile dalbe / Şi la bine şi la greu *1* Florile dalbe..." (Colindător t V. T.)

În oraş e-mare gheţuşca, adevărat patinoar. Urmarea directă a acestui fenomen a fost prăbuşirea domnului Bălea care şi-a fracturat piciorul. L-an dus. Amicii pe braţe la spital, doctorul Papahagi i T-a pus numaidecât în ghips „apoi a fost expediat acasă, din lipsă de locuri. Tata, domnii Pos- ca*lopol, L*ae Gogu, Detcu, Chirică. Şi alţii fac. De straj, â la căpătâiul victimei, incuraiându-l şi încurajând u. — Se* Aai se află tot acolo pentru a discuta ultimoT mare eveniment al oraşului. La Casa de cultură, în alarS de repetiţii Ia festivalul naţional „Cântarea României®, avu loc o întrunire mai deosebită, urr proces pnblia intentat alocatului Garin, ieşit d? Curând la pensie. Se spune că T-a turnat unul dintre prietenii de. Canastă11 şi de „pietre”. Se adunau la doctorul Dicu de două ori pe săptămână, seara, şi, pe lângă preocuparea lor cărturărească, mai făceaţi şi comentarii neprincipiale în legătură cu cele mai înalte piscuri pe care am a-juns. Mai guraliv dintre toţi cică ar fi fost acest avocat, pe care eu l-am văzut de câteva ari în compania lui tata! Căci nu ştiu ce fel de lipici are babacul meu (precaut de felul lui, rezervat mai mult decât se cuvine, şi tă*câloi, c*um îi, zice domnul Gogu,. Mutulache”, cum îi zice mama) că se prind de el clămpănitori de aceştia, Ţi apreciază, poate, tocmai discreţia efe care ei nu-s în stare, îl socot ei ca pe uit copil to vârstă, nepericṭrl’os, un duhovnic iideal. Cel mai mult, desigur, îi captează sensibilitatea lui de artist şi bruma de? Filosofie pe care o cunoaşte... Nu-mi dan prea bine seama cum vine treaba sla. Şi mă mai întreb: cum îl văd dânşii acum de când a mai prins ca*v. A* aplomb? Alai că-mi vine să-i dau dreptate viteazului nostru şef de trib. Prietenia cu figuri atât de – suspecte^ precum răposatul domn Grigoriu, fochistul Topală ţi avocatul Garin, 11 poate coste scump. Şi ar fi o tirapenie, un non-sens...

Pe domnul avocat cel cu gură spartă l-a înregistrat cu magul uu tovarăş de rummy. Acesta, conştiincios şi binevoitor, a prezentat banda la secu. Ce bucluc a ieşit, Doamne Dumnezeule! Tot oraşul vuieşte. Cel mai formidabil spectacol cunoscut pe aceste meleaguri în epoca de aur—’ Omul justiţiei a fost supus rigorilor justiţiei, cu proces în toată legea, ca la Nurnberg— M-aş fi dus şi eu, dar nu ne-au dat voie nouă cârlamlor.. La şedinţă niece cu voi f" le-a zis un aprod unor „boboci” care intenţionau să intre. Eu ştiu numai ce-am auzit de la tată care a fost mai zgircil cu ştirile decât ne aşteptam după transformările suferite în ultima vreme. Cred că iar a pus frica stăpânire pe el— La proces erau judecător, procurţ>r, martori. Apărător a fost însuţi acuzatul. Sentinţa: izolare totală, achitarea cheltuielilor de judecată şi, la prima abatere, «piţigoaica* (cuvântul domnului Gogu).

Cum spuneam, tata e **la** dezbaterea cazului şi la privegherea domnului Bălea. Mama şi doamna Mânica fac salată *boeut* la bucătărie. Mely întocmeşte nişte tabele cu materiale didactice. Calliope scrie, probabil, *ars amandi.* Eu ascult, la „Shop “, o emisine despre Pasternak, Soljeniţân. Aii- matova* Mandelştam, Bulgakov... Când, surptiza-surprizelor, ne pomenim cu bunica şi cu tanti Catrina, pe **la** orele 20. Sunt împachetate **patcă-s** nişte mumii.

— Doamne, ne minunăm, cum de-aţi putut călători pe
0 vreme ca asta de la o distantă aşa -de mare *1*

— Bine am călătorit, se grăbeşte bunica să răspundă, cu glas tittâit, abia ţinându-se pe picioare. O văd eu că e la capătul puterilor, măcar că ea vrea să dea de înţeles că au călătorit «bini*. Şi ce femeie viquroasă a fost bunica la viaţa ei... Nu VTea să se culce, zice să a înviat văzându-ne şi cb îl aşteaptă pe, băiet*, adică pe tata. A adus doamna Mirică un reşern mare şi le-am jras pe drumare la dezgheţai, între timp, despachetează o mulţime de bunătăţuri i două găini tăiate şi.. Gi+jite’, o pungă de fasole, alta cu mălai, turte subţiri, înmuiate în sirop de zahăr, presărate cu mi<*z de nucă, tmlion şi frunze de viţă murate, pentru sarmale, seminţe de floarea soarelui, să le prăjim şi să le ronţăim, câteva bucăţi de slănină şi de cârnaţi, puţin şorici date îa di!:! I. Iţci lo^na, care a avui un puro-lu. —... Lui tatii, se iu; e-legu, i-a rezervat un bidon de molan şi două sticle de rachiu. Îmbelşugare! Ce bine-i în vacanţii, de sărbători şi cu două rude

apropiate alături!

Bunica nu arată rău, după trecerea prin spital şi prin încercările de ieri şi de azi. Căci de ieri au vrut să vină, cum a fos vorba. „Că doar noi nu vorbim cu picioarele. Că vorbeşte nea Ton, că şi el e om. Că vorbeşte nea Vlad. Că-i şi el din sat. Că vorba ce zboară odată nu se mai întoarce şi vorba de clacă nu e folositoare...” Şi bunica ne lămureşte cum stă treaba cu o promisiune pe care o faci şi pe care trebuie să o respecţi. Aşa că au făcut ce-au putut şi au venit... Din relatarea lor reiese că nu a fost deloc „bini”, ba chiar au trecut prin scârbe mari... S-au sculat ieri noapte pe la ora trei, să prindă rata de cinci, care pleacă ori mal devreme, ori mai târziu. De dormit, n-au lipit geană de geană. Aveau totul pregătit de cu seară, aşa că la trei erau în picioare, iar la patru „în staţie”, sus. În deal la Neamţu, vizavi de Largu. Beznă, să-ţi bagi degetele în ochi. Şoferul, Gheorghe Mazilu, suduia amarnic, stătea sub autobuz, care n-a vrut să se urnească nici în ruptul capului. Au dârdâit şi-au îngheţat bocnă, n-au mai putut sta. S-au întors acasă şi s-au apucat de alte treburi.

— Gheorghe Mazilu mi-a spus. Spre seară, că a reparat maşina, că a doua zi, la aceeaşi oră, putem pleca. L-am întrebat eu care oră, conunnn tanti Dri*» ztnd a râde, iar el a zis că „ora exactă”, tntr-adevăr. Re-am pornit cu noaptea în cap. (Bunica o aprobă sau *o.* Corectează, cască şi se freacă la ochi, coro) oşindu-se sub papomă, dar retuzând să doarmă sau să ne lase pe noi să ne retragem în camera noastră). Maşina – îşi urmează tanti povestirea – hârcâia din toate încheieturile. Noroc de înghestuială că n-a crăpat Firea în noi de frig. Cu chiu, cu vai, i-am găsit mamei un loc, jos, pe o boccea... Unii tineri nici im ţin cont de cei mai în vârstă, s-o strivească pe ma-> mă. Ne-a hurducăit hudubaia de-a scos sufletul din noi. Am trecut de Negreşti, de Recea,» de Slobodeni şi pe la Catargiu, hâr, hâr, ne-am împotmolit. Daţi-vă Jos, avem pană... Mai prinde trenul de şapte şi un sfert I Cei care se pricepeau, l-au ajutat pe Gheorghe să schimbe cauciucul... Dar ţi-ai găsit Să se urnească? Unii făceau haz, spuneau cS de câte oii repară Gheorghe maşina, îi mai rămân piese, că acum a strâns atâtea încât, cu ele, ar putea să facă o maşină nouă... Ce să mai spun, am ajuns la Gulaţi pe la ora zece... Am lăsat-o pe mama în autogară lângă bagaje şi m-am dus În piaţă, în hale, să. Văd ce mai e pe-a colo, poate

găsesc peşle proaspăt, mă rog, oraş de la Dunăre… Da de unde! Nu erau decât ridichi negre, bulion, mărar uscat, varză murată, sfeclă roşie… şi-atât. (Mă paşte un gând diabolic: nu cumva tanti s-o fi dus în oraş doar-doar îl va întâlni pe poetul cel măsliniu şi cu ochii verzi?). M-am întors în autogară, să stau la dos, cel puţin acolo nu bate vântul. Dar şi în autogară e mai rău decât afară, geamuri sparte, uşi rupte. Aşa că ne-am mutat în gară, ne-a rupt mâinile calabalâcul…

Tanti Catrina, ajutată şi de bunica, relatează cu lux de amănunte cum au aşteptat în gară până la ora 15, la acceleratul de Bucureşti, cum, chiar de la plecare, acesta a în- târziat vreo jumătate de oră. Apoi, peripeţiile cu trenul, n-au avut loc, au stat turtite pe culoar, fără lumină, curent, umezeală. Şi ce-a fost la coborâre, în Ploieşti, cum au ajuns la autogară… Povestea, palpitantă, ţine până când apare tata către miezul nopţii. Rămâne perplex când le vede. Bunica e topită, îl îmbrăţişează, îl mângâie, îl „bate” pentru că lace excese şi-l sfătuieşte să aibă grijă de sănătate, s-o mai lase cu întârzierile, că după cum arată… e păcat de fetele astea frumoase ca nişte boboci de trandafir… Aţipeşte fericită.

Ce mai scrie duducutci Calliope?

„Azi nici nu vreu să mănânc nimic., \’u *put. Bine că nu observă mama. Cred că numai Mely a băgat de seamă, dar ea e discretă… Ieri Sorin a trecut pe lângă mine cu bicicleta iara să mă vadă… Nu cumva s-a prefăcut că nu mă vede, ca să mă necăjească, sau pentru că am început să-l plictisesc? … Când a dat colţul s-a auzit un claxonat. Mi-a fost teamă să nu fi păţit ceva şi-am alergat să văd dacă nu* cumva s-a *întâmplat ceva rău. Tmi închipuiam că o tortă supranaturală vroise să-l pedepsească fiindcă mă păcălise.* Nu *era nimeni după colţ… Dacă şi-a găsit altă fată, să-i fie ie bmel Doar n-am s-alerg eu după el… Aş vrea să-i spun, fără sfială, tot ce simt… Sorine, tu m-ai smuls din singurătate şf mi-ai arătat că viaţa e frumoasă, m-ai Snvătat să iubesc. Şi-apoi m-ai trimis înapoi în braţele tristeţii…*

De fapt, nu-mi dau prea bine seama dacă el este băia- ttif pe care l-am aşteptat. Oricum, simt ca sânl cajxtb;’u de o dragoste foarte mare şi depinde de *el dacă va puteu să*
o descopere în mine. Deocamdată, aştept. Cu Sorin nu-j nevoie să stau foarte mult timp, Îmi ajunge numai să-l văd o clipă şi

după aceea sunt liniştită... Acum, poate că totul s-a sfârşit...

Sorin nu mă văzuse când a trecut cu bicicleta. Mi-a jurat. Acum m-am liniştit cu totul... Am fost cu e] pe Bulevard la plimbare şi m-am împiedicat pe scări. Am căzut şi mi-a fost foarte ruşine. N-a insistat pe întâmplarea asta şi mi-a trecut. A fost tare drăguţ şi a cumpărat cornuri. Le-am mâncat cât am stat pe bancă... Ştiam că mama şi cu tata nu-s acasă şi l-am invitat la mine să-i arăt albumele de picturi.

1 *se uscaseră buzele* de *Irig, aşa că i-am dat nişte Pelamar să se dea pe ele. Thalia făcea tot felul de file, dispărea, apărea pe neaşteptate. A făcut-o într-adins, ca să ne necăjeas*- cd. *Dar lui nici că i-ă păsat, f-am dat* să-mi *rezolve problemele la matematică, domnul Sile Scurta ne-a dat mult de lucru în vacanţa asta...*

Stau ascunsă în S {) atele paietei mele de pictor ne talentat şi încerc să zugrăvesc cu ochii minţii ceea ce se întinde dincolo de mine. Dincolo de zare... îmi place mai intâl haina tremurătoare a copacilor şi siluetele lor zgribulite, ce se profilează pe un cer alb. Gol. Rustiu... Un mesteacăn cu trunchiul de aburi unduie tânguitor în vânt... Văd, mai departe, *dealurile*. les *fauves ţont des grands peintresm... Intru într-o* pădure. Să taci. *Duc degetul la gură şi* cu *un gest firesc te iau de* mâna. *Ne plecăm captele, că* nu cumva să *ne* lovească mânia mocnită a copacilor din jur, cu crengile, or *noduroase atârnând ameninţătoare înspre noi. Frunze urcate. Foşnetul paşilor noştri nimeni nu-i aude. Eu zâmbesc. „Nu mai* râde”, îmi spui tu. *Fiindcă ţie* fî-e *frică şi ai* vrea chiar să *ne întoarcem... Tu ai vrea ca întodeauna să* îngenunchez/*şi să-mi faci o destăinuire, să-mi ceri iertare... Am ajuns Într-un luminiş... Vreau să scot din buzunar o carte. Cafl* razele *soaielui peste chipurile noastre, ca într-o ploaie O ploaie de aur... Stai. Aş! A-i visaie... De fapt*, *m-am împiedicat de un bolovan. M’iinile mele* au *degete verzi, fosforescente... Cum te cheamă, Sorin*? „Eu *sunt domnul Sorin0. Bine, domnule Sorin, pe mine mă cheamă Calliope. Fjl place numele meu? “mnua „Atunci spune-mi cum viei”. „Bine, A- mă “. „Sorine,* eu *te iubesc „Ce înseamnă asta?" „Aşa. Lasă-mă să te* sărut". „Te iubesc. Aura". „Eu am *mul li ani, mulţi de tot, dragă domnule Sorin, dar bătrâna n-am să fiu niciodată**. *„Te iubesc, Aura “. „Bine, domnule Sorin, ’şi eu la* fei*. „Te *iubesc. Aura „Te iubesc*...”

Tfeta l-a plâns şi deplâns pe domnul Bălea (care iar i-a avertizat „să-şi mai ţină cjeampa”, dumnealui n-o să răspundă de ce-o să se întâmple) că şi-a fracturat piciorul şi, din pornire confratemă, a alunecat, a căzut cu coasta întt-o piatră şi şi-a deteriorat-o. N-a mai putut să respire, s-a aus ia Policlinică*şi i-au făcut o infiltraţie cu un ac enorm, spune tata că aşa ceva numai la cabaline s-ar mai potrivi... Sta în pat, geme, nu mănâncă, nu vorbeşte... Dar asta ar fi floare la uteche, pe lângă gripa care l-a năpădit. Nouă ne-a trecut (a fost benignă), la el a avansat vertiginos şi periculos. Se îndoapă cu biseptol, piramidoane, antinevralgice, cercuri. Tuşeşte sec şi are sinusul blocat. Temperatura, cam alarmanta * 33, /...

Pe bunica n-a putut s-o interneze. Au zis medicii – cunoştinţele core îl aprovizionează pe tata cu ce-i trebuie acum – că nu-i cazul de internare. În spital, poate muri de frig. Nu, mai bine să stea „acasă* şi ei o tratează ae minune, cu rândul, şi doctorul Elizar, şi Gâmeaţă, şi anciu, şi Teodoru... E ceva nesemnificativ pe la inimă, îi trebuie dipinclamol, nifedipin, diazepam, clonidinâ şi nefix. Şi linişte. * Acum, medicii îl doftoricesc şi pe tata. Intervine şi dotnnui M: neă, vecinul, care, în «ifară de zona cu ccas. A paradită, îi face o frecţie cu spirt, de-l scoate din ţâţâni şi-i mâi spun= şi un că’ ele anecdote lata nu poate să râdă din cauză că-i este râu 51-1 înjunghie coasta... în schimb, râde domnu M.râca pmiiu toţi.

— Auzi, dom’ Muşat, să plesniţi de râs, nu alta... Ştiţi cum îi spune învăţământului românesc în limba arabă? *Vharâ Babura!*“ Hă. Hă, hă! Dar ştiţi cum îi spune *ei* în limba chineză? Nu ştiţi? Hă, hă, hă 1 *„Toan Ta“.* Ia auziţi cum îi spune Marelui Pitic în limbă japoneză: *„Ygoura Kahnuru“*! He, he. Be, hă. Hă, hă 1 Dom’ Muşat. Cică economia noastră multilateral- dezvoltată e ca o maşină a cărei forţă de propulsie este consumată numai de claxon! Ce ziceţi? Hă, hă, hă I

Tata se scriveşte sub palmele cât nişte lopeţi, barosanul sc-lowşte peste Dânlece, peste frunte, îşi şterge lacrimile Cii (’osul în linii şi-şi continuă speech-ul:

— Bruneţii sunt chemaţi să defileze. „Dar să aveţi lozinci şi să le strigaţi când ajungeţi în dreptul tribunei oficiale!” îi sfătuieşte un organizator de entuziasme. „Strigăm, mânca-ţi-aş, strigăm 1 “Când ajung ei în dreptul tribunei, se pun pe strigat, ca vânzătorii, că ei sunt negustori de felul lor: „Aaveeem lozinci I

Aaaveeem lozinci! “Nu-i bună? Hai că-i grozavă! Hă, hă, hă 1 încă una, dom’ Muşat, şi gata I învăţătoarea, asistată de inspector, întreabă pe copii: „Cum puteţi voi, dragi elevi, să definiţi perioada anilor lumină, de când Genialul se afla la cârma naţiunii? * Nimeni nu reuşeşte să. Răspundă. „Cum e posibil să nu ştie nimeni?! * Atunci se ridică Bulă şi zice t „Această epocă poate fi numită *La belle epoque*.* „Foarte bine, Bulă „se entuziasmează dăscăliţa, dar explică şi celorlalţi colegi, să priceapă şi ei*. „Da, răspunde Bulă, de douăzeci şi trei de ani, la*bele* – po*c! M Hă*, he, asta e mai grea, dar e bună dom’lel… Ultima, şi te las cu sănătate, dom’ Muşat… Şeful a plecat pentru multă vreme după pace şi pretenie. L-a lăsat pe Bulă în locul său şi i-a spus: „Bulă, ai grijă să rezolvi problemili capitali, care sunt patru: alimentaţia populaţiei, locuinţili, paşapoar- tili şi cultili I* Zis şi făcut. Când se întoarce Marele Gângav în tară, află că într-adevăr Bulă rezolvase totul excelent Ce făcuse? „Am dat populaţiei tot ce se exportă şi-am dat la export ce mânca populaţia i am dat paşapoarte la toţi cei care au solicitat şi au rămas atâtea locuinţe, de n-avem ce face cu ele; *a*m pus portretul dumneavoastră şi al coanei în biserici şi n-a mai călcat picior de creştin pe acolo"!

Bineînţeles că Babanul se sufocă de râs, dă nişte explicaţii, pentru- a lămuri unele neclarităţi, apoi se retrage, promiţând că, imediat ce se face tata bine (până mâine, tun!), vine să ne povestească ce a păţit dânsul în ultima „excursie” şi mai aduce şi alte bancuri cum n-am auzit noi de când mama ne-a făcut…

Noi, damele, am ocupat bucătăria, facem sarmale şi improvizăm prăjituri. Bunica e cu „răcitura*. Mai ascultăm şi o poveste de la tanti Catrina. Ea o să plece la Iaşi, la unchiul Alexandru, va face Revelionul acolo şi va rfimâne la el până se lămuresc lucrurile cu bărbatu-său care s-a ţicnit cu totuL

— Trebuie băgal Ia balamuc sau mă despart de smintit. Nu se mai poale trăi aşa…

Aflăm, în rezumat, că „zăludul” a venit de mai mujie ori beat acasă, cu mintea zob, a dărâmat şi a sfărâmat tot ce i-a ieşit în cale. Rămâne în urma lui ca după un taifun. Loveşte în dreapta şi în stingă de parcă e pe front, nu la un domiciliu în vreme de pace. Cată, mai ales, către fiinţe umane, ţinta preferată fiind tanti Catrina. O face cum îi vine la gură (tanti nu ne poate reproduce), cel mai des haimana – şi mai rău –, iar el, Lefter, a

stat o vreme la una din sat, iar acum s-a mutat.la Galaţi, în „apartament” cu o vădană. Cară tot de a’casă, găini, ouă, făină, vin. Ba cumpără caş de la nea Marin Ţuică şi ţuică de la nea Neculai Puică şi le cară şefilor săi d: n port, ca să-l ponteze fără să meargă la serviciu. Acum zece zile în urmă, când s-a dus totuşi o zi la slujbă, a fur st o remorcă de materiale, în înţelegere cu şefii, şi acum e pe mâna procuraturii…

— Ghiocel şi cu Catrina s-au mutat la noi, peste drum, ne informează bunica, vânturând zeama pentru piftie.

— De la dement i se trage mamei năduful… Las’ că nici cu tata nu mi-e ruşine. Parcă a dat strechea ’ân el, se înfurie tanti Catrina. A cărat tot vinul, şi aşa era puţin…

— Ei, de el nici că-mi pasă… M-am învăţat că ţiganul cu seânteia… Mai rău e cu Dumitru Toflecică, cumnatul. De când a murit Safta, tot umblă să se însoare. Auzi. – Om de aproape optzeci de ani şi vrea însurătoare! Au căpiat cu toţii, au dat în mintea copiilor, dar asta încă e bună… Şi unchiu-tău, Ueano. – Se adresează ea mamei – umbră cu limba scoasă după muieri. S-au luat de mână amândoi şi hă- lădu escvce flăcăii pe la Recea, pe la Cuhalm, pe la Blă- jeni, pe la Negreşti, Slobodeni, Călmaciu. Dumitru a găsit la Cuhalm una, vai de ea săraca, le face mămăligă cu ouă prââjite şi ei beau ţişmoagă câtu-i ziulica de mare. Şi Gherghina, şi Săndica s-au făcut foc şi pară, nici nu vor să-l mai vadă. Unchi-tău Ispas de. La Recea încă nu s-a procopsit cu baba, măcar să a stat două sptămini cu una la Călmaciu. N-a vrut Tudorel, fiu-său, nici să audă de aşa ceva, că vroia s-o ducă acasă cu alai… Şi Ştefan, alt cumnat, după bunică-tău, vrea să se întorlocheze cu una de la Negreşti. Să-l vezi, becisnicul, cum se îmbăţoşează, se ghiloseşte ca un mire, ia rat9 şi tuleo I la Negreşti. Mano- lache, fiu-său, e cătrănit rău din această pricină…

Şi bunica povesteşte-povesteşte cum e cu bătrânii, cu viaţa lor, cu însurătoarea, cu alde fiu-său j cum e cu morţii, că s-au (luş, s-au prăpădit şi mama Vasilică, şi mama Lină, şi raoş Costaehe, şi mama Aniţa, şi moş Simion, ba chiar şi unii de cei foarte tineri, cum s-a întâmplat cu Va- siie Coroga, Gicu Brici—

Încă puţin şi vine Anul Nou cu bucurie I E momentul din an care îmi place cel mai mult Am senzaţia de bunăstare, că toată lumea e veselă, că se întâmpla ceva neobişnuit, că va veni un

an când poate, se va petrece o minune. Şi mai avem şi oaspeţi dragi, în frunte cu bunica Mânuţa, Cii tanti Catrina a plecat la Iaşi să facă revelionul cu unchiul Alexandru, cu tanti Lili, cu Avelin, cu Ghiocel. Lefter e cu amantele lui şi cu procesele. Să-i fie de bine, dacă n-are „glagorie "…

Bunica de la Recea ne-a trimis un colet cu o găină, nişte ouă care s-au spart, un kilogram de brânză frământată, de la putină, şi vreo zece pere bergamote, mari, galben-roş- câte..:. Mama şi cu Melpomene au făcut rost de patru pungi cu „takamouri", gheare, balast, gunoL.. Tata, care s-a nai întremat ascullând un fragment din lucrarea lui *Onilă,* găseşte sirop de cireşe şi câteva pâini mai deschise la înlăţi- şare. Apă minerală n-a mai apucat, tot încearcă de trei zile. Vo; n folosi apă de chiuvetă. Numai că năzdrăvanul de finul Petruşcă, zis *Caisă,* are Biborţeni, i-a adus cumnată-sa de la Poiana Braşov.

— Avem şi cinci litri de Murfatlar, zice el, ăsta nu ridică tensiunea. Cei care sunt hipotensivi, naşa, fetele, Flory, Mirică beau vin roşu adus de naşa bătrâna.

Finul e dotat şi cu ţuică şi cu coniac albanez, tot de pe la cumnată-sa, sora finuţei Flory. Madam Mirică e- specialistă în prăjiturele, Mirică **îd** rachiu, bunica în sarmale, naama în piftie. Vom face revelionul împreună…

Alin mă invită să facem o plimbare pe Muscel. Acolo e zăpadă, îţi creează impresia că te afli pe Clăbucet, fără teleferic. Ne însoţesc Calliope şi Sorin, *Don Pedro* şi Magy, *Leuiizzio* şi Roxy. Am auzit că Gina Pârtoacă a plecat cu brunetul eî, frezorul, nu se ştie unde. Iris, Andy Târiucea, Trică Iurea, Valy dolofană, Popleacă, Băiaş, cu- nişte fete de pe la alte clase, au şi plecat să facă revelionul la cabane. Le dă mâna. Noi ne mulţumim cu Muscelul nostru, an deal uriaş la marginea oraşului, înire Voila şi Fântâna cu Cireşi. Ca să putem urca, ocolim tocmai pe la Satul de vacanţă, Câteva barăci părăsite. Pe aici urcuşul e posibil. Zăpada n-a fost spulberată, nici nu s-a topit, aşa că avem plăcuta senzaţie că ne aflăm într-un peisaj hibernal. Ne batem cu bulgări de zăpadă. Băieţii se lasă loviţi, dar se mai şi „enervează", ne prind, şi ne bagă cu capul în nămeţi. Suntem îmbujoraţi, ies aburi de pe feţele noastre. Către vârf, zăpada e mai abundentă, ne scufundăm până la pulpe. Băieţii sunt nevoiţi să tragă de noi. Eu şi Roxy cădem. Alin şi *Laurizzio* ne târăsc ca pe sănii. Lăsăm urme adinei în zăpadă… După vreo oră de suiş,

ajungem tocmai în pisc, unde este o cazemată de pe vremea celui de-al doilea război mondial. Arbuştii şi boscheţii sunt golaşi. Improvizăm sănii din scoarţe de copac, din bucăţi de nylon sau ne aşezăm de-a dreptul pe zăpadă şi ne lăsăm în voie să lunecăm pe pante abruptă care duce până la primele case de la marginea oraşului, unde locuiesc familiile Pârvu, Stroie, doamna Despa, directoarea de la „generală 7”, cunoştinţe de-ale noastre. Chiuim cât ne ţin puterile, alunecăm vertiginos, ne rostogolim, ne împotmolim...

Tata a cumpăr al presă multă, plină de copleşitoare omagii la adresa conducătorilor mult iubiţi, cu prilejul zilei Republicii şi a\ nului Nou. Cele mai înalte expresii ale bucuriei şi ale dragostei neţărmurite au, acum, chipul luminos al pluguşoarejor. Mă decid să nu consemnez aici nicio asemenea înălţătoare ofoţie, din motive de spaţii şi – de ce să n-o spun? — De timp. Avem altele de făcut. Putem, bunăoară, dacă ţinem neapărat să obţinem un scurt contact co lumea, să întoarcem butonul. Aşa, să mai aflăm ce se mai întâmplă, cu adevărat, pe mapamond, către sfârşitul anului acesta. În locul unui cântec mai încăpător decât foşnirea mătăsoasă a mărilor cu sare, ori lauda grădinii de îngeri, aflu, din păcate, voci duşmănoase, cobâtoare, care îi trec pe cei mai iubiţi fii ai poporului prin mlaştini de urdori şi miasme. Auziţi ce calificative iresponsabile se găsesc, în clipa de faţă, prin presa capitalismului muribund: terorism, barbarie, dezastru, sălbăticie, catastrofă, sinistru, calamitate, primitivism, bestialitate, mascaradă, tembelism, megalomanie, demenţă, paranoie; „tâhaărie politică”,. Debandadă economică „*;*. E greu de imaginat o situaţie mai jalnică”;. Distrugerea unei naţiuni” („Dezastrul e suportat de populaţie* *t*. Deteriorarea drastică a nivelului de viaţă"; „Fata reqâmului, deşi ascunsă de ruşine, nu scapă ochiului". • „Viaţă de ocnaşi". I „O groazimâ crizii", • „Se trăieşte în această ţară mai rău decât oriunde în. Europa"; „Catastrofă economică şi morală" *i* „Suferinţa sau moartea prin friq “*i* „Mai rău decât moartea" *■,* „Oriunde s-ar fi produs o revoltă populară împotriva unui asemenea satrap"*;* „Pe măsură ce paranoia acestui dictator avansează, se agravează şi viaţa milioanelor de oameni" *(The Financial Times, Le Monde, Liberation, New-York Times, Frankfurter Allgemeine Zeitung, Corriere, della sera, Le nouvel observateur) ...*

Au plecat cu oastea şi n-au mai venit: un prozator, un poet,

un fotbalist, toţi tineri, ca să nu mai vorbim de alţii. Din nou, România este numită „marele bolnav al Europei*, «obiect internaţional de scandal”. Belgienii se agită pe seama Doinei Cornea şi Anei Blandiana. Se zice că A. D. M. Şi-ar fi aruncat carnetul roşu. La Geneva, punem beţe-o roate (!) Românii de dincolo de Prut impun româna ca limbă oficială, cu alfabet latin! Scriitorimea moldovenească, în primele rin- duri: Vieru, Drută, Dabija, Lari, Matkovschi. Supremii noştri cică a? Fi, nu mai încape nicio îndoială, dereglaţi mintal! … Se aude că Hagi şi Mateuţ ar fi fost desemnaţi pe locul “întâi şi Lăcătuş pe locul al doilea în topul fotbaliştilor români pe’ anul acesta. Daniela Silivaş e situată între primii zece sportivi ai anului, în iume! Îmi place…

Primim felicitări, prin poştă, de la rude, de la prieteni, de la cunoştinţe. Tata e cel mai încântat de atenţiile doamnei Svetlana, ale lui Tase Căliman de la – Bacău, Remus Stroiu de la Iaşi. Chir Ion Eparhu, Constan Temporaş. Ti- nescu şi Yelicu de la Galaţi. Dar cel mai mult ne-a impresionat felicitarea primită de la unchiul Alexandru. Face a- cest efort numai o dată pe an, între Crăciun şi Anul Nou. Pe lângă imaginea cu un moş Gerilă de culoare roşie stând ţeapăn în dreptul unui brăduţ, a scris şi câteva rânduri pe o hârtiuţă.

„Dragii noştri, aflaţi despre noi că o ducem bine cu sănătatea, Lili se simte puţin mai rău după operaţie, i-au uitat ceva înăuntru doctorii. Suntem foarte fericiţi, ceea ce vă dorim şi vouă. În noul nostru apartament am făcut modificări substanţiale. Am dărâmat un perete ca să facem sufrageria mai mare, iar peretele de la bucătărie s-a dărâmat singur, că dulapurile suspendate de mine au fost ram grele, sau din cauza fiarelor pe. Are. E-a.C. Bătut pentru susţinere. Maşina trebuie s-o repar, c-am intrai cu ea incr-o basculantă şi s-a făcut zob, eu am scăpat cu viaţă, am numai faţă jumulită rău, asta-mi mai trebuia, nu mai pot ieşi În lume nici în casă nu am voie să umblu pe unde vr.? Eu eu, mai jles noaptea. Nătângul de Avelin zice – şi nu-i a şaqă – că după Anul nou mă dă în judecată să-i plătesc despăgubiri pentru că se simte nevrozat din cauza urâţeniei lui pe care cică o moşteneşte de la mine. Auziţi voi ce tâmpenie, mă acuză că trebuia să mă gândese îbainte de a da naştete. Unui copil care va suferi toată viaţa din pricina urâţeniei. Noi vă la mulţi ani, sărbători fericit? Şi mult3 minte că ţara asta geme,

Alexandru”.

Aş fi vrut ca azi, în ajunul Anului Nou, să ningă, dar s-a încălzit aşa "Îs tare. Rte ciezi că-l Paştele.

— Asta-j vremea săracului, naşule, remarc! Finul Pe- truşcă.

E mare animale, cele trei familii pun mână de la mână ca să iasă treaba bună. Tata ne anunţă că, după ora douăsprezece. Va veni şi domnul Bălea, burlacul. Are el o. Creştină „, dar nu stă toată noaptea cu ea. Către ziuă. Vor trece pe! A noi, Lae Gocju cu tanti Cocilia şi *Onilă* cu nevastă-sa... Da; ă ar ninge, cu fulqi mari, cât palma, să acopere totul cu o pelerină groasă şi albă... Dar aşa... Gheţuşca s-a topi! S., pe stradă, curcie apă murdară, până la bordură. Numai dacă ai rizme de cauciuc, ca tata şi ră finul Dan, poţi să circuli prin oraş. Urătorii umblă şi fără cizme, cu picioarele mu- ră; o. Puhave... Pluguşoare. Învăţate de prin almanahuri, pline de simţire, emoţionante:. Am venit la dumneavoastră/Noi cu bucuria noastră, /Bucuroşi de viaţă plină/De belşug şi de lumină/Hăăăiii! /În decembrie, pe ninsoare, *I* Vă rostim de sărbătoare/Noi cu Ei contemporani/Să trăim întru mulţi ani I” Noi, cei din clasa noastră, mergem la câţiva dascăli cu un plugâlşor adecvat, compus special de către Mthaele, *Laurizzio* şi subsemnata. Urăm pe domnul Constat** ţin *Telu-Pascalopol,* pe dirigintele Miron Viju, pe domnii profesori Sile Scurtu, Radu Corbea, Mircea Bârzu, Titi Pft- tran şi pe... marele Muşatin. Despre care elevii au aliat c& şi-a schimbat optica asupra lumii... Ajunşi acasfi la noi. Colegii mei îşi umflă piepturile şi blagoslovesc pe Muşatini cu patos. Lui lată i se umezesc ochii, bunica plânge de-a bi- nelea. Tata e pus pe şotii, ne citeşte din ultimile cugetări ale maestrului A. P., de un umor irezistibil:. Pentru a nu pierde timpul, mişcaţi – în mers – ambele picioarele din-i tr-o dată". Nu înţelegem, dar hohotind, ca să-i facem plăcere, tătâne-meu.. Domnişoarelor cu coc le stă mai bine cu părul desfăcut, celoT cu plete le stă mai bine cu coc*. Tata, să leşine. Finul Dan îl priveşte nelămurit, mama îi cere să înceteze.

— Mai am una şi gata:. Era o vacă atât de slabă încât viţelul Îi stătea ca o cârjă sub uger ca să o tină să nu cadă".

Din respect, noi elevii aplaudăm frenetic. Domnul Mirică scapă o înjurătură. Finul ne serveşte cu vin, fina Flory cu prăjituri. Noi suntem sătui pânS-n gât, că doar nu ne aflăm la prima casă, ci la ultima. „Rămâi, gazdă, sănătoasă, /Că noi ne

pornim spre casă…”

Alin se întoarce *(în ginochio)* la mine, să facem revelionul împreună până la miezul nopţii… Mely e la Breaza cu Mihai. Bunica umblă că o zvârlugă, ba la baie, ba la bucătărie, ţi-e mai mare dragul s-o vezi. Finul Dan e bun la toate, ca un *joliy-joker.* Aranjează antenă mai bine, că televizorul are. Pureci", repară frigiderul, că nu mai îngheaţă, şu- guieşte cu doamna Mirică, povesteşte despre „spionul", un coleg de serviciu, cântă de se zguduie pereţii:

„Dăşchide, dăşchide fereastra.

Numai o vorbă **s***S-’. I* **spun…"**

E iare nostim finul Dan. Abia încape în casă cu cei doi metri şi zece ai lui. Fină Flory are numai un metru şi şaizeci. Îi vine finului la şold. Dar ce bine se potrivesc. Tocmai contrastul îi face de neimaginat unul fără altul. El are oc^îi negri, ea albaştri, el are un mijlorel de-l cuprinzi cu inelul de la butoi, ea o talie de-o înlănţui cu degetele mâinilor făcute cerc, el are o frunte până la ceafă, ea – un păi bogât şi lung până la brâu, el buzele subţiri, ea buze ca nişte lipitori mari, roşii. Domnul Mirică ne spune bancuri. Alia. Brunetul meu cu ochi albaştri, se simte cam stingherit. EI abia aşteaptă să vină douăsprezece noaptea şi apoi să cutreierăm lumea. Bunica ne priveşte admirativ, parcă am fi ictorii emeriţi ai unui spectacol apoteotic. E sărbătoare. Trecem Într-un an nou. Şi când ne e lumea mai dragă, pe micul ecran răsare Eroul şi se porneşte spre glăsuire. Că Ia un semnal, trei rnţ’i (mama, fânul, domnul Mirică) se reped, să oprească televizorul, pentru a se. Mai „răci”. **În timpnl** ăsta apare domnul Bălea care se arată foarte Intrigat de fap-i tul că nu ascultăm Magistralul mesa] … Ieşim pe balcon, câţi încăpem, aruncăm artificii, hăulim În cor cu vpcinii, ne Im-* bt-lţişesm. Cântăm i

. *„La mulţi ani cu sănătate,*

Sd vd *dea Domnul tot ce doriţi:*

Zile **sen/ne şi** *fericite,*

*La mul [L ani, să ităifi***/…**